Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ

Môže sa stať, že chcete, aby sa rýchlo prijali opatrenia v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom sa prejednáva vaša vec, bez toho, aby ste čakali na právoplatné súdne rozhodnutie.

Môže sa stať, že ste podali žalobu na súde, ale konanie je pomalé a vy máte pocit, že sa vec odďaľuje. Máte obavy, že váš dlžník využije prieťahy v konaní a opravné prostriedky, aby unikol svojim veriteľom ešte pred vydaním rozsudku. Môže sa napríklad pokúsiť zorganizovať svoju platobnú neschopnosť alebo previesť aktíva. Ak je tomu tak, je vo vašom záujme, aby ste požiadali súd o vydanie predbežných opatrení.

Európsky príkaz na zablokovanie účtov (EPZÚ) umožňuje súdu v určitej krajine EÚ zmraziť finančné prostriedky na bankovom účte dlžníka v inej krajine EÚ. Konanie je možné použiť iba v cezhraničných prípadoch, pričom súd poverený týmto konaním alebo miesto bydliska veriteľa sa musí nachádzať v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom je vedený účet dlžníka.

Súd môže nariadiť predbežné a preventívne opatrenia na majetok dlžníka. Účelom všetkých týchto opatrení je predpokladať právoplatný rozsudok o skutkovej podstate na určité obdobie s cieľom zabezpečiť, že ho bude možné vymáhať.

Existujú však dosť značné rozdiely medzi podmienkami na nariadenie týchto opatrení v členských štátoch.

Podrobnejšie informácie na vnútroštátnej úrovni sa zobrazia, ak si zvolíte príslušnú štátnu vlajku.

Posledná aktualizácia: 12/08/2022

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Belgicko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Účelom ochranných opatrení je zaručiť ochranu práv. Konkrétne to znamená, že umožňujú veriteľovi chrániť sa pred rizikom, že nedostane platbu od svojho dlžníka.

Ak čisto ochranné opatrenia nestačia, sudca môže nariadiť predbežné opatrenia, ktorých účinky sú porovnateľné s účinkami rozhodnutia, ktoré sa očakáva v konaní vo veci samej. Konečné rozhodnutie môže tieto predbežné opatrenia potvrdiť alebo zrušiť.

Sudca môže uložiť predbežné a ochranné opatrenia týkajúce sa majetku dlžníka. Na splácanie dlhov sa vzťahuje zásada, podľa ktorej je dlžník povinný splatiť dlh s využitím všetkého svojho hnuteľného majetku (peňazí, nábytku, šperkov, cenných papierov) a nehnuteľného majetku (pozemkov, budov, bytových jednotiek). Veriteľ takisto môže využiť práva, ktoré má jeho dlžník (tržby, mzdy).

1.1. Ochranné opatrenia

A. Ochranné obstavenie

V naliehavých prípadoch môže akýkoľvek veriteľ požiadať sudcu o povolenie vykonať ochranné obstavenie majetku patriaceho jeho dlžníkovi, ktorý je možné obstaviť (článok 1413 súdneho poriadku). Dlžník už nemôže voľne nakladať s majetkom, ktorý je predmetom ochranného obstavenia. Nemôže ho teda už predať, darovať ani ho zaťažiť hypotékou. Táto nespôsobilosť nakladať s majetkom má len relatívny účinok: platí len v prospech veriteľa, ktorý žiada o obstavenie. Dlžník zostáva vlastníkom majetku a zachováva si právo užívať ho.

B. Zabavenie

Zabavenie je úschova veci, ktorá je predmetom sporu, ktorá sa musí chrániť až do vydania konečného rozhodnutia (článok 1955 a nasl. občianskeho zákonníka). Na zabavení sa môžu účastníci konania dohodnúť (zabavenie dohodou) alebo ho nariadi sudca (súdne zabavenie). Na rozdiel od bežnej úschovy môže byť predmetom zabavenia aj nehnuteľnosť (článok 1959 občianskeho zákonníka).

C. Súpis

Cieľom súpisu je určiť majetok tvoriaci dedičstvo, spoločný majetok manželov alebo majetok v spoluvlastníctve (článok 1175 súdneho poriadku) na návrh veriteľov, manžela alebo spoludedičov. Osoby, ktoré žiadajú o súpis, majú právo zvoliť si notára, ktorý stanoví zoznam majetku vo verejnej listine. V prípade, že sa nedohodnú, notára určí zmierovací sudca (článok 1178 súdneho poriadku). V prípade sporu je na jeho riešenie príslušný zmierovací súd.

D. Zapečatenie

Dôsledkom zapečatenia je, že s majetkom sa v praxi nemôže nakladať. Ak si to vyžaduje vážny záujem, veriteľ, manžel alebo dedič môže požiadať o zapečatenie predmetov, ktoré sú súčasťou spoločného majetku manželov, dedičstva alebo spoluvlastníctva (článok 1148 súdneho poriadku). Návrh na zapečatenie sa predkladá zmierovaciemu sudcovi. Zmierovací súd môže pristúpiť k zrušeniu zapečatenia na návrh osoby, ktorá nechala majetok zapečatiť, alebo veriteľov, manžela alebo dedičov. V prípade odporu proti zrušeniu zapečatenia rozhoduje vo veci zmierovací sudca.

1.2. Predbežné opatrenia

Predbežné opatrenia sú opatrenia, ktoré je možné odvolať a zvrátiť. Ukladajú sa v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia alebo v rámci konania vo veci samej.

1.3. Predbežný výkon

Predbežný výkon alebo preventívny výkon je možný za presne určených podmienok po vyhlásení rozsudku, ktorý ešte nenadobudol právoplatnosť.

Okrem výnimiek stanovených zákonom alebo okrem prípadu, keď sudca rozhodne inak prostredníctvom osobitne odôvodneného rozhodnutia, a bez toho, aby bol dotknutý článok 1414, odpor proti konečnému rozsudku pozastavuje jeho výkon.

Okrem výnimiek stanovených zákonom alebo okrem prípadu, keď sudca rozhodne inak prostredníctvom osobitne odôvodneného rozhodnutia, a bez toho, aby bol dotknutý článok 1414, konečné rozsudky sú predbežne vykonateľné aj napriek odvolaniu a bez záruky, ak sudca nenariadil poskytnutie tejto záruky (článok 1397 súdneho poriadku).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

A. Ochranné obstavenie

Osoba, ktorá dosiahla vydanie súdneho rozhodnutia vo svoj prospech, dokonca aj v zahraničí, môže poveriť súdneho vykonávateľa, aby vykonal ochranné obstavenie majetku osoby, proti ktorej bolo vydané rozhodnutie. V prípade absencie súdneho rozhodnutia je na vykonanie takéhoto obstavenia potrebné rozhodnutie súdu.

Návrhy sa predkladajú sudcovi pre obstavenie majetku a prejednávajú sa podľa foriem konania o nariadení predbežného opatrenia (článok 1395 súdneho poriadku). Lehota na predvolanie je minimálne dva dni, ale v naliehavých prípadoch sa môže skrátiť.
Jednostranný návrh na ochranné obstavenie predkladá advokát sudcovi pre obstavenie majetku, ktorý môže povoliť vykonanie obstavenia. Sudca pre obstavenie majetku rozhodne v lehote ôsmich dní formou rozhodnutia. Súdny vykonávateľ musí rozhodnutie spolu s oznámením o obstavení doručiť osobe, ktorej majetok je predmetom obstavenia, s cieľom informovať ju o konaní, ktoré sa proti nej vedie.
Rozhodnutie je predbežne vykonateľné zo zákona a jeho právoplatnosť je iba relatívna. Sudca pre obstavenie majetku ho môže kedykoľvek zmeniť alebo zrušiť z dôvodu zmeny v okolnostiach. Poplatky, ktoré si účtuje súdny vykonávateľ, sú stanovené v kráľovskom dekréte z 30. novembra 1976 (Moniteur belge z 8. februára 1977).
B. Zabavenie
Zabavenie dohodou si vyžaduje len platnú dohodu medzi účastníkmi konania, bez zásahu sudcu. Súdne zabavenie však musí nariadiť súd.
V oboch prípadoch sa určí súdny uschovávateľ, a to buď dohodou, alebo ho určí sudca. Tento uschovávateľ musí s náležitosťou starostlivosťou zabezpečiť ochranu veci, ktorá mu bola zverená. Okrem toho je povinný vrátiť vec, keď sa zabavenie skončí. Uschovávateľ má nárok odmenu stanovenú zákonom (článok 1962 ods. 3 občianskeho zákonníka).
C. Predbežné opatrenia
Návrhy na predbežné opatrenia sa musia vždy predkladať sudcovi v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia alebo v rámci konania vo veci samej. Môže ich nariadiť aj rozhodca (článok 1696 súdneho poriadku).
Súd prvého stupňa vydá v prípadoch, ktoré považuje za naliehavé, predbežné rozhodnutie vo všetkých veciach okrem tých, ktoré nepatria do právomoci súdu (článok 584 prvý odsek súdneho poriadku). „Predbežné“ znamená, že rozhodnutie je len predbežné a nemôže mať žiadne konečné a nezvratné účinky. Predseda pracovného súdu a predseda obchodného súdu takisto môžu v prípadoch, ktoré považujú za naliehavé, vydať predbežné rozhodnutie vo veciach, ktoré patria do príslušnej právomoci týchto súdov.
Rozhodnutím v konaní o nariadení predbežného opatrenia nesmie byť dotknutá samotná vec (konanie vo veci samej), čo znamená, že jeho právoplatnosť je iba relatívna. Sudca v konaní vo veci samej nie je týmto rozhodnutím nijako viazaný, čo znamená, že sudca v konaní o nariadení predbežného opatrenia môže uložiť len predbežné opatrenia.
V rozvodovom konaní teda predseda rodinného súdu rozhoduje o predbežných opatreniach týkajúcich sa osoby, výživného a majetku manželov aj detí (článok 1280 prvý odsek súdneho poriadku).
Súdny vykonávateľ doručí odporcovi oznámenie o nariadených opatreniach a odporca je vyzvaný ich dodržať, v prípade potreby pod hrozbou vynucovania verejnými orgánmi a/alebo uloženia trestu pravidelného penále. Poplatky, ktoré si účtuje súdny vykonávateľ, sú stanovené v kráľovskom dekréte z 30. novembra 1976 (Moniteur belge z 8. februára 1977).
Pri rozhodovaní na prvom stupni môže zmierovací sudca nariadiť naliehavé predbežné opatrenia na obdobie, počas ktorého manželia alebo osoby žijúce v zákonom uznanom partnerstve, ktorých vzťah sa rozpadol, žijú spolu. Tieto opatrenia sa môžu týkať napríklad rodinného bývania alebo osoby a majetku detí. Tieto opatrenia sú predbežné a skončia sa v prípade skončenia spolužitia. V prípade manželského páru sa nimi nemôže trvalo riešiť rozvod.
O prípadnom konečnom riešení rozvodu rozhoduje súd prvého stupňa.
D. Predbežný výkon
Rozsudok v sebe zahŕňa exekučný titul. Pokiaľ sa rozsudok nestane právoplatným, nemožno ho vykonať. Okrem výnimiek stanovených zákonom alebo pokiaľ sudca nerozhodne inak prostredníctvom osobitne odôvodneného rozhodnutia, sa totiž výkon pozastaví na základe možnosti podať odpor, ale nepozastaví sa na základe možnosti podať odvolanie alebo podať odvolanie na kasačný súd (článok 1397 súdneho poriadku).
Sudca, ktorý vydal konečný rozsudok, môže povoliť predbežný výkon tohto rozsudku, s výnimkou prípadov, keď je to zo zákona zakázané (článok 1399 súdneho poriadku), najmä konečných rozsudkov týkajúcich sa osobného stavu.
Ak je predbežný výkon možný, vykonáva sa na riziko strany, ktorá sa ho dožaduje. Sudca môže predbežný výkon podmieniť poskytnutím záruky touto stranou (článok 1400 súdneho poriadku). Táto strana môže pristúpiť k výkonu, ale musí zložiť peňažnú sumu alebo poskytnúť bankovú záruku Úradu pre vklady a úschovu. Rozsudok sa, samozrejme, môže na základe odvolania zmeniť a odporca môže mať nárok na náhradu škody.

2.2 Hlavné podmienky

A. Ochranné obstavenie
Ochranné obstavenie možno uložiť len v naliehavých prípadoch a ak je pohľadávka istá, likvidná a vymáhateľná.
Naliehavosť znamená, že solventnosť dlžníka je ohrozená takým spôsobom, že sú ohrozené práva veriteľa na majetok dlžníka. Ochranné obstavenie nemožno použiť ako prostriedok na vyvíjanie tlaku, ale je povolené, keď je finančná situácia dlžníka podľa objektívnych kritérií ohrozená. Naliehavosť musí existovať v čase obstavenia, ako aj v čase, keď sudca musí rozhodnúť o jeho pokračovaní.
Pohľadávka veriteľa musí byť istá, čo znamená, že sa musí javiť dostatočne odôvodnená, a nemôžu existovať primerané dôvody na jej napadnutie. Ďalej musí byť pohľadávka likvidná. Musí byť totiž určená jej výška alebo ju aspoň musí byť možné určiť na základe predbežného odhadu. Ak dlh ešte nie je presne určený, odhad vykoná sudca. Napokon, pohľadávka musí byť vymáhateľná, čiže veriteľ musí mať právo vymáhať jej zaplatenie. V článku 1415 súdneho poriadku je táto podmienka vymedzená presnejšie, a to tak, že ochranné obstavenie možno uložiť aj v prípade pohľadávok, ktoré sa týkajú budúcich pravidelných príjmov (výživného, nájomného, úrokov), a dokonca aj podmienených a potenciálnych pohľadávok.
B. Zabavenie
Sudca môže nariadiť súdne zabavenie obstaveného hnuteľného majetku dlžníka, nehnuteľnosti alebo hnuteľnej veci, ktorej vlastníctvo alebo držba je predmetom sporu medzi dvoma alebo viacerými osobami, a vecí, ktoré dlžník ponúka na účely urovnania dlhu (článok 1961 občianskeho zákonníka). Vo všeobecnosti toto pravidlo platí vždy, keď okolnosti veci odôvodňujú zabavenie ako formu ochranného opatrenia určeného na zachovanie vecí v takom stave, v akom sú, bez toho, aby bolo ohrozené konečné riešenie. Naliehavosť sa neberie do úvahy. Sudca však k zabaveniu pristupuje opatrne, lebo ide o závažné a výnimočné opatrenie, ktoré sa môže povoliť len na základe dostatočne významných dôvodov.
C. Predbežné opatrenia
Vec môže byť predmetom konania o nariadení predbežného opatrenia len v prípade, že je takej naliehavej povahy, že ak sa ihneď neprijmú opatrenia, navrhovateľ utrpí škodu určitého rozsahu alebo sa dostane do vážnych ťažkostí. Naliehavosť je teda zásadným kritériom na to, aby sa mohlo začať konanie o nariadení predbežného opatrenia.
Predbežné opatrenia v konaní vo veci samej musia mať takisto naliehavú povahu. Preto sa tieto opatrenia, o ktoré možno požiadať zmierovacieho sudcu, označujú ako „naliehavé predbežné opatrenia“.
D. Predbežný výkon
Kritérium, ktoré sudca používa na odmietnutie alebo schválenie predbežného výkonu, je riziko pre navrhovateľa, že odporca zbytočne oddiali alebo znemožní výkon rozsudku. Ak odporca podá odvolanie alebo odpor len s cieľom uniknúť výkonu rozsudku, podnieti to sudcu, ktorý rozsudok vydal, k nariadeniu predbežného výkonu tohto rozsudku. V niektorých veciach je však predbežný výkon zakázaný (pozri vyššie).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

A. Ochranné obstavenie

Predmetom ochranného obstavenia sú všetky typy majetku (hnuteľný, nehnuteľný, nehmotný). Niektoré typy majetku však nemôžu byť predmetom obstavenia (alebo ich možno obstaviť len čiastočne). Nespôsobilosť na obstavenie vyplýva buď zo zákona, alebo z povahy majetku, prípadne zo vzťahu medzi majetkom a osobou dlžníka.

Majetok, ktorý nemôže byť obstavený, je vymenovaný v článku 1408 súdneho poriadku. V stručnosti ide o majetok, ktorý je pre dlžníka nevyhnutný, predmety potrebné na absolvovanie štúdia alebo odbornej prípravy osoby, ktorej majetok je predmetom obstavenia, alebo jej detí, majetok nevyhnutný na výkon povolania osoby, ktorej majetok je predmetom obstavenia, predmety slúžiace na praktizovanie náboženstva a potraviny a palivo. V článku 1410 ods. 2 súdneho poriadku sa stanovujú pohľadávky, ktoré v žiadnom prípade nemôžu zakladať obstavenie. Patria medzi ne najmä rodinné prídavky a minimálna mzda.

Mzda a rovnocenné príjmy osoby, ktorej majetok je predmetom obstavenia, možno obstaviť len čiastočne. Sumy sú stanovené v článku 1409 ods. 1 súdneho poriadku a každoročne sa prehodnocujú kráľovským dekrétom s prihliadnutím na index spotrebiteľských cien. Článkom 1410 ods. 1 súdneho poriadku sa rozširuje rozsah pôsobnosti čiastočného obstavenia, a to najmä na výživné, dôchodky, dávky v nezamestnanosti, dávky z dôvodu pracovnej neschopnosti a dávky v invalidite.

Majetok, ktorý je predmetom obstavenia, určuje súdny vykonávateľ v zápisnici na účely jeho možného ďalšieho predaja okrem prípadu, keď je prostredníctvom súdneho vykonávateľa možné uzavrieť dohodu s veriteľom. Je prísne zakázané zatajovať majetok, ktorý určil súdny vykonávateľ, a takéto konanie môže viesť k trestnému stíhaniu.

B. Zabavenie

Sudca môže nariadiť súdne zabavenie obstaveného hnuteľného majetku dlžníka, nehnuteľnosti alebo hnuteľnej veci, ktorej vlastníctvo alebo držba je predmetom sporu medzi dvoma alebo viacerými osobami, a vecí, ktoré dlžník ponúka na účely urovnania dlhu (článok 1961 občianskeho zákonníka).

C. Predbežné opatrenia

V konaniach o nariadení predbežného opatrenia možno nariadiť predbežné opatrenia vo všetkých typoch vecí. Predseda súdu prvého stupňa má právomoc rozhodovať o všetkých občianskych sporoch všeobecného práva. Spory týkajúce sa pracovného práva alebo obchodného práva rieši predseda pracovného súdu alebo obchodného súdu.

Rodinný súd môže nariadiť naliehavé predbežné opatrenia na obdobie spolužitia, napríklad pokiaľ ide o rodinné bývanie alebo o osobu a majetok detí. To však platí len pre manželov (článok 223 ods. 1 občianskeho zákonníka) a osoby žijúce v zákonom uznanom partnerstve (článok 1479 ods. 1 občianskeho zákonníka), teda nie pre osoby, ktoré žijú spolu len fakticky.

D. Predbežný výkon

V zásade môžu predbežného výkonu podliehať všetky rozsudky, ako ho sudca povolí, s výnimkou prípadov, keď je predbežný výkon zo zákona zakázaný (článok 1399 súdneho poriadku).

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

A. Ochranné obstavenie

Osoba, ktorej majetok je predmetom obstavenia, nestráca vlastníctvo obstaveného majetku ani právo ho užívať (používanie, prenájom, príjmy, zisky). Nemožno ho len scudziť ani zaťažiť hypotékou. Z dôvodu tejto nespôsobilosti nakladať s majetkom by všetky úkony, ktoré by osoba, ktorej sa obstavenie týka, napriek tomu vykonala, boli uznané za platné, ale neboli by namietateľné voči veriteľovi, ktorý žiada o obstavenie. Veriteľ by teda nebol povinný brať na tieto úkony zreteľ a mohol by konať tak, ako keby neexistovali.

B. Zabavenie

Tak ako v prípade akejkoľvek inej formy bežnej úschovy, aj zabavenie znamená, že hmotná držba majetku sa prenesie na príjemcu záruky. Príjemca záruky môže vykonávať len ochranné úkony.

C. Predbežné opatrenia

Neuplatňuje sa

D. Predbežný výkon

Dôsledkom predbežného výkonu je výkon rozsudku napriek možnosti, že sa na základe podania odvolania alebo odporu môže zmeniť. Navrhovateľ nesie riziko spojené s výkonom (pozri vyššie).

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

A. Ochranné obstavenie

Ochranné obstavenie má časovo obmedzenú platnosť, v zásade tri roky. Sudca pre obstavenie majetku však môže stanoviť kratšie obdobie. Obstavenie sa môže obnoviť, pokiaľ ešte neuplynula prvá lehota. Obnovenie, ktoré je v skutočnosti predĺžením existujúcej lehoty, je povolené, ak existujú oprávnené dôvody a ak stále existuje naliehavosť.

B. Zabavenie

V zákone nie je pre zabavenie stanovená žiadna lehota. Ak už nehrozí riziko, že sa veci nebudú môcť zachovať v takom stave, v akom sú, a že bude ohrozené konečné riešenie, zabavenie sa zruší.

C. Predbežné opatrenia

V zákone nie je stanovená žiadna lehota platnosti predbežných opatrení. Konečné rozhodnutie vydané v spore môže predbežné opatrenia potvrdiť alebo zrušiť.

D. Predbežný výkon

Neuplatňuje sa.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

A. Ochranné obstavenie

Osoba, ktorá žiada o obstavenie, môže podať odvolanie proti rozhodnutiu sudcu pre obstavenia, ktorým sa nepovolilo ochranné obstavenie, v lehote jedného mesiaca od oznámenia rozhodnutia (článok 1419 prvý odsek a článok 1031 súdneho poriadku). Vec sa rieši rovnakým spôsobom ako pred prvým sudcom; rozsudok vydá komora pre predbežné konania (*chambre du conseil*). Ak sa obstavenie schváli na druhom stupni, osoba, ktorej majetok je predmetom obstavenia, ktorá chce proti tomu namietať, musí podať návrh tretej osoby na zmenu rozhodnutia na odvolací súd.

Osoba, ktorej majetok je predmetom obstavenia, alebo akákoľvek zainteresovaná strana môže podať návrh tretej osoby na zmenu rozhodnutia sudcu pre obstavenia, ktorým sa povolilo vykonanie ochranného obstavenia (článok 1419 súdneho poriadku). Návrh tretej osoby na zmenu rozhodnutia sa musí predložiť do jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia povoľujúceho obstavenie sudcovi, ktorý vydal toto uznesenie (článok 1125 súdneho poriadku). Pokiaľ sudca pre obstavenie majetku nepovolí odklad výkonu rozhodnutia, návrh tretej osoby na zmenu rozhodnutia nemá odkladný účinok.

B. Zabavenie
Neuplatňuje sa v prípade zabavenia, na ktorom sa dohodli účastníci konania.
Súdne zabavenie je rozhodnutie súdu, proti ktorému je možné podať odvolanie v súlade s ustanoveniami súdneho poriadku.
C. Predbežné opatrenia
Každý účastník konania, ktorý sa považuje za poškodeného rozhodnutím vydaným v konaní o nariadení predbežného opatrenia, má možnosť podať odvolanie alebo odpor. O odvolaniach proti rozhodnutiam vydaným predsedom súdu prvého stupňa alebo obchodného súdu rozhoduje odvolací súd. Odvolania proti rozhodnutiam vydaným predsedom pracovného súdu sa musia podať na pracovný súd.
Lehota na podanie odvolania alebo odporu je jeden mesiac od doručenia rozhodnutia, keď sa konanie začalo predvolaním alebo dobrovoľným dostavením sa, a jeden mesiac od oznámenia rozhodnutia formou súdneho listu, keď bolo rozhodnutie vydané na základe jednostranného návrhu.
D. Predbežný výkon
Proti predbežnému výkonu sa nemožno odvolať. Odvolací súd totiž nesmie v žiadnom prípade zakázať ani odložiť výkon rozsudku (článok 1402 súdneho poriadku).
Posledná aktualizácia: 24/10/2019
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Bulharsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Súdne konanie vo všeobecnosti charakterizuje dlhšie alebo kratšie trvanie. Zdržanie, ktoré vyplýva z rôznych fáz a súdnych inštancií, ktorými súdne konanie prechádza, môže občas spôsobiť neúčinnosť požadovanej právnej ochrany vzhľadom na čas, ktorý súd potrebuje na rozhodnutie o spore, a z toho vyplývajúce neskoré nadobudnutie účinnosti rozhodnutia. V tejto súvislosti zákonodarca stanovil súbor opatrení na zabezpečenie účinnosti požadovanej právnej ochrany, ktorých cieľom je obmedziť schopnosť odporcu uplatňovať ustanovenia týkajúce sa daných vlastníckych práv.
Vecná podstata súvisiaca s predbežnými opatreniami sa riadi ustanoveniami článkov 389 až 404 Občianskeho súdneho poriadku.
V súlade s článkom 391 Občianskeho súdneho poriadku sa povoľujú predbežné opatrenia, ak by bez takýchto opatrení žalobca nemohol vykonávať práva vyplývajúce z rozhodnutia alebo by pre neho bol výkon týchto práv veľmi náročný a keď: a) je návrh podložený spoľahlivými listinnými dôkazmi, alebo b) keď sa poskytne záruka vo výške, ktorú určí súd v súlade s článkami 180 a 181 zákona o záväzkoch a zmluvách. Na základe posúdenia súdu záruku možno požadovať aj vtedy, keď existujú spoľahlivé listinné dôkazy.
Riziko, že žalobca nebude schopný vykonávať svoje práva vyplývajúce z rozhodnutia súdu, ktoré bude pravdepodobne vydané v súvislosti so zdanlivo odôvodneným návrhom, je tak základným predpokladom na priznane predbežných opatrení.
Sudca sa pred povolením predbežných opatrení uistí, že sú splnené tieto podmienky: potreba predbežných opatrení, opodstatnenosť návrhu, vhodnosť a primeranosť predbežného opatrenia bližšie určeného žalobcom z hľadiska konkrétneho prípadu a požadovanej právnej ochrany.
V súlade s ustanoveniami článku 397 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sa v právnych predpisoch povoľujú tieto predbežné opatrenia:
zaistenie nehnuteľnosti,
zaistenie hnuteľného majetku a zablokovanie pohľadávok vrátane akcií v obchodnej spoločnosti,
iné vhodné opatrenia, ktoré určil súd, vrátane zadržania motorového vozidla a odklad výkonu rozhodnutia.
Súd môže nariadiť aj niekoľko predbežných opatrení do výšky hodnoty sporu (nad rámec tejto hodnoty nie je potrebné predbežné opatrenie).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

V súlade s ustanoveniami kapitoly 34 Občianskeho súdneho poriadku sa predbežné opatrenia povoľujú:
podľa článku 389 Občianskeho súdneho poriadku – pre všetky druhy pohľadávok – v každej fáze súdneho konania a až do ukončenia súdneho vyšetrovania v rámci odvolacieho konania,
podľa článku 390 Občianskeho súdneho poriadku možno predbežné opatrenia pre všetky druhy pohľadávok priznať pred podaním žaloby (predbežné opatrenie v súvislosti s budúcou pohľadávkou).
Návrh na nariadenie predbežného opatrenia v prebiehajúcom konaní:
Tento návrh podáva žalobca na súd príslušný na rozhodnutie o predmetnom spore. Predbežné opatrenia možno povoliť len vtedy, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 391 Občianskeho súdneho poriadku – v zásade opodstatnenosť návrhu a potreba priznania predbežných opatrení, t. j. existencia rizika, že aj keď bude návrh prijatý, rozhodnutie súdu nebude vykonané z dôvodu majetkových ustanovení, ktoré by uviedol odporca, ako aj primeranosť daného opatrenia. Ak neexistujú dostatočné dôkazy o opodstatnenosti návrhu, súd môže v súlade s článkom 391 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku na základe vlastného uváženia požadovať aj uhradenie peňažnej záruky, ktorú určí.
Predbežné opatrenia možno povoliť aj počas pozastavenia súdneho konania.
Návrh na nariadenie predbežného opatrenia v súvislosti s budúcou pohľadávkou:
predkladá sa na súd v mieste trvalého bydliska žalobcu alebo v mieste, kde sa nachádzajú nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahujú predbežné opatrenia. Ak je cieľom predbežných opatrení pozastavenie výkonu rozhodnutia, návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa podá na súd príslušný podľa miesta výkonu rozhodnutia.
Keď sa povoľujú predbežné opatrenia v súvislosti s budúcou pohľadávkou, súd stanoví lehotu na predloženie pohľadávky, ktorá nemôže byť dlhšia než jeden mesiac. Materiálne predpoklady na priznanie takýchto predbežných opatrení sú rovnaké ako predpoklady na priznanie predbežných opatrení v prebiehajúcom konaní.
V návrhu treba uviesť požadované predbežné opatrenie a hodnotu sporu. Návrh sa musí predložiť okresnému súdu (*rayonen sad*) alebo krajskému súdu (*okrazhen sad*), a to podľa miestnej a vecnej príslušnosti v súlade s článkom 104 Občianskeho súdneho poriadku.
Návrh môže predložiť dotknutá osoba alebo jej právny zástupca (advokát). Nie je potrebné vyhotoviť kópiu návrhu, pretože sa nepredkladá protistrane. Vyplýva to zo skutočnosti, že konanie o nariadení predbežného opatrenia je jednostranné – prebieha bez účasti druhej strany (ktorej právne postavenie bude mať vplyv na povolené opatrenie).
Predbežné opatrenia povolené súdom vykonávajú:
v prípade zaistenia nehnuteľnosti – katastrálny úrad,
v prípade zaistenia hnuteľného majetku a zablokovania pohľadávok dlžníka – štátny alebo súkromný súdny exekútor, a to aj na základe oznámenia tohto exekútora tretím stranám, ako sú banky a iné finančné inštitúcie,

v prípade predbežných opatrení týkajúcich sa automobilov – príslušné útvary dopravnej polície,
v prípade predbežných opatrení zameraných na odklad výkonu rozhodnutia – kópia rozhodnutia súdu týkajúceho sa udelenia povolenia sa predkladá príslušnému súdnemu exekútorovi, ktorý začal konanie o výkone rozhodnutia,
v prípade ďalších opatrení stanovených v právnych predpisoch – príslušný štátny alebo súkromný súdny exekútor, ktorého vyberie dotknutá osoba.
V osobitnom zákone (zákone o platobnej neschopnosti bánk) sa však uvádza výslovné ustanovenie o predbežných opatreniach týkajúcich sa rozširovania konkurznej podstaty banky. V článku 53 ods. 2 zákona o platobnej neschopnosti bánk sa stanovuje, že predbežné opatrenia sa povolia, len ak je návrh podložený dostatočnými dôkazmi, na základe ktorých možno primerane predpokladať, že pohľadávka je opodstatnená. Ak návrh nie je opodstatnený, všeobecný zákon umožňuje priznanie predbežných opatrení v prípade úhrady záruky, pričom podľa osobitného zákona je opodstatnenosť sama osebe predpokladom pre povolenie opatrenia. Preto ochranné opatrenia nemožno priznať, ak sa na základe predložených argumentov a dôkazov dospeje k záveru o nedostatočnej opodstatnenosti návrhu. Možno to vysvetliť skutočnosťou, že strana, ktorej sa nariadili predbežné opatrenia, je podľa článku 403 Občianskeho súdneho poriadku zodpovedná za škody spôsobené protistrane. Vzhľadom na to, že v právnej oblasti týkajúcej sa insolventnej banky nesmú vzniknúť povinnosti nahradiť takéto škody (týmto spôsobom sa zmenšuje konkurzná podstata a znevýhodňujú sa veritelia), zákonodarca stanovuje požiadavku na povolenie predbežných opatrení v súvislosti s predloženou pohľadávkou iba vtedy, ak sú predložené dostatočné dôkazy o jej opodstatnenosti.
V súlade s ustanoveniami článku 629a ods. 1 bodu 2 Obchodného zákonníka, ak je to v záujme zachovania majetku dlžníka, možno povoliť ako predbežné opatrenia v insolvenčnom konaní opatrenia stanovené v článku 630 ods. 1 bode 4 Obchodného zákonníka – zaistenie alebo zabezpečovacie právo, vymenovanie predbežného správcu konkurznej podstaty, odklad začatých exekučných konaní, zatvorenie priestorov či zariadení a iné. V uvedenej norme sa uvádza, že návrh uvedený v článku 625 Obchodného zákonníka je prípustný, ak je potvrdený písomnými dôkazmi o pravdepodobnej existencii skutočností, ktoré viedli ku vzniku pohľadávky, pričom ak návrh nie je podložený, žiadateľ musí predložiť záruku vo výške, ktorú určí súd, na náhradu škôd vzniknutých dlžníkovi v prípade, že nebol vyhlásený za osobu v platobnej neschopnosti alebo za nadmerne zadlženú osobu (článok 629a ods. 2 Obchodného zákonníka) a že existuje záujem o predbežné opatrenia, keď dlžník svojím správaním mrhá, ničí a/alebo zatajuje svoj majetok, čím ohrozuje záujmy veriteľov, ktorí by bez prijatia požadovaných opatrení mohli utrpieť škody vyplývajúce zo skutočnosti, že nemôžu byť uspokojení z inkasa majetku dlžníka. V právnych predpisoch sa takisto stanovuje, že požadované predbežné opatrenie musí byť vhodné a primerané potrebe ochrany.
Na základe výkladu normy uvedenej v článku 629a ods. 1 Obchodného zákonníka možno dospieť k záveru, že predbežné opatrenie je v súdnom konaní o začatí insolvenčného konania prípustné len za predpokladu, že existuje skutočné riziko, že dlžník nakladá so svojím majetkom s cieľom znevýhodniť veriteľov. Len za tohto predpokladu je sudca povinný skúmať ďalšie podmienky stanovené v článku 629a ods. 2 Obchodného zákonníka.

2.2 Hlavné podmienky

Materiálne predpoklady na povolenie (vyššie opísaných) predbežných opatrení sú stanovené v článku 391 Občianskeho súdneho poriadku.
Predbežné opatrenia týkajúce sa návrhu na výživné sa povoľujú bez ohľadu na požiadavky uvedené v článku 391 Občianskeho súdneho poriadku. V takom prípade môže súd prijať predbežné opatrenia z úradnej moci.
Súd môže povoliť aj čiastočné predbežné opatrenia – v takom prípade sa opatrenia týkajú len častí návrhu, ktoré sú podložené dostatočnými dôkazmi.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Vo všeobecnosti sa predbežné opatrenia môžu použiť na akýkoľvek majetok dlžníka. Predbežné opatrenia na zabezpečenie vymáhania peňažnej pohľadávky prostredníctvom zablokovania pohľadávok, ktoré nemôžu byť predmetom exekúcie, nie sú povolené.
V súlade s článkom 393 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nie sú povolené ani predbežné opatrenia na zabezpečenie vymáhania peňažnej pohľadávky voči štátu, štátnym inštitúciám a zdravotníckym zariadeniam, na ktoré sa vzťahuje článok 5 ods. 1 zákona o zdravotníckych zariadeniach.
Predbežné opatrenia sa môžu uplatniť na tieto druhy majetku či konania:
dlhy odporcu v úverových inštitúciách v rámci vedených bankových účtov,
hnuteľný majetok,
nehnuteľnosti,
automobily, pokiaľ ide o ich zadržanie,
žaloba v rámci konania o nútenom výkone rozhodnutia,
konkrétny majetok budúceho dlžníka v súvislosti s inými prípadmi výslovne uvedenými v právnych predpisoch.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Nakladanie s majetkom dlžníka, na ktorý sa vzťahujú predbežné opatrenia, je neplatné voči osobe, na žiadosť ktorej boli povolené predbežné opatrenia. Pokiaľ ide o nehnuteľný majetok, neplatnosť sa týka len nakladania s nehnuteľnosťou po zapísaní jej zaistenia do katastra (článok 452 Občianskeho súdneho poriadku). Okrem tejto relatívnej neplatnosti (neúčinnosti) je nakladanie s nehnuteľnosťou platné v plnom rozsahu a má právne účinky. Domnienky týkajúce sa nevymáhateľnosti práv veriteľa a iných pridružených veriteľov, nadobudnutých po zápise zaistenia majetku do katastra a doručení oznámenia o zaistení, sa riadia článkom 453 Občianskeho súdneho poriadku.
V súlade s článkom 401 Občianskeho súdneho poriadku môže zabezpečený veriteľ podať žalobu na tretiu stranu a domáhať sa tak sumy alebo majetku, ktoré táto strana odmietla odovzdať.
Výdavky spojené s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia znáša osoba, na žiadosť ktorej boli priznané predbežné opatrenia, ako sa stanovuje v článku 514 Občianskeho súdneho poriadku s odvolaním sa na článok 401 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa riadia predbežné opatrenia.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Predbežné opatrenia sa povoľujú na základe zásady, podľa ktorej sa v prípade prebiehajúceho konania dané predbežné opatrenie ukladá pred uzatvorením veci prostredníctvom príslušného súdneho rozhodnutia, ktoré nadobudlo účinnosť.
Pokiaľ ide o povolenie predbežných opatrení v súvislosti s budúcou pohľadávkou, súd stanoví lehotu na predloženie pohľadávky, ktorá nemôže byť dlhšia než jeden mesiac. Ak žalobca nepredloží potrebné dôkazy na zdôvodnenie návrhu v určenej lehote, súd z úradnej moci zruší predbežné opatrenia – podľa článku 390 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.
V prípade predloženia pohľadávky, v súvislosti s ktorou boli povolené predbežné opatrenia, čo sa stáva zvyčajne, tieto predbežné opatrenia zostávajú v platnosti a sú účinné až do uzavretia prípadu.
Postup zrušenia povolených predbežných opatrení sa riadi ustanoveniami článku 402 Občianskeho súdneho poriadku. V týchto ustanoveniach sa uvádza, že zainteresovaná strana musí predložiť návrh, ktorého kópiu musí odovzdať osobe, ktorá požiadala o predbežné opatrenia. Osoba, ktorej bola doručená táto kópia, môže do troch dní podať námietku. Súd na neverejnom pojednávaní zruší predbežné opatrenia, ak sa celkom presvedčí, že okolnosti, pre ktoré boli tieto opatrenia povolené, už pominuli, alebo že odporca v stanovených lehotách poskytol záruku, ktorá kryje celú sumu požadovanú žalobcom (článok 398 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Proti rozhodnutiu súdu o zrušení predbežných opatrení možno podať odvolanie do jedného týždňa.
Zmenu priznaných predbežných opatrení, ako sa stanovuje v článku 398 Občianskeho súdneho poriadku, možno povoliť v týchto dvoch situáciách:

v súlade s odsekom 1 – na žiadosť jednej zo strán môže súd po informovaní druhej strany a zohľadnení námietok, ktoré predložila do troch dní od oznámenia, povoliť nahradenie ochranného opatrenia iným opatrením,
v súlade s odsekom 2 – pokiaľ ide o predbežné opatrenia týkajúce sa pohľadávky, ktorú možno vyjadriť v peniazoch, odporca môže kedykoľvek bez súhlasu druhej strany nahradiť povolené zabezpečovacie právo poskytnutím záruky v hotovosti alebo v akýchkoľvek iných cenných papieroch v súlade s článkami 180 a 181 zákona o záväzkoch a zmluvách.
V prípadoch stanovených v článku 398 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku sa zaistenia alebo predbežné zabezpečovacie práva rušia.
V právnych predpisoch sa pre odporcu stanovuje možnosť podať na žalobcu žalobu o náhradu škôd, ktoré mu vznikli z dôvodu predbežných opatrení, ak sa návrh, na základe ktorého sa tieto opatrenia priznali, zamietol alebo sa nepodal v stanovenej lehote, alebo aj v prípade, že sa vec uzavrela (článok 403 Občianskeho súdneho poriadku).

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

V súlade s článkom 396 Občianskeho súdneho poriadku možno proti rozsudku sudcu vo veci predbežných opatrení podať odvolanie do jedného týždňa prostredníctvom sťažnosti súkromnej osoby. Pre žalobcu začína táto týždňová lehota plynúť doručením rozsudku a pre odporcu (osobu, proti ktorej boli nariadené predbežné opatrenia) sa začína dňom, keď mu súdny exekútor, katastrálny úrad alebo súd doručil oznámenie o povolení predbežných opatrení. Kópia sťažnosti súkromnej osoby sa musí doručiť druhej strane, ktorá musí do jedného týždňa odpovedať.
Záujem na konaní proti rozhodnutiu súdu sa priznáva aj tretím stranám, ak boli ich práva poškodené predbežnými opatreniami. Na účely začatia konania o nariadení predbežného opatrenia súd neskúma, či je odporca nositeľom práv, ktorých využívanie sa má obmedziť. Z tohto dôvodu možno vydať rozhodnutie o zaistení nehnuteľnosti, ktorá nie je vo vlastníctve dlžníka. V takom prípade je skutočný vlastník oprávnený namietať voči rozhodnutiu súdu vo veci zaistenia, hoci je treťou stranou v súvislosti s konaním.
V prípade odvolania sa proti rozsudku o zamietnutí požadovaných opatrení sa kópia súkromnej sťažnosti žalobcu nedoručí odporcovi, pretože aj v tejto fáze má konanie jednostranný charakter.
Ak odvolací súd potvrdí rozsudok o povolení alebo zamietnutí predbežných opatrení, proti tomuto rozsudku nemožno podať kasačnú sťažnosť. Ak odvolací súd povolí predbežné opatrenia, ktoré zamietol súd prvého stupňa, proti rozsudku odvolacieho súdu možno podať odvolanie prostredníctvom súkromnej sťažnosti na Najvyšší kasačný súd (*Varhoven kassatsionen sad*), ak boli splnené podmienky stanovené v článku 280 Občianskeho súdneho poriadku.
V súlade s platnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku možno podať odvolanie proti rozsudku, ktorým sa povoľujú predbežné opatrenia, ako aj proti rozhodnutiu o výške záruky, ktorú určuje súd ako podmienku na povolenie predbežných opatrení. Odvolaním sa na odvolací súd sa však nesmú pozastaviť predbežné opatrenia, kým vyšší súd nevydá rozhodnutie a prípadne nezruší daný rozsudok.

Posledná aktualizácia: 22/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Česko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Predbežné opatrenia:
Predbežné opatrenia slúžia na to, aby boli predbežne, t. j. dočasne upravené pomery účastníkov alebo pre prípad, ak existuje obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia.
Vo všeobecnosti sú predbežné opatrenia vydávané pred začatím konania vo veci samotnej upravené v § 74 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) a predbežné opatrenia vydané po začatí konania vo veci samotnej sú upravené v § 102 zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov. Osobitné predbežné opatrenia pre niektoré špecifické situácie sú upravené v zákone o osobitných súdnych konaniach (zákon č. 292/2013 Zb.), a to predbežné opatrenie upravujúce pomery maloletého dieťaťa, ktoré sa ocitlo v stave nedostatku náležitej starostlivosti (§ 452 a nasl.), ako aj predbežné opatrenie vo veci ochrany proti domácemu násiliu (§ 400 a nasl.). Súčasne § 12 zákona č. 292/2013 Zb. stanovuje niektoré osobitné pravidlá dopĺňajúce všeobecné ustanovenia predbežných opatrení pre typy konaní, ktoré spadajú do pôsobnosti tohto zákona.
Zabezpečenie dôkazov:
Dôkazy sa zabezpečujú vtedy, ak existujú obavy, že dôkaz nebude neskôr možné vykonať alebo že ho bude možné vykonať iba s veľkými ťažkosťami (napríklad nesprávne plnenie kúpnej zmluvy, keď predmet zmluvy tvorí tovar podliehajúci skaze, alebo vypočutie svedka, ktorý je vážne chorý a je ohrozený na živote).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Predbežné opatrenia:
V zmysle § 74 zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov sa konanie o nariadení predbežného opatrenia začína na návrh.
V zmysle § 12 zákona č. 292/2013 je však možné nariadiť predbežné opatrenie bez návrhu, ak je možné bez návrhu začať konanie samotné (teda napr. konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o právnej spôsobilosti, konania vo veci opatrovníctva, konanie vo veciach nezvestnosti a smrti). Súd v takých prípadoch vydanie predbežného opatrenia nariadi sám z úradnej moci.
Súd príslušný na vydanie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný vo veci samej. výnimky z tohto pravidla sú ustanovené v § § 400 a 453 zákona č. 292/2013 Zb.
Zabezpečenie dôkazov je možné vykonať:
Pred začatím konania vo veci samotnej, na návrh. Príslušný na konanie je súd, ktorý bol príslušný na konanie vo veci, alebo súd, v ktorého obvode sa nachádza ohrozený dôkazný prostriedok.
K zabezpečeniu dôkazov môže dôjsť počas konania, a to aj bez návrhu.
V prípade, že nehrozí nebezpečenstvo z omeškania, majú účastníci vo veci samotnej právo byť prítomní pri zabezpečení dôkazov.
Dôkaz je možné zabezpečiť aj notárskym alebo exekútorským zápisom, pokiaľ sa daná skutočnosť odohrala v prítomnosti notára alebo súdneho exekútora, prípadne ak notár alebo súdny exekútor osvedčil stav veci.

2.2 Hlavné podmienky

Predbežné opatrenia sa môžu nariadiť:
Ak je potrebné, aby boli pomery účastníkov dočasne upravené;
ak existuje obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.
na predbežnú úpravu pomerov.

Posúdenie, či je potrebná predbežná úprava pomerov účastníkov závisí od okolností konkrétneho prípadu. Predbežné opatrenie bude nariadené len vtedy, ak sa dostatočne preukáže potreba predbežnej úpravy právny pomerov účastníkov. Pri ostatných okolnostiach dôležitých pre nariadenie tohto predbežného opatrenia postačí, že budú aspoň overené skutočnosti rozhodujúce pre uloženie povinnosti predbežným opatrením.
Ohrozenie výkonu rozhodnutia
Nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu obavy, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, vyžaduje, aby oprávnenému svedčilo rozhodnutie, prípadne listina, ktorá je titulom na výkon rozhodnutia. Predbežné opatrenie možno nariadiť len dovtedy, kým sa rozhodnutie nestane vykonateľným, alebo ak existujú vážne dôvody, pre ktoré oprávnený zatiaľ (dočasne) nemohol pristúpiť k vymáhaniu splnenia uloženej povinnosti prostredníctvom výkonu rozhodnutia Zároveň musia byť preukázané skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený (najmä v dôsledku správania dlžníka).
Návrh na nariadenie predbežného opatrenia musí obsahovať formálne prvky podľa § 42 ods. 4 a podľa § 75 zákona č. 99/1963 Zb., a to okrem iného:
údaj o tom, ktorému súdu je návrh určený,
kto návrh predkladá a akej veci sa týka, t. j. vymenovanie skutočností, ktoré odôvodňujú také predbežné opatrenie, aké je navrhované,
čo je cieľom návrhu, t. j. akého predbežného opatrenia sa navrhovateľ domáha,
podanie musí obsahovať označenie dňa, kedy bolo vyhotovené a podpis žiadateľa alebo jeho zástupcu,
vymenovanie skutočností, že je potrebné upraviť pomery účastníkov alebo že existuje obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.
K návrhu je potrebné pripojiť dokumenty, ktorých sa navrhovateľ dovoláva.
Navrhovateľ má povinnosť bez výzvy súdu z vlastnej iniciatívy zložiť najneskôr v deň podania návrhu súdu peňažnú zábezpeku vo výške 10 000 Kč a vo veciach, ktoré sa týkajú vzťahov medzi podnikateľmi, vyplývajúcich z podnikateľskej činnosti vo výške 50 000 Kč. Z povinnosti zložiť zábezpeku sú vyňaté návrhy zo sociálnych dôvodov (napríklad vo veci výživného, pracovnej veci, náhrady škody na zdraví). Nezloženie zábezpeky je dôvodom na odmietnutie návrhu.
Stanovená zábezpeka slúži na zaistenie nároku na náhradu škody alebo inej ujmy, ktorá môže vzniknúť v dôsledku nariadenia predbežného opatrenia účastníkovi konania alebo tretej osobe (osobám, ktoré neboli účastníkmi konania o predbežnom opatrení).
V § 12 ods. 3 zákona č. 292/2013 Zb. je stanovená výnimka pre zloženie zábezpeky podľa toho zákona.
Zabezpečenie dôkazov:
Pred začiatkom konania vo veci samej je možné na návrh zabezpečiť dôkaz, ak existuje obava, že ho neskôr nebude možné vykonať vôbec alebo iba s veľkými ťažkosťami. Zabezpečenie dôkazu sa nevykoná v prípade, že je nepochybné, že taký dôkaz nemôže mať v konaní vo veci žiaden význam. Súd odmietne vykonať navrhované zabezpečenie, ak má pochybnosti, či navrhovateľ svojím návrhom v skutočnosti sleduje zabezpečenie dôkazu, alebo iné ciele (napr. získať iným spôsobom neprístupné informácie o činnosti inej osoby apod.).
Návrh na zabezpečenie dôkazu musí okrem všeobecných formálnych prvkov obsahovať opis skutočnosti tvoriacej predmet dokazovania. Ďalej je nevyhnutné presne označiť dôkazný prostriedok, ktorý sa má zabezpečiť.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predbežné opatrenia:
Podľa § 76 Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením sa účastníkovi môže napríklad uložiť povinnosť platiť výživné, povinnosť uložiť peňažnú sumu alebo vec do úschovy súdu, nevyužívať určité veci alebo práva, respektíve niečo vykonať, niečoho sa zdržať, prípadne niečo znášať. Opatrenie sa môže týkať akejkoľvek veci vo vlastníctve dotknutého účastníka
Súd môže predbežným opatrením uložiť povinnosť niekomu inému, ako je účastník, pokiaľ je to možné spravodlivo žiadať (napr. vtedy, keď niekto kupuje nehnuteľnosť s plným vedomím, že ju kupuje od vlastníka, ktorý riadne neplní svoje platobné povinnosti voči svojim veriteľom).
Osobitné predbežné opatrenia podľa zákona č. 292/2013 Zb.:
Osobitné predbežné opatrenie stanovujúce pomery dieťaťa podľa § 452 a nasledujúcich sa použije vtedy, ak sa maloleté dieťa ocitne v stave nedostatku náležitej starostlivosti bez ohľadu na to, či existuje osoba, ktorá má právo sa o dieťa starať, alebo ak je život dieťaťa, jeho normálny vývoj alebo iný dôležitý záujem vážne ohrozený, prípadne ak bol narušený. Súd predbežným opatrením upraví pomery dieťaťa na nevyhnutný čas tak, že nariadi, aby bolo dieťa umiestnené vo vhodnom prostredí, ktoré označí v uznesení.
Osobitným predbežným opatrením podľa § 400 a nasledujúcich je možné odporcovi uložiť povinnosť, aby opustil spoločné obydlie aj jeho bezprostredné okolie, nezdržiaval sa v spoločnom obydlí alebo doň nevstupoval. Vyhol sa stretávaniu sa s navrhovateľom alebo sa zdržal nežiaduceho sledovania a obťažovania navrhovateľa akýmkoľvek spôsobom. Návrh musí obsahovať vymenovanie skutočností, ktoré potvrdzujú, že pre navrhovateľa je spoločné bývanie navrhovateľa a odporcu v dome alebo byte, v ktorom sa nachádza spoločná domácnosť, neznesiteľné z dôvodu fyzického alebo duševného násilia voči navrhovateľovi alebo inej osobe, ktorá v spoločnej domácnosti žije, alebo vymenovanie skutočností, ktoré potvrdzujú nežiaduce sledovanie alebo obťažovanie navrhovateľa.
Zabezpečenie dôkazov:
Návrh by mal takisto obsahovať zdôvodnenie, ktorým navrhovateľ vysvetľuje, prečo navrhuje zabezpečenie dôkazu. Ako dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, pomocou ktorých je možné zistiť stav veci, predovšetkým vypočutie svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb atď.
Osobitným zabezpečením dôkazov je zabezpečenie predmetu dôkazného prostriedku vo veci týkajúcej sa práv duševného vlastníctva (§ 78b zákona č. 99 /1963 Zb.). Aktívnu vecnú legitimáciu má ten, kto potvrdil porušenie práva duševného vlastníctva. Príslušný je krajský súd, v ktorého obvode sa nachádza zabezpečovaný predmet. Je možné zabezpečiť: dotknutý tovar, materiál a nástroje, dokumenty týkajúce sa dotknutého tovaru.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Predbežné opatrenia:
Predbežné opatrenie je rozhodnutie dočasného charakteru, ktoré má ochrániť navrhovateľa. Ide o ochranu jeho porušeného alebo ohrozeného práva. Navrhovateľ vydaním predbežného opatrenia nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti. Nejde ani o riešenie prejudiciálnej otázky. Ani samá existencia vydaného predbežného opatrenia nesmie ovplyvniť rozhodovanie súdu vo veci samej. Dlžník môže aj po vydaní predbežného opatrenia naďalej nakladať so svojím majetkom, musí však postupovať v súlade s vydaným opatrením.
Tomu, kto hrubým spôsobom sťažuje postup konania predovšetkým tým, že sa bez závažného dôvodu nedostaví na súd alebo neuposlúchne príkaz súdu, môže súd uložiť poriadkovú pokutu až do výšky 50 000 Kč. Ak povinná osoba dobrovoľne neplní to, čo jej ukladá rozhodnutie o predbežnom opatrení, je toto rozhodnutie vynútiteľné súdom. Sankcia za marenie výkonu úradného rozhodnutia a vykázania je stanovená aj v trestnom zákonníku, ide o § 337 ods. 2 zákona č. 40/2009 Zb. a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a vykázania.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Predbežné opatrenia:

Predbežné opatrenie na určitý čas
Súd môže v uznesení o nariadení predbežného opatrenia stanoviť, že bude platiť iba určitý čas, hoci to žalobca (navrhovateľ) nežiadal.
Uloženie povinnosti podať žalobu alebo iný návrh na začatie konania
Ak súd nariadi predbežné opatrenie, uloží navrhovateľovi (žalobcovi) povinnosť podať na súde návrh na začatie konania (žalobu) vo veci samej, a to v lehote, ktorú súd súčasne stanoví.
Predbežné opatrenie zostáva platné až do svojho zániku alebo do zrušenia súdom.
Predbežné opatrenie zanikne, ak navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania; ak sa návrhu vo veci samotnej nevyhovelo; ak sa návrhu vo veci samotnej vyhovelo a uplynulo pätnásť dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci; alebo ak uplynula určená lehota trvania predbežného opatrenia.
Predbežné opatrenie súd zruší vtedy, ak prestanú platiť dôvody, pre ktoré bolo nariadené.
Predbežné opatrenie podľa § 400 a nasledujúcich zákona č. 292/2013 Zb. bude platiť mesiac od jeho vykonateľnosti (§ 408) a jeho platnosť môže byť v závislosti od začatia konania vo veci samej predĺžená.
Predbežné opatrenie podľa § 452 a nasledujúcich zákona č. 292/2013 Zb. bude platiť mesiac od jeho vykonateľnosti (§ 459) a jeho platnosť môže byť predĺžená.
Zabezpečenie dôkazov:
Zabezpečenie dôkazov sa vykoná v čase stanovenom súdom alebo v najbližšom možnom termíne. Účastníci konania môžu byť pri zabezpečení dôkazov prítomní, nemajú však právo byť prítomní, ak existuje nebezpečenstvo z omeškania. Po začatí konania vo veci samej majú účastníci právo sa vysloviť k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré boli vykonané. Môže sa tiež pristúpiť k vypočutiu účastníkov.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Predbežné opatrenia:
O predbežnom opatrení sa rozhoduje uznesením. Uznesenie, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie, je vykonateľné vyhlásením. Ak sa neuskutoční vyhlásenie, je vykonateľné, hneď ako bude doručené osobe, ktorej ukladá povinnosť. Písomné vyhotovenie predbežného opatrenia sa okrem účastníkov doručuje aj tretej osobe (ak jej bola uložená povinnosť) a v prípade, že ide o povinnosť nenakladať s nehnuteľnosťou, doručuje sa príslušnému katastrálnemu úradu. Uznesenie o predbežnom opatrení je vykonateľné vyhlásením, prípadne doručením (§ 76d Občianskeho súdneho poriadku), a je titulom pre výkon rozhodnutia.
Odvolanie proti uzneseniu o predbežnom opatrení je prípustné. Odvolanie sa podáva na súde, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, o odvolaní však rozhodujú súdy druhého stupňa, t. j. krajské alebo vrchné súdy. Odvolanie sa podáva do pätnástich dní od doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia.
Prípustné odvolanie podané načas oprávnenou osobou spôsobuje, že rozhodnutie nenadobúda právoplatnosť, kým o odvolaní s konečnou platnosťou nerozhodne odvolací súd. Uznesenie o predbežnom opatrení je však vykonateľné (t. j. postupuje sa podľa neho) uplynutím lehoty na plnenie, ktorá sa začína počítať od doručenia uznesenia, prípadne je vykonateľné doručením, ak v ňom nebola uložená povinnosť plnenia. Súd môže rozhodnúť o tom, že uznesenie o nariadení predbežného opatrenia je vykonateľné až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ak tomu nebráni povaha predbežného opatrenia alebo ak tým nebude zmarený jeho účel.
Zákon č. 292/20013 obsahuje v § 409, respektíve v § 463 ustanovenia o odvolaní v prípade osobitných predbežných opatrení podľa tohto zákona.
Posledná aktualizácia: 09/11/2020
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.
Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku de bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.
Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: en.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Nemecko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Tieto opatrenia sú zamerané na vymáhanie výkonu prostredníctvom predbežného zhabania majetku dlžníka alebo prostredníctvom dočasného rozhodnutia o právnej situácii. Opatrenia samy osebe bežne neuspokojujú dlh voči veriteľovi.
Dostupné sú tieto opatrenia.
1.1. Zhabanie pred vydaním rozsudku a osobné zadržanie [*dinglicher und persönlicher Arrest*, § 916 a nasl. občianskeho súdneho poriadku (*Zivilprozessordnung*, ďalej len „OSP“)]
K zhabaniu dochádza na účely vymáhania výkonu z dôvodu peňažnej pohľadávky najčastejšie vo vzťahu k hnuteľnému alebo nehnuteľnému majetku dlžníka. Zhabanie nariaďuje príslušný súd na žiadosť. Pri následnom vykonaní zhabania platia až na niekoľko výnimiek predpisy vzťahujúce sa na vymáhanie. K zhabaniu môže dôjsť napríklad založením (hnuteľný majetok), hypotékou (nehnuteľný majetok) alebo väzbou (osobné zadržanie).
1. 2. Predbežné opatrenie (*einstweilige Verfügung*, § 935 a nasl. OSP)
Predbežné opatrenie slúži na predbežné zabezpečenie nároku, ktorý sa netýka peňažných prostriedkov. Predbežné opatrenie vo forme zabezpečovacieho (§ 935 OSP) alebo regulačného opatrenia (§ 940 OSP) nariaďuje príslušný súd na základe žiadosti. Okrem toho existuje v prípade sťažených podmienok aj možnosť zabezpečovacieho opatrenia s efektom plnenia. Pri následnom výkone opäť v zásade platia predpisy vzťahujúce sa na vymáhanie (§ 936 v spojení s §om 928 OSP).
1.3. Zablokovanie účtov podľa práva Únie
Oddielom 946 a nasl. OSP sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 655/2014 z 15. mája 2014 o zavedení konania týkajúceho sa európskeho príkazu na zablokovanie účtov s cieľom uľahčiť cezhraničné vymáhanie pohľadávok v občianskych a obchodných veciach, (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 59). Zablokovanie účtov predstavuje osobitnú formu predbežnej právnej ochrany.
1.4. Oznámenie o okamžitom obstavení dlhu (*Vorpfändung*, § 845 OSP)
Existuje aj oznámenie o okamžitom obstavení dlhu, pri ktorom ide o osobitný druh ochrany veriteľa. Ide o súkromný prostriedok výkonu nároku zo strany veriteľa vo vzťahu medzi dlžníkom a poddlžníkom, ktorý má účinky zhabania (§ 845 ods. 2 OSP).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Zhabanie a predbežné opatrenie (body 1.1 a 1.2) sa vykonávajú na žiadosť strany domáhajúcej sa práva na základe príkazu súdu. Žiadosť musí obsahovať informácie o nároku, ktorý sa má zabezpečiť, a naliehavosti príkazu, resp. o riziku zmarenia. Vierohodnosť týchto informácií sa potvrdzuje napríklad čestným vyhlásením.
Žiadosť môže byť podaná písomne alebo ústne do zápisnice súdnej kancelárie. Príslušným súdom je súd, ktorý sa zaoberá príslušnou žalobou v hlavnom konaní, alebo aj miestny súd, v ktorého okrese sa nachádza predmet, ktorý sa má zabezpečiť, predmet sporu, resp. osoba, ktorej sloboda sa má obmedziť. Súdne rozhodnutie sa v prípade ústneho pojednávania vydáva vo forme rozsudku a v ostatných prípadoch vo forme príkazu.
Zastupovanie právnikom pri konaniach o predbežných opatreniach si vyžaduje len ústne pojednávanie na krajinskom súde.
Zablokovanie účtov (bod 1.3) podlieha nariadeniu EÚ č. 655/2014. § 946 a nasl. OSP obsahuje potrebné predpisy týkajúce sa podania žiadosti a konania, výkonu príkazu a prípadných opravných prostriedkov.
Oznámenie o okamžitom obstavení dlhu (bod 1.4, podrobnosti nájdete vyššie) nevydáva súd. V tomto prípade prevezme iniciatívu veriteľ (zvyčajne určí súdneho úradníka, ktorý koná v jeho mene). Veriteľ sa snaží vykonať nárok obstavením pohľadávok alebo iných práv na základe vykonateľného právneho dokumentu, pričom poddlžníkovi alebo hlavnému dlžníkovi doručí písomné vyhlásenie, v ktorom mu oznámi, že bezprostredne hrozí obstavenie práva alebo pohľadávky z tohto právneho vzťahu (§ 845 ods. 1 OSP). Oznámenie poddlžníkovi funguje ako obstavenie podľa § 930 OSP len vtedy, keď sa dlh skutočne obstaví v priebehu jedného mesiaca (§ 845 ods. 2 OSP).
Zákon o súdnych poplatkoch (*Gerichtskostengesetz*) obsahuje ustanovenie o zaplatení poplatku v 1,5-násobnej výške v konaniach o zhabaní alebo zadržaní alebo o vydaní predbežného opatrenia. Výška poplatku sa stanoví na základe hodnoty sporu. Súd odhaduje hodnotu sporu v jednotlivých veciach podľa záujmu žalobcu na nakladaní s majetkom dlžníka. K tomuto je uvedená tabuľka poplatkov pre hodnoty sporu do 500 000 EUR:
Zákon o súdnych poplatkoch, príloha 2 (k § 34 ods. 1 tretej vete)

Hodnota sporu do ... EUR	Poplatok ... EUR	Hodnota sporu do ... EUR	Poplatok ... EUR
500	35,00	**50 000**	546,00
1 000	53,00	**65 000**	666,00
1 500	71,00	**80 000**	786,00
2 000	89,00	**95 000**	906,00
3 000	108,00	**110 000**	1 026,00
4 000	127,00	**125 000**	1 146,00
5 000	146,00	**140 000**	1 266,00
6 000	165,00	**155 000**	1 386,00
7 000	184,00	**170 000**	1 506,00
8 000	203,00	**185 000**	1 626,00
9 000	222,00	**200 000**	1 746,00
10 000	241,00	**230 000**	1 925,00
13 000	267,00	**260 000**	2 104,00
16 000	293,00	**290 000**	2 283,00
19 000	319,00	**320 000**	2 462,00
22 000	345,00	**350 000**	2 641,00
25 000	371,00	**380 000**	2 820,00
30 000	406,00	**410 000**	2 999,00
35 000	441,00	**440 000**	3 178,00
40 000	476,00	**470 000**	3 357,00
45 000	511,00	**500 000**	3 536,00

Ak je návrh na ochranu predmetom ústneho konania a ak sa vec neskončí späťvzatím návrhu pred skončením ústneho konania alebo uznaním dlhu, vzdaním sa nároku alebo urovnaním (v týchto prípadoch sa poplatok znižuje o 0,5), platí sa vyšší poplatok na úrovni trojnásobku. Dlžníkom nákladov je prednostne strana, ktorej je súdom v rozhodnutí nariadené tieto náklady platiť (dlžník na základe rozhodnutia). Okrem toho je tu zodpovedný aj navrhovateľ ako iniciátor veci v úlohe spoločného dlžníka.
Súdny úradník si účtuje poplatok vo výške 3 EUR za každé doručenie oznámenia o okamžitom obstavení dlhu dlžníkovi alebo poddlžníkovi uvedenému v oznámení. Okrem toho sa platia poštové poplatky a výdavky za všetky osvedčenia, ktoré môžu byť potrebné. Ak doručovanie vykonáva súdny úradník osobne, poplatok je 10 EUR. V danom prípade treba súdnemu úradníkovi uhradiť ešte aj cestovné vo výške od 3,25 EUR do 16,25 EUR v závislosti od vzdialenosti, ktorú musí k adresátovi prekonať. Poplatok súdnemu úradníkovi za prípravu oznámenia o výkone v mene veriteľa (§ 845 ods. 1 druhá veta OSP) je 16 EUR za vykonanie úradného úkonu.
Výkon súdnych, predbežných opatrení prináleží prevažne súdnemu úradníkovi a prebieha prostredníctvom nástrojov štátu. Uskutočňuje sa v súlade s aktuálne platnými právnymi predpismi týkajúcimi sa výkonu rozsudkov súdu.
Mimo témy: výkon predbežne vykonateľného rozsudku, ktorým sa napáda ochranné opatrenie, sa nevyhnutne nemusí líšiť od výkonu právoplatného rozhodnutia. V právnych predpisoch sú však stanovené rôzne spôsoby výkonu v závislosti od povahy nároku.
Ak sa má uhradiť pevne stanovená suma, veriteľ na vykonanie rozhodnutia súdu často využíva súdneho úradníka. Súdny úradník si účtuje poplatok 26,00 EUR za výkon opatrenia proti hnuteľnému majetku. Ak je pracovný čas súdneho úradníka dlhší ako tri hodiny, účtuje si ďalší poplatok vo výške 20,00 EUR za každú ďalšiu celú alebo začatú hodinu. Súdny úradník si okrem toho účtuje aj všetky nevyhnutné výdavky. Veriteľ môže na základe platobného rozkazu získať aj právo podať návrh na súdne obstavenie pohľadávky dlžníka (napr. nárok na vyplatenie mzdy, § 829 OSP). Za konania týkajúce sa samotného návrhu sa vyberá poplatok vo výške 20,00 EUR. Vedľajšie výdavky (najmä trovy doručenia súdneho príkazu) sa účtujú samostatne.
Ak sa má na nehnuteľnosť dlžníka uvaliť exekúcia, na účely zabezpečenia dlhu sa môže zapísať hypotéka alebo sa majetok môže nútene predať v dražbe alebo dať do nútenej správy. V právnych predpisoch, ktoré upravujú trovy vo veciach s nesporovou príslušnosťou pre súdy a notárov (*Gerichts- und Notarkostengesetz*, Zákon o súdnych a notárskych nákladoch), sa stanovuje, že pri zápise hypotéky do katastra nehnuteľností na účely zabezpečenia dlhu sa platí poplatok v plnej výške úmerný hodnote dlhu, ktorý sa má zabezpečiť. K tomuto je uvedená tabuľka poplatkov pre hodnoty do 3 miliónov EUR:
Zákon o trovách vo veciach s nesporovou príslušnosťou pre súdy a notárov (*Gerichts- und Notarkostengesetz*, Zákon o súdnych a notárskych nákladoch)
Príloha 2 (k § 34 ods. 3)

Účtovná hodnota do … EUR	Poplatok **Tabuľka A** … EUR	Poplatok **Tabuľka B** … EUR	Účtovná hodnota do … EUR	Poplatok **Tabuľka A** … EUR	Poplatok **Tabuľka B** … EUR	Účtovná hodnota do … EUR	Poplatok **Tabuľka A** … EUR	Poplatok **Tabuľka B** … EUR
500	35,00	15,00	**200 000**	1 746,00	435,00	**1 550 000**	7 316,00	2 615,00
1 000	53,00	19,00	**230 000**	1 925,00	485,00	**1 600 000**	7 496,00	2 695,00
1 500	71,00	23,00	**260 000**	2 104,00	535,00	**1 650 000**	7 676,00	2 775,00
2 000	89,00	27,00	**290 000**	2 283,00	585,00	**1 700 000**	7 856,00	2 855,00
3 000	108,00	33,00	**320 000**	2 462,00	635,00	**1 750 000**	8 036,00	2 935,00
4 000	127,00	39,00	**350 000**	2 641,00	685,00	**1 800 000**	8 216,00	3 015,00
5 000	146,00	45,00	**380 000**	2 820,00	735,00	**1 850 000**	8 396,00	3 095,00
6 000	165,00	51,00	**410 000**	2 999,00	785,00	**1 900 000**	8 576,00	3 175,00
7 000	184,00	57,00	**440 000**	3 178,00	835,00	**1 950 000**	8 756,00	3 255,00
8 000	203,00	63,00	**470 000**	3 357,00	885,00	**2 000 000**	8 936,00	3 335,00
9 000	222,00	69,00	**500 000**	3 536,00	935,00	**2 050 000**	9 116,00	3 415,00
10 000	241,00	75,00	**550 000**	3 716,00	1 015,00	**2 100 000**	9 296,00	3 495,00
13 000	267,00	83,00	**600 000**	3 896,00	1 095,00	**2 150 000**	9 476,00	3 575,00
16 000	293,00	91,00	**650 000**	4 076,00	1 175,00	**2 200 000**	9 656,00	3 655,00
19 000	319,00	99,00	**700 000**	4 256,00	1 255,00	**2 250 000**	9 836,00	3 735,00
22 000	345,00	107,00	**750 000**	4 436,00	1 335,00	**2 300 000**	10 016,00	3 815,00
25 000	371,00	115,00	**800 000**	4 616,00	1 415,00	**2 350 000**	10 196,00	3 895,00
30 000	406,00	125,00	**850 000**	4 796,00	1 495,00	**2 400 000**	10 376,00	3 975,00
35 000	441,00	135,00	**900 000**	4 976,00	1 575,00	**2 450 000**	10 556,00	4 055,00
40 000	476,00	145,00	**950 000**	5 156,00	1 655,00	**2 500 000**	10 736,00	4 135,00
45 000	511,00	155,00	**1 000 000**	5 336,00	1 735,00	**2 550 000**	10 916,00	4 215,00
50 000	546,00	165,00	**1 050 000**	5 516,00	1 815,00	**2 600 000**	11 096,00	4 295,00
65 000	666,00	192,00	**1 100 000**	5 696,00	1 895,00	**2 650 000**	11 276,00	4 375,00
80 000	786,00	219,00	**1 150 000**	5 876,00	1 975,00	**2 700 000**	11 456,00	4 455,00
95 000	906,00	246,00	**1 200 000**	6 056,00	2 055,00	**2 750 000**	11 636,00	4 535,00
110 000	1 026,00	273,00	**1 250 000**	6 236,00	2 135,00	**2 800 000**	11 816,00	4 615,00
125 000	1 146,00	300,00	**1 300 000**	6 416,00	2 215,00	**2 850 000**	11 996,00	4 695,00
140 000	1 266,00	327,00	**1 350 000**	6 596,00	2 295,00	**2 900 000**	12 176,00	4 775,00
155 000	1 386,00	354,00	**1 400 000**	6 776,00	2 375,00	**2 950 000**	12 356,00	4 855,00
170 000	1 506,00	381,00	**1 450 000**	6 956,00	2 455,00	**3 000 000**	12 536,00	4 935,00
185 000	1 626,00	408,00	**1 500 000**	7 136,00	2 535,00			

Za návrh na vydanie príkazu na nútený predaj v dražbe alebo na nútenú správu nehnuteľnosti sa účtuje poplatok 100,00 EUR.
Ak sa v rozsudku uvádza, že dlžník musí odovzdať hnuteľný majetok, súdny úradník vykoná rozhodnutie súdu na návrh veriteľa. Za tento úradný úkon sa účtuje poplatok 26,00 EUR. Ak sa v rozsudku uvádza, že dlžník musí odovzdať nehnuteľnosť alebo obydlie, za práce spojené s vyprataním nehnuteľnosti sa účtuje poplatok 98,00 EUR. Okrem toho sa účtujú aj vedľajšie výdavky súdneho úradníka, najmä odmeny za prácu tretích strán (napr. náklady na sťahovanie, odmeny zámočníka atď.). Opäť platí, že ak je pracovný čas súdneho úradníka dlhší ako tri hodiny, účtuje si ďalší poplatok vo výške 20,00 EUR za každú ďalšiu celú alebo začatú hodinu.

2.2 Hlavné podmienky

Vydanie príkazu na zhabanie majetku alebo zadržanie osoby predpokladá, že existuje dlh a dôvody na zhabanie alebo zadržanie. V prípade zhabania celého majetku dlžníka, ktorý možno zhabať, existujú dôvody na zhabanie, ak existuje obava, že dlžník bude nečestným konaním mariť budúci výkon súdneho rozsudku alebo mu podstatne brániť, napríklad odobratím alebo zatajovaním majetku. Takisto aj cieľom osobného zadržania, t. j. zadržania samotného dlžníka, je mimoriadne intenzívnym spôsobom zabrániť dlžníkovi odstrániť akúkoľvek časť dostupného majetku, ktorý by sa mohol zhabať. Osobné zadržanie však možno nariadiť iba v prípade, že požadovanú úroveň zabezpečenia nemožno dosiahnuť zhabaním majetku.
Účelom predbežného opatrenia (v akejkoľvek forme) je zachovať súčasnú situáciu, teda zabrániť zmene, ktorou by sa maril výkon práv účastníka konania alebo právneho vzťahu alebo ktorá by mu podstatne bránila. Predmetom predbežného opatrenia môžu byť nároky na (predbežné) vydanie predmetov, resp. na (predbežné) strpenie alebo výkon činnosti (§§ 935, 938, 940 OSP). Pravidlá, ktoré sa uplatňujú na predbežné opatrenia, sú v podstate rovnaké ako pravidlá, ktoré sa uplatňujú na zhabanie a zadržanie (§ 936 OSP). Výnimočne je možné uznať aj predbežné
plnenie. Dôvod zhabania a nárok na zhabanie sa dokumentujú napríklad čestným vyhlásením alebo predložením dokumentov (§ 920 ods. 2 OSP). Tu záleží na tom, či súd dokáže podanie k nároku a naliehavosti posúdiť ako „prevažne pravdepodobné“. To isté platí aj pre vydanie predbežného opatrenia (§ 936 OSP).
V konaniach o zhabaní alebo zadržaní je prechádzajúce vypočutie účastníkov konania (§ 922 OSP) síce možné, nie je však povinné. V prípade, že dlžník, ktorému sa zhabanie musí doručiť najneskôr v priebehu jedného týždňa po výkone, podá námietku voči príkazu na zhabanie, musí sa následne konať ústne pojednávanie (§ 924 OSP). Pojednávanie sa vo všeobecnosti vyžaduje v konaniach o predbežnom opatrení. Vynechať sa môže len v naliehavých prípadoch alebo v prípade zamietnutia návrhu (§ 937 ods. 2 OSP). Neexistujú žiadne lehoty na výsluch účastníkov konania.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Preventívne opatrenia sa môžu týkať celého majetku, ktorý je predmetom výkonu.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Zhabanie má účinok zadržania majetku; hlavný dlžník i poddlžníci strácajú práva nakladať so zhabaným majetkom.

Zhabanie je zabezpečené na základe § 136 trestného zákonníka (*Strafgesetzbuch*), ktorý sa týka zničenia zhabaných predmetov. Jeho porušenie môže mať za následok aj vznik nárokov na náhradu škody podľa občianskeho práva.
Pre predbežné opatrenia platia tieto pravidlá: Súdny úradník vykoná príkaz na vysťahovanie nehnuteľnosti v súlade s § 883 OSP. Súd môže vymáhať splnenie požiadaviek alebo zákaz určitých úkonov podľa § 887 OSP (povolenie súdu veriteľovi vykonať primerané opatrenie) alebo podľa § 888 a 890 OSP (uloženie penále/zhabanie alebo pokuta/úschova na zabránenie neprimeranému konaniu alebo zanedbaniu a podriadeniu sa).
Osobitné ustanovenia sa vzťahujú na obstavenie bankových účtov podľa § 835 ods. 3 OSP, peniaze z účtu dlžníka, ktorý je fyzickou osobou, je možné vyplatiť veriteľovi až po uplynutí štyroch týždňov od doručenia príkazu na prevod poddlžníkovi. Tento postup umožňuje dlžníkovi podať návrh na ochranu pred obstavením ešte pred vyplatením zostatku veriteľovi.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Príkaz na zhabanie alebo zadržanie alebo predbežné opatrenie sa musí vykonať v priebehu jedného mesiaca od dátumu vydania alebo doručenia rozhodnutia.
Opatrenia sú platné dovtedy, kým trvajú dôvody oprávňujúce bezpečnostné alebo preventívne opatrenia. Ich platnosť sa končí aj vydaním rozhodnutia v hlavnom konaní.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Súd môže nariadiť zhabanie alebo zadržanie a predbežné opatrenie – ako už bolo uvedené – prostredníctvom plnohodnotného rozsudku (*Urteil*, po pojednávaní) alebo príkazu (*Beschluss*, §§ 922 a 936 OSP).
Účastníci konania sa môžu proti rozsudku odvolať, ak majú bez odvolania zaplatiť viac než 600 EUR.
V prípade vydania príkazu platia tieto pravidlá:
Dlžník môže podať odvolanie proti príkazu na zhabanie alebo zadržanie alebo proti dočasnému opatreniu (§ 924 OSP). Následne sa zvolá ústne pojednávanie s cieľom dospieť k plnohodnotnému rozsudku o oprávnenosti opatrenia. Proti rozsudku možno za opísaných okolností opäť podať odvolanie.
Ak sa návrh zamietne príkazom, veriteľ môže podať okamžité odvolanie (*sofortige Beschwerde*) do dvoch týždňov od jeho doručenia. To isté platí aj v prípade vydania príkazu na zhabanie alebo zadržanie alebo predbežného opatrenia, ale v takom prípade musí dať veriteľ záruku.
Dlžník môže navyše podať návrh na odklad zhabania alebo zadržania alebo dočasného opatrenia, ak veriteľ neuplatní svoj nárok v predpísanej lehote (§ 926 OSP) alebo ak sa zmenili okolnosti (§ 927 OSP).
Vo vzťahu k nariadeniu EÚ č. 655/2014 obsahuje § 953 OSP a nasl. opravné prostriedky týkajúce sa súdnych rozhodnutí v súvislosti so zablokovaním účtov.
Napokon sa podľa § 945 OSP nariaďuje povinnosť uhradiť škody tomu účastníkovi konania, na ktorého návrh bol vydaný príkaz uhradiť škody, ak sa preukáže, že zhabanie alebo zadržanie, alebo predbežné opatrenie boli od začiatku neopodstatnené, alebo ak sa opatrenia zrušia podľa § 926 ods. 2 alebo § 942 ods. 3 OSP.
Veriteľ môže v priebehu jedného mesiaca požiadať o vykonanie zhabania alebo predbežného opatrenia. Platia tu v zásade všeobecné predpisy vzťahujúce sa na vymáhanie (§§ 928, 936 OSP). Príkaz na zhabanie sa vykonáva obstavením (§ 930 OSP), osobné zadržanie dlžníka sa vo všeobecnosti vykonáva vydaním zatykača (§ 933 OSP).

Posledná aktualizácia: 02/11/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Estónsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Opatrenia na zabezpečenie konania sú:
uvalenie súdnej hypotéky na nehnuteľnosť, loď alebo lietadlo patriace odporcovi;
zadržanie majetku odporcu, ktorý je v držbe odporcu alebo inej osoby, a na základe toho vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností o zákaze nakladania, ktorým sa zákaz nakladania zviditeľní, alebo záznamu v inom registri majetku, ktorým sa zákaz nakladania zviditeľní;
zákaz pre odporcu vykonávať určité transakcie alebo úkony vrátane vydania obmedzujúceho príkazu;
zákaz iným osobám prevádzať majetok na odporcu alebo plniť iné záväzky voči odporcovi, čo môže zahŕňať aj povinnosť previesť majetok na súdneho zriadenca alebo vložiť peniaze na bankový účet nariadený na tento účel;
zaviazanie odporcu, aby uložil predmet u súdneho zriadenca;
zastavenie vykonávacieho konania, povolenie pokračovania vykonávacieho konania iba proti zábezpeke alebo zrušenie vykonávacieho konania, ak bol vykonávací nástroj napadnutý podaním žaloby, alebo ak tretia strana podala žalobu o uvoľnenie zadržaného majetku alebo o vyhlásenie núteného vymáhania za neprípustné z iného dôvodu;
zákaz pre odporcu opustiť miesto bydliska, vzatie odporcu do väzby, zadržanie odporcu;
zaviazanie odporcu a predovšetkým poisťovateľa, aby vykonali platby v rozsahu minimálnej sumy, ktorá môže byť splatná v priebehu konania týkajúceho sa škody spôsobenej trestným činom alebo poistnej zmluvy;
zaviazanie odporcu, aby ukončil uplatňovanie nespravodlivej štandardnej podmienky, alebo zaviazanie osoby, ktorá uplatňovanie podmienky odporučila, aby ukončila alebo zrušila odporúčanie podmienky v rámci konania týkajúceho sa ukončenia uplatňovania nespravodlivej štandardnej podmienky alebo konania týkajúceho sa ukončenia a zrušenia odporúčania podmienky osobou, ktorá uplatňovanie podmienky odporučila;
akékoľvek ďalšie opatrenie, ktoré súd považuje za potrebné.
S cieľom zabezpečiť konanie vo veci porušenia autorských práv alebo súvisiacich práv, alebo práv priemyselného vlastníctva môže súd, okrem iných opatrení, zadržať tovar v prípadoch, keď existuje podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu práv duševného vlastníctva, alebo uložiť povinnosť odovzdať taký tovar, aby sa predišlo jeho uvedeniu na trh alebo jeho distribúcii. Ak je potrebné zablokovať bankový účet alebo iné aktíva odporcu s cieľom zabezpečiť konanie vo veci porušenia autorských práv alebo súvisiacich práv, alebo práv priemyselného vlastníctva na obchodné účely, súd môže uložiť povinnosť predložiť bankové, finančné alebo obchodné doklady, alebo umožniť ich kontrolu.
S cieľom zabezpečiť nárok v prípade neoprávneného získania, využitia alebo sprístupnenia obchodného tajomstva môže súd, okrem iných opatrení, zabaviť tovar, ak existuje podozrenie, že tovar, ktorého dizajn, vlastnosti, funkcie, výroba alebo uvádzanie na trh majú významný prospech z obchodného tajomstva, ktoré bolo získané, použité alebo sprístupnené nezákonne, alebo uložiť povinnosť vydať takýto tovar, aby sa zabránilo jeho uvedeniu na trh alebo distribúcii.
V manželských veciach, vo veciach určenia výživného alebo v iných rodinných veciach môže súd v priebehu konania upravovať aj:
rodičovské práva vo vzťahu k spoločnému dieťaťu;
komunikáciu rodiča s dieťaťom;

odovzdanie dieťaťa druhému rodičovi;
plnenie povinnosti platenia výživného vyplývajúcej zo zákona a, okrem iných opatrení, zaviazanie odporcu, aby poskytoval finančnú pomoc alebo zabezpečenie počas konania;
používanie akýchkoľvek predmetov zo spoločnej domácnosti a používanie spoločných obytných priestorov manželov;
vzdanie sa akýchkoľvek predmetov určených na osobné použitie jedného z manželov alebo dieťaťa alebo ich používanie;
iné veci týkajúce sa manželstva alebo rodiny, ktoré je vzhľadom na okolnosti potrebné rýchlo vyriešiť.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

O žiadostiach o zabezpečenie konania súd rozhodne najneskôr v pracovný deň nasledujúci po dni podania žiadosti. Súd môže rozhodnúť o žiadosti o zabezpečenie konania aj neskôr, ak si predtým chce vypočuť navrhovateľa.
Odporcovi a ostatným účastníkom konania sa neoznamuje pojednávanie vo veci zabezpečenia konania. Súd môže najskôr vypočuť odporcu, ak je to zjavne odôvodnené a najmä ak sa v žiadosti požaduje predbežná úprava sporného právneho vzťahu.
Súd môže na základe žiadosti zabezpečiť konanie aj pred podaním žaloby. V žiadosti musia byť uvedené dôvody, prečo nebola žaloba podaná okamžite. Žiadosť sa musí podať na príslušný súd v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa príslušnosti súdov. Ak súd zabezpečí konanie pred podaním žaloby, stanoví lehotu, počas ktorej žiadateľ musí podať žalobu. Lehota nesmie byť dlhšia ako jeden mesiac. Ak sa žaloba nepodá včas, súd zruší zabezpečenie konania.
V prípade potreby môže súd zaviesť opatrenie na zabezpečenie konania, ak sa dotknutý majetok nachádza na mieste v rámci jeho územnej príslušnosti, aj keď žaloba bola podaná alebo mala byť podaná na inom estónskom súde, zahraničnom súde alebo rozhodcovskému senátu. Vzhľadom na majetok, ktorý bol zapísaný do verejného registra, môže opatrenie na zabezpečenie konania prijať aj súd, ktorý je príslušný v mieste sídla registra, a v prípade lode súd, ktorý je príslušný v mieste domovského prístavu lode.
Súd môže zabezpečiť konanie alebo pokračovať v zabezpečení konania v závislosti od poskytnutia záruky s cieľom nahradiť akúkoľvek možnú škodu spôsobenú protistrane a tretej strane.
Súd zabezpečí konanie týkajúce sa peňažnej pohľadávky iba v prípade, ak je poskytnutá záruka vo výške najmenej 5 % z hodnoty pohľadávky, ale najmenej 32 EUR a najviac 32 000 EUR. Ak je na zabezpečenie konania potrebné zadržanie odporcu alebo zákaz odporcovi opustiť miesto bydliska, výška poskytnutej záruky bude najmenej 3 200 EUR a najviac 32 000 EUR.
Aj keď boli splnené nevyhnutné podmienky na požadovanie záruky, súd môže odmietnuť požadovanie plnej alebo čiastkovej záruky, alebo rozhodnúť o jej úhrade na splátky, ak sa od navrhovateľa odôvodnene nedá očakávať poskytnutie záruky z hospodárskych alebo iných dôvodov a nezabezpečenie konania by mohlo mať pre navrhovateľa závažné dôsledky, alebo ak by požadovanie záruky bolo voči navrhovateľovi nespravodlivé z akéhokoľvek iného dôvodu.

2.2 Hlavné podmienky

Súd môže zabezpečiť konanie na žiadosť navrhovateľa, ak existuje dôvod domnievať sa, že nezabezpečením konania sa môže sťažiť alebo znemožniť vykonanie rozsudku súdu. Ak je zrejmé, že rozsudok súdu je potrebné vykonať mimo Európskej únie a vykonanie nie je zaručené na základe medzinárodnej dohody, predpokladá sa, že nezabezpečením konania sa môže sťažiť alebo znemožniť vykonanie rozsudku súdu.
S cieľom zabezpečiť konanie, ktoré sa netýka peňažnej pohľadávky proti odporcovi, môže súd predbežne upraviť sporný právny vzťah a predovšetkým spôsob používania príslušného predmetu, ak je to potrebné na zabránenie závažnej škode alebo svojvoľnému konaniu, prípadne z iného dôvodu. Takto je možné postupovať bez ohľadu na to, či existuje dôvod domnievať sa, že nezabezpečením konania sa môže sťažiť alebo znemožniť vykonanie rozsudku súdu. V manželských veciach, vo veciach určenia výživného alebo v iných rodinných veciach môže súd prijímať opatrenia aj z vlastnej iniciatívy.
Zabezpečiť je možné aj konanie, ktoré sa týka budúceho alebo potenciálneho nároku, alebo preukázania platnosti nároku. Potenciálny nárok sa nezabezpečí, ak existuje predpoklad, že podmienka nároku nebude splnená počas konania.
Súd môže uplatniť aj opatrenie na zabezpečenie konania v súvislosti so súdnym konaním alebo rozhodcovským konaním vedeným v zahraničí.
Opatrenie na zaistenie nároku je možné nariadiť aj vtedy, ak chce žalobca zaistiť niekoľko nárokov voči tomu istému žalovanému.
Opatrenie na zabezpečenie konania sa vyberá tak, aby pri uplatnení zaťažilo odporcu iba natoľko, že sa to dá považovať za odôvodnené vzhľadom na oprávnené záujmy navrhovateľa a na okolnosti. Pri zabezpečovaní konania, ktoré sa týka peňažnej pohľadávky, je potrebné zohľadniť hodnotu sporu. Súd môže na zabezpečenie konania prijať súčasne viaceré opatrenia.
Opatrenie zadržania osoby alebo zákazu opustiť miesto bydliska s cieľom zabezpečiť konanie sa môže uplatniť, iba ak je to potrebné na zaistenie súladu s rozsudkom súdu a ak by ostatné opatrenia na zabezpečenie konania boli zjavne nedostatočné na zabezpečenie nároku, najmä ak existuje dôvod domnievať sa, že dotknutá osoba by pravdepodobne odišla do cudzieho štátu alebo previedla svoje aktíva do cudzieho štátu. Zadržanie osoby vykoná polícia na základe nariadenia súdu.
Opatrenie zadržania osoby alebo zákazu opustiť miesto bydliska sa môže použiť na zabezpečenie majetkového nároku, iba ak hodnota sporu presahuje 32 000 EUR.
Ak súd nariadi zadržanie osoby alebo zakáže osobe opustiť miesto bydliska rozhodnutím o zabezpečení konania, ktoré sa týka peňažnej pohľadávky, alebo rozhodnutím o zabezpečení konania, súd stanoví sumu, ktorú je potrebné zaplatiť na bankový účet určený na takéto účely, alebo na akú je potrebné poskytnúť bankovú záruku. Keď je táto suma zaplatená alebo je poskytnutá záruka, vykonávanie rozhodnutia o zabezpečení konania sa ukončí. V takých prípadoch a na základe návrhu odporcu súd zruší opatrenie na zabezpečenie konania a nahradí ho peňažnou sumou alebo bankovou zárukou.
Opatrenie dočasnej právnej ochrany sa môže uplatniť v konaní o návrhu iba v prípadoch, keď to je umožnené podľa zákona. Ak sa opatrenie dočasnej právnej ochrany v konaní o návrhu podľa zákona môže uplatniť, prijme sa iba v prípade, že je to potrebné na zachovanie alebo dočasnú úpravu existujúcej situácie alebo existujúceho stavu, pokiaľ nie je v zákone stanovené inak. Pokiaľ nie je v zákone stanovené inak, pre dočasnú právnu ochranu platia ustanovenia týkajúce sa zabezpečenia konania. Ak sa konanie môže začať iba na základe návrhu, súd môže uplatniť opatrenie dočasnej právnej ochrany a rozhodnutie o dočasnej právnej ochrane môže zrušiť alebo zmeniť iba na základe návrhu, pokiaľ nie je v zákone stanovené inak.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

V závislosti od charakteru a cieľa opatrenia sa môžu opatrenia uplatňovať na hnuteľný majetok aj na nehnuteľný majetok vrátane peňazí, ako aj lodí a lietadiel.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Zadržanie majetku
V prípade zadržania majetku odporca nesmie s majetkom nakladať. Pri zadržaní iného hnuteľného majetku, okrem lodí zapísaných v lodnom registri alebo lietadiel zapísaných v registri civilných lietadiel, vzniká právo na zábezpeku zadržaného majetku.
V prípade zadržania nehnuteľného majetku alebo registrovaného hnuteľného majetku, alebo iného predmetu sa vykoná v katastri nehnuteľností alebo v inom registri záznam týkajúci sa zákazu nakladania s majetkom v prospech navrhovateľa na základe žiadosti navrhovateľa a rozhodnutia o zabezpečení konania. Na základe žiadosti navrhovateľa súd nezávisle vydá rozhodnutie na účely vykonania záznamu v registri týkajúceho sa zákazu nakladania s majetkom.

Na základe žiadosti navrhovateľa alebo odporcu môže súd nariadiť predaj zadržaného predmetu a uloženie výťažku z predaja na bankový účet určený na takéto účely, ak by hodnota predmetu mohla výrazne klesnúť alebo ak by si skladovanie predmetu vyžiadalo neúmerné náklady.
Zadržanie majetku zabezpečuje súdny zriadenec. Súdny zriadenec prevezme zadržaný predmet pod svoj dohľad na základe návrhu osoby, ktorá požiadala o zabezpečenie konania. V takých prípadoch súdny zriadenec čiastočne alebo úplne zakáže používanie predmetu a môže vydať príkazy týkajúce sa daného predmetu vrátane organizácie jeho uskladnenia.
Súdna hypotéka
Pokiaľ nie je v zákone stanovené inak, súdnou hypotékou uvalenou na nehnuteľnosť, loď zapísanú v lodnom registri alebo lietadlo zapísané v registri civilných lietadiel sa osobe, ktorá požiadala o zabezpečenie konania, poskytujú rovnaké práva, pokiaľ ide o ostatné práva zaťažujúce predmet, ako má hypotékový veriteľ na základe hypotéky alebo námornej hypotéky, alebo záručný veriteľ na základe registrovanej záruky.
Výška hypotéky je hodnota zaručenej pohľadávky, ktorá bola zapísaná do katastra nehnuteľností, lodného registra alebo registra civilných lietadiel. Ak je hodnota základnej pohľadávky nižšia ako 640 EUR, súdna hypotéka nebude uvalená za predpokladu, že je možné uplatniť iné opatrenia na zabezpečenie konania, ktoré sú menej škodlivé pre odporcu.
Záznam o súdnej hypotéke sa vykoná v katastri nehnuteľností, lodnom registri alebo registri civilných lietadiel v prospech navrhovateľa na základe žiadosti navrhovateľa a rozhodnutia o zabezpečení konania. Na základe žiadosti navrhovateľa súd nezávisle vydá rozhodnutie na účely vykonania záznamu o súdnej hypotéke v registri. Hypotéka vzniká po jej zaznamenaní v registri.
V prípade uvalenia súdnej hypotéky na loď alebo lietadlo súdny zriadenec prevezme loď alebo lietadlo pod svoj dohľad na základe návrhu osoby, ktorá požiadala o zabezpečenie konania. V takých prípadoch súdny zriadenec čiastočne alebo úplne zakáže používanie lode a môže vydať ďalšie príkazy týkajúce sa lode.
Zákaz opustiť miesto bydliska
Zákazom opustiť miesto bydliska sa dotknutá osoba zaväzuje, aby bez povolenia súdu neopúšťala miesto svojho bydliska na dlhšie ako 24 hodín. Pri uplatnení zákazu opustiť miesto bydliska súd predvolá odporcu, ak je odporca fyzická osoba, alebo člena správnej rady odporcu, ak je odporca právnická osoba, a vyžiada si na tento účel jeho podpis.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ak súd nariadi zadržanie osoby alebo zakáže osobe opustiť miesto bydliska prostredníctvom rozhodnutia o zabezpečení konania, ktoré sa týka peňažnej pohľadávky, alebo rozhodnutím o zabezpečení konania, súd stanoví sumu, ktorú je potrebné zaplatiť na bankový účet určený na takéto účely, alebo na akú je potrebné poskytnúť bankovú záruku. Keď je táto suma zaplatená alebo je poskytnutá záruka, vykonávanie rozhodnutia o zabezpečení konania sa ukončí. Na žiadosť dotknutého účastníka konania môže súd rozhodnutím nahradiť jedno opatrenie na zabezpečenie konania druhým.
Ak je súdna hypotéka uvalená na viaceré nehnuteľnosti, lode alebo lietadlá, súd v rozhodnutí o zabezpečení konania stanoví sumu za každý založený predmet, ktorú je potrebné zaplatiť na bankový účet určený na takéto účely, alebo na akú je potrebné poskytnúť bankovú záruku. Keď je táto suma zaplatená alebo je poskytnutá záruka, zabezpečenie konania sa zruší. Ak sa zabezpečenie konania zruší alebo ak sa nahradí opatrenie na zabezpečenie konania, vlastník nehnuteľnosti, lode alebo lietadla sa stáva vlastníkom hypotéky. Na žiadosť vlastníka a na základe rozhodnutia súdu o zrušení zabezpečenia konania sa súdna hypotéka vymaže z katastra nehnuteľností, lodného registra alebo registra civilných lietadiel.
Ak sa zmenia okolnosti, a predovšetkým, ak prestane existovať dôvod na zabezpečenie konania alebo je ponúknutá zábezpeka, prípadne z iného dôvodu v rámci zákona, súd môže na žiadosť dotknutého účastníka konania zrušiť zabezpečenie konania. Nepeňažné zabezpečenie konania sa môže zrušiť alebo zmeniť nahradením peňažnou platbou iba so súhlasom navrhovateľa alebo z primeraného dôvodu.
Súd zruší zabezpečenie konania rozsudkom, ak žaloba nebola úspešná, alebo rozhodnutím, ak žaloba nebola prijatá alebo konanie vo veci bolo ukončené.
Súd zruší zabezpečenie konania aj v prípade, že rozhodnutie o zabezpečení konania prijal iný súd, pokiaľ nie je v zákone stanovené inak.
V manželských veciach, vo veciach určenia výživného alebo v iných rodinných veciach môže súd zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie o zabezpečení konania aj z vlastnej iniciatívy.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Dotknutý účastník konania môže podať odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým miestny súd alebo obvodový súd zabezpečil konanie, nahradil jedno opatrenie na zabezpečenie konania druhým alebo zrušil zabezpečenie konania. Proti rozhodnutiu obvodového súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu miestneho súdu je možné podať odvolanie na najvyšší súd (*Riigikohus*), iba ak hodnota zabezpečeného konania presahuje sumu 100 000 EUR alebo ak zabezpečujúcim opatrením bolo zadržanie osoby alebo zákaz opustiť miesto bydliska.
Proti rozhodnutiam o predbežnej právnej ochrane možno podať opravný prostriedok. Rozhodnutia oblastného súdu o týchto opravných prostriedkoch nie je možné podať na najvyšší súd, pokiaľ zákon nestanovuje inak.

Posledná aktualizácia: 22/02/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Írsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Predbežnými opatreniami, ktoré sú k dispozícii na írskych súdoch, sú rôzne druhy súdnych príkazov (*injunction*). Súdny príkaz je príkaz, ktorým sa strane v konaní nariaďuje, aby niečo urobila, alebo aby sa niečoho zdržala. Porušenie súdneho príkazu predstavuje pohŕdanie súdom a osoba, ktorá poruší takýto príkaz, môže byť odsúdená na trest odňatia slobody. Súdny príkaz môže byť:
i) trvalý;
ii) na stanovené časové obdobie alebo
iii) vydaný na dočasnom základe do rozhodnutia súdu vo veci.
Ak sa navrhovateľ domnieva, že odporca môže odstrániť alebo zničiť zásadné veci alebo dokumenty, môže súd požiadať *ex parte* o nástroj *Anton Piller order* , čo je forma súdneho príkazu, ktorou sa vyžaduje, aby odporca dovolil navrhovateľovi vstúpiť do svojich priestorov na účely kontroly dokumentov alebo iných vecí a odstránenia čohokoľvek, čo patrí navrhovateľovi. Ak sa navrhovateľ obáva, že sa odporca môže zbaviť časti alebo všetkého svojho majetku a nemusí byť schopný uspokojiť nárok navrhovateľa, ak odporca v súdnom konaní nakoniec uspeje, navrhovateľ môže súd požiadať, aby vydal tzv. príkaz Mareva (*Mareva injunction*) alebo príkaz na zaistenie, ktorým sa odporcovi zabráni nakladať so svojím majetkom počas trvania príkazu. Všeobecne sa príkazom Mareva zabráni odporcovi, ktorý sa nenachádza v danej jurisdikcii, ale ktorý má v tejto jurisdikcii majetok, aby odstránil tento majetok počas prebiehajúceho súdneho konania.

Ak si navrhovateľ nárokuje určitú sumu peňazí, môže požiadať súd, aby vydal príkaz, ktorým sa odporcovi nariaďuje, aby na účet súdu predbežne zložil časť alebo celú nárokovanú sumu. Naopak odporca, ktorý sa obáva, že ak navrhovateľ neuspeje so svojím nárokom alebo nemusí byť schopný zaplatiť súdne trovy odporcu na úspešnú obhajobu v konaní, môže súd požiadať, aby nariadil navrhovateľovi zložiť zábezpeku na náklady konania prevedením určitej sumy peňazí na účet súdu. Ak sa vydá príkaz na tzv. zábezpeku na náklady v prospech odporcu, navrhovateľ nebude môcť pokračovať so svojím nárokom, pokiaľ neuhradí súdu peňažnú sumu nariadenú súdnym príkazom.
Vrchný súd (*High Court*) má takisto právomoc vydávať predbežné príkazy na podporu konania v inej jurisdikcii, ak je to účelné. Môže vydať tzv. celosvetový príkaz na zaistenie, ktorý sa vzťahuje na majetok v iných jurisdikciách, ak panuje strach alebo obavy, že odporca sa môže snažiť svoj majetok utratiť s cieľom uniknúť rozsudku voči svojej osobe.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Väčšinu žiadostí o vydanie súdneho príkazu možno podať buď na obvodnom súde (*Circuit Court*), alebo na vrchnom súde (*High Court*). Určité formy predbežných opatrení sa však dajú dosiahnuť len na vrchnom súde, napríklad príkazy na zaistenie, nástroje *Anton Piller orders* a príkazy týkajúce sa zahraničných konaní.
Strana v konaní usilujúca sa o predbežný príkaz musí podať návrh doložený čestným vyhlásením. Navrhovateľ musí v plnom rozsahu zverejniť všetky relevantné skutočnosti, najmä to, či sa návrh predkladá bez informovania druhej strany. Návrh príkazu by mal byť uvedený aj v čestnom vyhlásení s presným stanovením toho, čo sa od súdu žiada. Viac informácií o potrebných súdnych formulároch je k dispozícii na webovom sídle Súdnej služby.
Ak navrhovateľ žiadajúci o súdny príkaz uspeje a príkaz je vydaný, zvyčajne bude musieť poskytnúť tzv. záväzok k náhrade škody pre prípad, že v súdnom konaní nakoniec nebude úspešný, aby druhá strana, proti ktorej sa príkaz navrhuje, mohla získať náhradu nákladov, ktoré jej vznikli v dôsledku príkazu.
Návrhy na súdne príkazy môžu byť podané *ex parte* alebo bez informovania druhej strany, ak pre tento spôsob postupu existujú dobré dôvody. Takéto návrhy sa môžu podať aj pred začatím konania, ak je situácia navrhovateľa do istej miery naliehavá. [Pre informácie o predbežnom opatrení na obchodnom súde pozri príkaz 63A, pravidlo 6 ods. 3 Pravidiel vyšších súdov z roku 1986].

2.2 Hlavné podmienky

Súdy majú diskrečnú právomoc v rozhodovaní o tom, či predbežné opatrenie nariadia alebo ho nenariadia, a nariadia takéto opatrenie, ak je spravodlivé a výhodné tak urobiť. [Príkaz 50 pravidlo 6 ods. 1 Pravidiel vyšších súdov z roku 1986]. Pri posudzovaní toho, či je vhodné predbežné opatrenie nariadiť, by súd mal rozhodnúť:
i) či existuje dôvodný nárok, o ktorom treba rozhodnúť;
ii) či by priznanie náhrady škody alebo odškodnenia bolo primeraným prostriedkom nápravy, ak by sa navrhovateľovi súdny príkaz zamietol a následne by v súdnom konaní uspel;
iii) pokiaľ rovnováha záujmu spočíva v rozhodnutí súdu.
Prvá požiadavka znamená, že navrhovateľ musí preukázať, že existuje dôvodný nárok, o ktorom treba rozhodnúť. Ide o pomerne malú prekážku, ktorú má navrhovateľ prekonať, ale v posledných rokoch sa táto časť dokazovania stala ťažšie splniteľnou, ak opatrenie, o ktoré sa navrhovateľ snaží v predbežnej fáze, je súdny príkaz, ktorým sa má druhá strana donútiť, aby niečo urobila. V takomto prípade dávajú teraz orgány jasne najavo, že navrhovateľ musí preukázať, že má pádne dôkazy a je pravdepodobné, že na pojednávaní uspeje.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

O súdne príkazy sa môže žiadať z rôznych dôvodov vrátane zabránenia strane v územnom rozvoji alebo užívaní pôdy v rozpore s podmienkami alebo ustanoveniami týkajúcimi sa plánovania, umožnenia prehľadania nehnuteľnosti a odstránenia vecí, donútenia zamestnávateľa, aby zamestnancovi naďalej vyplácal mzdu, alebo zabránenia zamestnávateľovi, aby prijal nových zamestnancov do rozhodnutia o spore. Ak je vydaný príkaz na zaistenie alebo príkaz typu „Mareva“, potom strana, proti ktorej je príkaz nasmerovaný, nemôže nakladať so svojím majetkom spôsobom, ktorý by bol nezlučiteľný s príkazom súdu. Môže byť napríklad oprávnená len čerpať určené sumy hotovosti z bankového účtu a nesmie znížiť hodnotu svojho majetku pod určitú sumu, kým nebude konanie úplne ukončené.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Ak strana poruší predbežný príkaz, táto osoba môže byť považovaná za pohŕdajúcu súdom a môže byť vzatá do väzby, dostať pokutu, alebo jej môže byť skonfiškovaný majetok. Predná strana príkazu by mala obsahovať tzv. trestný rozkaz (*penal order*), ktorým sa príjemca informuje o možných dôsledkoch porušenia podmienok súdneho príkazu. Podobne, ak tretia strana vedome pomáha odporcovi v nakladaní s majetkom, ktorý je predmetom príkazu na zaistenie, táto osoba môže byť takisto obvinená z pohŕdania súdom. V dôsledku toho budú kópie akýchkoľvek príkazov na zaistenie vydaných súdom zvyčajne doručené všetkým zúčastneným tretím stranám, napríklad manažérom banky, účtovníkom a právnym zástupcom najatým stranou, proti ktorej je príkaz nasmerovaný, alebo ktorí tejto strane poskytujú služby.
Akákoľvek zmluva uzavretá v rozpore so súdnym príkazom je nezákonná a bude stranou, ktorá má vedomosť o existencii príkazu, nevykonateľná. Vlastníctvo však môže byť naďalej prevedené na základe nezákonnej zmluvy, a preto hneď ako sa takáto zmluva vykoná, všeobecne nie je možné získať späť prevedený majetok a jediným prostriedkom nápravy pre navrhovateľa v takejto situácii bude priznanie náhrady.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Súdny príkaz je obvykle platný do ukončenia súdneho konania (predbežné opatrenie). Ak sa predbežné opatrenie vydá bez informovania druhej strany, potom bude zvyčajne trvať len počas určitého obmedzeného obdobia, po ktorom sa bude vyžadovať ďalší súdny príkaz.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Áno. Odporca alebo akákoľvek strana dotknutá vydaním predbežného opatrenia sa môže kedykoľvek obrátiť na súd so žiadosťou o jeho zmenu alebo zrušenie. Strana, ktorá chce napadnúť predbežné opatrenie, musí o podaní informovať právneho zástupcu druhej strany. Súd môže predbežné opatrenie zrušiť, ak odporca vie preukázať, že mu nemalo byť vôbec nariadené, ak od jeho vydania došlo k významnej zmene okolností alebo v prípade, ak je spravodlivé a nestranné to urobiť. Ako už bolo uvedené, súd môže požadovať od strany, ktorá žiada o predbežné opatrenie, aby súdu poskytla tzv. záväzok k náhrade škody s tým cieľom, že ak by nakoniec nebola úspešná v súdnom konaní, mala strana, proti ktorej sa požaduje predbežné opatrenie, určitú ochranu, pokiaľ ide o náklady, ktoré jej vznikli v dôsledku nariadenia predbežného opatrenia.

Posledná aktualizácia: 12/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Predbežné a ochranné opatrenia, vo všeobecnosti označované ako „predbežné opatrenia“ (*asfalistiká métra*), sú opatrenia nariadené súdom, pri ktorých prebiehajú alebo sa majú začať neskrátené konania vo veci samej, pričom v priebehu týchto konaní existuje pohľadávka, ktorá potrebuje súdnu ochranu. Účelom tejto predbežnej súdnej ochrany je zabezpečiť, aby bolo v skutočnosti možné uspokojiť pohľadávku, ktorej opodstatnenosť sa má posúdiť. Medzi opatrenia, ktoré možno nariadiť, patria: poskytnutie záruky (*engyodosía*); zápis poznámky o hypotéke na majetok dlžníka (*engrafí prosimeíosis ypothíkis*); predbežné zablokovanie (*syntiritikí katáschesi*); súdna nútená správa (*dikastikí mesengýisi*); dočasné priznanie nároku (*prosoriní epidíkasi apaitíseon*); súdny príkaz, ktorým sa riadia veci na predbežnom základe (*prosoriní rýthmisi katástasis*); zapečatenie (*sfrágisi*), odpečatenie(*aposfrágisi*), inventarizácia (*apografí*) a verejný vklad (*dimósia katáthesi*) majetku a opatrenia na ochranu držby (*asfalistiká métra nomís*).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Opatrenia tohto druhu musí vždy nariadiť súd.

Všeobecnú právomoc nariadiť takéto opatrenia má samosudca na súde prvého stupňa (*monomelés protodikeío*). Samosudca na súde prvého stupňa však môže prísť o túto všeobecnú právomoc v prospech okresného občianskeho súdu (*eirinodikeío*) v prípadoch predbežnej úpravy práva držby alebo užívacích práv a v prípadoch, keď je na hlavné konanie podľa všeobecných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku príslušný okresný občiansky súd. Okresný občiansky súd má výlučnú právomoc v prípadoch, keď sa má na základe dohody medzi stranami zaevidovať alebo stiahnuť oznámenie o hypotéke.

Predbežné opatrenia môže prikázať aj senát súdu prvého stupňa (*polymelés protodikeío*), ak je príslušný na hlavné konanie; v takých prípadoch ide o súbeh jurisdikcie so samosudcom na súde prvého stupňa. Miestne príslušný je zvyčajne súd, ktorý je miestne príslušný na konanie vo veci samej, predbežné opatrenia však môže nariadiť aj súd nachádzajúci sa najbližšie k miestu, kde sa majú vykonať. Súdne rozhodnutie, ktorým sa prikazujú tieto opatrenia, sa doručuje strane povinnej toto rozhodnutie realizovať a vykonáva ho súdny exekútor (*dikastikós epimelitís*). Ak vykonaniu rozhodnutia niekto bráni, súdny exekútor môže požiadať o pomoc políciu. Náklady je ťažké určiť, keďže poplatky právnikov a súdnych exekútorov sú rôzne. Orientačná výška nákladov je približne 250,00 EUR.

2.2 Hlavné podmienky

Súd nariadi predbežné opatrenia, ak:

a) existuje naliehavá potreba alebo bezprostredné nebezpečenstvo s cieľom chrániť alebo zachovať oprávnený záujem alebo upraviť situáciu a

b) existujú primerané dôvody domnievať sa, že skutočne existuje právo, v súvislosti s ktorým sa žiada o predbežné opatrenie.

Predložiť sa musia predbežné dôkazy, z ktorých vyplýva, že existujú primerané dôvody pre dané opatrenie: úplný dôkaz nie je potrebný a stačí, že existuje neúplný dôkaz, ktorý poskytuje nižšiu mieru istoty, pokiaľ ide o skutočnosti, ktoré treba určiť; súd môže poskytnúť ochranu po zvážení, že udávané skutočnosti sú pravdepodobné. Súd poskytne ochranu len vtedy, keď existuje naliehavá potreba alebo bezprostredné nebezpečenstvo, že dlžníka možno prísť o majetok, na ktorý sa vzťahuje zablokovanie a ktorý mu patrí, spôsobom, že nebude možné uspokojiť nárok neskôr, ak sa veriteľovi prizná v hlavnom konaní exekučný titul.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Všetky aktíva dlžníka akéhokoľvek druhu sa môžu podriadiť týmto opatreniam bez ohľadu na to, či sú v jeho držbe alebo v držbe tretej strany, pokiaľ sú podľa pravidiel súkromného práva prevoditeľné a nie sú zo zákona vyňaté z výkonu. Konkrétne sa tieto opatrenia môžu uplatniť na nehnuteľnosť a na hnuteľný majetok, ktorý sa nepovažuje za majetok, ktorý nesmie byť predmetom zablokovania, vrátane lodí, lietadiel, cestných vozidiel, bankových vkladov a dematerializovaných akcií.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Po vydaní predbežného súdneho príkazu týkajúceho sa majetku, napr. príkaz na predbežné zablokovanie alebo príkaz na zápis poznámky o hypotéke na nehnuteľnosť, dlžník nesmie prevádzať majetok na tretie strany. Porušenie súdneho príkazu sa trestá minimálnym trestom odňatia slobody na šesť mesiacov podľa oddielu 232A trestného zákonníka.

Zákonnou vyhláškou (*nomothetikó diátagma*) č. 1059/1971 sa zaviedla povinnosť zachovávať dôvernosť v súvislosti s bankovými vkladmi a stanovil sa minimálny trest odňatia slobody na šesť mesiacov pre riaditeľov, vedúcich pracovníkov a zamestnancov bánk usvedčených z porušenia tejto povinnosti.

V tomto prípade nejde o prekážku pre predbežné zablokovanie, keďže v súdnom príkaze, ktorým sa zavádza zablokovanie, sa neuvádza, ktoré vklady alebo dematerializované akcie sa majú zablokovať. Príkazom sa bráni bankám prevádzať aktíva, neporušuje však povinnosť zachovávať dôvernosť, pretože od bánk sa nepožaduje, aby prezradili existenciu akýchkoľvek vkladov. Každá ďalšia tretia strana, ktorá má v držbe zablokovaný majetok, musí vyhlásiť, či skutočne existujú zablokované pohľadávky alebo práva a či vo vzťahu k majetku v ich držbe došlo k ďalšiemu zablokovaniu, a v prípade, že áno, v akej hodnote.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Podľa práva tieto opatrenia platia:

a) do vynesenia právoplatného rozsudku v hlavnom konaní proti strane, ktorá požiadala o príkaz, pričom proti tomuto rozsudku sa už nemožno odvolať;

b) do vynesenia právoplatného rozsudku v prospech strany, ktorá požiadala o príkaz, a do vykonania tohto rozsudku;

c) do dosiahnutia urovnania medzi stranami hlavného konania;

d) 30 dní odo dňa zastavenia alebo iného ukončenia konania súdom;

e) do zrušenia alebo zmeny súdneho príkazu, ktorým sa zavádza opatrenie, súdom, ktorý vydal príkaz pôvodne, so zreteľom na nové dôkazy alebo súdom, ktorý prejednáva hlavnú žalobu, kedy netreba nové dôkazy, alebo

f) ak sa v príkaze stanovuje lehota, v rámci ktorej navrhovateľ musí podať hlavnú žalobu na súd, a navrhovateľ tak v danej lehote nespraví.

Ak sa niektorá strana nedostaví na konanie o návrhu, hoci bola riadne predvolaná v dostatočnom predstihu, konanie sa uskutoční za neprítomnosti tejto strany. Súd však vec prejedná, akoby boli prítomné všetky strany, pretože nedostavenie sa na konanie o predbežných opatreniach sa nepovažuje za priznanie skutočností uvedených v návrhu. Súd môže otvoriť opätovne o veci konať, len ak neprítomná strana požiada súd o zrušenie alebo zmenu jeho rozhodnutia a opiera sa o nové dôkazy, ktoré by viedli k inému záveru, keby o nich súd predtým vedel.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Voči príkazom na predbežné opatrenia sa zvyčajne nemožno odvolať. Výnimku predstavujú tie príkazy, ktorými sa zavádza predbežná úprava práva držby alebo užívacích práv, v prípade ktorých zákon výslovne umožňuje odvolanie na príslušnom súde prvého stupňa do desiatich dní od ich doručenia. Generálny prokurátor na najvyššom súde (*Áreios Págos*) môže vo verejnom záujme podať odvolanie v právnych otázkach proti akémukoľvek súdnemu príkazu. Najvyšší súd potom vec posúdi a buď napadnutý príkaz potvrdí, alebo ho vyhlási za neplatný. Daný rozsudok má len predbežný účinok. Ako už bolo uvedené, obe strany konania môžu súd požiadať, aby vydal príkaz na zrušenie alebo zmenu svojho rozsudku. Každá tretia strana, ktorá nebola predvolaná a ktorá sa nezúčastnila na konaní, môže tiež podať takúto žiadosť, pokiaľ má oprávnený záujem.

Posledná aktualizácia: 04/01/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku es bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: en.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Španielsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Primárnym zdrojom ochranných opatrení je občianske procesné právo t. j. zákon o občianskom konaní (*Ley de Enjuiciamiento Civil – LEC*), ostatné opatrenia sa však uvádzajú v osobitných hmotných právnych predpisoch.

V zákone o občianskom konaní (článku 727) sú stanovené tieto najmä opatrenia:

Predbežné zabavenie [*el embargo preventive de bienes*] zamerané na zabezpečenie výkonu rozsudkov, ktorými sa nariaďuje vydanie peňažných súm alebo výnosov, renty a zameniteľného tovaru, ktorého peňažnú hodnotu možno odhadnúť na základe pevných cien.

Súdna správa alebo súdom nariadená nútená správa výrobných aktív [*la intervención o la administración de bienes productivos*], ak sa žiada o rozsudok nariaďujúci vydanie výrobných aktív z titulu vlastníctva, užívacieho práva alebo z akéhokoľvek iného titulu zahŕňajúceho legitímny záujem udržiavať a zlepšovať produktivitu, alebo ak má zaručenie udržania a zlepšenia produktivity mimoriadny význam pre účinnosť rozsudku, ktorý má byť prijatý v stanovenom čase.

Zadržanie hnuteľného majetku [*el depósito de cosa mueble*], ak sa v rámci žaloby žiada o príkaz poskytnúť predmetný majetok, ktorý je vo vlastníctve odporcu.

Vypracovanie súpisu majetku [*la formación de inventarios de bienes*] v súlade s podmienkami stanovenými súdom.

Zaisťovacie zapísanie nárokov [*la anotación preventive de demanda*], pokiaľ ide o aktíva alebo práva podliehajúce registrácii vo verejných registroch.

Iné záznamy v registroch [*otras anotaciones registrales*] v prípadoch, ak verejná povaha registra môže prispieť k dosiahnutiu uspokojivého výsledku.

Súdny príkaz na predbežné pozastavenie činnosti [*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*], t. j. na dočasné zdržanie sa istého konania, alebo dočasný zákaz, ktorým sa pozastavuje alebo ukončuje poskytovanie predtým poskytovanej služby.

Zaistenie a konfiškácia príjmov [*la intervención y depósito de ingresos*] získaných z činnosti, ktorá sa považuje za nelegálnu a ktorej zákaz alebo zastavenie sa požaduje v žalobe, ako aj upísanie alebo uloženie požadovaných súm v rámci kompenzácie za duševné vlastníctvo.

Dočasná konfiškácia exemplárov diel alebo predmetov [*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*] údajne vyrobených v rozpore s pravidlami týkajúcimi sa duševného a priemyselného vlastníctva, ako aj uloženie materiálu použitého na ich výrobu.

Pozastavenie sporných podnikových rozhodnutí [*la suspención de acuerdos sociales*], ak navrhovateľ alebo navrhovatelia zastupujú najmenej 1 % alebo 5 % základného imania v závislosti od toho, či žalovaná spoločnosť vydala cenné papiere, ktoré boli v čase sporu prijaté na obchodovanie na oficiálnom sekundárnom trhu.

Spolu s uvedenými opatreniami sa v poslednom odseku článku 727 zákona o občianskom konaní sudcovi umožňuje dohodnúť iné opatrenia, ktoré nie sú uvedené v tomto zozname, čo znamená, že uvedený zoznam nie je úplný (napr. opatrenia stanovené v článku 762 zákona o občianskom konaní):

Opatrenia výslovne stanovené právnymi predpismi na ochranu istých práv alebo považované za potrebné s cieľom zabezpečiť účinnosť súdnej ochrany potenciálne udelenej v rozsudku, ktorý by mohol byť v rámci súdneho pojednávania vynesený.

Mimo tohto všeobecného systému existujú iné právne ustanovenia týkajúce sa dočasnej ochrany. Ide napríklad o:

konania týkajúce sa **právnej spôsobilosti osôb**: v článku 762 zákona o občianskom konaní sa súdu umožňuje, aby oficiálne prijal opatrenia, ktoré považuje za potrebné na ochranu osoby, o ktorej sa predpokladá, že nie je právne spôsobilá, alebo na ochranu majetku takejto osoby.

Konania týkajúce sa **rodičovstva, otcovstva a materstva**: v článku 768 zákona o občianskom konaní sa stanovujú ochranné opatrenia týkajúce sa osoby a majetku nachádzajúceho sa v právomoci osoby, ktorá sa zdá byť rodičom, a opatrenia na priznanie predbežného príspevku na výživu navrhovateľovi, a to v naliehavých prípadoch aj bez predchádzajúceho vypočutia;

ochrana **dedičstva zosnulého**: okrem iného môžu byť potrebné opatrenia, ako je zabezpečenie majetku v rámci dedičstva zosnulého a jeho písomností, správa dedičstva alebo preverenie príbuzných zosnulého (články 790 až 796 zákona o občianskom konaní).

Konkrétne ochranné opatrenie možno nájsť aj v týchto pravidlách, nie však výlučne:

Zákon o duševnom vlastníctve (Kráľovský legislatívny dekrét č. 1/1996 z 12. apríla 1996), články 138 a 141 (zaistenie a konfiškácia príjmu vyplývajúceho z nezákonnej činnosti; pozastavenie šírenia, distribúcie a zverejňovania, konfiškácia zhotovených exemplárov, zaistenie vybavenia, prístrojov a fyzických nosičov atď.).

Dohovor o práve ochrannej známky (zákon 17/2001 zo 7. decembra 2001), článok 61 (preventívne podanie žiadosti do registra ochranných známok).

Patentový zákon (zákon č. 24/2015 z 24. júla 2015), článok 11 (pozastavenie konania o udelenie patentu) a články 117 a 127 a nasl. (zastavenie mohlo viesť k porušeniu práva navrhovateľa, zaistenie a zadržanie tovaru, ktorý údajne porušuje práva majiteľa patentu, záruka náhrady škody a následných registračných údajov).

Konkurzné právo (zákon 22/2003 z 9. júla 2013), článok 48 písm. b) (dodatok tovaru podnikových administrátorov) a článok 17 (zabezpečenie nemožnosti nakladať s aktívami dlžníka, okrem iného).

Zákon o námornej navigácii (zákon 14/2014 z 24. júla 2014), článok 43 a článok 470 a nasl. (zaistenie námorných lodí).

Zákon o spoločnom vlastníctve majetku (zákon č. 49/1960 z 21. júla 1960), článok 7 (zastavenie zakázanej činnosti) a článok 28 (pozastavenie platnosti dohôd, ktoré prijali združenia vlastníkov).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Opatrenia povolí sudca alebo súd, ktorý má právomoc pre danú vec alebo dané územie. Ide o sudcu alebo súd, ktorý vo veci koná, alebo ak sa konanie ešte nezačalo, o sudcu alebo súd, ktorý bude povinný vo veci konať.

O ochranné opatrenia možno požiadať aj pred podaním žaloby, za predpokladu, že povaha týchto opatrení neznemožňuje ich povolenie [napríklad v prípade zaisťovacieho zápisu nároku, a za predpokladu, že sa právom nevyžaduje, aby sa uplatnili súčasne so žalobou (ako napríklad v prípade zastavenia zakázaných činností alebo pozastavenia spoločenských dohôd v rámci konaní týkajúcich sa spoločného vlastníctva majetku)]. Z dôvodu mimoriadnej povahy tohto postupu (zvyčajne by sa konalo iba o samotnej žalobe), musí ísť o vec, v ktorej je to potrebné a zároveň naliehavé. Opatrenia možno prijať bez vypočutia protistrany konania (bez toho, aby bolo dotknuté právo tejto strany namietať voči opatreniam po ich povolení), ak sa však príslušná pohľadávka nepodá do 20 dní od udelenia opatrení, opatrenia stratia platnosť.

Ako však už bolo uvedené, zvyčajne sa opatrenia navrhujú súčasne s podaním žaloby. V uvedenom prípade sudca alebo súd nariadi prípravu osobitného spisu týkajúceho sa ochranného opatrenia, ktorý sa bude riešiť spolu s hlavnou vecou. V rámci tohto spisu sa môžu navrhovať a predkladať dôkazy s cieľom preukázať, že boli splnené požiadavky na udelenie dočasnej ochrany. Všeobecným pravidlom je, že pred prijatím ochranných opatrení súd predvolá strany na vypočutie. Vykonajú sa vyhlásenia a môžu sa predložiť akékoľvek dôkazy relevantné pre prijatie ochranných opatrení. Ak je to potrebné, zvážia sa záruky, ktoré sa majú vyžiadať od strany navrhujúcej ochranné opatrenia pre prípad, že by bol návrh zamietnutý. Strana, ktorá opatrenie navrhuje, môže aj napriek tomu požiadať o jeho prijatie bez vypočutia druhej strany, ak predloží dôkazy, že na to existujú naliehavé dôvody alebo že vypočutie by mohlo ohroziť úspech opatrenia, napríklad ak existuje riziko zatajovania alebo premrhania dlžníkovho majetku. V tomto prípade môže poškodená strana vzniesť námietky po prijatí opatrenia.
Opatrenia môžu byť navrhnuté aj po predložení pohľadávky alebo v rámci odvolania, takýto návrh však musí byť podporený skutočnosťami alebo okolnosťami, ktoré odôvodňujú načasovanie opatrenia.
V prípadoch, keď je potrebná intervencia právnika a prokurátora, sa vyžaduje, aby sa podieľali na návrhu na prijatie ochranných opatrení. V prípade naliehavých opatrení pred podaním pohľadávky, nie je potrebné právne zastupovanie (články 23 a 31 zákona o občianskom konaní).

2.2 Hlavné podmienky

Podmienkou priznania ktoréhokoľvek z uvedených opatrení je splnenie podmienok uvedených ďalej.
Riziká vyplývajúce z plynutia času alebo *periculum in mora*: ide o riziko ujmy, ktorú by navrhovateľ mohol utrpieť v dôsledku omeškania konania, čo by mohlo ohroziť výkon obsahu rozsudku alebo rozhodnutia, ktorým sa uzatvára konanie. Strana navrhujúca opatrenie musí byť presvedčená, že ak sa navrhované opatrenia neprijmú, počas konania by mohlo dôjsť k situáciám, ktoré by mohli prekážať alebo brániť účinnosti ochrany potenciálne priznanej v kladnom rozsudku. V každom prípade nie je vhodné udeliť takéto opatrenie, ak navrhovateľ znáša rizikovú situáciu dlhodobo a ak nepreukáže dôkazy, na základe ktorých by vysvetlil, prečo opatrenie nenavrhol už skôr.
Zjavná opodstatnenosť nároku alebo prípad *prima facie*: navrhovateľ musí súdu poskytnúť dôvody, ktoré by mali súd viesť k prijatiu predbežného rozsudku o zákonnej vhodnosti pohľadávky. Navrhovateľ musí tiež predložiť podrobnosti, argumenty a listinné dôkazy, na ktorých môže súd založiť predbežný a indikatívny rozsudok v prospech základu pohľadávky, a to bez toho, aby bola dotknutá skutková podstata veci (keďže v Španielsku prijíma ochranné opatrenia súd, ktorý bude zároveň rozhodovať o danom prípade) – článok 728 ods. 2 zákona o občianskom konaní. Okrem listinných dôkazov sú prípustné aj iné typy dôkazov (svedkovia, odborníci, vyjadrenia strán).
Zabezpečenie: ak sa výslovne nerozhodne inak, navrhovateľ opatrenia musí poskytnúť zabezpečenie v dostatočnej výške s cieľom rýchlej a účinnej kompenzácie škôd, ktoré by prijatie ochranného opatrenia mohlo spôsobiť na majetku odporcu. Súd musí stanoviť sumu s prihliadnutím na: a) povahu a obsah pohľadávky, b) posúdenie dôvodov návrhu opatrenia a c) dôvody jeho vhodnosti a primeranosti vo vzťahu ku kvantifikácii škody, ktoré by opatrenia mohli spôsobiť.
Proporcionalita: táto požiadavka nie je v zákone o občianskom konaní výslovne stanovená, ale vo všeobecnosti sa vníma ako doplnok k ostatným, keďže súd by mal priznať len opatrenia, ktoré sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie účelu zabezpečenia konania, ktorému slúži dočasná ochrana. Požiadavka vyplýva zo zásady právneho štátu a zásady minimálneho zasahovania do slobody jednotlivca. Tieto zásady sú zakotvené v ústave a riadi sa nimi celý právny systém.
Komplementárnosť: ochranné opatrenia majú rovnakú povahu ako hlavné konanie, s ktorým sú spojené.
Variabilita: ochranné opatrenia možno zmeniť, ak sa v rámci konania vyskytnú a dokážu skutočnosti alebo okolnosti, ktoré nebolo možné zohľadniť v čase ich udelenia alebo v lehote na vznesenie námietok voči týmto opatreniam.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

Pri prijatí ochranného opatrenia je zámerom dodržať alebo zohľadniť možnosť, že v rámci súčasného či budúceho prípadu môže byť odporca povinný nevykonať isté kroky týkajúce sa jeho majetku či vykonať iné. Účelom je zabrániť odporcovi vykonať kroky, ktorými by bránil prístupu k svojmu majetku a právam, čím by spôsobil alebo umožnil škody na uvedenom majetku, alebo zabrániť presunu istého majetku z dosahu práva vytvorením platobnej neschopnosti tak, aby znemožnil vykonanie akéhokoľvek možného rozsudku.
Podľa španielskych právnych predpisov môžu ochranné opatrenia prijímať iba súdy. Nemôžu ich prijímať rozhodcovia či mediátori; neexistuje ich osobitný, pevný počet; sú prijímané (možno ich prijať len na návrh jednej zo strán); vzťahujú sa na majetok, pretože ovplyvňujú majetok a práva odporcu; ich účelom je zabezpečiť výkon možného kladného rozsudku; majú kľúčový význam pre rozhodnutie, ktoré má byť vynesené v rámci hlavného konania.
Možno ich prijať vo vzťahu k hmotnému aj nehmotnému majetku. Ochranné opatrenia nemusia mať len hospodársku povahu, možno ich prijať aj s cieľom obmedzenia osobných práv.
Umožňujú aj prijatie príkazov a zákazov, takže môžu obsahovať veci, ktoré sa majú alebo nemajú urobiť.

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Ochranné opatrenia môžu byť vynesené vo vzťahu ku konkrétnemu a osobitnému majetku a môžu sa týkať čohokoľvek, čo možno kvantifikovať v peňažnom vyjadrení, ako napríklad výrobky, nájomné a výnosy z vecí.
Je možné navrhnúť zabavenie tohto tovaru s cieľom získať právo na vymáhanie dlhu vyplývajúce zo všeobecného záväzku, v rámci ktorého sa dlžné veci neriešia individuálne, ale prostredníctvom jednoduchých matematických operácií sa nahradia konkrétnou zdaniteľnou sumou peňazí.
Špecifický hnuteľný tovar sa ukladá u vhodného správcu určeného sudcom.
Existuje aj možnosť zaistenia, konsignácie a konfiškácie peňažných súm, pričom je rozdiel medzi zaistením a konfiškáciou príjmov vyplývajúcich z nezákonných činností a príjmov vyplývajúcich z povolených činností, ako napríklad z duševného vlastníctva.
Ďalšou skupinou opatrení, ktoré môže súd udeliť, sú úkony vo vzťahu k takému nároku uvedenému v žalobe, ktorý nemá vplyv na konkrétny majetok.
Existuje preto možnosť intervencie alebo súdom nariadenej nútenej správy výrobných aktív, ak sa žiada rozsudok nariaďujúci ich vydanie z titulu vlastníctva, užívacieho práva alebo akéhokoľvek iného titulu zahŕňajúceho legitímny záujem.
Možno vypracovať aj súpis majetku v súlade so súdom stanovenými podmienkami.
Povoľuje sa zaisťovacie zapísanie nároku, ak sa týka majetku alebo práv podliehajúcich zápisu do verejných registrov, resp. iných zápisov do registrov v prípadoch, ak môže verejná povaha registra prispieť k uspokojivému výsledku.
Napokon možno vydať aj súdny príkaz na predbežné pozastavenie činnosti, dočasné zdržanie sa istého konania alebo dočasný zákaz, ktorým sa pozastaví alebo ukončí poskytovanie predtým poskytovanej služby.
Poslednou skupinou vecí, ktoré môžu byť ovplyvnené opatreniami, sú materiály a predmety, na ktoré sa vzťahuje výlučný režim (v praxi ide o súdnu nútenú správu alebo zásah do majetku používaného na vytvorenie práv priemyselného a duševného vlastníctva).
Je tiež možné pozastaviť podnikové rozhodnutia akejkoľvek obchodnej spoločnosti.
V španielskych právnych predpisoch napokon existuje možnosť prijať sériu nešpecifikovaných opatrení na ochranu istých práv stanovených v práve alebo považovaných za nevyhnutné na zabezpečenie účinnosti súdnej ochrany. Neurčuje sa, čoho sa tieto opatrenia môžu týkať, a za podmienky, že sú potrebné, môžu byť akéhokoľvek druhu.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Predbežné zabavenie vyčísliteľných tovarov, peňazí, príjmu, výrobkov sa použije na zabezpečenie zostatku, aby mohol odporca pokryť náklady akéhokoľvek možného rozhodnutia, najmä v prípadoch, ak by súlad s rozsudkom nenastal dobrovoľne.

Zaistenie hnuteľného majetku možno povoliť len v prípade, ak bol podaný návrh na vydanie konkrétneho predmetu, ktorý je vo vlastníctve odporcu.

Pri povolení súdnej správy alebo súdom nariadenej nútenej správy je zámerom zabezpečiť najmä výrobné aktíva s cieľom predísť zlej správe, ktorá by viedla k zníženiu alebo strate produktívnych výnosov.

Umiestnenie investičného majetku pod dohľad s správcov zahŕňa súdnu kontrolu, nezbavuje však odporcu možnosti majetok spravovať, kým nútená správa zasa zahŕňa aj ďalší krok, v rámci ktorého odporcu správca nahradí pri správe majetku.

Návrhu na vypracovanie súpisu majetku možno vyhovieť v akomkoľvek type konania bez ohľadu na jeho účel, jedinou požiadavkou je, aby bol súpis majetku potrebný na získanie kladného rozsudku. Sudca musí jednoznačne stanoviť podrobnosti, ktoré musí súpis majetku obsahovať, a spôsob, ako by sa mali dosiahnuť.

Účinky zaisťovacieho zapísania nároku možno rozšíriť aj na procesnú sféru spojenú s konaním, v rámci ktorého bolo udelené. Cieľom konania je pozastaviť ochranu zabezpečenú verejnou povahou registrov a poskytnúť držiteľovi aktíva alebo práva istotu, aby sa tretie strany nemohli odvolávať na neznalosť účinku zapísania nároku. Zaisťovacie zapísanie nároku možno povoliť v akomkoľvek type konania, v ktorom sa udeľuje ochrana v akomkoľvek verejnom registri, ako napr. v katastri nehnuteľností a obchodnom registri

Dočasné obmedzenie konania odporcu: takéto obmedzenia sú rozpracované v osobitných zákonoch. Mali by sa preto prijímať v súlade s ustanoveniami príslušných zákonov. Ich účinky možno rozšíriť aj na vydanie príkazu na predbežné pozastavenie činnosti vykonávanej odporcom; príkazu na dočasné zdržanie sa istého konania alebo dočasného zákazu, ktorým sa pozastavuje alebo ukončuje poskytovanie predtým poskytovanej služby.

Zaistenie, upísanie a konfiškácia peňažných súm: ide o jasné ochranné opatrenie, ktoré predstavuje predbežné zabavenie, keďže sa ním zaisťuje splnenie pohľadávky s osobitným hospodárskym obsahom. Týmto opatrením sa umožňuje udelenie zaistenia a konfiškácie príjmu vyplývajúceho z nezákonnej činnosti. Nemožno ich prijať osobitne, t. j. je potrebné nariadiť zaistenie aj konfiškáciu. Ak sa plánuje len jedno z týchto opatrení, treba použiť uvedené všeobecné opatrenia. Toto opatrenie možno prijať na účel konsignácie alebo konfiškácie peňažných súm požadovaných ako odmena za duševné vlastníctvo a práv autorov prijímať sumy peňazí za svoje dielo pozostávajúce z pomerného podielu príjmov vytvorených prostredníctvom rozličných verejných vyjadrení uznaných v zákone o duševnom vlastníctve.

Zaistenie materiálov a predmetov, na ktoré sa vzťahuje výlučný režim: ide o ochranné opatrenie, ktoré má pôvod v oblasti ochrany práv na výlučné použitie diela, ktoré sa udeľuje prostredníctvom osobitných zákonov týkajúcich sa priemyselného a duševného vlastníctva držiteľom práv. Ide o súdnu nútenú správu osobitne vo vzťahu k predmetu, na ktorý sa tento príkaz vzťahuje, predmety alebo materiály potrebné na výrobu.

Pozastavenie podnikových rozhodnutí: ustanovenia tohto opatrenia závisia od potrebných požiadaviek pre uplatnenie tohto opatrenia: 1 % základného imania, ak spoločnosť vydala cenné papiere, ktoré sú v čase pohľadávky prijaté na obchodovanie na oficiálnom sekundárnom trhu, alebo 5 % základného imania, ak tomu tak nie je. Môže sa uplatniť na všetky typy obchodných spoločností.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ochranné opatrenia sa zvyčajne prijímajú po vypočutí odporcu. Ak o to navrhovateľ požiada a poskytne dôkazy o dôvodoch naliehavosti prípadu, sudca môže opatrenia udeliť bez ďalších formalít, pričom do piatich (5) dní poskytne dôvody, prečo odporcu nevypočul. Po prijatí sa ochranné opatrenia môžu zmeniť, ak sa objavia a preukážu skutočnosti alebo okolnosti, ktoré nebolo možné zohľadniť v čase ich udelenia alebo v lehote na vznesenie námietok voči prijatiu týchto opatrení.

Ak sa žaloba navrhovateľa v rozsudku zamietne, súd musí okamžite nariadiť zrušenie opatrenia, ak sa nepodá návrh proti takémuto kroku, a to s prihliadnutím na okolnosti veci a po zvýšení zábezpeky.

Ak sa po vypočutí namietajúcej strany veci čiastočne vyhovie, sudca musí rozhodnúť o tom, či opatrenie zrušiť alebo zachovať.

Ak sa zamietnutie žaloby v konečnom rozhodnutí potvrdí, súd z vlastnej právomoci zruší opatrenia a strana dotknutá opatreniami môže predložiť nárok na náhradu spôsobenej škody (vzťahuje sa aj na prípady upustenia od žaloby alebo stiahnutia návrhu zo strany navrhovateľa).

Opatrenia možno zmeniť aj v prípade, ak sa návrh na opatrenie podá pred podaním žaloby a prijme sa bez vypočutia odporcu. Ak navrhovateľ v takomto prípade nedodrží zákonom stanovenú lehotu na podanie žaloby v trvaní dvadsiatich (20) dní a táto lehota márne uplynie, opatrenie sa musí okamžite zrušiť a odporcovi sa musí nahradiť škoda, pričom vzniknuté náklady konania sa naúčtujú navrhovateľovi

Podobne toto opatrenie nemožno zachovať, ak bol prípad pozastavený na čas dlhší ako šesť (6) mesiacov z dôvodu na strane navrhovateľa.

Ak bol nariadený dočasný výkon rozsudku, akékoľvek udelené ochranné opatrenia, ktoré sú spojené s výkonom, sa musia zrušiť a musia sa nahradiť opatreniami na presadzovanie, a to takým spôsobom, že opatrenia pôvodne prijaté ako ochranné zmenia svoju povahu.

Odporca môže napokon súd požiadať, aby nahradil ochranné opatrenie dostatočnou zábezpekou, ktorou sa zaručí účinné plnenie rozsudku. Sudca, ktorý opatrenie prijal, má právomoc na takéto rozhodnutie a môže určiť, aby sa zábezpeka vydala v hotovosti alebo ako záruka.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

V procesných pravidlách sa stanovuje možnosť odvolania sa na vyšší súd.

Existuje teda možnosť odvolať sa voči rozhodnutiu, ktorým sa povoľujú opatrenia, odvolanie však nemá odkladný účinok. Možno sa odvolať aj voči rozhodnutiu o zamietnutí opatrení.

Spolu s možnosťou odvolať sa však navrhovateľ v každom prípade môže zopakovať svoj návrh, ak sa okolnosti od podania pôvodného návrhu zmenili.

Neexistuje právo odvolať sa voči rozhodnutiu o udelení ochranného opatrenia bez prechádzajúceho vypočutia odporcu, keďže v tomto prípade je správnym postupom podanie námietky sudcovi, ktorý prijal ochranné opatrenie. Odporca môže podať odvolanie voči rozhodnutiu o zamietnutí námietky. Takéto odvolanie nemá odkladný účinok. Navrhovateľ ochranných opatrení má rovnaké právo podať odvolanie, ak súd vyhovie odporcovej námietke, či už úplne alebo čiastočne.

Na rozdiel od uvedeného neexistuje právo odvolať sa v prípade povolenia alebo zamietnutia zábezpeky.

Príprava a odôvodnenie odvolania sa riadi jednoducho všeobecnými pravidlami (článok 458). Ak existuje viacero odvolateľov, ich lehoty sa vypočítavajú jednotlivo.

Ako sa uviedlo, v rámci konania týkajúceho sa prijatia ochranných opatrení, nemá podanie odvolania odkladný účinok: sudca bude aj naďalej vydávať ďalšie príkazy, ktoré považuje za potrebné na to, aby sa prijalo ochranné opatrenie.

Rozhodnutia, ktorými sa opatrenia zamietajú, majú na odvolacom súde prednosť, t. j. termíny prerokovania, hlasovania a vydania rozsudku sa musia stanoviť čo najskôr.

NÁKLADY SPOJENÉ S OCHRANNÝM OPATRENÍM

Náklady spojené s konaním sa vo všeobecnosti riadia pravidlom, na základe ktorého môžu byť náklady úspešnej strany uhradené protistranou, ktorej pohľadávky (potvrdenie alebo zamietnutie opatrení) sú uvedené v rozhodnutí. V článku 736 LEC sa konkrétne stanovuje, že navrhovateľ je v prípade zamietnutia veci povinný uhradiť náklady konania (zásada „kto prehral, platí“). Neexistuje však podobné ustanovenie, ktoré by stanovovalo náhradu nákladov

konania žalovanému, ak sú prijaté predbežné opatrenia. Na to, ako postupovať v prípade náhrady nákladov v takomto prípade, existujú v právnej literatúre a judikatúre rôzne názory.

Posledná aktualizácia: 30/03/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Francúzsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V naliehavých prípadoch môže sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení vždy uložiť predbežné opatrenia (naliehavé konanie, uhradenie zálohy, vysťahovanie, zákaz niečo vykonávať pod hrozbou penále, zabezpečenie dôkazných prostriedkov).

Neexistuje žiaden možný zoznam predbežných opatrení: v konaní o nariadení predbežného opatrenia sa možno domôcť akýchkoľvek naliehavých opatrení, proti ktorým nie je vznesená žiadna vážna námietka alebo ktorými sa odôvodňuje existencia sporu (uhradenie zálohy, vysťahovanie užívateľa bez vlastníckych práv, znalecký posudok alebo zistenie škôd atď.). Okrem toho sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení môže v naliehavých prípadoch uložiť akékoľvek nevyhnutné opatrenia s cieľom predísť bezprostredne hroziacej škode (napríklad konsolidačné práce) alebo ukončiť zjavne protiprávne konanie.

V prípade ochranných opatrení existuje osobitný režim (predbežné zaistenie a záložné právo). Ide o opatrenia, ktoré umožňujú veriteľom (vo väčšine prípadov na základe súdneho povolenia) zabrániť dlžníkovi úplne alebo čiastočne nakladať so svojím majetkom alebo im umožňujú uplatniť na tento majetok osobitné záložné právo s cieľom zaistiť uspokojenie pohľadávky, ktorá zatiaľ nie je priznaná rozsudkom, ale ktorej vymáhanie sa zdá ohrozené.

Ochranné opatrenia môžu byť dvojaké:

predbežné zaistenie, ktoré umožňuje preventívne zaistenie hmotného majetku (vybavenie nehnuteľnosti, vozidlo atď.), nehmotného majetku (peňažná suma, práva spoločníkov alebo prevoditeľné cenné papiere atď.) alebo pohľadávok (bankové účty, nájom atď.),

záložné právo na nehnuteľnosti, goodwill, podiely spoločníkov alebo prevoditeľné cenné papiere (dočasná registrácia hypotéky, založenie obchodných podielov alebo prevoditeľných cenných papierov).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Predbežné opatrenia: sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení musí byť vecou poverený prostredníctvom predvolania (predvolanie na súd doručené súdnym úradníkom). Ide o naliehavé sporové konanie. Za určitých podmienok možno na základe návrhu nariadiť predbežné opatrenia bez predchádzajúcej kontradiktórnej diskusie.

Ochranné opatrenia: V zásade sa vyžaduje predchádzajúce povolenie sudcu. Veriteľ je však od povinnosti mať dané povolenie oslobodený, pokiaľ použije exekučný titul alebo súdne rozhodnutie, ktoré ešte nie je vykonateľné. Platí to aj v prípade nevykonanej úhrady prijatej zmenky, vlastnej zmenky, šeku alebo v prípade neuhradeného nájomného za nájom nehnuteľnosti (ak existuje písomná zmluva).

V prípade predbežných opatrení sa príslušnosť súdu určí v závislosti od povahy žiadosti. Všeobecnú právomoc má predsedajúci sudca všeobecného súdu (*tribunal judiciaire*). Miestne príslušný súd (*tribunal de proximité*), ako aj predsedajúci sudca obchodného súdu (*tribunal de commerce*), pracovného súdu (*conseil des prud'hommes*) či paritného súdu pre veci prenájmu pôdy (*tribunal paritaire des baux ruraux*) však takisto môžu v rámci svojich právomocí rozhodovať o predbežných opatreniach.

Pokiaľ ide o ochranné opatrenia, príslušným sudcom je sudca príslušný na výkon rozhodnutia, t. j. sudca všeobecného súdu, alebo predsedajúci sudca obchodného súdu, ak sa návrh podaný pred akýmkoľvek konaním domáha zachovania pohľadávky, ktorá patrí do právomoci obchodného súdu.

Príslušným sudcom, ktorý má v danej veci právomoc, je sudca pôsobiaci v mieste pobytu dlžníka, keď má bydlisko vo Francúzsku. Inak je príslušným sudcom sudca v mieste výkonu opatrenia.

Zastupovanie advokátom je v zásade povinné pred sudcom rozhodujúcim o nariadení predbežných opatrení a pred sudcom príslušným na výkon rozhodnutia s výnimkou určitých návrhov, najmä ak sa týkajú sumy nižšej ako 10 000 EUR. Predbežné zaistenie musí vykonať súdny úradník. V prípade registrácie záložného práva sa neuplatňuje rovnaká povinnosť. Vzhľadom na právnu zložitosť tejto registrácie však veritelia vždy požadujú pomoc odborníka z právnej oblasti.

Za náklady na ochranné opatrenia je v konečnom dôsledku zodpovedný dlžník, aj keď od veriteľa možno požadovať, aby zaplatil zálohu. Náklady spojené s výkonom rozhodnutí závisia od poplatkov, ktoré si účtujú súdni úradníci za každý vykonaný úkon a za každé ochranné opatrenie.

Na základe vyhlášky č. 96-1080 z 12. decembra 1996 stanovená odmena súdnych úradníkov predstavuje paušálnu sumu vyjadrenú v závislosti od prípadu kumulatívne alebo alternatívne vo fixných alebo percentuálnych poplatkoch, ku ktorým sa prípade potreby pripočítajú poplatky za začatie súdneho konania.

Pokiaľ ide o ochranné opatrenia, percentuálne poplatky za vymáhanie pohľadávok vypočítané na základe vymožených súm vznikajú len vtedy, ak súdni úradníci dostanú splnomocnenie na vymáhanie príslušných súm. Okrem toho sa na základe nomenklatúry pripojenej k vyhláške uvedenej vyššie v texte vylučuje možnosť osobitného dojednania dodatočnej odmeny, ale s výnimkou predbežného zaistenia týkajúceho sa práv spoločníkov a prevoditeľných cenných papierov.

2.2 Hlavné podmienky

Súd neprijíma ochranné opatrenie, ale ho povoľuje. Opatrenie prijíma súdny úradník na žiadosť osoby, v ktorej prospech bolo povolenie vydané.

Ak sa vyžaduje predchádzajúce povolenie sudcu, z pohľadávky by mal vyplývať „zrejmý dôkaz o nároku".

V súvislosti s ochrannými opatreniami neexistuje výslovná podmienka naliehavosti.

Veriteľ musí preukázať existenciu „okolností, ktoré by mohli ohroziť vymáhanie" pohľadávky (napríklad neexistencia dobrej viery dlžníka, ktorý skrýva svoj majetok, väčší počet veriteľov atď.).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Celý majetok dlžníka okrem majetku, ktorý podľa zákona „nemožno zaistiť" (napríklad: majetok potrebný na jeho bežný život alebo výkon jeho povolania), môže byť predmetom predbežného zaistenia. To isté platí aj v prípade pohľadávok: mzdy však nemôžu byť nikdy predmetom ochranných opatrení (aj keď ich možno zaistiť na základe rozhodnutia súdu alebo na základe iného exekučného titulu podľa postupu upravujúceho zrážky zo mzdy).

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

S majetkom zaisteným v rámci ochranných opatrení nie je možné voľne disponovať. Je naďalej v užívaní dlžníka, a to na jeho zodpovednosť, ale dlžník ho nemôže scudziť. Ak dlžník spreneveří zaistený majetok, dopustí sa trestného činu, za ktorý mu hrozí pokuta a trest odňatia slobody.

Zaistené sumy peňazí sa uložia na účte.

Majetok, na ktorý sa vzťahuje záložné právo, môže dlžník predať, ale veriteľ má právo na ďalší predaj a na prednostné zaplatenie z predajnej ceny daného majetku.
Za majetok zaistený v rámci ochranných opatrení nesie zodpovednosť dlžník, ktorý sa stáva jeho „strážcom“. Dôsledok zaistenia nemožno uplatniť voči tretím osobám. Záložné právo, ktoré je predmetom zverejnenia informácií (obchodných alebo pozemkových), sa, naopak, uplatňuje na všetkých.
Bankár (a vo všeobecnosti každá príslušná tretia osoba), ktorý v súvislosti s jedným zo svojich klientov prijme žiadosť o predbežné zaistenie, je povinný súdnemu úradníkovi bezodkladne poskytnúť informácie o všetkých svojich záväzkoch voči dlžníkovi (t. j. o všetkých účtoch otvorených v mene dlžníka, ako aj o sumách na účtoch). Ak bankár neposkytne tieto informácie, a to bez legitímneho dôvodu, môže mu byť uložená povinnosť uhradiť príslušný dlh namiesto dlžníka.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ochranné opatrenie sa musí prijať do troch mesiacov od vydania uznesenia sudcu, ktorým sa toto opatrenie povoľuje. V opačnom prípade platnosť povolenia zaniká.
Ak ešte veriteľ nezačal konanie zamerané na uznanie svojej pohľadávky, musí tak urobiť v priebehu mesiaca, v ktorom bolo dané opatrenie prijaté. V opačnom prípade platnosť opatrenia zaniká.
Dlžník musí byť informovaný o ochrannom opatrení najneskôr do ôsmich dní. Dlžník sa môže obrátiť na sudcu príslušného na výkon rozhodnutia s cieľom podať proti opatreniu alebo povoleniu tohto opatrenia námietku. Sudca môže zároveň vopred stanoviť dátum pojednávania, na ktoré budú zúčastnené strany predvolané, aby diskutovali o danom opatrení. Námietku dlžníka možno v zásade prijať, pokiaľ sa predbežné zaistenie nezmenilo na vykonateľné zaistenie potom, ako bolo veriteľovi doručené rozhodnutie súdu týkajúce sa jeho pohľadávky.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Uznesenie o nariadení opatrenia môže dlžník napadnúť súčasne so samotným opatrením.
Sudca príslušný na výkon rozhodnutia, ktorý má právomoc udeliť povolenie ochranného opatrenia, je oprávnený rozhodovať o opravných prostriedkoch proti danému uzneseniu. Proti jeho rozhodnutiam sa možno odvolať na odvolacom súde.
Pokiaľ je dlžník informovaný o povolení opatrenia v rovnakom čase ako o samotnom opatrení, na námietku proti uzneseniu sa uplatňujú rovnaké pravidlá ako na námietku proti opatreniu: možno ju prijať dovtedy, kým sa ochranné opatrenie nezmení na vykonateľné opatrenie.
Podaním opravného prostriedku sa nenaruší účinok ochranného opatrenia, ktoré sa uplatňuje, pokiaľ sudca nerozhodne o jeho zrušení alebo o jeho neplatnosti.
Uznesenia o nariadení predbežných opatrení možno napadnúť v rámci opravného prostriedku (odvolanie po sporovom konaní, späťvzatie nariadenia predbežného opatrenia po nesporovom konaní).

Súvisiace odkazy

Webové sídlo Légifrance
Webové sídlo ministerstva spravodlivosti
Webové sídlo Národnej komory súdnych úradníkov

Posledná aktualizácia: 05/04/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku hr bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Chorvátsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V exekučnom zákone (*Ovršni zakon*) [*Narodne Novine* (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky), č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17; ďalej len „OZ“] sú v treťom oddiele s názvom: Zabezpečenie predbežnými opatreniami (*Osiguranje*) ustanovené tieto opatrenia:
• zabezpečenie povinným zriadením záložného práva na nehnuteľnosť – hlava 28,
• súdne a notárske zabezpečenie záložným právom na základe dohody strán – hlava 29,
• súdne a notárske zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv – hlava 30,
• zabezpečenie predbežným výkonom – hlava 31,
• zabezpečenie predbežnými opatreniami – hlava 32,
• dočasné opatrenia – hlava 33.
Podľa OZ sa ako ochranné opatrenia môžu určiť len tie opatrenia, ktoré sú definované v tomto alebo inom zákone. Ochranné opatrenia nie sú povolené na veci a práva, ktoré podľa OZ nemôžu byť predmetom exekúcie, pokiaľ sa v tomto zákone nestanovuje inak.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Ako (dlhodobé) opatrenie v zmysle núteného zabezpečenia pohľadávok OZ umožňuje zabezpečenie núteným zriadením záložného práva na nehnuteľný a hnuteľný majetok (napr. peňažné pohľadávky, príjem – mzdu, dôchodok atď., bankový účet, cenné papiere a akcie) a zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv. Zabezpečenie zriadením záložného práva môže byť dobrovoľné alebo nútené, zatiaľ čo zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv môže byť dobrovoľné len v konaní pred súdom alebo notárom.
Ďalšími opatreniami, ktoré sú upravené v OZ, sú zabezpečenie predbežným výkonom, zabezpečenie predbežnými opatreniami a dočasnými opatreniami. Tieto opatrenia vo forme nútených opatrení môže uložiť iba súd na návrh účastníka alebo z úradnej povinnosti.
Mestské súdy sú príslušné nariadiť a vykonať zabezpečenie, pokiaľ to nie je zákonom zverené inému súdu, zatiaľ čo obchodné súdy sú príslušné nariadiť a vykonať zabezpečenie vo veciach, v ktorých sú príslušné nariadiť exekúciu.
Právomoc nariadiť a vykonať zabezpečenie z úradnej povinnosti má súd, ktorý je príslušný rozhodovať o návrhu zabezpečeného veriteľa, pokiaľ zákon nestanovuje inak.
Právomoc rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie peňažných pohľadávok núteným zriadením záložného práva na nehnuteľnosť má súd, ktorý vedie kataster nehnuteľností, v ktorom sa má vykonať zápis na základe exekučného titulu určujúceho peňažnú pohľadávku. Účelom určenia tohto opatrenia je zabezpečiť peňažnú pohľadávku zriadením záložného práva jeho zápisom. V dôsledku zápisu záložného práva sa môže exekúcia tejto nehnuteľnosti vykonať aj voči tretím osobám, ktoré následne nadobudnú túto nehnuteľnosť.

Súd môže na základe dohody strán v spoločnom návrhu zabezpečeného veriteľa a zabezpečeného dlžníka nariadiť súdne zabezpečenie peňažnej pohľadávky zriadením záložného práva na konkrétne veci s cieľom zabezpečiť peňažnú pohľadávku. Miestna príslušnosť súdu na rozhodovanie o návrhu na zabezpečenie peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa na veci a práva zabezpečeného dlžníka a na vykonanie zabezpečenia sa určuje primeraným uplatnením ustanovení OZ o miestnej príslušnosti súdu v exekučnom konaní na vymáhanie peňažných pohľadávok jednotlivých druhov predmetov exekúcie. V súdnej zápisnici sa zaregistruje dohoda strán o existencii pohľadávky a čase jej splatnosti, ako aj dohoda strán o zabezpečení tejto pohľadávky zriadením záložného práva. Podpísaná dohoda má účinok súdneho zmieru.
Notárske zabezpečenie peňažnej pohľadávky zriadením záložného práva na základe dohody strán je možné na základe dohody veriteľa a dlžníka vo forme notárskej zápisnice alebo overenej súkromnej listiny, ktorá obsahuje aj vyhlásenie dlžníka o jeho súhlase so zriadením záložného práva na niektorej z jeho vecí.
Súdne zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv je možné, ak sa do zápisnice uvedie dohoda, na základe ktorej sa stany dohodli na prevode vlastníctva (niektorých vecí zabezpečeného dlžníka na zabezpečeného veriteľa na účely zabezpečenia osobitnej peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa) alebo prevode niektorých práv zabezpečeného dlžníka (na zabezpečeného veriteľa na ten istý účel). Predmetom zabezpečenia môžu byť aj budúce pohľadávky. Dohoda má účinok súdneho zmieru. Miestne príslušný súd, ktorý rozhoduje o návrhoch na zabezpečenie peňažných pohľadávok prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv, sa určuje na základe primeraného uplatnenia ustanovení OZ o miestnej príslušnosti súdu v exekučnom konaní na vymáhanie peňažných pohľadávok pre jednotlivé druhy predmetov exekúcie.
Notárske zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv, t. j. prevodom akcií, podielov alebo podielových účastí je možné na základe dohody medzi veriteľom a dlžníkom, vyhotovenej vo forme notárskej zápisnice alebo overenej súkromnej listiny. Oprávnenie notára vykonávať jednotlivé úkony týkajúce sa zabezpečenia sa určuje v súlade s pravidlami o sídle a územnej pôsobnosti notárov.
Miestna príslušnosť rozhodovať o návrhoch na predbežnú exekúciu a jeho vykonaní patrí súdu, ktorý by bol príslušný vo veci exekúcie na základe exekučného titulu. Zabezpečenie predbežnej exekúcie nariaďuje a vykonáva súd. Na základe rozsudku vydaného v občianskoprávnom konaní súd nariadi predbežnú exekúciu s cieľom zabezpečiť nepeňažnú pohľadávku, ktorú nemožno zabezpečiť predbežným zápisom do verejného registra, ak oprávnený veriteľ preukáže, že existuje pravdepodobné riziko v dôsledku odkladu exekúcie až do právoplatnosti rozsudku, pričom exekúcia sa stane nemožnou alebo výrazne komplikovanejšou a ak oprávnený veriteľ poskytne zábezpeku za škodu, ktorú by mohol povinný dlžník v dôsledku takejto exekúcie utrpieť.
Miestna príslušnosť rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie predbežnými opatreniami a o ich vykonávaní patrí súdu, ktorý by bol príslušný vo veci exekúcie na základe exekučného titulu, v zmysle ktorého bolo zabezpečenie nariadené. Predpokladom pre nariadenie predbežných opatrení je, aby zabezpečený veriteľ preukázal existenciu pravdepodobného rizika, že bez týchto opatrení by bolo splnenie pohľadávky nemožné alebo výrazne zložitejšie. V niektorých prípadoch môže súd podmieniť predbežné opatrenie poskytnutím zábezpeky za škody, ktoré by mohol zabezpečený dlžník utrpieť v dôsledku nariadenia opatrenia. Odôvodnené rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia musí obsahovať uvedenie hodnoty pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť, vrátane úrokov a výdavkov, opatrenie použité na zabezpečenie pohľadávky a čas, na ktorý sa opatrenie nariaďuje (najdlhšie na 15 dní od splnenia podmienok na exekúciu).
Pred začatím konania alebo akéhokoľvek iného súdneho konania týkajúceho sa pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť, patrí miestna príslušnosť rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie dočasnými opatreniami súdu, ktorý by inak mal právomoc rozhodovať o návrhoch na exekúciu. Na vykonanie dočasných opatrení je miestne príslušný súd, ktorý by bol inak príslušný na vykonanie exekúcie. Po začatí konania patrí právomoc rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie dočasnými opatreniami súdu, na ktorom sa začalo konanie. Ak to okolnosti konkrétneho prípadu odôvodňujú, návrh sa môže podať aj na súde, ktorý je miestne príslušný na vykonanie exekúcie. Súd, ktorý by mal právomoc rozhodovať o návrhu na exekúciu na základe exekučného titulu vydaného v správnom konaní, má takisto právomoc rozhodovať o návrhoch na nariadenie dočasných opatrení po ukončení takéhoto konania. Dočasné opatrenia nariadi súd na základe návrhu predloženého pred začatím alebo v priebehu súdneho alebo správneho konania a po ukončení tohto konania až do vykonania exekúcie. Rozhodnutia o nariadení dočasných opatrení majú právnu silu exekučného príkazu. Druhy dočasných opatrení závisia od toho, či dočasné opatrenie zabezpečuje peňažnú alebo nepeňažnú pohľadávku. V prípade potreby môže súd v závislosti od okolností prípadu nariadiť niekoľko dočasných opatrení.
Zaťaženie, práva alebo zákazy na hnuteľnom majetku, akciách, podieloch alebo podielových účastiach sa zapisujú na základe rozhodnutia súdu, respektíve notárskej zápisnice alebo overenej súkromnej listiny do registra pohľadávok veriteľov, ktoré sú predmetom súdneho a notárskeho zabezpečenia (Register záložných práv) (*Upisnik založnih prava*), ktorý vedie Finančná agentúra a ktorý je jednotnou databázou zapísaných bremien, práv alebo zákazov, zatiaľ čo zápis záložných práv alebo zmeny vlastníckych práv k nehnuteľnosti sa zaznamenaná zápismi do katastra nehnuteľností.

2.2 Hlavné podmienky

Pri nariadení zabezpečenia núteným zriadením záložného práva na nehnuteľnosť súd rozhoduje o návrhu na zabezpečenie peňažných pohľadávok na základe exekučného titulu, ktorým bola peňažná pohľadávka nariadená. Na nariadenie zabezpečenia neexistujú žiadne osobitné požiadavky. Súd nariadi zabezpečenie na základe návrhu a na nehnuteľnosť zapísanú v katastri nehnuteľností zapíše záložné právo v prospech zabezpečeného veriteľa a takisto uvedie, že pohľadávka je vykonateľná. Ak zabezpečený dlžník nie je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľnosti, zabezpečený veriteľ musí spolu s návrhom predložiť dokument, na základe ktorého sa zapíše vlastnícke právo zabezpečeného dlžníka.
Na účely zabezpečenia peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa získaním záložného práva na konkrétne predmety zabezpečenia môžu zabezpečený veriteľ a zabezpečený dlžník na základe konsenzu požiadať súd, aby nariadil a vykonal registráciu záložného práva na nehnuteľnosť, hnuteľný majetok, peňažnú pohľadávku a iné veci a práva zabezpečeného dlžníka v prospech zabezpečeného veriteľa, alebo môžu dosiahnuť takúto dohodu vo forme notárskej zápisnice alebo súkromného dokumentu, ktorý obsahuje vyhlásenia dlžníka o tom, že na niektorej z jeho veci sa môže zriadiť záložné právo. Podpísaný súdny záznam, respektíve notárska zápisnica alebo overený súkromný dokument má takisto právnu silu súdneho zmieru voči osobe, ktorá súhlasila so zriadením záložného práva na jej majetok alebo právo a na základe týchto dokumentov sa môže priamo navrhnúť exekúcia proti tejto osobe na vec, ku ktorej bolo získané záložné právo na účely zabezpečenia pohľadávky, a to s cieľom vymôcť zabezpečenú pohľadávku.
Strany môžu spoločne požiadať súd, aby stanovil pojednávanie a uviedol v zápisnici z tohto pojednávania ich dohodu o prevode vlastníctva niektorých vecí z majetku zabezpečeného dlžníka na zabezpečeného veriteľa s cieľom zabezpečenia konkrétnej peňažnej pohľadávky alebo prevodu niektorého z práv zabezpečeného dlžníka na zabezpečeného veriteľa na tento účel. Predmetom zabezpečenia môžu byť aj budúce pohľadávky. Takáto dohoda sa môže uzavrieť vo forme notárskej zápisnice alebo ako overený súkromný dokument. Dohoda by mala obsahovať ustanovenie o tom, kedy bude zabezpečená pohľadávka splatná a ako sa určí jej splatnosť. Zabezpečeným dlžníkom môže byť aj osoba, voči ktorej zabezpečený veriteľ nemá pohľadávku, ktorá sa má zabezpečiť, respektíve tretia strana, ktorá súhlasí so zabezpečením tohto druh pohľadávky. Dohoda sa môže vzťahovať aj na zabezpečenie nepeňažných pohľadávok, avšak v tomto prípade sa v dohode musí uviesť peňažná hodnota pohľadávky. Pohľadávka by mala byť určená alebo určiteľná. V dohode sa môže uviesť aj vyhlásenie zabezpečeného dlžníka, že súhlasí s tým, aby zabezpečený veriteľ mohol v súlade so zápisnicou priamo požiadať o exekúciu proti nemu s cieľom odovzdať predmet zabezpečenia po splatnosti zabezpečenej pohľadávky. Zápisnica, ktorá obsahuje takéto vyhlásenie, je exekučným titulom.
Ak sa vlastníctvo nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností prevedie na základe dohody, táto dohoda by mala obsahovať súhlas zabezpečeného dlžníka, že prevod v katastri nehnuteľností sa môže vykonať priamo na základe dohody a že zápisom v katastri nehnuteľností sa prevedie vlastníctvo

nehnuteľnosti na zabezpečeného veriteľa s poznámkou, že prevod sa vykonal na účely zabezpečenia konkrétnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa. Pokiaľ nie je stanovené inak, zabezpečený dlžník je oprávnený naďalej používať vec, ktorej vlastníctvo sa previedlo na zabezpečeného veriteľa, respektíve vykonávať právo prevedené na zabezpečeného veriteľa, zatiaľ čo zabezpečený veriteľ je oprávnený predať majetok alebo právo prevedené na neho po splatnosti svojej pohľadávky alebo zaťažiť nehnuteľnosť hypotékou.
Zabezpečenie predbežnými opatreniami sa môže nariadiť na zabezpečenie peňažných pohľadávok na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, ktoré ešte nenadobudlo právne účinky, na základe zmieru urobeného pred súdom alebo správnym orgánom, ak pohľadávka v ňom určená ešte nebola splatná alebo na základe notárskeho rozhodnutia alebo notárskej zápisnice, ak pohľadávka v nej určená ešte nebola splatná. Súd na základe týchto dokumentov nariadi predbežné opatrenie, ak zabezpečený veriteľ preukáže ako pravdepodobné riziko, že bez zabezpečenia pohľadávky by sa znemožnila alebo výrazne sťažila realizácia pohľadávky. Riziko sa považuje za pravdepodobné, ak nariadenie predbežného opatrenia bolo navrhnuté na základe platobného príkazu alebo exekučného príkazu založeného na overenom dokumente vydanom na základe verejnej listiny alebo dokumentu osvedčeného notárom, zmenky alebo šeku, proti ktorému bola včas vznesená námietka; rozsudku vydanému v trestnom konaní vo veci pohľadávky na majetkové práva, pri ktorom je možné obnoviť konanie; rozhodnutiu, ktoré sa má vykonať v zahraničí; rozsudku na základe uznania, proti ktorému bolo podané odvolanie; zmieru, ktorý je napadnutý spôsobom stanoveným zákonom; notárskemu rozhodnutiu alebo dokumentu, ak pohľadávka, ktorá je v ňom určená ešte nie je splatná, je napadnutá spôsobom stanoveným zákonom. Súd zamietne návrh na zabezpečenie predbežným opatrením, respektíve zruší konkrétne predbežné opatrenie a pozastaví konanie, ak zabezpečený dlžník preukáže, že je pravdepodobné, že riziko neexistuje alebo že skončilo.
Zabezpečenie dočasným opatrením sa môže navrhnúť pred začatím alebo v priebehu súdneho alebo správneho konania a po ukončení týchto konaní až do vykonania exekúcie. V návrhu na nariadenie dočasného opatrenia musí zabezpečený veriteľ predložiť žiadosť, v ktorej presne uvedie pohľadávku, ktorú chce zabezpečiť, určí druh opatrenia, ktorého sa domáha, dĺžku jeho trvania a ak je to potrebné, spôsob zabezpečenia, ktorým sa vykoná nútené dočasné opatrenie, ako aj predmet zabezpečenia. V návrhu sa musia uviesť skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť o nariadenie dočasného opatrenia a predložiť dôkazy potvrdzujúce tieto vyhlásenia. Zabezpečený veriteľ je povinný priložiť tieto dôkazy k návrhu, ak je to možné. Dočasné opatrenie sa môže nariadiť na zabezpečenie pohľadávok, ktoré ešte nie sú splatné a podmienených pohľadávok a nie je prípustné, ak boli splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré by umožňovalo dosiahnuť rovnaký účinok zabezpečenia. Dočasné opatrenie na zabezpečenie peňažnej pohľadávky sa môže nariadiť, ak zabezpečený veriteľ preukáže, že pravdepodobne existuje pohľadávka a riziko, že bez tohto opatrenia by zabezpečený dlžník mohol brániť alebo výrazne sťažiť vymáhanie pohľadávky scudzením svojho majetku, jeho skrývaním alebo nakladaním s majetkom iným spôsobom. Zabezpečený veriteľ nemusí preukázať riziko, ak preukáže, že navrhované opatrenie by spôsobilo zabezpečenému dlžníkovi iba zanedbateľnú škodu a predpokladá sa, že riziko bolo preukázané, ak sa pohľadávka má vykonať v zahraničí. Na účely zabezpečenia nepeňažnej pohľadávky sa môže nariadiť dočasné opatrenie, ak zabezpečený veriteľ preukáže pravdepodobnosť existencie jeho pohľadávky a ak preukáže pravdepodobné riziko, že zabezpečený dlžník by bez tohto opatrenia výrazne sťažil vymáhanie pohľadávky, najmä zmenou súčasného stavu alebo ak preukáže, že opatrenie je pravdepodobne potrebné na zabránenie násiliu alebo vzniku nenapraviteľnej škody. Okrem toho zabezpečený veriteľ nemusí preukázať existenciu rizika, ak preukáže, že je pravdepodobné, že zabezpečený dlžník by v dôsledku navrhovaného opatrenia utrpel iba zanedbateľnú škodu a predpokladá sa, že riziko bolo preukázané, ak sa má pohľadávku uplatňovať v zahraničí. Súd môže nariadiť dočasné opatrenie na návrh zabezpečeného veriteľa aj vtedy, ak nepreukázal pravdepodobnú existenciu pohľadávky a rizika, ak predtým v lehote stanovenej súdom poskytol záruku za škodu, ktorá by mohla vzniknúť zabezpečenému dlžníkovi nariadením a vykonaním dočasného opatrenia. Ak zabezpečený veriteľ neposkytne zábezpeku v stanovenej lehote, súd zamietne návrh na zabezpečenie. Vzhľadom na okolnosti prípadu môže súd v prípade potreby nariadiť niekoľko dočasných opatrení: ak v danom prípade je možné nariadiť niekoľko dočasných opatrení, súd nariadi to, ktoré je najvhodnejšie na dosiahnutie účelu zabezpečenia (a ak sú všetky opatrenia rovnako vhodné, súd nariadi to, ktoré je pre zabezpečeného dlžníka najmenej obmedzujúce).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predmetom zabezpečovacích opatrení a dočasných opatrení môže byť akákoľvek vec alebo akékoľvek právo vo vlastníctve zabezpečeného dlžníka, napr. nehnuteľnosť, hnuteľný majetok, peňažné pohľadávky, dôchodky, dávky v invalidite, hotovostné vklady na bankových účtoch alebo sporiacich účtoch a iné majetkové práva, pokiaľ to nie sú veci, ktoré sú podľa zákona vylúčené z exekúcie alebo neexistuje žiadne právne obmedzenie na právo vymáhať tieto veci (napr. veci, ktoré nie sú v obehu, poľnohospodárske pozemky a poľnohospodárske budovy poľnohospodárov v rozsahu potrebnom na živobytie a živobytie najbližších rodinných príslušníkov a iných osôb, voči ktorým majú zákonnú vyživovaciu povinnosť atď.)

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Zabezpečenie nehnuteľného majetku zriadením záložného práva (dobrovoľného alebo núteného, súdneho alebo notárskeho) sa zriaďuje zápisom záložného práva do katastra nehnuteľností, v ktorom je nehnuteľnosť zapísaná.
Prostredníctvom súdneho a notárskeho zabezpečenia, ktoré zahŕňa prevod vlastníctva vecí a prevod práv sa zabezpečený veriteľ stáva vlastníkom veci alebo práva zápisom do zákonom požadovaných verejných kníh alebo registrov. Zabezpečený veriteľ a zabezpečený dlžník môžu na účely poskytnutia zabezpečenia získaním záložného práva na určité predmety zabezpečenia peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa na základe konsenzu požiadať súd, aby nariadil a vykonal v prospech zabezpečeného veriteľa:
1. registráciu záložného práva na nehnuteľnosť zabezpečeného dlžníka;
2. uloženie dohody medzi stranami o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá nie je zapísaná do katastra nehnuteľností;
3. zapísanie záložného práva k hnuteľným veciam zabezpečeného dlžníka;
4. zapísanie záložného práva na peňažnú pohľadávku zabezpečeného dlžníka;
5. zapísanie záložného práva na časť príjmu zabezpečeného dlžníka na základe pracovnej zmluvy alebo služby;
6. zapísanie záložného práva na časť dôchodku, dávky v invalidite alebo náhrady za stratu príjmu;
7. zapísanie záložného práva na pohľadávku zabezpečeného dlžníka voči bankovému účtu alebo vkladnej knižke;
8. zapísanie záložného práva na pohľadávku na odovzdanie alebo dodanie hnuteľných vecí alebo na odovzdanie nehnuteľnosti;
9. zapísanie záložného práva na iný majetok alebo majetkové práva;
10. zapísanie záložného práva na podielové listy a iné cenné papiere a ich dodanie do úschovy;
11. zapísanie záložného práva na akcie, pre ktoré neboli emitované podielové listy a na podiely a podielové účasti v spoločnostiach;
12. zapísanie záložného práva na cenné papiere uložené u depozitára (*Depozitno društvo*).

Zabezpečenie predbežnou exekúciou: Na účely zabezpečenia nepeňažného výkonu, ktorý nemožno zabezpečiť podmienečným zápisom vo verejnej knihe, môže súd na základe rozsudku vydaného v občianskoprávnom konaní nariadiť predbežnú exekúciu.
Zabezpečenie predbežnými opatreniami: súd môže nariadiť tieto predbežné opatrenia:
1. registráciu záložného práva na nehnuteľnosť zabezpečeného dlžníka alebo na právo zapísané na nehnuteľnosť;
2. uloženie dohody strán o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá nie je zapísaná v katastri nehnuteľností, na katastrálnom súde;
3. zapísanie záložného práva k hnuteľným veciam zabezpečeného dlžníka;

4. zapísanie záložného práva na peňažnú pohľadávku zabezpečeného dlžníka;
5. zapísanie záložného práva na časť príjmu zabezpečeného dlžníka na základe pracovnej zmluvy alebo služby;
6. zapísanie záložného práva na časť dôchodku, dávky v invalidite alebo náhrady za stratu príjmu;
7. zapísanie záložného práva na pohľadávku zabezpečeného dlžníka voči bankovému účtu alebo vkladnej knižke;
8. zapísanie záložného práva na pohľadávku na odovzdanie alebo dodanie hnuteľných vecí alebo odovzdanie nehnuteľnosti;
9. zapísanie záložného práva na iný majetok alebo majetkové práva;
10. zapísanie záložného práva na podielové listy a iné cenné papiere a ich dodanie do úschovy;
11. zapísanie záložného práva na akcie, pre ktoré neboli emitované podielové listy a na podiely a podielové účasti v spoločnostiach;
12. zapísanie záložného práva na cenné papiere uložené u depozitára (*Depozitno društvo*).
13. zákaz banke zaplatiť sumu, na ktorú bolo nariadené predbežné opatrenie, z účtu zabezpečeného dlžníka alebo tretej strany.
Zabezpečený veriteľ môže získať záložné právo na predmet zabezpečenia na základe predbežného opatrenia. Ak bol zákaz platby nariadený na sumu peňažných prostriedkov zabezpečeného dlžníka v banke, táto suma nemôže byť prevedená z účtu počas trvania zákazu s výnimkou zaplatenia zabezpečenej pohľadávky.
Dočasné opatrenia
– na účely zabezpečenia peňažnej pohľadávky sa môže nariadiť akékoľvek opatrenie, ktoré umožňuje dosiahnuť tento účel, a to konkrétne:
1. zákaz zabezpečenému dlžníkovi scudziť alebo zaťažiť hnuteľný majetok, zabaviť tieto predmety a zveriť ich zabezpečenému veriteľovi alebo tretej strane do úschovy;
2. zaistenie a uloženie hotovosti, cenných papierov a pod. na súde alebo u notára;
3. zákaz zabezpečenému dlžníkovi scudziť alebo zaťažiť nehnuteľnosť alebo vecné práva, ktoré sú zapísané na nehnuteľnosti v jeho prospech, s poznámkou o tomto zákaze v katastri nehnuteľností;
4. zákaz dlžníkovi zabezpečeného dlžníka dobrovoľne splniť svoj záväzok voči zabezpečenému dlžníkovi a zákaz zabezpečenému dlžníkovi prevziať plnenie tohto záväzku, t. j. vylúčenie jeho pohľadávok;
5. nariadenie banke odmietnuť vykonať platbu z účtu zabezpečeného dlžníka zabezpečenému dlžníkovi alebo tretej strany na žiadosť zabezpečeného dlžníka v sume, na ktorú bolo nariadené dočasné opatrenie.
– Na účely zabezpečenia nepeňažnej pohľadávky sa môže nariadiť akékoľvek opatrenie, ktorým sa dosiahne účel takéhoto zabezpečenia, konkrétne:
1. zákaz scudziť a zaťažiť hnuteľné veci, voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka, ich zaistenie a zverenie do úschovy zabezpečeného veriteľa alebo tretej strany;
2. zákaz scudziť a zaťažiť akcie, podiely alebo podielové účasti, voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka, s poznámkou o zákaze v registri akcií a v prípade potreby aj v zápisnici zo súdneho konania; zákaz užívať alebo vykonávať práva na základe takýchto akcií alebo podielových účastí; zveriť akcie, podiely alebo podielové účasti do správy tretej strany; zriadiť dočasnú správnu radu v spoločnosti;
3. zákaz scudziť a zaťažiť iné práva voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka a zveriť správu týchto práv tretej strane;
4. zákaz scudziť a zaťažiť nehnuteľnosť, voči ktorej sa uplatňuje pohľadávka alebo vecné práva zapísané na nehnuteľnosti, voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka, s poznámkou o zákaze v katastri nehnuteľností; zaistiť nehnuteľnosť a zveriť ju zabezpečenému veriteľovi alebo tretej strane do úschovy;
5. zákaz dlžníkovi zabezpečeného dlžníka aby odovzdal predmet, previedol právo alebo splnil akúkoľvek inú nepeňažnú pohľadávku, voči ktorej sa uplatňuje pohľadávka na zabezpečeného dlžníka;
6. zákaz zabezpečenému dlžníkovi vykonať akékoľvek kroky, ktoré by mohli spôsobiť škodu zabezpečenému veriteľovi a zákaz vykonať akékoľvek zmeny predmetov, proti ktorým sa uplatňuje pohľadávka;
7. nariadenie zabezpečenému dlžníkovi, aby vykonal určité kroky potrebné na ochranu hnuteľného majetku alebo nehnuteľnosti alebo zachoval súčasný stav vecí;
8. povolenie zabezpečenému veriteľovi, aby si ponechal veci zabezpečeného dlžníka, ktoré má v držbe a ktoré súvisia s pohľadávkou, až do vyriešenia sporu;
9. povolenie zabezpečenému veriteľovi, aby vykonal určité kroky alebo získal určité predmety sám alebo prostredníctvom zástupcu, najmä s cieľom obnovenia predchádzajúceho stavu vecí;
10. dočasne vrátenie zamestnanca do práce; zaplatenie náhrady počas pracovného sporu, ak je to potrebné pre jeho živobytie a živobytie osôb, voči ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Súdne a notárske zabezpečenie záložným právom alebo prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv je spravidla platné až do právoplatného ukončenia konania.
Rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia musí obsahovať uvedenie hodnoty pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť, vrátane úrokov a výdavkov, opatrenie, ktorým bude pohľadávka zabezpečená a čas, na ktorý je opatrenie nariadené. Lehota, na ktorú sa nariadi predbežné opatrenie, nemôže trvať dlhšie ako 15 dní od splnenia podmienok na exekúciu. Ak táto lehota uplynie pred tým, než sa rozhodnutie, na základe ktorého bolo nariadené predbežné opatrenie, stane vykonateľným, súd predĺži túto lehotu, ak zabezpečený veriteľ predloží súdu návrh na predĺženie pred uplynutím lehoty, na ktorú bolo nariadené predbežné opatrenie, za predpokladu, že sa nezmenili okolnosti, za ktorých bolo toto opatrenie nariadené.
Rozhodnutie, ktorým sa nariadilo dočasné opatrenie, takisto vymedzuje trvanie tohto opatrenia a ak je opatrenie nariadené pred podaním žaloby alebo pred iným začiatkom konania, takisto vymedzuje lehotu, v rámci ktorej musí zabezpečený veriteľ podať žalobu, t. j. návrh na začatie ďalšieho konania na odôvodnenie opatrenia. Súd na návrh zabezpečeného veriteľa predĺži trvanie dočasného opatrenia za predpokladu, že sa nezmenili okolnosti, za ktorých bolo opatrenie nariadené.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa možno podať odvolanie do ôsmich dní odo dňa doručenia prvostupňového rozhodnutia, pokiaľ sa v OZ nestanovuje inak. Odvolanie spravidla nemá odkladný účinok na vykonateľnosť rozhodnutia. O odvolaní rozhoduje odvolací súd.
Odvolanie proti rozhodnutiu o návrhu na vydanie dočasného opatrenia sa neodosiela protistrane na vyjadrenie a odvolací súd doručí svoje rozhodnutie o odvolaní do tridsiatich dní od jeho prijatia.
Neexistuje dostupný súdny prostriedok nápravy proti notárskej zápisnici alebo overenému súkromnému dokumentu, avšak dlžník môže podať svoje námietky proti notárskemu zabezpečeniu v osobitnom spore, v ktorom napadne dohody. Tretie strany môžu podať svoje námietky voči notárskemu zabezpečeniu v konaní pred súdom v súlade s pravidlami, ktoré sa uplatňujú na námietky proti súdnemu zabezpečeniu.

V zabezpečovacom konaní je preskúmanie prípustné len vtedy, ak rozsudok vydaný na druhom stupni závisí od vyriešenia hmotnoprávnej alebo procesnej otázky, ktorá je dôležitá na zabezpečenie jednotného uplatňovania práva a rovnosti všetkých strán pri jeho uplatňovaní v súlade s pravidlami súdnych sporov. Obnova konania nie je povolená a obnovenie predchádzajúceho stavu je povolené len z dôvodu zmeškania lehoty na podanie odvolania alebo námietok.

Posledná aktualizácia: 06/02/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Taliansko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Taliansky právny systém umožňuje využívanie predbežných opatrení, ktoré môžu mať aj anticipačný charakter a ktoré sú v zásade preventívne. Predbežné opatrenia môžu byť prijaté „pred“ začatím konania vo veci (opatrenia *ante causam*) alebo počas konania. Vyžadovať sa môžu aj pri začatí sporu. Všeobecné pravidlá týkajúce sa konania o nariadení predbežného opatrenia sú uvedené v článku 669a a nasl. článkoch Občianskeho súdneho poriadku. Existujú rôzne druhy predbežných opatrení: a) „ochranné“ opatrenia sú určené na zachovanie stavu vecí počas konania alebo na ochranu majetku. Jedným príkladom opatrenia, ktoré patrí do tejto kategórie, je ochranné zabavenie. Cieľom ochranných predbežných opatrení je v zásade zabezpečiť, aby sa následne dosiahnutý exekučný titul nestal počas konania zbytočným, napríklad v dôsledku skutočnosti, že nárokovaný majetok sa zatiaľ stratil alebo bol zničený; b) „anticipačné“ opatrenia sú tie, ktoré pred záverom konania predvídajú účinky konečného rozhodnutia. Preto je cieľom anticipačných predbežných opatrení zabezpečiť, aby osoba, ktorá je držiteľom práva, nezostala v stave nespokojnosti, čo by mohlo spôsobiť škody, ktoré by sa následne nedali nahradiť. Predbežné opatrenia sú vo všeobecnosti „typické“ a umožňujú ich aj osobitné právne predpisy týkajúce sa napríklad rodinných záležitostí, výživného, patentov atď. Je však možné požadovať aj „netypické“ predbežné opatrenia: tie sú známe ako naliehavé opatrenia a riadia sa ustanovením článku 700 Občianskeho súdneho poriadku. Toto ustanovenie zabezpečuje, že osoby, ktoré sa oprávnene obávajú, že čas potrebný na presadenie ich práv bežným postupom by im mohol spôsobiť bezprostredne hroziace a nenapraviteľné škody, môžu požiadať, aby súd uplatnil naliehavé opatrenia, ktoré by podľa okolností zrejme lepšie dokázali predbežne zabezpečiť účinky rozhodnutia o skutkovej podstate.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Vydanie predbežného opatrenia podlieha dvom požiadavkám:

A) *Periculum in mora*, t. j. dobre opodstatnená obava, že pred vydaním rozsudku o skutkovej podstate sa môže nezvratne narušiť právo, ktorého uplatnenie sa má predbežným opatrením zaistiť;

B) *Fumus boni juris*, t. j. vierohodná vec v súvislosti s nárokom.

2.1 Postup

Procesné pravidlá sú uvedené v článku 669a a nasl. článkoch Občianskeho súdneho poriadku. Žiadosť sa predkladá vo forme návrhu, ktorý sa podá v kancelárii úradníka príslušného súdu. Pred začatím hlavného konania sa žiadosť predloží prvostupňovému súdu. Ak hlavné konanie už prebieha, žiadosť sa musí predložiť súdu, ktorý má vydať rozhodnutie v tomto konaní. Po vypočutí účastníkov konania a vynechaní všetkých formalít, ktoré nie sú dôležité pre kontradiktórne konanie, súd preskúma postupom, ktorý považuje za najvhodnejší, požiadavky potrebné na účely požadovaného opatrenia. Následne prostredníctvom príkazu prijme alebo zamietne žiadosť. Ak by predvolanie druhého účastníka konania mohlo ohroziť vykonanie opatrenia, súd môže vydať odôvodnené rozhodnutie vo forme príkazu, ktorý v prípade potreby obsahuje súhrnné informácie. V takom prípade súd prostredníctvom toho istého príkazu stanoví dátum vypočutia účastníkov konania (najneskôr o pätnásť dní) a poskytne navrhovateľovi pevnú lehotu, nie dlhšiu než osem dní, na oznámenie návrhu a príkazu. Počas vypočutia môže súd príkazom potvrdiť, zmeniť alebo zrušiť opatrenia obsiahnuté v pôvodnom príkaze.

Súd môže uzavrieť konanie vydaním príkazu, ktorým žiadosť zamietne, čiastočne prijme alebo úplne prijme. Ak je žiadosť prijatá a bola podaná pred začiatkom hlavného konania, v príkaze, ktorým bola žiadosť prijatá, musí byť stanovená pevná lehota, nie dlhšia než šesťdesiat dní, na začatie hlavného konania: toto pravidlo sa neuplatňuje v prípade anticipačných a naliehavých opatrení podľa článku 700 Občianskeho súdneho poriadku.

2.2 Hlavné podmienky

Vydanie predbežného opatrenia podlieha dvom uvedeným požiadavkám: *periculum in mora* a *fumus boni juris*.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

Tieto opatrenia majú charakter dočasných opatrení platných do vydania rozsudku v hlavnom konaní. Vždy to platí o ochranných opatreniach, ktoré si vyžadujú, aby v hlavnom spore už prebiehalo konanie, ale len čiastočne to platí v prípade anticipačných opatrení, ktoré sú účinné bez ohľadu na to, či prebieha konanie, aj keď nemajú rovnakú účinnosť ako právoplatný rozsudok o príslušnej veci.

Obsah predbežných opatrení sa líši podľa druhu nebezpečenstva, ktoré majú odvrátiť. Napríklad zabavenie sa vzťahuje na majetok dlžníka. Príkaz na opätovné prijatie nespravodlivo prepusteného pracovníka na druhej strane predstavuje povinnosť vykonať určitý úkon.

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Podľa potreby, ktorá sa musí uspokojiť, sa tieto opatrenia môžu vzťahovať na hnuteľný alebo nehnuteľný majetok, ale aj na duševné vlastníctvo a diela chránené autorskými právami.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Ochranné opatrenia slúžia na zachovanie právnej a faktickej situácie existujúcej v čase podania návrhu, čím zabezpečujú, aby sa v čase potrebnom na dokončenie hlavného konania nepoškodili práva žalobcu. Anticipačné opatrenia na druhej strane slúžia na predvídanie účinkov právoplatného rozsudku v hlavnom konaní.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Predbežné opatrenia zostávajú účinné až do vydania rozsudku v hlavnom konaní, ktorý ich nahradí. Ochranné opatrenia, ktoré si vyžadujú začatie hlavného konania (napríklad povolenie súdneho zabavenia podľa článku 670 Občianskeho súdneho poriadku alebo ochranného zabavenia podľa článku 671 Občianskeho súdneho poriadku), takisto strácajú účinnosť, ak sa hlavné konanie nezačne alebo nepokračuje v lehote stanovenej zákonom alebo súdom, alebo ak nebola zložená záruka požadovaná súdom. Anticipačné opatrenia vrátane atypických opatrení (ktorých obsah sa neurčuje zákonom, ale súdom podľa článku 700 Občianskeho súdneho poriadku) sú naďalej účinné aj v prípade, že hlavné konanie sa nezačne alebo sa začne a následne sa preruší, a to aj vtedy, keď sa nemôžu stať súčasťou právoplatného rozsudku.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Proti rozhodnutiam o predbežných opatreniach, ktorými sa buď vyhovelo návrhu, alebo sa návrh zamietol, sa možno odvolať (článok 669l) z dôvodu chyby alebo na odvolacom súde predložením ďalších okolností a dôvodov, ktoré neboli zahrnuté do pôvodného návrhu.

Súvisiace odkazy

►*Talianska ústava* (EN)
https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf
►*Talianske právne predpisy a kódexy* (IT)
https://www.normattiva.it/?language=en
►Taliansky občiansky súdny poriadok (IT)
http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile
►Kódex správneho konania (EN)
https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf
►Code de justice administrative (FR)
https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf
► Italienische Verwaltungsprozessordnung (DE)
https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf
► *Súdny systém Talianska* (EN)
https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_bcrumb=
► *Daňový poriadok* (IT)
https://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7BECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7D
► *Ministerstvo spravodlivosti* (IT)
https://www.giustizia.it/giustizia
Posledná aktualizácia: 28/12/2023
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Cyprus

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

A. Každý súd môže v rámci výkonu svojej občianskej právomoci vydať (predbežné, trvalé alebo povinné) opatrenie alebo určiť likvidátora vo všetkých prípadoch, v ktorých sa to javí správne alebo vhodné, a to aj vtedy, ak nebol podaný návrh na priznanie náhrady škôd alebo iných prostriedkov nápravy alebo ak nebola taká náhrada alebo náprava priznaná. Súd nevydá predbežné opatrenie, pokiaľ nie je presvedčený o tom, že na verejnom pojednávaní sa bude riešiť závažná vec, že existuje možnosť, že navrhovateľ má nárok na nápravu, a že v prípade nevykonania predbežného opatrenia bude v neskoršej fáze ťažké alebo nemožné dosiahnuť úplnú spravodlivosť (článok 32 ods. 1 zákona 14/1960 o súdoch v znení zmien).
B. Súd môže kedykoľvek, ak naň predtým bola podaná občianskoprávna žaloba, vydať opatrenie na zhabanie, ochranu, úschovu, predaj, zadržanie alebo ohliadku majetku, ktorý je predmetom žaloby, alebo opatrenie na zabránenie strate, škode alebo nepriaznivému účinku, ktoré by v prípade nevydania opatrenia vznikli osobe alebo na majetku pred vydaním právoplatného rozsudku súdu vo veci, ktorá sa týka danej osoby alebo majetku, alebo pred vykonaním rozsudku súdu (článok 4 ods. 1 zákona o občianskom súdnom poriadku, kapitola 6). Účelom opatrenia vydaného podľa tohto ustanovenia je ochrana (vydaním osobitných opatrení) majetku, ktorý je predmetom žaloby, pred ukončením konania alebo vykonaním rozsudku.
C. Každý súd, ktorý prejednáva občianskoprávnu žalobu vo veci dlhov alebo náhrady škody, môže kedykoľvek po podaní žaloby nariadiť, aby sa odporcovi zabránilo nakladať s nehnuteľnosťou, ktorá je zapísaná na jeho meno alebo ktorú má právo zapísať si ako vlastník, v takom rozsahu, v akom to je podľa uváženia súdu dostatočné na vyhovenie nároku navrhovateľa a pokrytie trov konania. Opatrenie sa nevydá, pokiaľ súd nenadobudne presvedčenie, že základ žaloby navrhovateľa je oprávnený a že v prípade predaja alebo prevodu majetku na tretiu stranu by navrhovateľovi mohlo byť zabránené vykonať rozsudok, ktorý súd môže vydať (článok 5 ods. 1 a 2, kapitola 6). Tento článok sa vzťahuje na žaloby vo veci dlhov alebo náhrady škody a oprávňuje na vydanie opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná na meno odporcu alebo ktorú má odporca právo zapísať si ako vlastník. Jeho cieľom je zmrazenie nehnuteľnosti až do vydania budúceho rozsudku v prospech navrhovateľa.
Právomoc súdu opísaná v bode A je jednoznačne širšia ako právomoci opísané v bodoch B a C a stanovuje parametre všeobecných právomocí súdov vydávať predbežné obmedzujúce opatrenia. V bodoch B a C sú uvedené konkrétne druhy opatrení, ktoré súdy môžu vydať.
Na základe judikatúry Najvyššieho súdu je všeobecná právomoc uvedená v bode A (článok 32 zákona o súdoch) široká a umožňuje vydať predbežné opatrenie proti majetku, ktorý nie je predmetom hlavnej žaloby. Podľa judikatúry majú cyperské súdy v súlade s článkom 32 zákona o súdoch právomoc vydávať predbežné súdne zákazy nakladania s majetkom (opatrenia na zmrazenie peňažného alebo hnuteľného majetku, ktorý patrí do ich právomoci, aby tak zabránili jeho presunu mimo svojej príslušnosti alebo jeho minutiu).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Návrhy na vydanie predbežného opatrenia možno podať v ktorejkoľvek fáze konania, v ktorom bola podaná občianskoprávna žaloba. Postup podávania návrhu upravujú procesné predpisy o občianskoprávnych konaniach. Akékoľvek oneskorenie zo strany navrhovateľa pri podaní návrhu na vydanie predbežných opatrení je faktorom, ktorý súd musí vziať do úvahy.
Podľa cyperských právnych predpisov je možné vydať predbežné opatrenie bez oznámenia druhému účastníkovi konania (*ex parte*, pozri článok 9 zákona o občianskom súdnom poriadku, kapitolu 6). Tento postup je výnimočným opatrením a v tomto prípade je naliehavosť veci procesnou podmienkou, ktorá sa musí splniť na to, aby súd mohol konať podľa vlastného uváženia bez výsluchu druhého účastníka konania. Súdy túto zásadu prísne uplatňujú. Závažné sú aj dôsledky nezverejnenia podstatných skutočností žalobcom v prípade jednostranného (*ex parte*) návrhu na vydanie predbežného opatrenia.
Jednostranne vydané predbežné opatrenie je účinné ihneď po doručení odporcovi, ktorý ho však čo najskôr po doručení môže vrátiť súdu a vyhlásiť, že podáva námietku voči jeho vydaniu. Takisto aj akákoľvek tretia strana, ktorá je priamo ovplyvnená opatrením, môže požiadať súd, aby ju v tejto veci vypočul. Ak žalovaný podá námietku voči opatreniu, súd uskutoční pojednávanie s cieľom rozhodnúť, či opatrenie zachová, zruší alebo zmení. V prípade zamietnutia má žalobca právo znova sa obrátiť na súd za podmienky, že sa zmenili vecné okolnosti veci. Treba takisto poznamenať, že vo všetkých veciach, v ktorých bolo vydané predbežné opatrenie na základe jednostranného (*ex parte*) návrhu, súd na základe výslovného právneho ustanovenia nariadi žalobcovi, aby poskytol záruku za sumu, ktorú stanoví súd, ako zabezpečenie proti prípadným stratám, ktoré môžu vzniknúť žalovanému. V súlade s judikatúrou súd nemá právomoc vydať opatrenie, pokiaľ žalobca sám neposkytne záruku.
Je, samozrejme, možné poskytnúť záruku na vydanie predbežného opatrenia prostredníctvom návrhu s oznámením (teda oznámením druhému účastníkovi konania). V takom prípade však súd nezohľadní faktor naliehavosti.

2.2 Hlavné podmienky

Predbežné obmedzujúce opatrenie vydáva súd podľa vlastného uváženia. Na to, aby sa súd mohol podľa vlastného uváženia rozhodnúť, či na základe zásady rovnováhy prospechu vydá požadované opatrenie, musia byť splnené tri kľúčové podmienky:
vec, ktorá sa má prejednávať, je závažná (postačí uvedenie spornej domnienky týkajúcej sa danej veci),
zdá sa, že existuje pravdepodobnosť úspechu (zjavná možnosť úspechu/jasná vyhliadka, že navrhovateľ má nárok na nápravu),
v prípade nevydania opatrenia bude v neskoršej fáze ťažké alebo nemožné dosiahnuť úplnú spravodlivosť (priznanie náhrady škody navrhovateľovi v neskoršej fáze nebude stačiť na zaistenie jeho práv).
Ako už bolo uvedené, otázka, či vydať alebo nevydať predbežné opatrenie, sa necháva výlučne na vlastné uváženie súdu. Ani v prípade splnenia troch uvedených podmienok však súd opatrenie nevydá automaticky. Súd musí posúdiť, či je vzhľadom na všetky skutočnosti a okolnosti správne a vhodné vydať požadované opatrenie.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

V judikatúre sa preukázalo, že povaha/druh majetku nie je faktorom, ktorý môže obmedziť výkon právomoci súdu. Povaha majetku však môže byť pre súd dôležitým faktorom pri posudzovaní rovnováhy prospechu pri výkone právomoci vydať opatrenie podľa vlastného uváženia. Pre sťažovateľa je ľahšie preukázať, že hrozí riziko straty peňazí z bankového účtu ako riziko predaja nehnuteľnosti.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Po vydaní opatrenia má každý účastník konania, ktorému je opatrenie určené, zákonnú povinnosť splniť ho. Nesplnenie opatrenia predstavuje pohŕdanie súdom a podľa zákona je trestné. Každá osoba, ktorá podnecuje alebo uľahčuje nesplnenie opatrenia vydaného súdom, môže byť navyše obvinená z pohŕdania súdom (článok 42 zákona 14/1960 o súdoch v znení zmien).

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Opatrenie vydané súdom obsahuje osobitnú doložku, ktorou sa stanovuje obdobie jeho účinnosti. Zvyčajne je účinné až do vydania právoplatného rozsudku v hlavnom konaní, alebo pokiaľ sa nezruší alebo nezmení následným opatrením vydaným súdom. Keď súd v hlavnom konaní vydá právoplatný rozsudok, môže doň začleniť osobitnú doložku o zachovaní účinnosti opatrenia počas určitého časového obdobia po vydaní rozsudku s cieľom uľahčiť výkon tohto rozsudku.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Voči rozhodnutiu súdu, ktorým sa vydáva predbežné opatrenie, sa možno odvolať na Najvyššom súde. Odvolať sa možno aj proti rozhodnutiu, ktorým súd zamieta návrh na vydanie predbežného opatrenia.
Najvyšší súd má pri prejednávaní týchto vecí široké právomoci. Môže vydať opatrenie, ktoré súd prvého stupňa zamietol, alebo môže zrušiť alebo zmeniť opatrenie, ktoré vydal nižší súd. Treba však poznamenať, že odvolacie konanie nepredstavuje nové prejednávanie veci. Súd prvého stupňa nezmení rozsudok prvostupňového súdu len preto, lebo by svoju právomoc vlastného uváženia uplatnil inak. Najvyšší súd zasiahne len vtedy, keď rozhodne, že prvostupňový súd uplatnil právomoc vlastného uváženia *chybne*.

Posledná aktualizácia: 07/12/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Lotyšsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Podľa lotyšských právnych predpisov môžu byť predbežné a preventívne opatrenia, ktoré sú k dispozícii až do konečného rozhodnutia, zamerané na zabezpečenie predbežnej ochrany skutočného alebo potenciálneho nároku alebo na zabezpečenie ochrany práv duševného vlastníctva, ktoré sú predmetom sporu, alebo na zabezpečenie dôkazov. Tieto opatrenia môže nariadiť len súd, a to na žiadosť zainteresovanej strany. Postup je stanovený v zákone o občianskom súdnom konaní (*Civilprocesa likums*).

V čase, keď je nárok uplatnený, prípadne skôr, sú na zabezpečenie ochrany nároku k dispozícii tieto opatrenia:

zaistenie hnuteľného majetku alebo prostriedkov patriacich odporcovi,
záznam o zákaze (*aizlieguma atzīme*) do registra príslušného hnuteľného majetku alebo iného verejného registra,
záznam o zabezpečení nároku do pozemkového registra alebo registra lodí,
zadržanie plavidla v súvislosti s námornou pohľadávkou,
zákaz pre odporcu vykonávať isté činnosti,
zaistenie platieb splatných tretími stranami vrátane prostriedkov v úverových inštitúciách a iných finančných inštitúciách,
odloženie výkonu rozhodnutia (ktoré zahŕňa zákaz súdnym exekútorom prevádzať peniaze alebo majetok súdom uznanému veriteľovi alebo dlžníkovi, alebo pozastaviť predaj majetku).

Nárok možno zabezpečiť len v prípade, že je majetkovej povahy.
Ak sa má nárok zabezpečiť záznamom o zákaze do registra hnuteľného majetku alebo iného verejného registra, v rozhodnutí sa musí uviesť typ zákazu, ktorý sa má do registra zaznamenať.
Ak je predmetom žaloby vlastníctvo hnuteľného alebo nehnuteľného majetku alebo ak je cieľom žaloby potvrdenie vlastníckych práv, nárok sa môže zabezpečiť zaistením sporného hnuteľného majetku alebo záznamom o zákaze do príslušného oddielu pre nehnuteľný majetok v pozemkovom registri.
Ak je predmetom žaloby peňažná pohľadávka, nárok možno zabezpečiť pomocou nehnuteľného majetku prostredníctvom záznamu, ktorým sa preukazuje záložné právo (*ķīlas tiesības atzīme*), do príslušného oddielu pozemkového registra pre nehnuteľný majetok.
Ak je predmetom žaloby vecné právo v súvislosti s nehnuteľným majetkom, nárok možno zabezpečiť záznamom o bremene (*apgrūtinājuma atzīme*) do príslušného oddielu pre nehnuteľný majetok v pozemkovom registri.
Plavidlá môžu byť zadržané iba v prípadoch námorných pohľadávok.
Pozastavenie predaja majetku nie je povolené v prípadoch, keď sa pohľadávka týka vrátenia peňazí.
Zaistenie platieb splatných tretími stranami vrátane prostriedkov v úverových inštitúciách a iných finančných inštitúciách nie je povolené v prípadoch, keď sa pohľadávka týka náhrady, ktorá je ponechaná na voľnú úvahu súdu.

Pri sporoch týkajúcich sa duševného vlastníctva sú možné tieto predbežné ochranné opatrenia:

zaistenie hnuteľného majetku, v súvislosti s ktorým údajne došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva,
povinnosť stiahnuť z obehu tovar, v súvislosti s ktorým údajne došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva,

zákaz vykonávania určitých činností pre odporcu alebo pre osoby, ktoré poskytujú služby využívané s cieľom porušovať práva duševného vlastníctva, alebo pre osoby, ktoré umožňujú, aby k takémuto porušovaniu dochádzalo.

Zabezpečenie dôkazov

Ak má osoba dôvod domnievať sa, že predloženie dôkazov, ktoré bude potrebovať, sa môže stať nemožné alebo problematické, môže podať návrh na zabezpečenie takýchto dôkazov.

Návrhy na zabezpečenie dôkazov možno predložiť v ktoromkoľvek štádiu konania, dokonca aj skôr, než sa žaloba podá na súd.

Pred podaním žaloby môže dôkazy zabezpečiť okresný súd (*rajona tiesa*) alebo mestský súd (*pilsētas tiesa*) v mieste, kde sa nachádza zdroj dôkazov, ktoré sa majú zabezpečiť. Keď je žaloba podaná, dôkazy môže zabezpečiť súd, ktorý vo veci rozhoduje.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Zabezpečenie nároku

Ak existuje dôvod domnievať sa, že výkon súdneho rozhodnutia môže byť problematický alebo nemožný, súd alebo sudca môže na základe odôvodneného návrhu žalobcu prijať rozhodnutie o zabezpečení nároku. Nárok možno zabezpečiť len v prípade, že je majetkovej povahy. Návrh na zabezpečenie nároku možno zvážiť v ktoromkoľvek štádiu konania, dokonca aj skôr, než sa žaloba podá na súd.

Návrh na zabezpečenie nároku musí obsahovať:

názov súdu, ktorému je návrh určený,

meno a priezvisko navrhovateľa, jeho osobné identifikačné číslo a registrované miesto pobytu, alebo ak ho navrhovateľ nemá, uvedie sa skutočné miesto pobytu; v prípade právnickej osoby sa uvedie obchodné meno, identifikačné číslo a registrované sídlo. Ak je navrhovateľ ochotný komunikovať so súdom elektronickou cestou a ak je zahrnutý medzi osobami/subjektmi uvedenými v oddiele 56 článku 2.3 zákona o občianskom súdnom konaní, uviesť by sa mala aj e-mailová adresa a v prípade, že je registrovaný v online systéme na výmenu korešpondencie so súdom, malo by sa uviesť aj registračné číslo. Navrhovateľ môže navyše uviesť inú adresu určenú na výmenu korešpondencie so súdom,

meno a priezvisko odporcu alebo ľubovoľnej tretej strany, jeho osobné identifikačné číslo a registrované miesto pobytu, alebo ak ho odporca nemá, uvedie sa skutočné miesto pobytu; v prípade právnickej osoby sa uvedie obchodné meno, identifikačné číslo a registrované sídlo. Osobné identifikačné číslo alebo identifikačné číslo odporcu sa musí uviesť, ak je známe,

meno a priezvisko právneho zástupcu navrhovateľa (ak žalobu podáva právny zástupca), jeho osobné identifikačné číslo a adresa na účely výmeny korešpondencie; v prípade právnickej osoby sa uvedie obchodné meno, identifikačné číslo a registrované sídlo. Ak je právny zástupca navrhovateľa, ktorý má registrované miesto pobytu alebo adresu na účely výmeny korešpondencie v Lotyšsku, ochotný komunikovať so súdom elektronickou cestou, uviesť by sa mala e-mailová adresa a v prípade, že je registrovaný v online systéme na výmenu korešpondencie so súdom, malo by sa uviesť aj registračné číslo. Ak má právny zástupca navrhovateľa registrované miesto pobytu alebo adresu na účely výmeny korešpondencie mimo Lotyšska, jeho e-mailová adresa aj registrácia v online systéme na výmenu korešpondencie sa musia uviesť. Ak je právny zástupca navrhovateľa advokát, doplniť by sa mala aj e-mailová adresa jeho advokátskej komory,

predmet nároku,

hodnota nároku,

prostriedky zabezpečenia nároku, ktorého vymáhanie navrhovateľ požaduje,

okolnosti, ktorými navrhovateľ odôvodňuje potrebu zabezpečenia nároku.

Návrh na zabezpečenie nároku pred tým, než sa nárok uplatní na súde, sa musí predložiť súdu, na ktorom sa má nárok prerokovať. V prípade, že sa strany dohodli predložiť spor arbitrážnemu súdu, návrh sa musí predložiť súdu v mieste, kde sa nachádza dlžník alebo majetok.

Pozastavenie predaja majetku nie je povolené v prípadoch, keď sa pohľadávka týka vrátenia peňazí.

Zaistenie platieb splatných tretími stranami vrátane prostriedkov v úverových inštitúciách a iných finančných inštitúciách nie je povolené v prípadoch, keď sa pohľadávka týka náhrady, ktorá je ponechaná na voľnú úvahu súdu.

Po vypočutí návrhu jednej zo strán môže súd nahradiť prostriedky zabezpečenia nároku inými prostriedkami.

Budúci žalobca môže požiadať, aby bol nárok zabezpečený ešte pred podaním žaloby a dokonca ešte pred vznikom nároku v prípade, že dlžník s cieľom vyhnúť sa plneniu záväzku premiestni alebo prevedie svoj majetok, opustí miesto svojho pobytu bez toho, aby informoval veriteľa, alebo vykoná ďalšie činnosti, ktoré naznačujú, že dlžník nekoná v dobrej viere. Pri podaní návrhu na zabezpečenie nároku pred podaním súdnej žaloby musí budúci žalobca predložiť dôkazy na podporu svojich práv a nutnosti zabezpečenia nároku.

Súd alebo sudca rozhodne o návrhu na zabezpečenie nároku najneskôr nasledujúci deň, a to bez predchádzajúceho oznámenia odporcovi alebo iným zainteresovaným stranám. Súd alebo sudca pri rozhodovaní zvažuje prvý zrejmý (*prima facie*) formálny právny základ. V prípade, že súd vyhovie návrhu na zabezpečenie nároku, môže súd alebo sudca požadovať, aby navrhovateľ zložil zábezpeku za prípadné straty, ktoré môže odporca utrpieť v dôsledku opatrení na zabezpečenie nároku, a to uložením určitej sumy na vkladový účet súdneho exekútora.

Ak sa prijme rozhodnutie na zabezpečenie skutočného alebo možného nároku, súd vydá exekučný príkaz (*izpildu raksts*), ktorý sa má odovzdať na vykonanie certifikovanému súdnemu exekútorovi (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Nárok je zabezpečený až do dňa, keď nadobudne právoplatnosť konečný rozsudok. Ak sa o nároku nerozhodne alebo je konanie ukončené, rozhodnutím súdu sa zruší opatrenie, ktorým sa zabezpečuje nárok. Nárok je zabezpečený až do dňa, keď nadobudne právoplatnosť konečný rozsudok. Ak je nárok zamietnutý, rozhodnutím súdu sa zruší opatrenie na zabezpečenie nároku.

V prípade, že sa o zabezpečení nároku rozhodne pred tým, než je samotný nárok uplatnený na súde, a nárok sa v skutočnosti na súde neuplatní v čase, ktorý určil súd, sudca môže rozhodnúť o zrušení opatrenia na zabezpečenie nároku na základe návrhu budúceho žalobcu alebo budúceho žalovaného.

Predbežné ochranné opatrenia

V prípade, že existuje dôvod domnievať sa, že práva držiteľa práv duševného vlastníctva sú porušované alebo môžu byť porušené, súd môže na základe odôvodneného návrhu navrhovateľa nariadiť predbežné ochranné opatrenia. V návrhu na predbežné ochranné opatrenia musia byť uvedené dočasné ochranné opatrenia, ktoré sa majú prijať (článok 250.10 zákona o občianskom súdnom konaní).

Návrh na predbežné ochranné opatrenia možno predložiť v ktoromkoľvek štádiu konania, dokonca aj skôr, než sa žaloba podá na súd.

O návrhu na predbežné ochranné opatrenia rozhodne súd alebo sudca do desiatich dní od prijatia návrhu alebo od začatia konania, ak je návrh na predbežné ochranné opatrenia podaný spolu so žalobou.

Ak oneskorenie môže spôsobiť držiteľovi práva duševného vlastníctva nezvratnú ujmu, súd alebo sudca musí rozhodnúť o návrhu na predbežné ochranné opatrenia najneskôr nasledujúci deň po prijatí návrhu bez toho, aby to dopredu oznámil odporcovi a ďalším zainteresovaným stranám. Ak sa rozhodnutie nariaďujúce predbežné ochranné opatrenia prijme v neprítomnosti odporcu alebo akejkoľvek inej zainteresovanej strany, rozhodnutie sa im má oznámiť najneskôr v okamihu núteného rozhodnutia.

Ak súd alebo sudca prijme návrh na prijatie predbežného ochranného opatrenia pred podaním žaloby, súd alebo sudca môže vyžadovať, aby navrhovateľ poskytol zábezpeku za prípadné straty, ktoré môžu byť spôsobené odporcovi alebo poskytovateľovi služieb v dôsledku predbežných ochranných opatrení, a to uložením určitej sumy na vkladový účet súdneho exekútora alebo poskytnutím rovnocennej zábezpeky.
Na návrh navrhovateľa môže súd nahradiť už nariadené predbežné ochranné opatrenia inými opatreniami.
Predbežné ochranné opatrenia môže zrušiť ten istý súd na žiadosť zainteresovanej strany.
Ak súd zamietne uplatňovaný nárok, jeho rozsudkom sa zrušia predbežné ochranné opatrenia. Predbežné ochranné opatrenia zostávajú v platnosti až do dňa, keď rozsudok nadobudne právoplatnosť.
Ak sa o nároku nerozhodne alebo je konanie ukončené, rozhodnutím súdu sa zrušia predbežné ochranné opatrenia. Predbežné ochranné opatrenia zostávajú v platnosti až do dňa, keď rozsudok nadobudne právoplatnosť.
V prípade, že sa rozhodnutie nariaďujúce predbežné ochranné opatrenia prijme pred tým, než sa samotný nárok uplatní na súde, a nárok sa v skutočnosti na súde neuplatní v čase, ktorý určil súd, sudca môže rozhodnúť o zrušení predbežných ochranných opatrení na základe návrhu budúceho žalobcu alebo inej zainteresovanej strany, alebo budúceho žalovaného.
Ak sa návrh na predbežné ochranné opatrenia podá spolu so žalobou, rozhodnutie nariaďujúce predbežné ochranné opatrenia sa musí vykonať do 30 dní odo dňa, keď bolo rozhodnutie prijaté. Skutočnosť, že proti rozhodnutiu bola podaná dodatočná námietka (*blakus sūdzība*), nebráni vykonaniu rozhodnutia.
Rozhodnutie nariaďujúce predbežné ochranné opatrenia z dôvodu, že oneskorenie môže držiteľovi práva duševného vlastníctva spôsobiť nezvratnú ujmu, sa má vykonať po tom, ako navrhovateľ uhradil sumu určenú súdom alebo sudcom na vkladový účet súdneho exekútora, alebo ak poskytol rovnocennú zábezpeku. Dokument o vykonaní rozhodnutia sa zasiela po prijatí platby v určenej výške alebo rovnocennej zábezpeky.
Rozhodnutie nariaďujúce predbežnú ochranu prostredníctvom zaistenia hnuteľného majetku, ktorým sa údajne porušujú práva duševného vlastníctva, má byť vykonané v súlade s postupom pre výkon rozhodnutia predajom hnuteľných vecí stanoveným v zákone o občianskom súdnom konaní.
Rozhodnutie nariaďujúce predbežnú ochranu uložením zákazu výkonu niektorých úkonov alebo povinnosti stiahnuť tovar z obehu, ktorým sa údajne porušujú práva duševného vlastníctva, vykonáva súdny exekútor a bude oznámené odporcovi alebo akejkoľvek inej zainteresovanej strane, ktorá musí oznámenie podpísať, alebo doporučenou zásielkou.
Ak je predbežné ochranné opatrenie zrušené, zrušenie vykoná súdny exekútor, ktorý vykonal aj príkaz, ktorým sa opatrenie pôvodne ukladalo.
Ak je predbežné ochranné opatrenie zrušené, zrušenie vykoná súdny exekútor, ktorý vykonal aj príkaz, ktorým sa opatrenie pôvodne ukladalo.
V článku 30.5 zákona o občianskom súdnom konaní sa takisto stanovuje predbežná ochrana pred násilím.
Predbežnú ochranu pred násilím možno nariadiť v súvislosti s návrhmi (žalobami) týkajúcimi sa rozvodu alebo zrušenia manželstva, ujmy na zdraví, vymáhania výživného, rozdelenia spoločnej domácnosti alebo vymedzenia jej používania (ak strany žijú v spoločnej domácnosti), ako aj opatrovníctva a prístupových práv.
Návrh na predbežnú ochranu pred násilím môžu podať manželia alebo bývalí manželia, osoby, medzi ktorými je vzťah rodiča a dieťaťa, osoby, medzi ktorými je alebo bol vzťah alebo akýkoľvek iný vzťah starostlivosti mimo rodiny, osoby, medzi ktorými je príbuzenský alebo blízky vzťah, osoby, ktoré žijú alebo žili v spoločnej domácnosti, osoby, ktoré majú alebo čakajú spoločné dieťa, bez ohľadu na to, či boli manželmi alebo spolu žili, alebo osoby, medzi ktorými je alebo bol blízky osobný či intímny vzťah.
Na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím možno uložiť aj viacero opatrení súčasne.
Ak osoba utrpela fyzické, sexuálne, psychologické alebo ekonomické násilie, ktoré sa odohráva medzi bývalými alebo súčasnými manželmi alebo inak vzájomne príbuznými osobami, a to bez ohľadu na to, či strana, ktorá násilie spôsobila, žije alebo žila v jednej domácnosti s obeťou, súd alebo sudca môže nariadiť predbežnú ochranu pred násilím na základe odôvodneného návrhu osoby alebo návrhu podaného prostredníctvom polície.
Podobné opatrenia sú k dispozícii v prípade, že je osoba zneužívaná inou osobou, t. j. v prípade konania zahŕňajúceho obťažovanie, sexuálny nátlak, vyhrážanie, ponižovanie, zastrašovanie alebo iné zneužívanie, ktorého cieľom je spôsobiť obeti ujmu, potrestať ju alebo ju zastrašiť.
O predbežnú ochranu pred násilím možno žiadať v ktoromkoľvek štádiu konania, dokonca aj skôr, než sa žaloba podá na súd.

Zabezpečenie dôkazov

Ak má osoba dôvod domnievať sa, že predloženie dôkazov, ktoré bude potrebovať, sa môže stať nemožné alebo problematické, môže podať návrh na zabezpečenie takýchto dôkazov. Návrhy na zabezpečenie dôkazov možno predložiť v ktoromkoľvek štádiu konania, dokonca aj skôr, než sa žaloba podá na súd.
Návrh na zabezpečenie dôkazov sa posudzuje na pojednávaní, na ktoré je predvolaný navrhovateľ a zainteresované strany. Súd sa však môže návrhom zaoberať aj vtedy, keď sa ktorákoľvek z týchto osôb nedostaví.
Ak sa návrh na zabezpečenie dôkazov predloží pred podaním žaloby, súd alebo sudca o návrhu rozhodne do desiatich dní od jeho prijatia.
Dôkazy môžu byť zabezpečené bez predvolania potenciálnych zainteresovaných strán iba v súrnych prípadoch vrátane porušenia alebo potenciálneho porušenia práv duševného vlastníctva alebo prípadov, keď nemožno stanoviť, ktoré strany môžu byť zainteresované.
Ak sa rozhodnutie o zabezpečení dôkazov prijme v neprítomnosti odporcu alebo akejkoľvek inej zainteresovanej strany, rozhodnutie sa im má oznámiť najneskôr v okamihu núteného rozhodnutia.
Ak sudca prijme návrh na zabezpečenie dôkazov pred tým, ako je žaloba podaná na súd, sudca stanoví lehotu na podanie žaloby, ktorá by nemala byť viac ako 30 dní.
Ak sudca prijme návrh na zabezpečenie dôkazov pred podaním žaloby, sudca môže vyžadovať, aby navrhovateľ poskytol zábezpeku za prípadné straty, ktoré môžu byť spôsobené odporcovi v dôsledku opatrenia na zabezpečenie dôkazov, a to uložením určitej sumy na vkladový účet súdneho exekútora alebo poskytnutím rovnocennej zábezpeky.
Zápisnica zo zasadnutia súdu a všetky dokumenty zhromaždené v priebehu zabezpečovania dôkazov budú uchovávané, kým si ich nevyžiada súd, ktorý rozhoduje v hlavnej veci.
Ak súd, ktorý vec posudzuje, nie je schopný zhromaždiť dôkazy nachádzajúce sa v inom meste alebo okrese, súd alebo sudca dožiada príslušný súd, aby vykonal konkrétne procesné úkony v mene prvého súdu.

2.2 Hlavné podmienky

Predbežné ochranné opatrenia môžu byť nariadené len vtedy, ak existuje dôvod domnievať sa, že výkon rozsudku súdu v spore majetkovej povahy môže byť problematický alebo nemožný; alebo ak sa porušujú alebo môžu byť porušované práva držiteľa práv duševného vlastníctva; alebo ak predloženie potrebných dôkazov môže byť nemožné alebo problematické.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

V návrhu na predbežnú ochranu duševného vlastníctva musí byť uvedené navrhované predbežné ochranné opatrenie.
Dostupné predbežné ochranné opatrenia sú:
zaistenie hnuteľného majetku, v súvislosti s ktorým údajne došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva,
povinnosť stiahnuť z obehu tovar, v súvislosti s ktorým údajne došlo k porušeniu práv duševného vlastníctva,

zákaz vykonávania určitých činností pre odporcu alebo pre osoby, ktoré poskytujú služby využívané s cieľom porušovať práva duševného vlastníctva, alebo pre osoby, ktoré umožňujú, aby k takémuto porušovaniu dochádzalo.
V návrhu na zabezpečenie nároku sa musia uviesť požadované prostriedky zabezpečenia nároku.
Dostupné opatrenia na zabezpečenie nároku sú:
zaistenie hnuteľného majetku alebo prostriedkov patriacich odporcovi,
záznam o zákaze (*aizlieguma atzīme*) do registra príslušného hnuteľného majetku alebo iného verejného registra,
záznam o zabezpečení nároku do pozemkového registra alebo registra lodí,
zadržanie plavidla v súvislosti s námornou pohľadávkou,
zákaz pre odporcu vykonávať isté činnosti,
zaistenie platieb splatných tretími stranami vrátane prostriedkov v úverových inštitúciách a iných finančných inštitúciách,
odloženie výkonu rozhodnutia (ktoré zahŕňa zákaz súdnym exekútorom prevádzať peniaze alebo majetok súdom uznanému veriteľovi alebo dlžníkovi, alebo pozastaviť predaj majetku).
V návrhu na predbežnú ochranu pred násilím musí byť uvedené opatrenie, ktoré sa má uložiť.
Dostupné opatrenia na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím sú:
odporcovi možno prikázať opustiť obydlie, kde má navrhovateľ obvyklý pobyt, a zakázať mu, aby sa tam vrátil alebo sa tam zdržiaval,
odporcovi možno zakázať, aby sa pohyboval v rámci stanovenej vzdialenosti od miesta obvyklého pobytu navrhovateľa,
odporcovi možno zakázať navštevovať určité miesta,
odporcovi možno zakázať, aby sa stretával s navrhovateľom a nadväzoval s ním fyzický alebo vizuálny kontakt,
odporcovi možno zakázať nadväzovať akúkoľvek komunikáciu s navrhovateľom,
odporcovi možno zakázať, aby sa prostredníctvom iných osôb snažil stretnúť alebo nadviazať komunikáciu s navrhovateľom,
odporcovi možno zakázať používať osobné údaje navrhovateľa,
súd alebo sudca môže odporcovi uložiť ďalšie zákazy a povinnosti s cieľom poskytnúť navrhovateľovi predbežnú ochranu pred násilím.

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Hnuteľný a nehnuteľný majetok vrátane plavidiel, peňažnej hotovosti a finančných prostriedkov v úverových inštitúciách a ostatných finančných inštitúciách.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Hnuteľný majetok dlžníka sa zaistí tak, že sa vykoná inventárny súpis majetku, majetok sa zapečatí (uvedie sa, kto majetok zaistí a akým spôsobom) a umiestni pod ochranu. Majetok sa nemusí zapečatiť, ak by to mohlo majetok poškodiť alebo významne ovplyvniť jeho hodnotu.
Súdny exekútor odovzdá zabavený majetok do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá podpíše jeho prevzatie. Dlžník alebo členovia jeho rodiny môžu naďalej majetok používať, ak sa vzhľadom na povahu majetku používaním majetok neničí alebo sa podstatne neznižuje jeho hodnota.
Ak súd alebo sudca prijme návrh na zabezpečenie nároku pred tým, než je samotný nárok uplatnený na súde, môže súd alebo sudca požadovať, aby budúci žalobca poskytol zábezpeku za prípadné straty, ktoré môže odporca utrpieť v dôsledku opatrení na zabezpečenie nároku, a to uložením určitej sumy na vkladový účet súdneho exekútora. Vklady a iné cenné papiere v úverových a iných inštitúciách, ktoré patria dlžníkovi, môžu byť zaistené iba na základe exekučného príkazu vydaného súdom alebo na základe príkazu súdneho exekútora alebo príkazu prokurátora.
Záznam v registri nehnuteľného majetku informujúci o výkone alebo zabezpečení nároku má zabrániť dobrovoľnej registrácii na strane vlastníka.
Ak sudca prijme návrh na zabezpečenie dôkazov pred tým, než je žaloba podaná na súd, sudca môže požadovať, aby budúci žalobca poskytol zábezpeku za prípadné straty, ktoré môže odporca utrpieť v dôsledku opatrení na zabezpečenie dôkazov, a to uložením určitej sumy na vkladový účet súdneho exekútora alebo poskytnutím rovnocennej zábezpeky.
Predbežné ochranné opatrenia autorovi umožňujú podať návrh na zabezpečenie občianskoprávneho nároku, aj keď nemá charakter vecného majetku, čím sa zmenší počet potenciálnych porušení práv duševného vlastníctva a rozsah strát, ktoré autor utrpí. Takýmito opatreniami možno zabrániť porušeniam práv duševného vlastníctva a obnoviť zákonné záujmy a práva autora, ktoré sa porušujú.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Opatrenia na zabezpečenie nároku zostávajú v platnosti až do dňa, keď rozsudok nadobudne právoplatnosť alebo ak sa konanie zastaví, alebo pokiaľ sudca nezruší opatrenie na zabezpečenie nároku, alebo kým sudca nenahradí opatrenie na zabezpečenie nároku iným opatrením.
Predbežné ochranné opatrenia zostávajú v platnosti až do dňa, keď rozsudok nadobudne právoplatnosť.
Predbežné ochranné opatrenia môže zrušiť ten istý súd na žiadosť zainteresovanej strany. Ak súd zamietne uplatňovaný nárok, jeho rozsudkom sa zrušia predbežné ochranné opatrenia. Ak sa o nároku nerozhodne alebo je konanie ukončené, rozhodnutím súdu sa zrušia predbežné ochranné opatrenia.
Predbežné ochranné opatrenia zostávajú v platnosti až do dňa, keď rozsudok nadobudne právoplatnosť.
V prípade, že sa rozhodnutie nariaďujúce predbežné ochranné opatrenia prijme pred tým, než je samotný nárok uplatnený na súde, a nárok sa v skutočnosti na súde neuplatní v čase, ktorý určil súd, sudca môže rozhodnúť o opatrení na zabezpečenie dôkazov na základe návrhu budúceho žalobcu alebo inej zainteresovanej strany, alebo budúceho žalovaného.
V prípade, že sa o nariadení opatrenia na zabezpečenie dôkazov rozhodne pred tým, než je žaloba podaná na súd, a žaloba sa v skutočnosti na súd nepodá v čase, ktorý určil súd, sudca môže rozhodnúť o zrušení opatrenia na zabezpečenie dôkazov na základe návrhu budúceho žalobcu alebo budúceho žalovaného.
Predbežná ochrana pred násilím ostáva v platnosti až do dňa, keď nadobudne právoplatnosť konečný rozsudok vo veci. V určitých prípadoch môže súd vo svojom rozsudku uviesť, že predbežná ochrana pred násilím má ostať v platnosti aj po tom, ako rozsudok nadobudne právoplatnosť, ale nie dlhšie než jeden rok po tomto dátume. Ak je predbežná ochrana pred násilím nariadená proti odporcovi, ktorý mal obvyklý pobyt v tom istom obydlí ako navrhovateľ, napríklad ak mal odporca opustiť obydlie, v ktorom má navrhovateľ obvyklý pobyt, a ak mu bolo zakázané vrátiť sa do tohto obydlia alebo zdržiavať sa v ňom, alebo ak bolo odporcovi zakázané pohybovať sa v rámci stanovenej vzdialenosti od obydlia, kde má obvyklý pobyt navrhovateľ, súd môže určiť, že predbežná ochrana pred násilím má ostať v platnosti maximálne do 30 dní odo dňa, keď rozsudok nadobudne právoplatnosť.
Opatrenia na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím zostávajú v platnosti až do dňa, keď rozhodnutie sudcu, ktorým sa opatrenia rušia, nadobudne právoplatnosť, alebo až do rozhodnutia sudcu, ktorým sa nahrádza predbežné ochranné opatrenie iným opatrením.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Zabezpečenie nároku

Na základe odôvodneného návrhu niektorej strany môže opatrenie na zabezpečenie nároku zrušiť ten istý súd, ktorý ho nariadil, alebo súd, ktorý má vec meritórne prerokovať.
Proti rozhodnutiu súdu o nahradení opatrenia na zabezpečenie nároku iným opatrením, rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zabezpečenie nároku alebo proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zrušenie opatrenia na zabezpečenie nároku možno do desiatich dní podať dodatočnú námietku (*blakus sūdzība*).

Ak je návrh na zabezpečenie nároku prijatý, navrhovateľ môže podať dodatočnú námietku proti tej časti rozhodnutia súdu, ktorou sa od navrhovateľa požaduje poskytnutie zábezpeky za akékoľvek straty, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku opatrenia, ktorým sa zabezpečuje navrhovateľov nárok.
Ak sa rozhodnutie o zabezpečení nároku prijme v neprítomnosti zainteresovanej strany, desaťdňová lehota na podanie dodatočnej námietky začína plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia tejto strane.

Predbežné ochranné opatrenia

Predbežné ochranné opatrenia môže zrušiť ten istý súd na žiadosť zainteresovanej strany.
Dodatočnú námietku možno podať proti rozhodnutiu o návrhu navrhovateľa nahradiť nariadené predbežné ochranné opatrenie iným opatrením, proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného ochranného opatrenie alebo proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zrušenie dočasného ochranného opatrenia.
Ak sa rozhodnutie, ktorým sa nariaďuje predbežná ochrana, prijme v neprítomnosti zainteresovanej strany, desaťdňová lehota na podanie dodatočnej námietky začína plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia tejto strane.

Zabezpečenie dôkazov

Rozhodnutie o prijatí návrhu na zabezpečenie dôkazov nie je napadnuteľné. Odporca však môže žiadať o náhradu škôd vzniknutých v dôsledku opatrenia na zabezpečenie dôkazov, ak:
sa dôkazy zaistia pred tým, než je uplatnený nárok, a nárok sa v skutočnosti neuplatní v lehote povolenej súdom,
je nárok uplatnený proti odporcovi zamietnutý,
sa o nároku nerozhodne,
je konanie zastavené, pretože nárok si uplatňovala osoba, ktorá nebola oprávnená ho uplatniť, alebo z dôvodu, že navrhovateľ nárok stiahol.
Dodatočnú námietku možno podať proti rozhodnutiu sudcu o zamietnutí návrhu na zabezpečenie dôkazov alebo proti rozhodnutiu prijatému bez toho, aby boli predvolané budúce strany konania. Ak sa rozhodnutie o zabezpečení dôkazov prijme v neprítomnosti zainteresovanej strany, desaťdňová lehota na podanie dodatočnej námietky začne plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia tejto strane.

Predbežná ochrana pred násilím

Na základe odôvodneného návrhu niektorej strany môže opatrenie na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím nahradiť iným opatrením ten istý súd, ktorý ho nariadil, alebo súd, ktorý má predmetnú vec meritórne prerokovať.
Na základe odôvodneného návrhu strany môže opatrenie na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím zrušiť ten istý súd, ktorý ho nariadil, alebo súd, ktorý má predmetnú vec meritórne prerokovať.
Do desiatich dní možno podať dodatočnú námietku proti rozhodnutiu o nahradení opatrenia na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím iným opatrením, proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežnej ochrany pred násilím alebo proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zrušenie opatrenia na poskytnutie predbežnej ochrany pred násilím. Ak sa rozhodnutie prijme v neprítomnosti zainteresovanej strany, desaťdňová lehota na podanie dodatočnej námietky začína plynúť odo dňa doručenia rozhodnutia tejto strane.

Posledná aktualizácia: 30/03/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Litva

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V článku 145 Občianskeho súdneho poriadku (*Civilinio proceso kodeksas*) sa stanovujú rôzne typy predbežných opatrení. Predbežnými opatreniami môžu byť:
zaistenie nehnuteľnosti odporcu;
zápis zákazu do verejného registra, ktorým sa zabraňuje prevodu vlastníckeho práva;
zaistenie hnuteľného majetku, peňazí alebo vlastníckych práv vo vlastníctve odporcu a v držbe odporcu alebo tretích osôb;
zadržanie majetku vo vlastníctve odporcu;
vymenovanie správcu majetku odporcu;
zákaz, ktorým sa odporcovi zabraňuje zúčastňovať sa na určitých transakciách alebo podnikať určité opatrenia;
zákaz, ktorým sa iným osobám zabraňuje v prevode majetku odporcovi alebo v plnení iných záväzkov;
vo výnimočných okolnostiach zákaz, ktorým sa odporcovi zabraňuje opustiť miesto svojho dlhodobého pobytu, a/alebo zákaz, ktorým sa zabraňuje v premiestnení dieťaťa z miesta jeho dlhodobého pobytu bez povolenia súdu;
pozastavenie speňažovania aktív, ak bol podaný návrh na zrušenie zaistenia týchto aktív;
odklad výkonu vymáhania;
priznanie dočasného výživného alebo zavedenie dočasných obmedzení;
príkaz na podniknutie opatrení na zabránenie vzniku alebo zväčšeniu škôd;
ďalšie opatrenia stanovené zákonom alebo nariadené súdom, bez ktorých by sa mohlo sťažiť alebo znemožniť plnenie súdneho rozhodnutia.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Súd môže na žiadosť osôb zapojených do prípadu alebo iných dotknutých osôb zaviesť predbežné opatrenia, ak tieto osoby presvedčivo odôvodnia svoju požiadavku a ak by sa neprijatím týchto opatrení mohlo sťažiť alebo znemožniť dodržiavanie súdneho rozhodnutia.
Súd môže z vlastného podnetu uplatniť predbežné opatrenia len vtedy, keď to je nevyhnutné na ochranu verejného záujmu a keď by v dôsledku neprijatia týchto opatrení došlo k porušeniu práv a oprávneného záujmu osoby, spoločnosti alebo štátu.
Predbežné opatrenia sa môžu využívať v prípade neexistencie žaloby, ako aj kedykoľvek v priebehu občianskeho súdneho konania.

2.1 Postup

Žiadosti spojené s predbežnými opatreniami skúma súd prvého stupňa alebo v prípadoch určených v zákone o obchodnej arbitráži (*Komercinio arbitražo įstatymas*) vilniusky krajský súd (*Vilniaus apygardos teismas*). Ak sa žiadosť o predbežné opatrenia uvádza v podanom návrhu, vo veci predbežných opatrení sa rozhoduje až po zodpovedaní otázky o prípustnosti návrhu, ktorým sa žiada o tieto opatrenia. Súd písomne rozhodne o žiadosti o predbežné opatrenia čo najrýchlejšie, nesmie to však byť neskôr než tri pracovné dni po doručení žiadosti. Ak to súd považuje za nevyhnutné, o preskúmaní žiadosti o predbežné opatrenia sa informuje odporca.
Osoby zapojené do prípadu majú právo podávať žiadosti o predbežné opatrenia na odvolací alebo kasačný súd, na ktorom stále prebieha konanie vo veci samotnej.

Súd môže vydať predbežné opatrenia na základe písomnej odôvodnenej žiadosti o predbežné opatrenia od dotknutej osoby predo dňom, keď bola na súd podaná žaloba. V tejto žiadosti musí navrhovateľ uviesť dôvody, prečo žaloba nebola podaná s touto žiadosťou, poskytnúť dôkaz o ohrození navrhovateľových záujmov a uhradiť kauciu vo výške polovice súdneho poplatku účtovaného za žiadosť o predbežné opatrenia, t. j. 100 LTL. Kaucia 1 000 LTL sa účtuje v prípade žiadostí o predbežné opatrenia spojených prerokúvanými prípadmi na vnútroštátnych alebo zahraničných rozhodcovských súdoch Súd môže znížiť výšku kaucie so zreteľom na ťažkú finančnú situáciu navrhovateľa, ak navrhovateľ predložil odôvodnenú žiadosť s podpornými dôkazmi.
Súd pri zavádzaní predbežných opatrení stanoví lehotu na podanie žaloby. Táto lehota nesmie prekročiť 14 dní. Ak sa žaloba musí podať na cudzom súde alebo na rozhodcovskom súde, táto lehota nesmie prekročiť 30 dní. Ak v predpísanej lehote nebola podaná žaloba, predbežné opatrenia sa odvolajú. Ak nebola podaná vinou dotknutej osoby, kaucia sa nevracia.
Žiadosť o predbežné opatrenia sa musí podať na rovnakom súde, ktorý má konať vo veci žaloby v súlade s pravidlami v oblasti súdnej právomoci. Žiadosť o predbežné opatrenia týkajúce sa veci prejednávanej na cudzom súde alebo cudzom či vnútroštátnom rozhodcovskom súde sa musí podať na vilniuskom krajskom súde.
Súd môže na žiadosť osôb zapojených do prípadu alebo iných dotknutých osôb zameniť jedno predbežné opatrenie druhým. Súd musí o tejto žiadosti informovať osoby zapojené do prípadu alebo iné dotknuté osoby a tieto osoby majú právo podať námietku proti nej.
Súd môže rozhodnúť, že nenariadi predbežné opatrenia, ak odporca zaplatí požadovanú sumu na účet súdu alebo ak bola v prospech odporcu vydaná záruka. Odporca navyše môže založiť svoje aktíva v prospech navrhovateľa.

2.2 Hlavné podmienky

(pozri oddiel 2)

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predbežné opatrenia sa môžu uplatňovať v súvislosti s nehnuteľnosťami, hnuteľným majetkom, finančnými prostriedkami a vlastníckymi právami.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Predbežné opatrenia sú opatrenia, bez ktorých by sa mohlo sťažiť alebo znemožniť plnenie súdneho rozhodnutia. Zaistenie sa v prípadoch týkajúcich sa dočasného obmedzenia vlastníckych práv na vec v spoločnom vlastníctve môže použiť len na ten vlastnícky podiel, ktorý patrí osobe, na ktorú sa vzťahujú predbežné opatrenia. Ak nebol určený podiel v spoločnom vlastníctve patriaci tejto osobe, zaistiť sa môže celý majetok, a to až do chvíle, než sa určí jej podiel.
Pri zaistení finančných prostriedkov na účtoch bánk a iných úverových inštitúcií sa používanie týchto prostriedkov povoľuje len na operácie určené v súdnom príkaze.
V prípade, keď sa zaistí tovar vo voľnom obehu, suroviny, polovýrobky alebo hotové výrobky, držiteľ majetku môže zmeniť zloženie a formu tohto majetku len vtedy, keď jeho celková hodnota neklesne, pokiaľ sa súdnym príkazom nestanoví inak.
Osoba, ktorej majetok bol zaistený zodpovedá za každé porušenie zavedených obmedzení od momentu oznámenia príkazu na zaistenie majetku a v prípade, že nie je možné uskutočniť oznámenie vrátane prípadu, že sa príkaz na predbežné opatrenia prijme v neprítomnosti danej osoby, od momentu, keď sa príkaz zaeviduje v registri zaisteného majetku.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ak súd zamietne žalobu, všetky predchádzajúce predbežné opatrenia sa zachovajú do nadobudnutia účinnosti rozsudku súdu. O odvolaní predbežných opatrení sa musí rozhodnúť prostredníctvom súdneho rozsudku.
Ak sa žaloba potvrdí, všetky predchádzajúce predbežné opatrenia zostávajú v platnosti do výkonu rozsudku súdu. Súdny exekútor vykonávajúci rozsudok súdu informuje správcu príslušného verejného registra o ukončení predbežných opatrení v predmetnom prípade.
V prípade zaistenia hnuteľného majetku, ktorý sa neeviduje vo vlastníckom registri, alebo ak ku dňu príkazu nie je súdu známa hodnota ani povaha odporcovho majetku, osoba, ktorá žiada o zavedenie predbežných opatrení, sa musí obrátiť na súdneho exekútora so žiadosťou o určenie miesta a opis majetku odporcu. Ak súdnemu exekútorovi nebola podaná takáto žiadosť a neobjasnia sa informácie o zaistenom majetku, predbežné opatrenia ostanú v platnosti štrnásť dní odo dňa príkazu, ktorým sa zaviedli. Na žiadosť osôb zapojených do prípadu alebo iných dotknutých osôb sa predbežné opatrenia môžu odvolať príkazom súdu, ktorý vedie konanie vo veci samotnej.
Súd z vlastného podnetu zruší predbežné opatrenia, ak osoba, ktorá ich požaduje, nepodá žalobu v lehote stanovenej súdom. Na takýto príkaz o zrušení sa nevzťahuje samostatné odvolanie. Súd tiež môže z vlastného podnetu zrušiť predbežné opatrenia vtedy, keď to je nevyhnutné na ochranu verejného záujmu a keď by v dôsledku neodvolania týchto opatrení došlo k porušeniu práv a oprávneného záujmu osoby, spoločnosti alebo štátu.
Ak súdom zavedené predbežné opatrenia obmedzujú, porušujú práva osôb, ktoré nie sú zapojené do prípadu, alebo bránia výkonu ich práv, tieto osoby majú nárok požadovať súdne konanie vo veci samotnej na zrušenie predbežných opatrení, ktoré im boli uložené.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Proti každému príkazu týkajúcemu sa predbežných opatrení prijatému súdom prvého stupňa v súlade s platným postupom môžu namietať osoby zapojené do prípadu tým, že podajú samostatné odvolanie na vyšší súd, s výnimkou niekoľkých prípadov stanovených v Občianskom súdnom poriadku. Osoby, ktoré nie sú zapojené do prípadu, môžu podať samostatné odvolanie len v súvislosti s tými príkazmi súdu prvého stupňa, ktorými sa zamietli ich žiadosti o zrušenie predbežných opatrení, ktoré im boli uložené. Podanie samostatného odvolania nemá za následok prerušenie konania.
Na súdne príkazy týkajúce sa predbežných opatrení sa nevzťahuje kasačná sťažnosť.

Posledná aktualizácia: 21/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Luxembursko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V luxemburskom práve sú k dispozícii rozličné opatrenia na ochranu práv účastníkov v prebiehajúcom riadnom súdnom konaní, v ktorom sa napokon urovnajú ich nároky.
Rozdeliť sa dajú na dve kategórie:
opatrenia nariadené súdom bez vypočutia druhého účastníka konania: v takýchto prípadoch súd dostane jednostranný návrh od jedného z účastníkov na vydanie predbežného rozkazu vrátane ochranných opatrení a vydá rozhodnutie na základe informácií poskytnutých týmto účastníkom;

opatrenia nariadené súdom po vypočutí druhého účastníka konania: v takýchto prípadoch súd vydá rozhodnutie až po verejnom pojednávaní (niekedy po neverejnom pojednávaní), na ktorom môžu účastníci vyjadriť svoje stanovisko. Účastníci sa na pojednávanie predvolávajú prostredníctvom súdneho predvolania (*assignation*), ktoré doručuje súdny zriadenec, alebo predvolania registratúry v závislosti od zákonom požadovaného postupu.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Vo všetkých naliehavých prípadoch môže sudca rozhodujúci o nariadení predbežných opatrení nariadiť akékoľvek opatrenie, voči ktorému nie je vznesená presvedčivá námietka alebo ktoré je odôvodnené existenciou sporu.

Sudca môže tiež rozhodnúť v prípade akýchkoľvek problémov súvisiacich s výkonom jeho príkazov.

Podobne môže sudca vždy nariadiť akékoľvek predbežné alebo nápravné opatrenie s cieľom zabrániť hroziacim škodám alebo ukončiť zjavne nezákonné rušenie výkonu práva.

2.1 Postup

Vydáva sa predvolanie (*assignation*) na účasť na pojednávaní v danej veci na deň a čas bežný pre takéto pojednávanie.

Ak je prípad naliehavý, predsedajúci sudca alebo jeho zástupca môže vydať predvolanie na verejné vypočutie na súde alebo vo svojom vlastnom dome, v stanovenom čase, a to aj počas víkendov, štátnych sviatkov alebo dní, ktoré bežne nie sú pracovnými.

V naliehavých prípadoch môže predseda okresného súdu alebo jeho zástupca nariadiť akékoľvek predbežné opatrenie, voči ktorému nie je vznesená presvedčivá námietka alebo ktoré je odôvodnené existenciou sporu. Môže tiež rozhodnúť v prípade akýchkoľvek problémov súvisiacich s výkonom rozsudku alebo iného vykonateľného rozhodnutia. Ak sa konanie o nariadení predbežného opatrenia týka problémov súvisiacich s výkonom rozhodnutia alebo rozsudku, príslušným sudcom je sudca v mieste, v ktorom sa má opatrenie vykonať.

Predsedajúci sudca alebo jeho zástupca môže vždy nariadiť akékoľvek predbežné alebo nápravné opatrenie s cieľom zabrániť hroziacim škodám alebo ukončiť zjavne nezákonné rušenie výkonu práva. Aby sa zabránilo strate dôkazov, môže nariadiť akékoľvek vyšetrovacie úkony vrátane vypočutia svedkov.

Podľa mnohých osobitných ustanovení zákona sa umožňuje použitie predbežných alebo ochranných opatrení v konkrétnych záležitostiach (napríklad nájom nehnuteľností, spoločný majetok, spoločné vlastníctvo, dedenie, usporiadanie vlastníckych vzťahov v manželstve atď.). Osobitné pravidlá súdnej príslušnosti sú spravidla uvedené v znení zákona, ktorým sa sudca oprávňuje prijať takéto opatrenie. Neexistuje žiadne všeobecné pravidlo súdnej príslušnosti okrem toho, že právomoc prijať predbežné opatrenia má obyčajne predsedajúci súdu, ktorý sa zaoberá skutkovou podstatou sporu.

V prípade, že nie je ustanovený špecifický postup, účastník konania, ktorý chce dosiahnuť prijatie určitého opatrenia, musí podať návrh sudcovi s právomocou prijímať predbežné opatrenia (*juge des référés*). V závislosti od spornej sumy pôjde o zmierovacieho sudcu (*juge de paix* – do výšky 15 000 EUR) alebo o sudcu rozhodujúceho o nariadení predbežných opatrení na okresnom súde (*tribunal d'arrondissement*). Títo sudcovia majú všeobecnú právomoc nariadiť predbežné alebo ochranné opatrenia s cieľom zabrániť hroziacim škodám alebo ukončiť zjavne nezákonné rušenie výkonu práva.

Vo všeobecnosti nie je zastúpenie právnym zástupcom povinné.

2.2 Hlavné podmienky

Sudca zvyčajne môže prijať predbežné opatrenia, iba ak to považuje za skutočne potrebné alebo ak ide o naliehavú záležitosť.

Ak veriteľ požiada o povolenie zadržať majetok, sudca musí overiť, či je nárok na základe predložených dokumentov a vysvetlení aspoň v zásade odôvodnený.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predbežné opatrenia sa môžu vzťahovať na celý hnuteľný majetok osoby. Vyňaté sú iba určité statky, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre každodenný život. Pozri aj « Vykonávanie súdnych rozhodnutí – Luxembursko ».

Podľa luxemburského práva sa umožňuje zadržanie miezd a platov a alternatívnych príjmov (dôchodky, príjmy z majetku). Vyňatá je však vždy istá časť zodpovedajúca tomu, čo sa považuje za nevyhnutné pre život.

Veriteľ však nemôže zadržať nehnuteľný majetok. Na takéto zadržanie je potrebné konečné súdne rozhodnutie.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Vo väčšine prípadov súd sám určí účinky dočasného opatrenia, ktoré nariadi. Môže platnosť svojho rozkazu obmedziť na určitý čas alebo môže svoj rozkaz obmedziť na určitý majetok alebo úkony.

Ak súd vydá povolenie na zadržanie na základe jednostranného návrhu jedného z účastníkov konania, zákonom sú predpísané lehoty, počas ktorých je potrebné súdu podať žiadosť o potvrdenie. Ak v tejto lehote nedôjde k podaniu žiadosti o potvrdenie, zadržanie je automaticky neplatné.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Predbežné opatrenia sú opatrenia, ktoré môžu súdy na základe zákona nariadiť na dočasné riešenie spornej situácie medzi účastníkmi konania dovtedy, kým sa v riadnom procese nedosiahne konečné riešenie záležitosti.

Súdny dvor Európskej únie vymedzil predbežné opatrenia ako opatrenia, ktorých účelom je zachovať skutkový alebo právny stav, aby sa ochránili práva, ktorých uznanie sa vyžaduje od súdu s právomocou konať vo veci samej.

Predbežné opatrenia sa môžu prijímať aj s cieľom predchádzať zhoršeniu situácie.

V praxi takéto opatrenia umožňujú veriteľovi chrániť sa proti riziku nesplatenia svojej pohľadávky jedným z dvoch spôsobov: buď sa dlžníkovi zabráni, aby nakladal so svojím majetkom, alebo sa majetok stane predmetom ťarchy, ktorá veriteľovi umožní uspokojiť svoju pohľadávku v prípade, že majetok zmení vlastníka.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Ak súd prijal predbežné opatrenie po vypočutí druhého účastníka konania, existuje proti tomu možnosť odvolania. Odvolanie je potrebné podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia.

Možnosť odvolania neexistuje proti rozhodnutiam prijatým v reakcii na jednostranný návrh. Účastník konania, ktorý sa domnieva, že opatrenie bolo prijaté neoprávnene, môže požiadať súd o prijatie nového predbežného opatrenia, ktorým sa pozastavujú účinky pôvodného opatrenia nariadeného v reakcii na jednostranný návrh.

Súvisiace odkazy

http://www.legilux.lu/

Posledná aktualizácia: 11/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Maďarsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Zákon CXXX z roku 2016 o Občianskom súdnom poriadku obsahuje dva druhy právnych opatrení na zaistenie výkonu napadnutého nároku: predbežné opatrenie a predbežný výkon, ktoré poskytujú ochranu pred vydaním právoplatného rozhodnutia súdu. K dispozícii sú aj ochranné opatrenia podľa zákona LIII z roku 1994 o výkone súdnych rozhodnutí.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

O predbežné opatrenie možno požiadať počas konania a pred podaním návrhu na začatie konania. Súd posúdi návrh na vydanie predbežného opatrenia, ak prípravnú fázu konania možno vykonať na základe návrhu na začatie konania. Súd musí rozhodnúť o návrhu na vydanie predbežného opatrenia ako o naliehavej záležitosti a bezodkladne musí prijať opatrenia, a to najneskôr do ôsmich dní. Pri prijatí rozhodnutia súd musí zvážiť, či by opatrenia nespôsobili protistrane väčšiu nevýhodu, než akej by bol inak vystavený účastník konania požadujúci predbežné opatrenie, a takisto musí vziať do úvahy možnosť požadovať poskytnutie záruky. Súd umožní protistrane odpovedať na návrh na vydanie predbežného opatrenia. Súd vyzve účastníkov konania, aby vyjadrili svoje pozície týkajúce sa návrhu spôsobom, ktorý považuje za najvhodnejší. Môže nariadiť vypočutie účastníkov konania, ak to považuje za nevyhnutné na posúdenie návrhu, najmä keď musí rozhodnúť o poskytnutí záruky. Ak účastníci konania nedodržia lehotu stanovenú pre pojednávanie, nemôžu predložiť návrh na predĺženie. Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení možno vykonávať dôkazy len v prípade, že by bez nich nebolo možné posúdiť podstatu návrhu. Súd môže takisto vykonať akékoľvek nevyhnutné dôkazy počas prípravnej fázy konania. Súd rozhodne o návrhu na vydanie predbežného opatrenia prostredníctvom príkazu, proti ktorému možno podať odvolanie samostatne. Súd môže na základe návrhu sám zmeniť príkaz. Príkaz na predbežné opatrenie je predbežne vykonateľný. Pokiaľ súd nenariadi inak, lehota na splnenie príkazu začína plynúť v deň nasledujúci po dátume jeho písomného oznámenia. Príkaz zostáva účinný, kým ho súd nezruší prostredníctvom príkazu prijatého na návrh ktoréhokoľvek z účastníkov konania, po vypočutí druhého účastníka konania, alebo vo svojom rozsudku alebo inom rozhodnutí o ukončení konania. Ak súd nezruší rozhodnutie o vydaní predbežného opatrenia prostredníctvom rozsudku alebo iného rozhodnutia o ukončení konania, rozhodnutie stratí účinnosť, keď sa rozsudok na prvom stupni stane právoplatným. Predbežné opatrenie sa stane bezpredmetným, ak sa konanie ukončí alebo preruší v dôsledku odkladu. Súd musí stanoviť túto skutočnosť vo svojom príkaze, ktorým sa ukončuje konanie alebo stanovuje ukončenie konania. Prerušenie alebo pozastavenie konania nemá účinok na predbežné opatrenie. Návrh na vydanie predbežného opatrenia možno predložiť pred návrhom na začatie konania, ak navrhovateľ preukáže, že oneskorenie spôsobené predložením návrhu po začatí konania by pravdepodobne zmarilo účel nariadenia predbežného opatrenia. Návrh na vydanie predbežného opatrenia sa musí podať na príslušnom súde s právomocou pre konanie. Ak má miestnu príslušnosť pre konanie viac než jeden súd, návrh možno podať ktorémukoľvek z týchto súdov. Zvolený súd bude mať výlučnú právomoc pre konanie, ktoré sa má začať. Na povinné právne zastúpenie v konaní sa vzťahujú všeobecné pravidlá občianskeho súdneho konania. Súd sa zaoberá návrhom na vydanie predbežného opatrenia ako prednostnou záležitosťou. Vo svojom rozhodnutí o nariadení predbežného opatrenia súd stanoví lehotu na začatie konania, ktorá nemôže presiahnuť štyridsaťpäť dní po oznámení rozhodnutia. Ak sa konanie nezačne v lehote stanovenej súdom alebo ak navrhovateľ do ôsmich dní od uplynutia lehoty nepreukáže súdu, ktorý nariaďuje predbežné opatrenie, že konanie sa začalo, predbežné opatrenie sa stane bezpredmetným na základe príkazu tohto súdu v deň nasledujúci po dni, keď uplynie lehota na začatie konania. Ak sa konanie začalo, predbežné opatrenie nariadené pred predložením návrhu na začatie konania zostáva účinné, kým sa nezruší, prípadne kým nenadobudne právoplatnosť rozsudok na prvom stupni. Ak sa návrh na začatie konania predloží v stanovenej lehote, ale súd ho zamietne, predbežné opatrenie zostáva účinné, kým neuplynie platnosť právnych účinkov začatia konania.

Súd rozhoduje o predbežnom výkone prostredníctvom rozhodnutia na prvom stupni.

Súd musí o ochranných opatreniach rozhodnúť ako o naliehavej záležitosti najneskôr do ôsmich dní a príkaz týkajúci sa ochranného opatrenia musí bezodkladne poslať súdnemu úradníkovi, ktorý ho ihneď začne vykonávať. Odvolanie proti súdnemu príkazu týkajúcemu sa ochranného opatrenia nemá odkladný účinok.

Ako ochranné opatrenie možno takisto požiadať o európsky príkaz na zablokovanie účtov, a to ešte skôr, ako veriteľ začne konanie vo veci samej. V takom prípade sa musí konanie vo veci samej začať v krátkom čase.

2.2 Hlavné podmienky

Súd môže na základe návrhu nariadiť predbežné opatrenie s cieľom zabrániť akejkoľvek zmene súčasného stavu, ak by následne nebolo možné obnoviť pôvodný stav, alebo zabrániť mareniu následného výkonu práv navrhovateľa, alebo zamedziť akejkoľvek bezprostrednej nevýhode pre navrhovateľa, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu, ktorý si zasluhuje osobitnú pozornosť. Predbežným opatrením možno uložiť povinnosť vykonať úkon, ktorý by bol navrhovateľ oprávnený požadovať na základe práva, ktoré sa má vykonať v konaní. V prípadoch, v ktorých sú splnené uvedené podmienky, návrh na vydanie predbežného opatrenia možno predložiť pred návrhom na začatie konania, ak navrhovateľ preukáže, že oneskorenie spôsobené predložením návrhu po začatí konania by pravdepodobne zmarilo účel nariadenia predbežného opatrenia. Návrh na vydanie predbežného opatrenia musí obsahovať odkaz na splnenie podmienky, z ktorej vychádza príkaz na predbežné opatrenie, a musí uvádzať a odôvodňovať skutočnosti na podporu splnenia tejto podmienky. Navrhovateľ musí konkrétne uviesť obsah požadovaných opatrení. Ak sa návrh na vydanie predbežného opatrenia predloží pred návrhom na začatie konania, navrhovateľ musí takisto poskytnúť údaje potrebné na určenie súdu príslušného pre konanie, ktoré sa má začať. Takisto sa musí uviesť právo, ktoré sa má vykonať v konaní. Súd podmieni predbežné opatrenie poskytnutím záruky, ak protistrana preukáže, že je pravdepodobné, že bude vystavená nevýhode v dôsledku požadovaných opatrení, čo môže viesť napríklad k nároku na náhradu škody alebo uvedeniu do predošlého stavu proti navrhovateľovi, ak vo veci uspeje protistrana. Pri rozhodovaní o poskytnutí záruky súd musí vziať do úvahy mieru pravdepodobnosti skutočností podporujúcich návrh. Ak nevýhoda nie je významná, súd by nemal nariadiť poskytnutie záruky. Súd nariadi poskytnutie záruky v dvoch prípadoch. V prvom prípade poskytnutie záruky požaduje protistrana a je schopná preukázať pravdepodobnosť vystavenia nevýhode, ktorá zodpovedá požadovanej záruke. V druhom prípade poskytnutie záruky navrhuje navrhovateľ a protistrana s tým súhlasí. V prvom prípade výška záruky zodpovedá pravdepodobnej nevýhode uvedenej protistranou. V druhom prípade ide o sumu navrhnutú navrhovateľom a schválenú protistranou. Ak navrhovateľ navrhuje konkrétnu sumu ako záruku, súd vyzve protistranu, aby ju prijala v samostatnom vyhlásení ako naliehavú záležitosť. Súhlas so sumou záruky nepredstavuje uznanie skutočností, ktoré boli predložené ako dôvody na nariadenie predbežného opatrenia. Poskytnutie záruky zahŕňa uloženie na súde, a to najmä peňazí, cenných papierov, peňažných náhrad alebo v prípade bankovej záruky vyhlásenia o záruke. Rozsudok sa musí vyhlásiť za vykonateľný bez ohľadu na odvolanie, ak sa ním ukladá ktorákoľvek z týchto povinností: poskytnutie výživného, anuity alebo iných pravidelných dávok na rovnaký účel; zákaz vstupu na cudzí pozemok; úhrada nároku prijatého odporcom; vyplatenie peňažných prostriedkov na základe záväzku vyplývajúceho z verejnej alebo súkromnej listiny s plnou dôkaznou hodnotou, ak sa týmito dokumentmi preukazujú základné okolnosti; a ďalšie nepeňažné záväzky, v súvislosti s ktorými by oneskorené vykonanie spôsobilo navrhovateľovi neúmerne závažnú škodu alebo škodu, ktorú je ťažké stanoviť, a navrhovateľ poskytol primeranú záruku. Súd môže rozhodnúť nepriznať predbežný výkon, ak by záťaž, ktorá vznikne účastníkovi konania v dôsledku výkonu, bola neprimerane väčšia než záťaž, ktorá by vznikla druhému účastníkovi konania v prípade nepriznania predbežného výkonu. Žiadosť na tento účel musí odporca podať pred ukončením konania. Súd môže vyhlásiť rozsudok za čiastočne vykonateľný, pokiaľ to je možné za daných okolností. V mimoriadnych a riadne odôvodnených prípadoch môže súd odmietnuť vyhlásiť rozsudok za predbežne vykonateľný v súvislosti s prvkami, ktoré v čase vydania rozsudku už stratili význam. Predbežný výkon sa nevzťahuje na trovy súdneho konania, neuhradené procesné poplatky a náklady vopred uhradené štátom.

Ak dokument, ktorým sa vykonáva rozhodnutie o výkone nároku, nemožno vydať, ale účastník konania, ktorý podáva návrh na výkon nároku, preukáže vierohodné riziko, že nárok nebude možné uspokojiť neskôr, súd môže na návrh tohto účastníka konania ako ochranné opatrenie zabezpečiť nárokované finančné prostriedky alebo zablokovať niektoré položky majetku. Súd môže prijať ochranné opatrenie napríklad v prípade, že nárok sa opiera o rozhodnutie, na základe ktorého možno vydať vykonávací dokument, ale rozhodnutie ešte nie je právoplatné alebo nie je predbežne vykonateľné, alebo je právoplatné, ale ešte neuplynula lehota stanovená na jeho vykonanie. Ochranné opatrenia sa môžu prijať aj v súvislosti s nárokmi uplatňovanými na vnútroštátnom súde prostredníctvom návrhu podľa platných právnych predpisov týkajúcich sa manželského majetku alebo ochrany patentov, úžitkových vzorov, topografie polovodičových výrobkov, odrôd rastlín, ochranných známok, zemepisných označení a vzorov, alebo dodatkových ochranných osvedčení, alebo ochrany autorského práva, alebo podľa oddielov 4 a 6 zákona LVII z roku 1996 o zákaze nekalých obchodných praktík a obmedzujúcich postupov, v súlade s kritériami stanovenými v uplatniteľných právnych predpisoch, alebo prostredníctvom akýchkoľvek iných návrhov, preukazujúcich vznik, hodnotu a dátum uplynutia platnosti nároku prostredníctvom verejného dokumentu alebo súkromného dokumentu s plným dôkazným účinkom predložených v rovnakom čase. Európsky príkaz na zablokovanie účtov možno požadovať ako ochranné opatrenie pomocou formulára stanoveného vo vykonávacom nariadení Komisie.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

V prípade predbežného opatrenia súd nariadi vykonanie úkonov, ktoré sa požadovali v rámci nároku alebo návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Môže to zahŕňať akýkoľvek nárok alebo majetok uvedený v návrhu. Svojvoľné nesplnenie súdneho príkazu má za následok vykonanie nároku. Od tohto okamihu bude na základe vykonávacích právnych predpisov vymedzený majetok, ktorý je vyňatý z vykonávacích opatrení.

Predbežný výkon znamená výkon ustanovení neprávoplatného rozsudku vydaného prvostupňovým súdom. Predmetom výkonu môže byť akýkoľvek majetok odporcu, pokiaľ preň neplatí výnimka podľa právnych predpisov o výkone nárokov.

V rámci ochranného opatrenia môže súd príkazom zablokovať niektoré položky majetku alebo zabezpečiť finančné prostriedky. V prípade súdneho príkazu na zabezpečenie finančných prostriedkov v súvislosti s nárokom súdny úradník odovzdá dlžníkovi príkaz priamo na mieste a zároveň mu nariadi bezodkladne uhradiť príslušnú sumu priamo súdnemu úradníkovi. Ak to dlžník neurobí, súdny úradník môže zabaviť akýkoľvek majetok dlžníka a zmraziť jeho účet. Mzdy a dávky, ktoré poberá dlžník, však môžu byť zmrazené len v prípade, že dlžník nemá žiadny iný majetok, ktorý môže byť predmetom výkonu finančného nároku. Príkazy na zablokovanie určitých predmetov sa môžu týkať akéhokoľvek hnuteľného majetku alebo majetku, ktorý má určitú hodnotu.

V konaniach na vydanie európskeho príkazu na zablokovanie účtov možno predložiť žiadosť na získanie informácií o účte, na základe ktorej sa príslušný orgán bude snažiť získať údaje o účtoch dlžníka od poskytovateľov platobných služieb spravujúcich tieto účty.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

V prípade predbežného opatrenia a predbežného výkonu musí dlžník splniť súdny príkaz. Na základe príkazu možno začať vykonávacie konanie proti dlžníkovi.

Existujú dva druhy ochranných opatrení s rôznymi účinkami. V prípade opatrení na zabezpečenie finančných prostriedkov v súvislosti s nárokom musí dlžník súdnemu úradníkovi odovzdať určitú sumu. Ak to neurobí, súdny úradník vykoná opatrenie zabavením majetku alebo zmrazením účtu dlžníka v hodnote, ktorá sa rovná nárokovaným finančným prostriedkom. Finančné prostriedky získané od dlžníka alebo počas konania sa nesmú dať k dispozícii účastníkovi konania, ktorý podal návrh na výkon nároku. Namiesto toho ich orgán presadzovania práva uloží na vkladový účet. V prípade zablokovania predmetu sa tento predmet v zásade zabaví, čo znamená, že dlžník ho môže naďalej používať, ale nesmie s ním voľne nakladať. Predmety sa navyše môžu vziať aj do úradnej úschovy. V takom prípade ich súdny úradník fyzicky zablokuje alebo ich spravuje nútený správca.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Súdny príkaz na vydanie predbežného opatrenia zostáva účinný, pokiaľ sa nezruší alebo pokiaľ sa rozsudok na prvom stupni nestane právoplatným. Predbežné opatrenie sa stane bezpredmetným, ak sa konanie ukončí alebo preruší v dôsledku odkladu. Súd musí stanoviť túto skutočnosť vo svojom príkaze, ktorým sa ukončuje konanie alebo stanovuje ukončenie konania. Prerušenie alebo pozastavenie konania nemá účinok na predbežné opatrenie. Predbežný výkon znamená výkon záväzku stanoveného v rozsudku súdu predtým, ako sa rozsudok stane právoplatným, a to bez ohľadu na odvolania. Toto opatrenie teda nemá žiadnu lehotu.

Ochranné opatrenia zostávajú účinné, kým sa nevydá príkaz na výkon nároku alebo kým súd nerozhodne o ukončení ochranného opatrenia.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Existuje možnosť podať samostatné odvolanie proti príkazu na vydanie predbežného opatrenia. Na podávanie týchto odvolaní sa uplatňujú všeobecné pravidlá. Lehota na podanie odvolania je 15 dní. Odvolanie sa musí podať na súd, ktorý vydal rozhodnutie. Ak je odvolanie riadne odôvodnené, súd zruší svoj príkaz na vydanie predbežného opatrenia. Súd takisto môže sám zmeniť príkaz na základe návrhu alebo z vlastného podnetu, ak žalobca zníži výšku nároku.

Súd je povinný nariadiť predbežný výkon v prípadoch uvedených v zákone. Účastník konania môže súd požiadať, aby nenariadil predbežný výkon v prípadoch, keď by pre tohto účastníka konania znamenal neprimerane veľkú záťaž. Žiadosť sa musí podať na súd, ktorý prejednáva danú vec.

Proti súdnemu príkazu na vydanie ochranného opatrenia možno podať odvolanie na súd, ktorý prejednáva danú vec. Odvolanie však nemá odkladný účinok na výkon opatrenia. Účastníci konania môžu podať odvolanie do 15 dní od ohlásenia príkazu.

Návrh na opravný prostriedok proti európskemu príkazu na zablokovanie účtov alebo jeho vykonaniu sa musí podať na súd, ktorý prejednáva danú vec. Na odvolanie proti rozhodnutiu o opravnom prostriedku sa vzťahujú všeobecné pravidlá.

Posledná aktualizácia: 15/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Malta

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Existuje niekoľko druhov ochranných opatrení:

príkaz na opis majetku,

príkaz na zhabanie majetku,

príkaz na zhabanie obchodného podniku,

prikázanie pohľadávky,

súdny zákaz odchodu,

príkaz na zhabanie morských plavidiel,

príkaz na zhabanie lietadiel,

príkaz na zdržanie sa konania.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Opatrenia sú stanovené ustanoveniami kap. 12 maltského zákonníka v oddiele 829 *a nasl.* V niektorých prípadoch sa môžu uplatňovať ustanovenia osobitných zákonov.

2.1 Postup

Požiadavka na vydanie uvedených opatrení sa musí podať vo forme prísažnej žaloby pripravenej žalobcom, ktorá musí obsahovať informácie o pôvode a type dlhu alebo pohľadávky, ktoré sa majú zabezpečiť: ak ide o zabezpečenie práva na vymáhanie dlhu alebo požiadavky na zaplatenie určitej finančnej čiastky, v pohľadávke sa musí daná čiastka uviesť.

2.2 Hlavné podmienky

Tieto príkazy vydáva súd. Príkaz na opis majetku alebo súdny zákaz odchodu na základe miestoprísažného vyhlásenia odporcu nemôže vydať magistrátny súd (Malta) ani magistrátny súd (Gozo) s nižšou právomocou. Na zabezpečenie práv alebo pohľadávok nie je možné vydať príkaz na zhabanie majetku ani prikázanie pohľadávky voči vláde. Na zabezpečenie práv alebo pohľadávok nie je možné vydať príkaz na zhabanie majetku ani prikázanie pohľadávky voči členom ozbrojených síl ani voči akémukoľvek plavidlu prenajímanému maltskej vláde, ak ide o osobu na Malte v ozbrojených silách alebo na takomto plavidle. Na zabezpečenie práva alebo pohľadávky nie je možné vydať žiadny súdny zákaz odchodu voči kapitánovi, námorníkovi ani inej osobe, ktorá je riadne zaregistrovaná na lodi, ktorá získala povolenie na opustenie prístavu, ani voči strojníkovi s akoukoľvek hodnosťou, ktorý je zamestnaný na parnej lodi. Vždy sa musí postupovať podľa oddielu 829 *a nasl.* kap. 12 maltského zákonníka. V niektorých prípadoch sa môžu uplatňovať ustanovenia osobitných zákonov.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Tieto opatrenia sa vzťahujú na hnuteľný aj nehnuteľný majetok. Príkaz na zhabanie môže byť vydaný aj voči obchodnému podniku. Na morské plavidlá dlhšie než desať metrov a na lietadlá sa môže vydať príkaz na preventívne zhabanie.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Ich účinok sa líši v závislosti od povahy opatrenia, ale vo všeobecnosti platí, že hnuteľný ani nehnuteľný majetok nemožno predať ani prepísať na tretie strany.

Príkaz na opis majetku možno vydať s cieľom zabezpečiť právo na hnuteľný majetok: v takom prípade môže byť v záujme výkonu uvedeného práva žalobcu, aby hnuteľné veci zostali na svojom mieste a nepoškodené. V príkaze na zhabanie hnuteľného majetku môže tajomník zhabať dlžníkovi veci uvedené v žalobe. Cieľom príkazu na zhabanie obchodného podniku je zachovať celistvosť majetku podniku vrátane licencií a goodwillu, zakázať celkový aj čiastočný predaj týchto súčastí a zachovať ich v podniku: v každom prípade však súd neschváli požiadavku na vydanie príkazu, ak je presvedčený, že na zabezpečenie dlžnej sumy sú k dispozícii iné prostriedky. Naopak, cieľom príkazu na zabavenie morských plavidiel a lietadiel je zabaviť dlžníkovi morské plavidlá dlhšie než desať metrov alebo lietadlá a odovzdať ich do správy orgánu, v mieste kde sa majetok nachádza, ako aj nariadiť, aby uvedený orgán takéto morské plavidlá ani lietadlá nevydal a ani neumožnil dlžníkovi, aby sa ich celkovo alebo čiastočne vzdal, či preniesol svoje práva na ne na inú osobu, alebo sa svojich práv na ne vzdal v prospech inej osoby. Cieľom príkazu na zdržanie sa konania je zabrániť osobe v akomkoľvek konaní, ktorým by poškodila osobu, ktorá požiadala o vydanie príkazu.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Každý ochranný príkaz zostane v platnosti ešte pätnásť dní odo dňa *nadobudnutia právoplatnosti* žaloby, ak nie je dovtedy zrušený súdom alebo stiahnutý účastníkom, ktorý o jeho vydanie požiadal.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Voči týmto opatreniam nie je možné sa odvolať. Je však možné vydať protiopatrenie. V takom prípade môže odporca, voči ktorému je vydané ochranné opatrenie, podať návrh na súde, ktorý vydal ochranné opatrenie, alebo ak už bola žaloba podaná, môže podať na súde, ktorý sa zaoberá touto vecou, návrh na celkové alebo čiastočné odvolanie ochranného opatrenia z niektorého z týchto dôvodov:

ochranné opatrenie prestalo platiť,

žiadna zo zákonných podmienok na vydanie ochranného opatrenia už v podstate netrvá,

na vyhovenie pohľadávke osoby, ktorá podala návrh na vydanie ochranného opatrenia, existujú iné primerané záruky, a to buď vydanie iného ochranného opatrenia, alebo iná záruka, ktorá môže dostatočne zabezpečiť pohľadávku k spokojnosti súdu, alebo

ak sa ukáže, že nárokovaná čiastka nie je *prima facie* odôvodnená alebo je prehnaná, alebo

ak súd považuje poskytnutú záruku za dostatočnú, alebo

ak sa ukáže, že za daných okolností by nebolo primerané zachovávať v platnosti celkové alebo čiastočné ochranné opatrenie, alebo že ochranné opatrenie je už vcelku alebo čiastočne nepotrebné alebo neodôvodnené.

Posledná aktualizácia: 22/03/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Holandsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Existujú dva druhy opatrení: predbežné opatrenia a ochranné opatrenia.

Predbežné opatrenia sú opatrenia, ktoré predchádzajú súdnym rozsudkom v konaní vo veci samotnej. Rozsudkom vyneseným súdom v konaní vo veci samotnej sa predbežné opatrenie môže potvrdiť alebo zrušiť.

Ochranné opatrenia sú opatrenia, ktorých účelom je zabezpečiť, aby dlžník splnil svoje záväzky. Tieto opatrenia umožňujú veriteľom kryť seba pred rizikom, že ich pohľadávky nebudú splnené.

Súd môže zaviesť predbežné a ochranné opatrenia na majetok dlžníka. Veriteľ má zo zákona právo požadovať určité opatrenia pred vynesením rozsudku, či dokonca pred začatím konania, čo slúži na ochranu práv, ktoré možno vykonať len po vynesení rozsudku. Účelom je zabrániť druhej strane, aby znemožnila právo veriteľa na vymáhanie, napríklad predajom tovaru, jeho zatajením, premiestnením alebo zaťažením záložným právom alebo hypotékou.

1.1 Predbežné opatrenia

Predbežné opatrenia možno zaviesť v konaní, v ktorom sa o ne osobitne žiada, alebo v konaní vo veci samotnej, ktoré na súde prebieha.

Na predbežné súdne príkazy v rámci konania o rozvod manželstva sa vzťahujú osobitné pravidlá.

1.2 Ochranné opatrenia

A. Zablokovanie (*conservatoir beslag*)

Súd môže dať veriteľovi povolenie na zablokovanie majetku dlžníka s cieľom ochrany majetku do určenia práva, na ktoré vzniesla nárok osoba, ktorá navrhla zablokovanie.

Existujú štyri druhy zablokovania:

Zablokovanie na vymáhanie pohľadávok (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Majetok sa zablokuje, keď súd rozhodne, že sa musí uspokojiť peňažná pohľadávka.

Zablokovanie na účely odovzdania hnuteľného majetku alebo dodávky tovaru (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). V tomto prípade sa zablokovanie použije na dlžníka, aby sa zabezpečila ochrana práv vlastníka alebo príjemcu, ktorý má nárok na dodávku.

Prejudikované zablokovanie majetku manželov (*conservatoir marital beslag*). Manželský partner, ktorý požiadal o rozvod, rozluku alebo likvidáciu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, môže navrhnúť tento druh zablokovania s cieľom zabrániť vyňatiu hnuteľného majetku zo spoluvlastníctva pred jeho rozdelením.

Zablokovanie na zabezpečenie dôkazov (*conservatoir bewijsbeslag*). Účelom tohto zablokovania je zabezpečenie dôkazov.

B. Zverenie do opatery

Toto opatrenie sa týka najmä prípadov, v ktorých je riziko, že zablokované položky budú odstránené. Súd na žiadosť osoby, ktorá navrhla zablokovanie, nariadi odovzdanie zablokovaných položiek alebo položiek, ktoré sa majú zablokovať, správcovi, ktorého určí súd.

Zverenie do opatery sa môže nariadiť aj nezávisle od zablokovania.

C. Umiestnenie pod správu

Majetok, o ktorého vlastníctvo sa vedie spor, sa môže umiestniť pod správu súdu. Napríklad: vedie sa spor o právo na dodávku spoločnosti. Zablokovaním hnuteľného majetku spoločnosti alebo jeho zverením do opatery by sa zabránilo v pokračovaní obchodnej činnosti. Správca môže viesť spoločnosť v priebehu konania.

D. Umiestnenie pečatí a súpis majetku

S povolením obvodného súdu (*kantonrechter*) môže notár na majetok, ktorý je súčasťou dedičstva, alebo na určitý majetok v spoločnom vlastníctve umiestniť pečate. Právnik nie je potrebný. Toto opatrenie sa používa len zriedka. Požiadať oň môžu napríklad dedičia, pozostalý manželský partner alebo registrovaný partner, exekútori alebo osoby s (obmedzeným) nárokom na podiel z majetku v spoločnom vlastníctve.

Žiadosť o odstránenie pečate sa tiež podáva na obvodnom súde.

Obvodný súd môže na žiadosť uvedených osôb, okrem iných, prikázať notárovi, aby vypracoval súpis majetku. Právnik nie je potrebný. Toto opatrenie slúži na určenie veľkosti (a hodnoty) dedičstva. Návrh možno podať spoločne so žiadosťou o zapečatenie alebo o odstránenie pečate. Súčasťou opatrenia je stručný opis všetkého majetku a záväzkov, ktoré sú predmetom dedičstva, a na požiadanie niektorej zo strán ocenenie hodnoty hnuteľného majetku. Ak sa strany nie sú schopné dohodnúť na určení certifikovaného odhadcu (odhadcov), tohto odhadcu vymenuje notár.

1.3 Predbežné vykonávanie

Ak je to potrebné, súd môže vyhlásiť svoj rozsudok za predbežne vykonateľný vo všetkých prípadoch, ktoré sa vyskytnú, pokiaľ sa právnych predpisoch nestanovuje inak alebo pokiaľ si to inak nevyžaduje povaha prípadu. Pokiaľ to nevyplýva z právnych predpisov, o predbežný exekučný titul musí požiadať navrhovateľ. Súd nemôže vydať tento príkaz z vlastného podnetu.

Rozsudok, ktorý je vyhlásený za predbežne vykonateľný, sa smie vykonať okamžite, hoci bola proti tomuto rozhodnutiu podaná námietka, odvolanie alebo kasačná sťažnosť. Exekučný titul sa môže vzťahovať na celý rozsudok alebo na jeho časť. Rozsudok by sa mohol vykonať aj bez toho, aby bol vyhlásený za predbežne vykonateľný, hoci jeho výkon by pozastavilo podanie odvolania. Ak sa rozsudok vyhlási za predbežne vykonateľný, jeho výkon smie pokračovať, či dokonca sa smie začať aj po podaní odvolania proti rozsudku.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

A. Zablokovanie

Zablokovanie sa ukladá s povolením sudcu okresného súdu, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenie Návrhy na povolenie podáva právnik. Sudca sa v zásade môže spoľahnúť na tvrdenia navrhovateľa. Dlžník sa v podstate nevypočúva. Súdny príkaz sa zvyčajne vydá v rovnaký deň. V prípade peňažnej pohľadávky sudca určí sumu, za ktorú sa povolenie udelí. Sudca môže nariadiť poskytnutie zábezpeky za možnú škodu spôsobenú zablokovaním.

Zablokovanie sa ukladá prostredníctvom súdneho nariadenia, ktoré doručí súdny exekútor. Osobe, ktorá navrhuje zablokovanie a o ktorej sa neskôr zistí, že zablokovanie navrhla neoprávnene, sa môže nariadiť, aby uhradila škody.

Postup žiadosti o zablokovanie spôsobuje náklady, ako je: registračný poplatok súdu (http://www.rechtspraak.nl/), náklady spojené s vydávaním pokynov právnikovi (http://www.advocatenorde.nl/) a poplatky súdneho exekútora (http://www.kbvg.nl/).

B. Zverenie do opatery

Zverenie do opatery sa nariaďuje na žiadosť strany, ktorá navrhuje zablokovanie, a nariaďuje ho sudca okresného súdu, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenie. Zablokovaná strana a všetky ostatné zainteresované strany sa vypočujú, pokiaľ tomu nebránia naliehavé okolnosti. Proti príkazu sa nemožno odvolať. Sudca môže nariadiť poskytnutie zábezpeky.

Sudca okresného súdu, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenie, môže zverenie do opatery nariadiť nezávisle od zablokovania.

Postup žiadosti o zverenie do opatery spôsobuje náklady, ako je: registračný poplatok súdu (http://www.rechtspraak.nl/), náklady spojené s vydávaním pokynov právnikovi (http://www.advocatenorde.nl/) a poplatky súdneho exekútora.

C. Umiestnenie pod správu

Sudca okresného súdu, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenie, na žiadosť zainteresovanej strany umiestni sporný majetok pod správu. Toto opatrenie nesúvisí s nijakým zablokovaním. Nijaké zablokovanie majetku neobmedzuje právomoci správcu. Opatrenie sa môže týkať akéhokoľvek majetku, hnuteľného a nehnuteľného majetku a vlastníckych práv. Správu zaujíma najmä zabezpečenie neprerušeného hospodárenia s majetkom spoločností nezávislou treťou stranou, napríklad v priebehu konania.

Postup žiadosti o umiestnenie pod správu spôsobuje náklady, ako je: registračný poplatok súdu (http://www.rechtspraak.nl/), náklady spojené s vydávaním pokynov právnikovi (http://www.advocatenorde.nl/) a plat správcu.

D. Predbežné opatrenia

Predbežné konanie možno uskutočniť úplne nezávisle od konania vo veci samotnej, ktoré ani nemusí nasledovať po predbežnom konaní.

Sudca okresného súdu, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenie, má právomoc vo náležitých prípadoch zaviesť predbežné opatrenia vo všetkých veciach. Sudca obvodného súdu má tiež právomoc vo veciach, v ktorých má vydať rozsudok v rámci konania vo veci samotnej. Súd, v ktorého oblasti právomoci sa má prijať opatrenie má okrem obvyklej miestnej príslušnosti mimoriadnu právomoc. Každý príkaz alebo zákaz, ktorý by sa mohol požadovať v rámci konania vo veci samotnej, sa môže vyžiadať v rámci predbežného konania. Peňažné pohľadávky sa môžu za určitých podmienok povoliť (pozri 2.2).

V rámci konaní pred sudcom, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenia, musí navrhovateľovi pomáhať právnik. Odporcovi môže pomáhať právnik.
V konaniach pred sudcom obvodného súdu môžu strany postupovať bez právnika. Vypočutie je ústne a neformálne. Rozsudok sa zvyčajne vynesie po niekoľkých týždňoch. Súd môže z vlastného podnetu vyhlásiť, že predbežné opatrenie je dočasne vykonateľné. „Predbežný“ znamená, že rozsudok je právne reverzibilný. V akomkoľvek konaní vo veci samotnej možno vyniesť odlišný rozsudok.
Tento postup spôsobuje tieto náklady: registračný poplatok súdu (http://www.rechtspraak.nl/), poplatky súdneho exekútora (http://www.kbvg.nl/) a navrhovateľovi náklady spojené s vydávaním pokynov právnikovi (http://www.advocatenorde.nl/).
Predbežné opatrenia možno priznať aj v prebiehajúcom súdnom konaní vo veci samotnej. Predbežné opatrenia, o ktoré sa žiada, musia súvisieť s pohľadávkou v hlavnom konaní. Tento postup sa používa zriedkavo.
V prípadoch týkajúcich sa rozvodov sa požadujú predbežné súdne príkazy na čas trvania konania a na určitý čas po jeho skončení. Napríklad: spoločné bydlisko manželov, majetok určený na denné používanie, deti a výživné pre jedného z manželských partnerov hradené druhým z nich.
O tieto opatrenia sa žiada v samostatnom návrhu pred konaním o rozvod manželstva, v jeho priebehu a aj po ňom až do času, keď prestanú byť účinné.
Ústne konanie sa musí začať najneskôr v treťom týždni po podaní a sudca v ňom rozhodne čo najskôr.
Tento postup spôsobuje tieto náklady: registračný poplatok súdu (http://www.rechtspraak.nl/) a náklady spojené s vydávaním pokynov právnikovi (http://www.advocatenorde.nl/).
E. Predbežné vykonávanie
V bežnom konaní na základe predvolania súd môže na návrh navrhovateľa vyhlásiť celý rozsudok alebo jeho časť za predbežne vykonateľný, pokiaľ sa právnych predpisoch nestanovuje inak alebo pokiaľ si to inak nevyžaduje povaha prípadu. Súd môže predbežnú vykonateľnosť podmieniť poskytnutím zábezpeky. Súd môže predbežnú vykonateľnosť vyhlásiť aj z vlastného podnetu v rámci predbežného konania. To isté platí aj o konaniach na základe návrhu.

2.2 Hlavné podmienky

A. Zablokovanie
Návrh musí obsahovať určité informácie: povahu zablokovania, ktoré sa má zaviesť, a právo, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva, a v prípade peňažnej pohľadávky aj jej (maximálna) suma. Okrem toho sa v ňom v závislosti od požadovaného zablokovania musí preukázať opodstatnenosť obáv zo zneužitia finančných prostriedkov. Netreba preukazovať naliehavý záujem.
B. Zverenie do opatery
V prípade žiadosti osoby, ktorá navrhuje zablokovanie, nie je potrebná naliehavosť. V predbežnom konaní však navrhovateľ musí mať naliehavý záujem. Obavy zo zneužitia finančných prostriedkov sa nemusia dokazovať.
C. Umiestnenie pod správu
Toto opatrenie sa týka predbežného konania, takže navrhovateľ musí mať naliehavý záujem. Obavy zo zneužitia finančných prostriedkov sa nemusia dokazovať.
D. Predbežné opatrenia
V predbežnom konaní navrhovateľ musí mať naliehavý záujem, súd posúdi záujmy strán sporu a rozhodnutím sa poskytne predbežné opatrenie. Naliehavý záujem navrhovateľa nemusí spočívať v okolnostiach súvisiacich s odporcom. Pohľadávka môže byť popretá alebo sporná. Pokiaľ ide o prípustnosť peňažných pohľadávok v predbežných konaniach, uplatňujú sa prísnejšie požiadavky. Naliehavý záujem navrhovateľa podlieha dodatočnej kontrole, kým riziko nemožnosti vrátenia – čo by mohlo viesť k zamietnutiu opatrenia – sa pri posudzovaní záujmov musí tiež zohľadniť. Na všetkých okresných súdoch môžu prebiehať predbežné konania na vymáhanie nepopretých pohľadávok alebo pohľadávok, ktoré nemožno primerane poprieť a ktoré vznikli na základe dohody o dodaní tovaru a/alebo poskytnutí služieb.
V prípade predbežných opatrení v konaní o rozvod manželstva a iných konaniach vo veci samotnej sa neuplatňujú nijaké požiadavky týkajúce sa spornosti alebo naliehavosti prípadu. Nepodstatné sú aj obavy zo zneužitia finančných prostriedkov.
E. Predbežné vykonávanie
Neuplatňuje sa.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

Účelom ochranných opatrení je zachovať situáciu *de facto* alebo *de iure* s cieľom ochrany práv (na nápravu). Účelom predbežných opatrení je vytvoriť situáciu *de facto* alebo *de iure* pred vynesením rozsudku v konaní vo veci samotnej.

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

A. Zablokovanie
Zablokovanie je v podstate možné v prípade všetkých druhov majetku s výnimkou aktív určených pre verejné služby a položiek uvedených v článkoch 447, 448 a 712 Občianskeho súdneho poriadku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Časť miezd a iné pohľadávky na pravidelné platby nie je možné zablokovať. Zablokovanie možno navrhnúť aj v prípade obmedzeného práva alebo podielu na majetku. Pravidlá týkajúce sa zablokovania takéhoto majetku sa v takom prípade uplatňujú *mutatis mutandis* (článok 707 Občianskeho súdneho poriadku).
B. Zverenie do opatery
Hnuteľný majetok, ktorý nie je registrovaným majetkom.
C. Umiestnenie pod správu
Všetok majetok, na ktorého nárok je predmetom sporu.
D. Predbežné opatrenia
Všetky druhy majetku môžu podliehať nároku v predbežnom konaní alebo predbežnej žiadosti v konaní vo veci samotnej.
E. Predbežné vykonávanie
Neuplatňuje sa.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

A. Zablokovanie
Následkom zablokovania je zmrazenie zablokovaných aktív. Zablokovaná strana už nemôže predať, darovať, zaťažiť alebo prenajať majetok atď. Táto neschopnosť nakladať s majetkom je relatívna: je účinná len v súvislosti s osobou, ktorá zablokovanie navrhla. V prípade zablokovania prostredníctvom zabezpečenia pohľadávok súdom nesmie osoba, ktorej majetok bol takto zabezpečený, uskutočňovať žiadne ďalšie platby ani majetok odovzdať. Tretia strana, ktorá nadobúda majetok v dobrej viere však za určitých podmienok je chránená. V prípade zablokovania prostredníctvom zabezpečenia pohľadávok súdom má osoba, ktorej majetok bol takto zabezpečený, povinnosť uviesť, čo má v držbe v mene zablokovanej strany. Odstránenie zablokovaného majetku sa trestá.
B. Zverenie do opatery
Odstránenie zvereného majetku sa trestá.

C. Umiestnenie pod správu
Správa majetku sa prenáša na správcu.
D. Predbežné opatrenia
Súlad sa často presadzuje prostredníctvom pravidelného penále.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

A. Zablokovanie
Súd pri vydávaní povolenia na zablokovanie majetku vždy musí presne určiť lehotu, v rámci ktorej sa musí podať návrh na začatie konania vo veci hlavnej žaloby. Ak ešte neprebieha nijaká hlavná žaloba, súd stanoví lehotu v povolení na zablokovanie v dĺžke aspoň osem dní po zablokovaní, v rámci ktorej sa musí podať hlavná žaloba. Za hlavnú žalobu možno považovať len konanie na dosiahnutie vykonateľného platobného rozkazu na úhradu pohľadávky, ku ktorej sa navrhlo zablokovanie ako poistka. Súd medzitým môže zrušiť zablokovanie na žiadosť osoby, ktorej majetok bol zablokovaný, alebo na žiadosť inej zainteresovanej strany. Ak dôjde k prekročeniu lehoty stanovenej súdom, čas zablokovania uplynie.
Zablokovanie sa zmení na exekúciu, keď osoba, ktorá navrhla zablokovanie, získala vymáhateľný exekučný titul a tento príkaz bol doručený zablokovanej strane (a v prípade zabezpečenia pohľadávok súdom aj tretej strane).
Ak bol návrh na začatie konania vo veci hlavnej žaloby neodvolateľne zamietnutý, zablokovanie sa ruší. Zablokovanie možno zrušiť na žiadosť zablokovanej strany.
B. Zverenie do opatery
Zverenie majetku do opatery môže zrušiť sudca, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenia, na žiadosť každej zainteresovanej strany v rámci predbežného konania. Ak je to potrebné, tento sudca rozhodne, ktorej strane musí správca odovzdať majetok. Zrušenie zablokovania, na ktorom je založené zverenie do opatery, má za následok zrušenie zverenia majetku do opatery. Správca potom majetok odovzdá zablokovanej strane. Hneď po určení strany oprávnenej nakladať s majetkom prostredníctvom rozsudku, ktorý bol vyhlásený za konečný, alebo prostredníctvom predbežne vykonateľného rozsudku správca odovzdá majetok tejto osobe.
C. Umiestnenie pod správu
Ak návrh na začatie konania vo veci hlavnej žaloby ešte nebol podaný na súd, musí sa podať v lehote, ktorú určí súd. Ak dôjde k prekročeniu tejto lehoty, správa sa skončí.
Hneď po určení strany oprávnenej nakladať s majetkom prostredníctvom rozsudku, ktorý bol vyhlásený za konečný, alebo prostredníctvom predbežne vykonateľného rozsudku správca odovzdá majetok tejto osobe. Správa sa ruší na základe spoločného rozhodnutia oboch strán alebo na žiadosť jednej z nich ju zruší sudca, ktorý prejednáva návrhy na predbežné opatrenie.
D. Predbežné opatrenia
Predbežné opatrenia sa uplatňujú dovtedy, kým súd vynesie rozsudok v konaní vo veci samotnej.
Sudca v rámci predbežného konania môže skrátiť aj platnosť opatrení alebo ich podmieniť tým, že konanie vo veci samotnej sa musí podať v určitej lehote.
Platnosť predbežných príkazov vydaných v konaní vo veci samotnej sa skončí aj vtedy, keď sa predčasne ukončí hlavná žaloba.
Predbežné príkazy v rámci konania o rozvod manželstva môžu ostať v platnosti aj určitý čas po rozvode. Tieto príkazy sa môžu meniť alebo stiahnuť.
Platnosť predbežných príkazov vydaných pred konaním o rozvod manželstva uplynie, ak do štyroch týždňov od rozhodnutia, ktorým sa zavádzajú predbežné príkazy, nebude podaný návrh na rozvod manželstva.
E. Predbežné vykonávanie
Vykonávanie môže pozastaviť odvolací súd. Pozastavenie možno dosiahnuť aj prostredníctvom exekučného konania.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Všeobecné pravidlá
Proti rozsudku možno podať námietku, odvolanie a kasačnú sťažnosť.
Námietku môže na súde, ktorý vyniesol kontumačný rozsudok, podať strana odsúdená v neprítomnosti, a to do štyroch týždňov (premenná začiatku konania).
Odvolanie (v prípade súm vyšších ako 1 750 EUR) môže na odvolacom súde podať neúspešná strana, a to do troch mesiacov od vynesenia rozsudku.
Kasačnú sťažnosť môže na holandskom Najvyššom súde (*Hoge Raad der Nederlanden*) podať neúspešná strana, a to do troch mesiacov od vynesenia rozsudku buď súdu prvého a najvyššieho stupňa, alebo odvolacieho súdu.
Je možné podať proti súdnemu príkazu odvolanie na odvolací súd a kasačnú sťažnosť na holandský Najvyšší súd.
Odvolanie podáva navrhovateľ a zainteresované strany, ktoré sa dostavili na konanie, a to do troch mesiacov od vynesenia rozsudku, a iné zainteresované strany do troch mesiacov od oznámenia súdneho príkazu.
Kasačnú sťažnosť môžu podať strany, ktoré sa dostavili na jeden z predchádzajúcich súdov, a to do troch mesiacov od vynesenia rozsudku.
Účinkom týchto zákonných prostriedkov nápravy je pozastavenie výkonu za predpokladu, že rozsudok nebol vyhlásený za predbežne vykonateľný.
A. Zablokovanie
Proti povoleniu zablokovať majetok nie je povolené odvolanie sa na vyššom súde (článok 700 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Osoba, ktorá navrhuje zablokovanie, môže podať odvolanie a po ňom kasačnú sťažnosť proti rozhodnutiu zamietnuť žalobu.
B. Zverenie do opatery
Ak sa zverenie majetku do opatery nariadilo na žiadosť osoby, ktorá navrhla zablokovanie, proti súdnemu príkazu nie je povolené odvolanie sa k vyššiemu súdu.
Navrhovateľ môže proti zamietnutiu žaloby podať odvolanie a po ňom kasačnú sťažnosť.
Proti predbežnému súdnemu príkazu možno podať námietku, odvolanie a kasačnú sťažnosť.
C. Umiestnenie pod správu
Proti súdnemu príkazu, ktorým sa na majetok uvaľuje správa, možno podať námietku, odvolanie a kasačnú sťažnosť.
D. Predbežné opatrenia
Proti predbežným súdnym príkazom vydaným v rámci predbežného konania alebo v rámci konania vo veci samotnej možno podať námietku, odvolanie a kasačnú sťažnosť. Podať odvolanie alebo kasačnú sťažnosť proti predbežným súdnym príkazom vydaným v rámci konania o rozvod manželstva nie je povolené.
E. Predbežné vykonávanie
Ak rozsudok nebol vyhlásený za predbežne vykonateľný, takéto vyhlásenie možno stále dosiahnuť prostredníctvom odvolania alebo kasačnej sťažnosti alebo prostredníctvom exekučného konania. Ak bol rozsudok vyhlásený za predbežne vykonateľný, odvolací sudca môže jeho vykonávanie pozastaviť. To pri kasačnej sťažnosti nie je možné. Pozastavenie možno dosiahnuť aj prostredníctvom exekučného konania.

Posledná aktualizácia: 09/02/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku de bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: en.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Rakúsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Predbežné a preventívne opatrenia sú príklady zabezpečovacích opatrení. V rakúskom práve sa stanovujú tieto zabezpečovacie opatrenia:
opatrenia na zabezpečenie dôkazu,
opatrenia na dosiahnutie núteného predaja zábezpeky,
predbežné opatrenia.
Spoločným znakom všetkých týchto zabezpečovacích opatrení je to, že účastníci konania nemusia preukázať svoje nároky, ale jednoducho musia zabezpečiť príslušné dôkazy *prima facie* (t. j. musia ich vierohodne preukázať).
Z uvedených opatrení sú najdôležitejšie predbežné opatrenia, a preto sa nasledujúce poznámky týkajú výlučne ich.
Predbežné opatrenia sú rozhodnutia súdu, ktorými sa zabezpečuje budúci výkon, upravuje súčasný stav na určité obdobie alebo predbežne uspokojuje nárok.
Predbežné opatrenia sa rozdeľujú na opatrenia:
na zabezpečenie nároku na zaplatenie peňažnej sumy,
na zabezpečenie nároku na vykonanie činnosti,
na ochranu práva alebo právneho vzťahu.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Predbežné opatrenia sa vydávajú iba na návrh. Účastníkmi sú navrhovateľ a odporca. Na vydanie predbežného opatrenia sú príslušné tieto súdy
počas konania, ktoré sa už začalo: súd, ktorý vedie konanie, na rovnakom stupni,
počas výkonu rozhodnutia: exekučný súd,
pred hlavným konaním v sporovom konaní v čase medzi konaním a výkonom rozhodnutia: obvodný súd (*Bezirksgericht*), v pôsobnosti ktorého sa nachádza miesto všeobecnej príslušnosti odporcu,
alternatívne súd, v pôsobnosti ktorého sa nachádza predmet, ktorého sa predbežné opatrenie týka, alebo v pôsobnosti ktorého má trvalý alebo prechodný pobyt poddlžník, alebo obvodný súd, ktorý prvý koná vo veci výkonu.
Keďže konanie je v súlade s ustanoveniami pre výkon rozhodnutia, v prvom stupni nie je povinné právne zastúpenie.
Skutočné vykonávacie opatrenia (ako je úschova nariadená súdom) sa uskutočňujú z úradnej moci (prostredníctvom súdneho vykonávateľa). Trovy predbežného opatrenia, ktoré závisia od hodnoty predmetu sporu, najskôr znáša navrhovateľ, ktorý môže požadovať náhradu trov iba vtedy, ak uspeje v konaní vo veci samej. Tento nárok na náhradu trov sa v zásade predkladá v konaní vo veci samej. Odporca návrhu však má nárok na náhradu trov v rámci rozhodnutia o predbežnom opatrení, ak je úspešný v tomto konaní.

2.2 Hlavné podmienky

Na účely získania predbežného opatrenia musí navrhovateľ podať návrh, v ktorom sa uvedie a poskytne dôkaz *prima facie o* peňažnej pohľadávke, nároku na iné nepeňažné plnenie alebo spornom práve alebo právnom vzťahu, ako aj o riziku jeho nesplnenia.
S cieľom dosiahnuť vydanie predbežného opatrenia na zabezpečenie peňažnej pohľadávky navrhovateľ musí poskytnúť dôkaz *prima facie* o subjektívnom riziku; t. j. dôkaz *prima facie*, že bez predbežného opatrenia odporca prijme opatrenia na zmarenie alebo sťaženie uspokojenia peňažnej pohľadávky.
Pre všetky ostatné druhy predbežných opatrení je potrebný len dôkaz *prima facie o* objektívnom riziku, t. j. že bez predbežného opatrenia sa zmarí alebo značne sťaží vymáhanie alebo uspokojenie nároku súdnou cestou, a to najmä v dôsledku zmien podmienok týkajúcich sa predmetu, ktorého sa predbežné opatrenie týka.
Pri predbežných opatreniach na zabezpečenie peňažnej pohľadávky, ako aj pri iných druhoch predbežných opatrení je postačujúcim dôkazom *prima facie* o riziku to, že nárok by sa musel vymáhať v krajine, v ktorej nie je realizácia nároku zabezpečená medzinárodnými zmluvami ani právom Únie.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Všetky spôsoby dostupné na zabezpečenie peňažnej pohľadávky sú uvedené v exekučnom zákone (*Exekutionsordnung*). Patria k nim:
opatrenia na zabavenie a správu hnuteľného majetku,
príkaz zakazujúci nakladať s hnuteľnými hmotnými vecami alebo zriaďovať záložné právo k nim,
zákaz týkajúci sa tretej strany,
opatrenia na správu majetku odporcu,
príkaz zakazujúci nakladať s majetkom alebo naň zriaďovať ťarchy alebo práva zapísané v katastri nehnuteľností.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Účinky týchto opatrení sa líšia v závislosti od poskytnutej zábezpeky. Zabavením a správou hnuteľných hmotných vecí sa tieto veci vyjmú z priameho osobného vplyvu odporcu. V zásade sú aj práva nakladať so zabavenými a spravovanými vecami neplatné. Právna úprava udeľuje súdom široký rozsah poskytnutia „nevyhnutných alebo vhodných“ usmernení, kým tovar podlieha zabaveniu a správe, s cieľom predísť zmenám, ktoré by znížili ich hodnotu alebo výnosy z nich. Takéto usmernenia môžu napríklad zahŕňať predaj zabaveného tovaru rýchlo podliehajúceho skaze.
Každé nakladanie, ktoré porušuje zákaz nakladania s hmotným majetkom alebo zriaďovania záložného práva, je neplatné.
Zákaz týkajúci sa tretej strany udelený súdom zakazuje odporcovi nakladať s pohľadávkou alebo uspokojiť akékoľvek nároky voči tretím stranám. Zároveň sa tretím stranám prikazuje, aby odporcovi nezaplatili žiadnu dlžnú sumu a aby mu neodovzdali žiadny dlžný majetok a takisto aby nevykonali žiadne kroky, ktorými by zmarili alebo značne sťažili výkon rozhodnutia týkajúci sa pohľadávky alebo dlžného majetku, až kým súd neurčí inak. Inými slovami, poddlžníkom sa môže zakázať iba splnenie záväzku alebo zdržanie sa plnenia, ale nie vykonanie úhrady navrhovateľovi alebo vykonanie iného práva. Tretie strany, ktoré nedodržia príkaz, zodpovedajú za náhradu škody. Podľa zákona sa výslovne neupravuje, či sú práva na nakladanie s majetkom, ktoré by bolo v rozpore s predbežným opatrením, neplatné, a právne názory v Rakúsku v tejto otázke nie sú jednotné.
Správca, na ktorého súd dozerá, je vymenovaný na správu nehnuteľného majetku odporcu.

Do katastra nehnuteľností sa zaznamená skutočnosť, že dlžník nemôže nakladať alebo zriaďovať ťarchy na svoj nehnuteľný majetok alebo práva zapísané v katastri nehnuteľností. Po vytvorení tohto záznamu môže odporca samostatne nakladať s majetkom alebo právami a vykonávať príslušné zápisy v katastri nehnuteľností, ale len s obmedzeným účinkom vo vzťahu k navrhovateľovi. Tretej strane znova priznajú všetky jej práva, a to aj vo vzťahu k navrhovateľovi, a zákaz je možné zrušiť, len ak je nárok navrhovateľa zamietnutý súdom v konečnom rozsudku alebo je opatrenie inak zrušené.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Predbežné opatrenie je platné iba v stanovenej lehote, ktorá sa však môže predĺžiť na žiadosť navrhovateľa. Ak sa predbežné opatrenie vydá oddelene od konania vo veci samej, musí súd stanoviť primeranú lehotu na preukázanie dôvodov v prospech zabezpečeného nároku a podanie nároku alebo návrhu na výkon rozhodnutia. Odporca môže zastaviť výkon predbežného opatrenia a zrušiť už vykonané predbežné opatrenia tým, že uloží peňažnú náhradu.

Predbežné opatrenia sa musia zrušiť na žiadosť alebo z úradnej moci, ak:

lehota na preukázanie dôvodov návrhu uplynula a nebolo poskytnuté žiadne preukázanie,

predbežné opatrenie sa vykonalo vo väčšom rozsahu, než bolo potrebné na ochranu navrhovateľa,

nie sú viac splnené podmienky na vydanie predbežného opatrenia,

odporca zaplatil peňažnú náhradu alebo poskytol zábezpeku,

pominuli dôvody pre vydanie predbežného opatrenia.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

V konaní o vydaní predbežného opatrenia existujú tieto dva druhy odvolania, ktoré nemajú odkladný účinok na konanie:

námietka proti predbežnému opatreniu: ak neboli vo veci predtým vypočutí, odporca ohrozenej strany a poddlžník môžu do 14 dní podať námietku. Na zabezpečenie spravodlivého prerokovania je možné predložiť nové dôkazy. Súd prvého stupňa rozhoduje o takýchto námietkach na základe príkazu a pojednávanie o odvolaní nie je verejné,

námietka známa ako „Rekurs“ je k dispozícii aj proti rozhodnutiu v konaní o vydaní predbežného opatrenia. Lehota na podanie tejto námietky je 14 dní. Konanie o tejto námietke je písomné a nemôžu sa predkladať nové dôkazy. Odvolanie vo veci právnej otázky je tiež možné podať proti potvrdenému rozhodnutiu o vydaní predbežného opatrenia, ale nie vtedy, keď bol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnutý.

Osobitné pravidlá:

V právnych predpisoch sú stanovené tieto možnosti:

dočasné ubytovanie pre (rozvedeného/rozvedenú) manžela/manželku,

dočasná úprava, použitie alebo ochrana manželského majetku a manželských úspor,

dočasné ubytovanie pre dieťa,

opatrenia na ochranu pred domácim násilím,

opatrenia na ochranu pred násilím všeobecne,

dočasný nájom,

opatrenia na ochranu pred narušením súkromia,

opatrenia na uspokojenie naliehavej potreby ubytovania jedného z manželov.

Z týchto osobitných pravidiel sú obzvlášť dôležité predbežné opatrenia na ochranu pred násilím. V Rakúsku existuje veľmi účinný, a zároveň jednoduchý systém na ochranu pred násilím, ktorý umožňuje vykázať násilníckeho obyvateľa z bydliska a zabrániť jeho návratu. Osobe, ktorej násilnícke správanie vylučuje predpoklad stretnutia s inými osobami, môže byť zakázané navštevovať určité miesta alebo nadväzovať kontakt. Tento systém stanoví predovšetkým úzku spoluprácu medzi políciou, súdmi, miestnymi strediskami ochrany na ochranu pred násilím v rodine a ak sa to týka neplnoletých osôb aj medzi úradmi pre pomoc deťom a mládeži. (*Kinder- und Jugendhilfeträger*).

Posledná aktualizácia: 05/06/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Poľsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Druh opatrenia závisí od povahy pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť. Podľa článku 747 Občianskeho súdneho poriadku (*kodeks postępowania cywilnego*) sa peňažné pohľadávky zabezpečujú prostredníctvom:

zaistenia hnuteľného majetku, miezd a odmien, pohľadávok z bankového účtu alebo iných pohľadávok alebo iného vlastníckeho práva,

zaťaženia nehnuteľnosti povinného nariadenou hypotékou,

vydania zákazu nakladať s nehnuteľnosťou alebo zaťažiť nehnuteľnosť, ku ktorej neexistujú údaje z katastra nehnuteľností a registra hypoték alebo ktorej údaje z katastra nehnuteľností a registra hypoték sa stratili alebo boli zničené,

zaťaženia plavidla alebo plavidla vo výstavbe hypotékou na loď,

vydania zákazu nakladať s družstevným vlastníckym právom na priestory,

zriadenia súdne nariadenej správy (*zarząd przymusowy*) nad podnikom alebo poľnohospodárskym podnikom povinného alebo závodom, ktorý je súčasťou podniku, alebo jeho časťou či časťou poľnohospodárskeho podniku povinného.

Ak je zabezpečená iná než peňažná pohľadávka, súd nariadi zabezpečovacie opatrenie, ktoré v danom prípade považuje za primerané, vrátane opatrení, ktorých účelom je zabezpečenie peňažných pohľadávok (článok 755 Občianskeho súdneho poriadku). Konkrétne súd môže:

štandardizovať práva a povinnosti strán alebo účastníkov konania v priebehu tohto konania,

zakázať nakladanie s vecami alebo právami, na ktoré sa vzťahuje konanie,

pozastaviť vykonávacie konanie alebo iné konanie zamerané na výkon rozhodnutia,

upraviť otázky týkajúce sa starostlivosti o deti (maloleté osoby) a styku s deťmi,

nariadiť, aby sa do katastra nehnuteľností a registra hypoték či iného náležitého registra zapísala príslušná poznámka.

Pri výbere formy, akou sa poskytuje zabezpečenie, by sa mali zohľadniť záujmy strán alebo účastníkov konania, aby sa zaistila riadna právna ochrana oprávneného a aby povinný nebol zaťažený nadmerne.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Konanie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia sa začína:

na návrh strany alebo účastníka konania podaný súdu prvého stupňa s príslušnosťou vec preskúmať. Ak nie je možné určiť tento súd, príslušným súdom bude súd v mieste, kde sa má vykonať rozhodnutie o zabezpečení, alebo ak sa nemožno oprieť o tento základ či ak rozhodnutie o zabezpečení sa má vykonávať v jurisdikcii iných súdov, bude týmto súdom okresný súd (*sąd rejonowy*) pre hlavné mesto Varšava. Návrh na zabezpečenie podaný v priebehu konania posudzuje súd, na ktorom prebieha konanie, s výnimkou prípadov, keď je týmto súdom Najvyšší súd (*Sąd Najwyższy*). O nariadení zabezpečenia v takom prípade rozhoduje súd prvého stupňa (článok 734 Občianskeho súdneho poriadku),
ex officio v prípadoch, v ktorých súd môže začať konanie *ex officio* (článok 732 Občianskeho súdneho poriadku).
Návrhy na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sa podávajú písomne. Mali by spĺňať náležitosti procesnej písomnosti a mala by sa v nich určiť forma, akou sa má zabezpečenie poskytovať, a v prípade peňažnej pohľadávky by sa v návrhu mala uviesť aj výška zabezpečenia (ktorá nesmie byť vyššia než suma požadovanej pohľadávky a ktorá sa vypočíta spoločne s úrokom odo dňa vydania rozhodnutia o zabezpečení a s nákladmi na poskytovanie zabezpečenia a ktorá môže zahŕňať aj predpokladané trovy konania), ako aj okolnosti oprávňujúce podanie návrhu. Ak sa návrh na zabezpečenie podáva pred začiatkom konania, mal by sa v ňom stručne opísať aj predmet veci (článok 736 Občianskeho súdneho poriadku).
Zabezpečenie možno poskytnúť pred začatím konania alebo v jeho priebehu. Keď oprávnený získal exekučný titul, zabezpečovacie opatrenie sa môže nariadiť len vtedy, ak sa ním má zabezpečiť pohľadávka, pri ktorej ešte neuplynula lehota na vykonanie (článok 730 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Ak sa zabezpečovacie opatrenie nariadi pred začatím konania, súd stanoví lehotu, dokedy sa má podať písomná žiadosť o začatie konania, inak sa zabezpečenie zruší. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako dva týždne (článok 733 Občianskeho súdneho poriadku).
Návrh na zabezpečenie sa musí posúdiť bez zbytočného odkladu do jedného týždňa odo dňa jeho podania na súd, pokiaľ v osobitných ustanoveniach nie je uvedené inak. Ak sa v právnom predpise stanovuje, aby sa návrhy preskúmavali počas pojednávania, toto pojednávanie treba naplánovať do jedného mesiaca odo dňa podania návrhu (článok 737 Občianskeho súdneho poriadku).
Zabezpečovacie opatrenie sa nariadi súdnym rozhodnutím.

2.2 Hlavné podmienky

O zabezpečenie možno požiadať vo všetkých občianskych veciach, ktoré posudzuje súd alebo rozhodcovský súd (článok 730 Občianskeho súdneho poriadku).
Podmienky nariadenia zabezpečovacieho opatrenia: pohľadávka a právny záujem na nariadení zabezpečovacieho opatrenia musia byť opodstatnené.
Právny záujem na nariadení zabezpečenia existuje, ak nebude možné alebo ak bude veľmi náročné vykonať rozhodnutie vydané v danej veci, alebo ak bude iným spôsobom nemožné alebo veľmi náročné dosiahnuť cieľ konania bez poskytnutého zabezpečenia (článok 7301 Občianskeho súdneho poriadku).
Účelom zabezpečenia nemôže byť uspokojenie pohľadávky, pokiaľ sa v právnych predpisoch nestanovuje inak (článok 731 Občianskeho súdneho poriadku).
Súd môže vykonanie rozhodnutia o nariadení zabezpečovacieho opatrenia podmieniť poskytnutím vkladu oprávneného na zabezpečenie pohľadávok povinného vyplývajúcich z výkonu rozhodnutia o zabezpečení, s výnimkou prípadov, keď oprávneným je ministerstvo financií a keď sa zabezpečenie poskytuje na pohľadávky na výživné, invalidný dôchodok, alebo ak ide o prostriedky dlhované zamestnancovi vo veciach súvisiacich s pracovným právom v časti, ktorá neprevyšuje plnú mesačnú odmenu zamestnanca (článok 739 Občianskeho súdneho poriadku).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Zabezpečovacie opatrenie sa môže nariadiť na:
hnuteľný majetok,
mzdy a odmeny,
pohľadávky z bankového účtu alebo inej pohľadávky alebo iného vlastníckeho práva,
nehnuteľnosť,
plavidlá alebo plavidlá vo výstavbe,
družstevné vlastnícke právo na priestory,
podnik alebo poľnohospodársky podnik, závod, ktorý je súčasťou podniku, alebo jeho časti či časti poľnohospodárskeho podniku.
Zabezpečenie sa nevzťahuje na veci, pohľadávky ani práva vyňaté z výkonu súdneho rozhodnutia. Tovar, ktorý podlieha skaze, možno použiť ako zabezpečenie, ak povinný nemá iný majetok, ktorým by sa dali zabezpečiť pohľadávky oprávneného, a ak sa tento tovar môže rýchlo predať.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Hlavným účelom konania o nariadení zabezpečovacieho opatrenia je zaistiť, aby oprávnený (najčastejšie veriteľ) bol ochránený pred prípadnými nepriaznivými účinkami odkladu v prebiehajúcich konaniach na súde (ako aj pred začatím konania), a zlepšiť situáciu oprávneného v rámci vykonávacieho konania, ak predmetom súdneho konania a zabezpečenia je vykonateľná pohľadávka. Do určitej miery môže zabezpečenie umožniť oprávnenému získať aj peňažné plnenie.
Zabezpečenie navyše môže byť reakciou na úkony povinného, ktoré sú na úkor odôvodnených záujmov oprávneného.
Účinky zabezpečenia pre povinného sa líšia v závislosti od formy nariadeného zabezpečovacieho opatrenia a môžu mať túto podobu:
ak sa zaistí hnuteľný majetok, nakladanie s hnuteľným majetkom po zaistení nemá nijaký vplyv na ďalší priebeh konania a vykonávacie konanie v prípade zaisteného hnuteľného majetku sa môže viesť aj voči nadobúdateľovi,
ak sa ako zabezpečenie zaistí bankový účet podnikateľa alebo vlastníka poľnohospodárskeho podniku, povinný môže vyberať len sumy určené súdom pre potreby výplaty bežných miezd a odmien spolu s daňou zo závislej činnosti a inými zákonnými odvodmi, ako aj pre potreby úhrady režijných nákladov,
iné zaistené pohľadávky a vlastnícke práva možno využívať v obmedzenej miere (spôsob používania určí súd),
súdny exekútor predá všetky zaistené veci, ako aj práva k finančným nástrojom zaznamenaným na účte cenných papierov alebo na inom účte v zmysle pravidiel o obchodovaní s finančnými nástrojmi a získanú sumu uloží na vkladový účet súdu,
vydá sa zákaz nakladania s nehnuteľnosťou a družstevným vlastníckym právom na priestory alebo zákaz ich zaťaženia,
plavidlo alebo plavidlo vo výstavbe sa zaťaží hypotékou na loď,
povinnému sa odoberie právo na správu a riadenie a ustanoví sa súdne nariadená správa, pričom príjem z výkonu tejto správy slúži ako zabezpečenie,
vo veciach súvisiacich s vyživovacou povinnosťou musí povinný jednorazovo vyplatiť alebo pravidelne platiť oprávnenému konkrétnu sumu.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Povinný môže kedykoľvek požiadať o zrušenie alebo zmenu právoplatného rozhodnutia o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, ak dôvod zabezpečenia pominie alebo sa zmení (článok 742, článok 7541 ods. 3, článok 757 Občianskeho súdneho poriadku).
Zabezpečenie sa zruší, ak:
povinný vloží na vkladový účet ministerstva financií sumu vo výške zabezpečenia požadovanú oprávneným v návrhu na zabezpečenie,
žaloba alebo návrh sú právoplatne späťvzaté alebo zamietnuté ako neprípustné,
žaloba alebo návrh sú zamietnuté alebo konanie sa zastaví,
oprávnený neuplatní v začatom konaní nárok na celú pohľadávku alebo uplatní aj iné nároky okrem pohľadávky zabezpečenej pred začatím konania,

rozhodnutie o zabezpečovanej pohľadávke sa stane právoplatným (zabezpečenie sa zruší jeden mesiac po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia), oprávnený nepožiada o ďalšie vykonávacie opatrenia do dvoch týždňov odo dňa, kedy sa rozhodnutie o zabezpečovanej pohľadávke stalo právoplatným, v prípadoch, keď bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie prostredníctvom zaistenia hnuteľného majetku, miezd a odmien, pohľadávok z bankového účtu alebo iných pohľadávok alebo iného vlastníckeho práva alebo prostredníctvom zriadenia súdne nariadenej správy nad podnikom alebo poľnohospodárskym podnikom povinného alebo závodom, ktorý je súčasťou podniku, alebo jeho časťou či časťou poľnohospodárskeho podniku povinného.
Zabezpečenie sa okrem toho zruší (článok 754 1 Občianskeho súdneho poriadku):
dva mesiace od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zabezpečovanej pohľadávke alebo od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí odvolania alebo iného opravného prostriedku, ktoré povinný podal proti rozhodnutiu o zabezpečovanej pohľadávke,
ak oprávnený v lehote do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zabezpečovanej pohľadávke alebo rozhodnutia o zamietnutí odvolania alebo iného opravného prostriedku, ktoré povinný podal proti rozhodnutiu o zabezpečovanej pohľadávke, nepodal návrh na vykonanie ďalších vykonávacích úkonov v prípade zabezpečenia spočívajúceho okrem iného v zaistení hnuteľného majetku.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Oprávnený aj povinný môžu podať sťažnosť proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci zabezpečenia (článok 741 Občianskeho súdneho poriadku).

Posledná aktualizácia: 24/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku pt bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: en.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Portugalsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Predbežné a ochranné opatrenia sú určené na ochranu určitých právnych situácií a môžu zahŕňať: a) predbežné opatrenia v rozsahu pôsobnosti právneho rámca pre dospelých so sprievodom ustanoveného zákonom č. 49/2018 zo 14. augusta 2018; b) dočasná správa majetku neprítomnej osoby (článok 1021 Občianskeho súdneho poriadku); c) ustanovenie procesného opatrovníka (článok 17 Občianskeho súdneho poriadku) alebo d) opatrenia nevyhnutné na ochranu majetku vrátane majetku bez vlastníka (článok 938 Občianskeho súdneho poriadku).
Účelom ochranných opatrení (napríklad tých, ktoré sú stanovené v článku 362 a nasledujúcich Občianskeho súdneho poriadku) je odstrániť riziko vážneho alebo nenapraviteľného poškodenia nároku počas prebiehajúceho konania (*periculum in mora*) a zabezpečiť, aby bolo možné vykonať konečný rozsudok (článok 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Okrem prípadov, keď súd nariadi obrátenie procesnej zodpovednosti za podanie návrhu na začatie hlavného konania (*inversão do contencioso*), ochranné konania závisia od návrhu na začatie konania na určenie nároku chráneného ochranným opatrením (článok 364 Občianskeho súdneho poriadku); týmito konaniami sa chránia alebo predvídajú účinky konečného opatrenia na základe predpokladu, že rozhodnutie vydané v hlavnom konaní bude v prospech navrhovateľa.
Riziko ujmy (*periculum in mora*) oprávňuje súd predbežne a súhrnne posúdiť významný právny vzťah, ktorý sa následne bude musieť podrobiť zdĺhavejšiemu preskúmaniu. Ak sú výsledky tohto predbežného posúdenia v prospech navrhovateľa, nariadia sa opatrenia s cieľom predísť uvedenému riziku.
Ochranné opatrenia sú určené na zabezpečenie praktického výsledku konečného rozhodnutia, na zabránenie vzniku vážnej škody alebo na anticipáciu presadzovania práva, pričom sa nimi v maximálnej možnej miere usiluje o dosiahnutie rovnováhy medzi záujmami rýchlosti a právnej istoty.
V portugalskom občianskom procesnom práve sú stanovené dva druhy ochranných opatrení:
a) všeobecné ochranné opatrenia (články 362 až 376 Občianskeho súdneho poriadku);
b) konkrétne ochranné opatrenia (články 377 až 409 Občianskeho súdneho poriadku).
Všeobecné ochranné opatrenia sú upravené v článku 362 Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom sa stanovuje, že pokiaľ niekto vyjadrí odôvodnené obavy z toho, že iná osoba môže vážne a nenapraviteľne poškodiť jeho nárok a neuplatňuje sa ani jedno zo zákonom stanovených ochranných opatrení, môže požadovať primerané preventívne alebo predbežné opatrenie na zabezpečenie presadzovanie práva, ktoré je ohrozené (článok 362 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Nárok navrhovateľa môže byť založený na existujúcom práve alebo na práve, ktoré súd stanoví v konaniach, ktoré prebiehajú alebo v ktorých bude podaný návrh na ich začatie (článok 362 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Všeobecné ochranné opatrenia sa neuplatňujú, keď je cieľom zabezpečiť sa pred rizikom ujmy, na ktoré sa vyslovene vzťahuje niektoré z konkrétnych opatrení (článok 362 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).
Konkrétne ochranné opatrenia sú opatrenia, ktoré sú výslovne stanovené v Občianskom súdnom poriadku alebo v osobitných právnych predpisoch.
V portugalskom Občianskom súdnom poriadku sú stanovené tieto konkrétne ochranné opatrenia:
a) predbežné navrátenie vlastníctva (článok 377 Občianskeho súdneho poriadku);
b) pozastavenie rozhodnutí obchodnej spoločnosti (článok 380 Občianskeho súdneho poriadku);
c) dočasné výživné (článok 384 Občianskeho súdneho poriadku);
d) predbežná náhrada škody (článok 388 Občianskeho súdneho poriadku);
e) zaistenie (článok 391 Občianskeho súdneho poriadku);
f) zákaz nových prác (článok 397 Občianskeho súdneho poriadku);
g) zmrazenie aktív (článok 403 Občianskeho súdneho poriadku).

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Každý, kto vyjadrí odôvodnenú obavu z toho, že iná osoba môže vážne a nenapraviteľne poškodiť jeho práva, môže požadovať primerané preventívne alebo predbežné opatrenie na zabezpečenie účinnosti práva, ktoré je ohrozené (článok 362 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Nárok navrhovateľa môže byť založený na existujúcom práve alebo na práve, ktoré súd ustanoví v konaniach, ktoré prebiehajú alebo v ktorých bude podaný návrh na ich začatie (článok 362 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Opatrenia tohto druhu sa nariaďujú, ak existuje vysoká pravdepodobnosť, že je právo skutočné, a ak existuje dostatočne opodstatnené riziko jeho porušenia (článok 368 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Súd však opatrenia môže zamietnuť, ak by škoda, ktorá by odporcovi vznikla v dôsledku uplatnenia týchto opatrení, výrazne prevyšovala škodu, ktorej sa navrhovateľ snaží zabrániť (článok 368 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Všeobecné ochranné opatrenia možno uplatniť iba vtedy, ak neexistuje žiadne konkrétne ochranné opatrenie vyhradené pre skutkový stav prípadu (článok 362 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).
Preto sa v prípade **všeobecných ochranných opatrení** uvedených v článku 362 Občianskeho súdneho poriadku uplatňujú tieto zákonné predpoklady:
a) zjavná existencia práva;
b) opodstatnená obava z toho, že iná osoba môže vážne alebo nenávratne poškodiť právo (*periculum in mora*);
c) praktická vhodnosť preventívnych alebo predbežných opatrení na zabezpečenie presadzovania práva, ktoré je ohrozené;
d) opatrenie, ktoré sa má dosiahnuť, nesmie byť zahrnuté v iných ochranných postupoch.
Na to, aby súd nariadil ochranné opatrenia, stačí, aby pri rýchlom preskúmaní zistil, že existujú presvedčivé dôkazy o nárokovanom práve (*fumus bonis juris*) a odôvodnená obava, že čas potrebný na konečné vyriešenie sporu môže spôsobiť nenapraviteľnú škodu alebo škodu, ktorej náprava by bola zložitá (*periculum in mora*). Sudca musí byť dostatočne presvedčený, že výsledok hlavného konania bude v prospech navrhovateľa, pretože ochranné opatrenia zahŕňajú jasný zásah do právnej situácie odporcu (článok 368 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
Pokiaľ ide o **konkrétne ochranné opatrenia**:
a) **Predbežné navrátenie vlastníctva**: V prípade násilnej lúpeže môže vlastník žiadať, aby mu bolo vlastníctvo predbežne vrátené, pričom uvedie príslušné skutočnosti o majetku, lúpeži a násilí. Sudca môže nariadiť navrátenie bez predvolania alebo vypočutia páchateľa, ak je po preskúmaní dôkazov presvedčený, že navrhovateľ vlastnil majetok a bol oň násilne pripravený (články 377, 378 a 379 Občianskeho súdneho poriadku).
b) **Pozastavenie rozhodnutí obchodnej spoločnosti**: Ak akékoľvek združenie alebo obchodná spoločnosť prijíma uznesenia v rozpore s právnymi predpismi alebo stanovami, každý člen alebo spoločník môže do desiatich dní (od dátumu zasadnutia, počas ktorého sa uznesenia prijali, prípadne od dátumu, keď sa navrhovateľ o nich dozvedel, ak na zasadnutie nebol riadne pozvaný) požiadať o pozastavenie vykonania týchto uznesení. Musí potvrdiť svoju pozíciu člena alebo spoločníka a dokázať, že vykonanie týchto uznesení môže spôsobiť významnú škodu. K návrhu sa musí pripojiť kópia zápisnice, v ktorej je zaznamenané prijatie uznesení, a v prípade, že sa zasadnutie podľa zákona nevyžaduje, kópia tejto zápisnice sa nahrádza listinným dôkazom uznesenia (články 380 až 383 Občianskeho súdneho poriadku).
c) **Dočasné výživné**: Osoba, ktorá má nárok na výživné, môže požadovať určenie mesačnej sumy, ktorú by mala dostávať vo forme dočasného výživného za predpokladu, že sa nevykonala prvá konečne stanovená platba. Keď súd dostane návrh na určenie dočasného výživného, stanoví sa dátum pojednávania a účastníkom sa oznámi, že sa musia dostaviť osobne alebo ich musí zastupovať zástupca s osobitnou plnou mocou. Obhajoba sa predloží počas samotného pojednávania a sudca sa snaží dospieť k dohode o stanovení výživného, ktoré sa následne schváli rozsudkom (články 384 až 387 Občianskeho súdneho poriadku).
Ak sa jeden z účastníkov konania na súd nedostaví alebo ak sa nepodarí dospieť k dohode, sudca nariadi dokazovanie a až potom vynesie ústne rozhodnutie, ktoré sa musí stručne odôvodniť (článok 385 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).
d) **Predbežná náhrada škody**: V súvislosti s nárokmi na náhradu škody v prípade smrti alebo ujmy na zdraví môže poškodený účastník konania a osoby, ktoré majú nárok na výživné od tohto poškodeného účastníka, ako aj tie, ktorým poškodený účastník platil výživné v súlade s prirodzenou povinnosťou, požadovať poskytnutie určitej peňažnej sumy vo forme mesačných platieb ako predbežnej kompenzácie za ujmu na zdraví. Sudca prijme požadované opatrenie za predpokladu, že existujú dôkazy o vzniku núdze v dôsledku utrpených zranení a dôkazy o povinnosti odporcu poskytnúť kompenzáciu. Predbežné vysporiadanie, ktoré sa zohľadní pri konečnej náhrade škody, určí primerane súd. To platí aj v prípadoch, keď je nárok na náhradu škody založený aj na ujme na zdraví, ktorá môže vážne ohroziť životnosť alebo životné podmienky poškodenej strany. Uvedené body súvisiace s dočasným výživným sa primerane uplatňujú aj pri úprave tohto opatrenia (články 388 až 390 Občianskeho súdneho poriadku).
e) **Zaistenie**: Zaistenie umožňuje veriteľovi, ktorý sa oprávnene obáva straty majetku, ktorým je zabezpečená pohľadávka, aby dosiahol súdne zaistenie majetku. Navrhovateľ zaistenia predloží skutočnosti, ktoré podporujú nárok a odôvodňujú uvedené riziko, pričom uvedie zoznam majetku, ktorý sa má zaistiť, spolu so všetkými informáciami potrebnými na vykonanie zaistenia. Ak sa zaistenie žiada proti osobe, ktorá kúpila majetok dlžníka, navrhovateľ predloží skutočnosti, ktorými podporí úspešnosť námietky, a to aj v prípade, že sa nepreukáže, že kúpa bola súdne napadnutá (články 391 až 396 Občianskeho súdneho poriadku).
Po preskúmaní dôkazov sa zaistenie nariadi bez vypočutia druhého účastníka konania za predpokladu, že sa právne požiadavky uznali za splnené (článok 393 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
V prípade zaistenia lodí alebo ich nákladu navrhovateľ okrem splnenia všeobecných požiadaviek zodpovedá aj za preukázanie toho, že zaistenie je prípustné vzhľadom na charakter nároku (článok 394 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). V tomto prípade k zaisteniu nedôjde, ak dlžník okamžite poskytne veriteľovi prijateľnú zábezpeku alebo sudca do dvoch dní uzná za vhodné zastaviť odchod plavidla dovtedy, kým sa zábezpeka neposkytne (článok 394 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
f) **Zákaz nových prác**: Každý, kto sa domnieva, že došlo k porušeniu jeho práva na výlučné vlastníctvo alebo spoluvlastníctvo alebo akéhokoľvek iného práva viažuceho sa k veci alebo k jeho osobe v dôsledku nových prác alebo nových služieb, ktoré ho poškodzujú alebo ho môžu poškodiť, môže do 30 dní od dátumu, v ktorý si túto skutočnosť uvedomil, požiadať o okamžité prerušenie prác alebo služieb. Navrhovateľ môže zákaz uložiť aj mimosúdne, priamym oznámením realizátorovi prác alebo zodpovednej osobe alebo ich zástupcovi pred dvoma svedkami, aby zastavili práce. Tento mimosúdny zákaz je neplatný, ak sa do piatich dní nepredloží návrh na súdne potvrdenie zákazu (články 397 až 402 Občianskeho súdneho poriadku).
g) **Zmrazenie aktív:** Ak existuje primeraná obava zo zmiznutia, z ukrytia alebo zo straty hnuteľného alebo nehnuteľného majetku alebo dokumentov, môže sa požadovať zmrazenie aktív. Závisí od úkonu špecifikácie aktív alebo určenia vlastníckych práv k zmrazeným aktívam (články 403 až 409 Občianskeho súdneho poriadku).
O toto opatrenie môže požiadať každá osoba, ktorá má záujem o zachovanie aktív alebo dokumentov, aj keď veritelia oň môžu požiadať iba v prípadoch, keď je potrebné zaistiť dedičstvo. Navrhovateľ musí súhrnne dokázať právo týkajúce sa aktív, ako aj skutočností, na ktorých sa zakladá obava z ich straty alebo zníženia ich hodnoty. Ak právo týkajúce sa týchto aktív závisí od prebiehajúceho konania alebo žaloby, ktorá sa má podať, navrhovateľ musí presvedčiť súd o pravdepodobnej opodstatnenosti dotknutého návrhu. Keď sa požadované dôkazy predložia, sudca prijme opatrenia, ak sa domnieva, že bez nich je navrhovateľov záujem vážne ohrozený.

2.1 Postup

S výnimkou zákazu nových prác, v prípade ktorého možno začať mimosúdnym opatrením, po ktorom sa predloží návrh na potvrdenie súdom (článok 397 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku), všetky ostatné ochranné opatrenia sú založené na počiatočnom návrhu podanom na súde, v ktorom navrhovateľ poskytne súhrnný dôkaz o ohrozenom práve a odôvodní obavu z ujmy. V tomto návrhu sa predloží zoznam najviac piatich svedkov a iné požadované dôkazy v súlade s článkom 365 Občianskeho súdneho poriadku.
Sudca môže na požiadanie v rozhodnutí, ktorým nariaďuje opatrenie, zbaviť navrhovateľa povinnosti podať návrh na začatie hlavného konania vo veci samej, ak dôkazy predložené v konaní viedli k pevnému presvedčeniu, že chránené právo je skutočné, a ak je povaha nariadeného opatrenia vhodná na

vyriešenie sporu (článok 369 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Túto výnimku možno uplatniť do konca záverečného pojednávania. V prípadoch bez predchádzajúceho pojednávania medzi stranami môže odporca namietať proti obráteniu procesnej zodpovednosti a zároveň napadnúť nariadené opatrenie (článok 369 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Pravidlá obrátenia procesnej zodpovednosti sa primerane uplatňujú aj na predbežné navrátenie vlastníctva, pozastavenie rozhodnutí obchodnej spoločnosti, predbežné výživné, zákaz nových prác a ďalšie opatrenia stanovené v osobitných právnych predpisoch, ktorých charakter umožňuje konečné urovnanie sporu (článok 376 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).
Ak sa v právnych predpisoch nestanovuje, že sa ochranné opatrenie nariadi bez vypočutia odporcu, súd odporcu vypočuje okrem prípadu, keď by vypočutie vážne ohrozilo ciele alebo účinnosť opatrenia (článok 366 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
V prípade vypočutia odporcu pred nariadením opatrenia ho súd vyzve, aby do desiatich dní predložil svoje námietky. Ak už odporca bol predvolaný v hlavnej veci, namiesto predvolania sa mu zašle oznámenie (článok 366 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Pokiaľ lehota na podanie námietok uplynula a odporca bol vypočutý, podľa potreby sa predložia dôkazy požadované alebo určené súdom (článok 367 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
Ak odporca nebol vypočutý a má sa nariadiť opatrenie, odporcovi sa len oznámi rozhodnutie o prijatí opatrenia (článok 366 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku). Po doručení oznámenia má odporca vo všeobecnosti právo odvolať sa proti rozhodnutiu, ktorým sa nariaďuje predbežné opatrenie, ak sa domnieva, že vzhľadom na skutkové okolnosti by sa nemalo prijať. Môže takisto podať námietku, ak si želá predložiť skutočnosti alebo dôkazy, ktoré súd nezohľadnil a vďaka ktorým môžu ochranné opatrenia stratiť svoje opodstatnenie alebo sa môžu obmedziť (článok 372 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
Odporca môže akýmkoľvek z uvedených prostriedkov napadnúť rozhodnutie s cieľom obrátiť procesnú zodpovednosť (článok 372 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Ak odporca podá námietku, súd musí rozhodnúť, či ponechá, obmedzí alebo zruší nariadené opatrenie. Toto rozhodnutie a prípadne zachovanie alebo zrušenie obrátenia procesnej zodpovednosti možno napadnúť a podľa potreby musia byť predložené dôkazy požadované alebo určené súdom z vlastného podnetu (článok 372 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).
So zreteľom na miestnu príslušnosť sa v článku 78 Občianskeho súdneho poriadku uvádza, že:
a) návrhy na zaistenie a zmrazenie aktív možno podať na súde, na ktorom sa začne hlavné konanie, alebo na súde, ktorý je príslušný podľa miesta, na ktorom sa nachádza majetok, prípadne ak sa majetok nachádza vo viacerých okresoch, na jednom z príslušných súdov [článok 78 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku];
b) v prípade zákazu nových prác je príslušný súd podľa miesta, na ktorom sa majú práce vykonať [článok 78 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku];
c) v prípade ostatných ochranných opatrení je príslušný ten súd, ktorý má konať vo veci samej [článok 78 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku].
Ak nedôjde k obráteniu procesnej zodpovednosti, konanie sa pripojí k spisu okamžite po podaní návrhu; ak konanie začne na inom súde, postúpi sa príslušnému súdu, ktorý má výlučnú právomoc, pokiaľ ide o ďalšie kroky (článok 78 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Ak sa návrh na ochranné opatrenie podá v priebehu konania, návrh by sa mal podať na súde, na ktorom prebieha príslušné konanie, pokiaľ sa nerozhoduje o odvolaní. V tom prípade sa zlúčenie vecí uskutoční po ukončení konania alebo po tom, ako sa spisy z hlavného konania vrátia súdu prvého stupňa (článok 364 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).
Zastúpenie advokátom je povinné, ak hodnota opatrenia presahuje 5 000,00 EUR alebo ak je prípustné odvolanie v zmysle článku 58 a 1090 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s článkom 44 ods. 1 zákona o organizácii súdnictva.
Hodnota ochranných opatrení sa určuje takto:
a) pri dočasnom výživnom a predbežnej náhrade škody sa požadovaná mesačná platba vynásobí dvanástimi [článok 304 ods. 3 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku];
b) pri predbežnom navrátení vlastníctva na základe hodnoty majetku, ktorý bol vlastníkovi odňatý [článok 304 ods. 3 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku];
c) pri pozastavení rozhodnutí obchodnej spoločnosti na základe rozsahu škody [článok 304 ods. 3 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku];
d) pri zákaze nových prác a všeobecných ochranných opatreniach na základe škody, ktorej sa má predísť [článok 304 ods. 3 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku];
e) pri zaistení na základe výšky pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť [článok 304 ods. 3 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku];
f) pri zmrazení aktív na základe hodnoty zadržaných aktív [článok 304 ods. 3 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku].

2.2 Hlavné podmienky

Pri posudzovaní kritérií vzťahujúcich sa na nariadenie ochranného opatrenia musí súd vždy preskúmať, či sú uvádzané obavy odôvodnené, nakoľko sú závažné a aké zložité bude vykonať nápravu pri prípadnej ujme na zdraví. Súd takisto posúdi, či je preventívne alebo predbežné opatrenie v danej veci vhodné so zreteľom na zaručenie práva, ktoré je údajne ohrozené. Musí sa preukázať, že každé oneskorenie predstavuje riziko.
Súd posudzuje aj to, či dané konanie skutočne závisí alebo môže závisieť od návrhu na začatie konania, ktorý bol podaný alebo sa má podať vo vzťahu k právu chránenému týmto opatrením.
V tomto druhu konania súd zabezpečí skrátené dokazovanie (t. j. menej dôkladné ako v hlavnom konaní), ktorým sa má preukázať, že chránené právo pravdepodobne skutočne existuje a obavy o jeho porušenie sú dostatočne odôvodnené.
Všetky ochranné opatrenia sa považujú za naliehavé, pričom majú prednosť pred všetkými ostatnými súdnymi úkonmi, ktoré nie sú naliehavé (článok 363 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), a musí sa o nich rozhodnúť v prvom stupni najneskôr do dvoch mesiacov, alebo ak nie je potrebné predvolať odporcu, do 15 dní (článok 363 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Ochranné opatrenia sa môžu vzťahovať na práva a hnuteľný a nehnuteľný majetok, ktoré v zmysle právnych predpisov nie sú úplne alebo čiastočne vylúčené.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Keďže ochranné opatrenia nariaďujú súdy, sú záväzné pre všetky verejné a súkromné subjekty a majú prednosť pred opatreniami prijatými inými orgánmi (článok 205 ods. 2 Ústavy Portugalskej republiky). Každému, kto poruší nariadené ochranné opatrenie, sa uloží sankcia za kvalifikované porušenie, a to bez ohľadu na akékoľvek vykonávacie opatrenia (článok 375 Občianskeho súdneho poriadku).

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Bez ohľadu na to, či bol navrhovateľ zbavený povinnosti podať návrh na začatie hlavného konania, v článku 373 Občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, že ochranné konanie skončí a akékoľvek nariadené opatrenie zaniká:
a) ak navrhovateľ nepodá návrh na začatie konania, od ktorého závisí opatrenie, do 30 dní od dátumu, v ktorý mu bolo oznámené, že rozhodnutie nariaďujúce opatrenie sa stalo konečným a nedá sa proti nemu odvolať [článok 373 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku];

b) ak sa po podaní návrhu na začatie konania proces zastaví na viac než 30 dní v dôsledku nedbanlivosti navrhovateľa [článok 373 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku];
c) ak sa konanie uzavrie konečným rozhodnutím, proti ktorému sa nemožno odvolať [článok 373 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku];
d) ak sa konanie uzavrie z procesných dôvodov a navrhovateľ nepodá návrh na začatie nového konania v lehote, počas ktorej môže využiť účinky predchádzajúceho návrhu vo svoj prospech [článok 373 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku];
e) ak zaniklo právo, ktoré sa navrhovateľ snaží zabezpečiť [článok 373 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku].
Bez ohľadu na pravidlá týkajúce sa rozdelenia dôkazného bremena, keď rozhodnutie, ktorým sa nariaďuje ochranné opatrenie a obracia procesná zodpovednosť, nadobudne právoplatnosť a nedá sa proti nemu odvolať, odporcovi sa oznámi, že každý návrh na začatie konania týkajúci sa napadnutia existencie chráneného práva sa musí podať do 30 dní od doručenia oznámenia, v opačnom prípade sa spor bude považovať za vyriešený na základe opatrenia (článok 371 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
Rovnaké ustanovenie sa uplatňuje, ak sa po predložení návrhu konanie zastaví na viac ako 30 dní v dôsledku nedbanlivosti navrhovateľa, alebo ak sa návrh na začatie konania zamietol z procesných dôvodov a navrhovateľ nepodal návrh na začatie nového konania v lehote, počas ktorej môže využiť účinky predchádzajúceho návrhu vo svoj prospech (článok 371 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Hneď ako bude vo veci vydané konečné rozhodnutie, ochranné opatrenia zaniknú (článok 371 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Bežné odvolania sú prípustné, keď hodnota opatrení presahuje limit súdu, na ktorom bolo podané odvolanie proti rozhodnutiu, a napadnuté rozhodnutie postihuje účastníka, ktorý podáva odvolanie, v rozsahu, ktorý predstavuje viac než polovicu tejto sumy (článok 629 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
Odvolanie je takisto vždy prípustné proti rozhodnutiam týkajúcim sa hodnoty ochranných opatrení na základe toho, že hodnota presahuje limit súdu, ktorý prijal napadnuté rozhodnutie [článok 629 ods. 3 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku], a proti predbežnému zamietnutiu počiatočných návrhov na ochranné opatrenia [článok 629 ods. 3 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku].
Proti rozhodnutiam nariaďujúcim obrátenie procesnej zodpovednosti sa možno odvolať len spolu s odvolaním proti rozhodnutiu o požadovanom opatrení; rozhodnutia o zamietnutí obrátenia procesnej zodpovednosti sú konečné a nemožno sa proti nim odvolať (článok 370 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).
Proti rozhodnutiam o nariadení ochranných opatrení vrátane rozhodnutí, ktorými sa nariaďuje obrátenie procesnej zodpovednosti, sa nemožno odvolať na najvyššom súde (*Supremo Tribunal de Justiça*) bez toho, aby boli dotknuté prípady, v ktorých je odvolanie vždy prípustné (článok 370 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Ochranné rozhodnutie môže napadnúť:
každý účastník konania, ktorý prehrá spor (článok 631 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku),
každá osoba, ktorá nie je účastníkom konania, ale v dôsledku príslušného rozhodnutia utrpí priamu a skutočnú ujmu (článok 631 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).
Súdom príslušným na konanie o odvolaní je súd druhého stupňa, v ktorého obvode sa nachádza súd, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie.
Lehota na podanie odvolania je 15 dní od oznámenia rozhodnutia (článok 638 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Ak sa odvolanie týka aj opätovného posúdenia zaevidovaných dôkazov, lehota sa predĺži o desať dní (článok 638 ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku).
Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým sa úplne zamieta alebo nenariaďuje opatrenie, má odkladný účinok [článok 647 ods. 3 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku]. V ostatných prípadoch má výlučne devolutívny účinok.

Uplatniteľné právne predpisy

Zákon č. 41/2013 z 26. júna 2013 – Občiansky súdny poriadok
Zákon č. 62/2013 z 26. augusta 2013 – zákon o organizácii súdnictva

Súvisiace odkazy

Ďalšie informácie možno získať na týchto webových sídlach:
Portál justície
Generálne riaditeľstvo pre politiku v oblasti spravodlivosti
Portál CITIUS
Databáza právnych dokumentov
Úradný vestník Portugalska

Poznámka:

Kontaktné miesto EJS pre občianske a obchodné veci, súdy a iné subjekty a orgány nie sú viazané informáciami uvedenými v tomto texte. Hoci sa tento text pravidelne aktualizuje, aj tak je potrebné naštudovať si príslušné platné právne predpisy, pričom sú možné zmeny výkladu na základe judikatúry.

Posledná aktualizácia: 11/07/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Rumunsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Jednotlivými druhmi ochranných opatrení sú predbežné a súdne zaistenie a predbežné zablokovanie. Ochranné opatrenia sú procesné súdne príkazy na zmrazenie a ochranu vydávané súdom na majetok dlžníka s cieľom zabrániť protistrane v zničení alebo prevedení príslušného majetku alebo v zmenšení jeho objemu.
Predbežné zaistenie tvorí zmrazenie vysledovateľných aktív dlžníka s cieľom vymáhať ich, keď veriteľ získa vykonateľný titul. Občiansky súdny poriadok obsahuje niekoľko špeciálnych ustanovení týkajúcich sa postupu výkonu predbežného zaistenia civilných lodí.
Súdne zaistenie predstavuje zmrazenie aktív tým, že sa zveria do úschovy súdnemu exekútorovi.
Súdne zaistenie sa môže uplatniť vždy, keď sa vedie súdne konanie týkajúce sa majetku alebo iného nadradeného vecného práva, vlastníctva majetku alebo užívania alebo správy spoločného majetku, pričom súd je oprávnený schváliť súdne zaistenie majetku.
Predbežné zablokovanie sa môže uplatniť v prípade peňazí, cenných papierov alebo iného vysledovateľného hnuteľného nehmotného majetku, ktorý dlžníkovi dlhuje tretia osoba.
Vykonateľné zablokovanie je forma nepriameho vykonania, pomocou ktorého sa vymáhajú peniaze, cenné papiere alebo iný vysledovateľný hnuteľný nehmotný majetok.

Niektoré rozsudky súdu prvého stupňa sú *zo zákona predbežne vykonateľné*, keď je ich cieľom určiť výkon rodičovských práv a povinností, práva na osobný vzťah s maloletou osobou a jej bydlisko; odmeňovanie, dávky v nezamestnanosti; odškodnenie v prípade pracovného úrazu; anuitu, vyživovaciu povinnosť; dávky na deti a dôchodok; odškodnenie v prípade smrti alebo ujmy na zdraví či poškodenia zdravia; okamžité opravy; zapečatenie, odstránenie pečatí alebo inventarizáciu; nároky týkajúce sa držby; rozsudky vynesené na základe toho, že odporca priznal pohľadávky navrhovateľa, atď. Tieto rozsudky sú predbežne vykonateľné.

Súd môže pripustiť predbežné vykonávanie rozsudkov týkajúcich sa aktív.

Pokiaľ ide o poskytnutie dôkazu, **každá osoba, ktorá má naliehavý záujem o preukázanie svedectva osoby, stanoviska odborníka alebo stavu určitého majetku alebo ktorá má záujem o priznanie podania, skutočnosti alebo práva, má nárok pred súdnym konaním a v jeho priebehu požiadať o vykonanie takéhoto dôkazu**.

Ak držiteľ poskytne dôkazy o tom, že jeho práva duševného vlastníctva sú predmetom nezákonného konania, ktoré v súčasnosti prebieha alebo má prebiehať v blízkej budúcnosti, pričom je pravdepodobné, že toto konanie mu spôsobí škodu, ktorú bude ťažké napraviť, môže súd požiadať o prijatie predbežných opatrení (zákaz porušenia alebo predbežné zastavenie; prijatie opatrení potrebných na zabezpečenie ochrany dôkazov).

V prípade škody spôsobenej prostredníctvom tlačených alebo audiovizuálnych médií, súd môže nariadiť predbežné zastavenie škodlivého konania len v prípade, ak škoda spôsobená navrhovateľovi je závažná, ak konanie zjavne nie je oprávnené a ak sa opatrenia prijaté súdom nejavia ako neprimerané vzhľadom na spôsobenú škodu.

Súd rozhodne o návrhu v súlade s ustanoveniami, ktoré sa týkajú predbežného súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania,

V prípade predloženia návrhu pred podaním žaloby vo veci samotnej v rozsudku, ktorým sa nariaďuje predbežné opatrenie, musí byť uvedená aj lehota, v ktorej je nutné podať žalobu vo veci samotnej; ak sa táto žaloba nepodá, platnosť opatrenia sa automaticky skončí. Ak je pravdepodobné, že prijaté opatrenia spôsobia škodu protistrane, súd môže nariadiť navrhovateľovi, aby zložil zábezpeku v stanovenej výške.

Platnosť opatrení prijatých pred začatím súdneho konania na obhajobu porušeného práva sa automaticky končí, ak navrhovateľ nepodá návrh na súd v lehote stanovenej súdom, najneskôr však do 30 dní odo dňa prijatia opatrení.

Na žiadosť dotknutého účastníka konania je navrhovateľ povinný nahradiť všetky prípadné škody spôsobené prijatými predbežnými opatreniami, ak je žaloba vo veci samotnej zamietnutá ako nedôvodná. Ak však navrhovateľ túto škodu nezavinil, alebo ak ju zavinil len v malej miere, súd na základe osobitných okolností môže rozhodnúť, že mu nenariadi zaplatenie náhrady škody, ktorú požaduje protistrana, prípadne môže nariadiť zníženie požadovanej výšky náhrady škody.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Súdny príkaz na predbežné zaistenie vydáva súd a vykonanie zabezpečuje súdny úradník bez ďalších povolení a formalít; vyžaduje sa len registrácia. Navyše zaistenie sa uplatňuje bez toho, aby sa dlžníkovi (vopred) oznámilo.

Príkazy môže vydávať len súd prvého stupňa s právomocou v danej veci (súdne zaistenie, predbežné zablokovanie) alebo súd prvého stupňa, ktorý vo veci koná, prípadne súd, v ktorého miestnej príslušnosti sa majetok nachádza (súdne zaistenie). V týchto osobitných konaniach nie je povinná pomoc právnika.

Rozsudky týkajúce sa predbežného zaistenia a predbežného zablokovania vykonáva súdny exekútor. Súdny exekútor môže pripraviť všetky dokumenty na účely ochrany a správy, prijímať výnosy a splatné sumy a vyplácať súčasné dlhy a dlhy určené vo vykonateľnom titule. Medzi predvídateľné náklady patria len súdne kolkové poplatky, ktoré podľa článku 11 ods. 1 písm. b) mimoriadneho nariadenia vlády č. 80 z 26. júna 2013 o súdnych kolkových poplatkoch predstavujú 100 RON v prípade návrhov, ktoré sa týkajú ochranných opatrení, a 1 000 RON v prípade návrhov, ktoré sa týkajú zaistenia lodí a lietadiel.

Veriteľ môže mať povinnosť zložiť zábezpeku stanovenú súdom. Ak pohľadávka veriteľa nie je stanovená písomne, výška zábezpeky sa zo zákona stanoví na úrovni polovice požadovanej hodnoty.

Vykonateľné zablokovanie na žiadosť veriteľa vykonáva exekútor, ktorého úrad sa nachádza v jurisdikcii odvolacieho súdu, v ktorej má domicil/kanceláriu dlžník alebo tretia strana, ktorých sa týka zablokovanie; v prípade bankových účtov zablokovanie vykonáva exekútor podľa miesta, kde má dlžník domicil /sídlo, alebo podľa miesta, kde má ústredie/pobočku úverová inštitúcia.

V prípade predbežného vykonávania sa žiadosť môže podať písomne a ústne na súde do ukončenia pojednávania. Súd môže povoliť predbežné vykonanie súdnych príkazov týkajúcich sa majetku, kedykoľvek sa domnieva, že toto opatrenie je nevyhnutné vzhľadom na zrejmé právne dôvody alebo vzhľadom na platobnú neschopnosť dlžníka, a keď predpokladá, že ak sa tento príkaz okamžite nevykoná, jasne to poškodí veriteľa. V týchto prípadoch môže súd nariadiť veriteľovi, aby zložil zábezpeku.

V prípade poskytnutia dôkazu **sa návrh pred súdnym konaním predkladá okresnému súdu, v ktorého jurisdikcii sa nachádza svedok alebo predmet zistenia, a v priebehu súdneho konania sa predkladá súdu prvého stupňa, ktorý vedie konanie vo veci. Účastník konania v návrhu uvedie dôkazy a skutočnosti, ktoré má v úmysle dokázať, ako aj dôvody, prečo je potrebné poskytnúť tieto dôkazy, prípadne súhlas protistrany**.

2.2 Hlavné podmienky

V prípade *predbežného zaistenia a zablokovania* musí prebiehať konanie. V prípade súdneho zaistenia sa môže vydať súdny príkaz aj vtedy, keď nijaké konanie neprebieha. Veriteľ, ktorý nemá vykonateľný titul, môže požiadať o výkon predbežného zaistenia alebo zablokovania, ak preukáže, že podal žalobu. Žiadosť o predbežné zaistenie lode možno v naliehavých prípadoch podať aj pred podaním žaloby vo veci samotnej.

Súd môže prijať návrh na súdne zaistenie alebo predbežné zablokovanie, ak je toto opatrenie nevyhnutné na ochranu príslušného práva a prebieha konanie týkajúce sa vlastníctva alebo iného nadradeného vecného práva, vlastníctva aktív alebo užívania či správy spoločného vlastníctva.

Súdne zaistenie možno schváliť aj bez súdneho konania vo veci samotnej, ak sa týka majetku, ktorý dlžník ponúka na prepustenie, s cieľom zaistiť majetok, pri ktorom má dotknutý účastník konania oprávnený dôvod obávať sa, že by tento majetok mohol jeho vlastník odstrániť, zničiť alebo zmeniť; v prípade hnuteľného majetku zodpovedajúceho veriteľovej zábezpeke, keď požaduje vyhlásenie platobnej neschopnosti svojho dlžníka, alebo v prípade, keď má veriteľ dôvod domnievať sa, že dlžník sa vyhne výkonu, alebo keď sa obáva odstránenia alebo poškodenia majetku.

Súd vydá rozhodnutie o žiadosti o naliehavé predbežné zaistenie alebo predbežné zablokovanie na neverejnom zasadnutí bez predvolania strán sporu podľa vykonateľnej dohody a v prípade potreby určí hodnotu kaucie a lehotu na jej zaplatenie. Žiadosť o súdne zaistenie sa považuje za naliehavú a predvolajú sa strany sporu. V prípade že sa jej vyhovie, súd môže nariadiť navrhovateľovi zložiť zábezpeku a v prípade nehnuteľného majetku sa súdne zaistenie zapíše v katastri nehnuteľností.

Pokiaľ ide o naliehavosť žiadosti, neexistujú nijaké požiadavky, v prípade veriteľa sa však pri predbežnom zaistení a predbežnom zablokovaní môže vyskytnúť možnosť, že príkaz sa nevykoná, pretože dlžník odstránil alebo zničil príslušný majetok, hoci pohľadávka nie je splatná.

Vykonateľné zablokovanie sa nariadi bez predvolaní na základe záveru, ktorým sa uznáva vykonanie, prostredníctvom oznámenia, v ktorom sa uvedie aj vykonateľný titul a ktoré sa pošle tretej osobe spolu s uvedeným záverom, ktorým sa uznáva vykonanie. O súdnom príkaze sa informuje aj dlžník. Súdnym príkazom o zablokovaní sa informuje tretia osoba, ktorá sa stala zablokovanou treťou osobou, že nesmie dlžníkovi zaplatiť peniazmi ani hnuteľným majetkom, ktorý mu dlhuje alebo bude dlhovať, a uvádza sa v ňom, že zablokovanie sa na ňu vzťahuje len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie výkonu záväzku.

V prípade poskytnutia dôkazu sa požaduje, **že by mala existovať hrozba, že dôkaz by mohol zmiznúť alebo by mohlo byť ťažké s ním v budúcnosti zaobchádzať. So súhlasom protistrany možno žiadosť podať aj bez naliehavosti. Súd predvolá strany sporu a protistrane doručí kópiu žiadosti. Súd sa žiadosťou zaoberá na neverejnom zasadnutí. Ak existuje nebezpečenstvo omeškania, súd môže prijať žiadosť bez predvolania strán sporu.**

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Na bankové účty, nehmotný majetok, cenné papiere atď. sa môže vzťahovať predbežné zablokovanie.

Na hmotný hnuteľný majetok, evidované dopravné prostriedky, nehnuteľný majetok atď. sa môže vzťahovať predbežné zaistenie.

Na nehnuteľný majetok, hnuteľný majetok atď. sa môže vzťahovať súdne zaistenie.

Na peniaze, cenné papiere alebo iný nehmotný hnuteľný majetok sa môže vzťahovať vykonateľné zablokovanie.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

V prípade predbežného zaistenia a zablokovania sa zaistený majetok môže vymáhať až po tom, čo veriteľ získa vykonateľný titul.

Súdny príkaz na predbežné zaistenie lodí sa vykonáva zadržaním lode kapitanátom prístavu, v ktorom sa loď nachádza. V tomto prípade prístavný kapitanát neuvoľní požadované lodné dokumenty a neumožní lodi vyplávať z prístavu.

Pokuta sa vymeria len vtedy, keď navrhovateľ dosiahne ochranné opatrenie v zlej viere, a tým poškodí odporcu. Odporca alebo dlžník môže byť stíhaný podľa trestného práva za nedodržanie súdnych rozsudkov.

Ak dlžník predloží dostatočnú záruku, súd môže na jeho žiadosť zrušiť súdny príkaz na predbežné zaistenie. O žiadosti na uvoľnenie majetku sa rokuje na neverejnom zasadnutí ako o naliehavej veci, pričom strany sporu sa predvolajú v skrátenej lehote.

Podobne ak bola hlavná žiadosť, ktorá je základom návrhu na ochranné opatrenie, vyhlásená za neplatnú, zamietnutá alebo sa stala neplatnou v dôsledku právoplatného rozsudku, alebo ak osoba, ktorá podala túto žiadosť, upustila od svojho nároku, dlžník môže požiadať o uvoľnenie majetku súd, ktorý vydal súdny príkaz. Súd vydá právoplatný rozsudok vo veci žiadosti bez predvolania strán sporu.

V prípade vykonateľného zablokovania sa všetky peniaze a majetok, na ktoré sa vzťahuje zablokovanie, zmrazia odo dňa odoslania súdneho príkazu na zablokovanie tretej strane, ktorej sa zablokovanie týka. Tretia strana, ktorej sa zablokovanie týka, od zmrazenia do úplného splatenia záväzkov uvedených vo vykonateľnom titule nevykoná nijakú platbu ani inú operáciu, ktorou by sa mohol znížiť objem zmrazeného majetku. Keď je zablokovaná pohľadávka zabezpečená hypotékou alebo inou vecnou zárukou, veriteľ, ktorý požiadal o zablokovanie, má nárok požadovať, aby sa zablokovanie uviedlo v katastri nehnuteľností alebo v iných verejných registroch.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

V prípade predbežného zaistenia a zablokovania sa na základe rozhodnutia súdu môžu stanoviť lehoty, ktoré sa nevzťahujú na obdobie v súdnom príkaze (napríklad lehota, v rámci ktorej má veriteľ zložiť zábezpeku pod hrozbou uvoľnenia majetku).

Súdny príkaz platí do vynesenia rozsudku o žiadosti na uvoľnenie majetku, ak bola táto žiadosť zamietnutá, stala sa neplatnou alebo bola zrušená, alebo v prípade, že bola žiadosť prijatá, platí do vykonania rozsudku alebo dovtedy, kým dlžník poskytne dostatočné záruky.

Odvolanie sa vždy urovnáva s predvolanými stranami sporu.

V prípade vykonateľného zablokovania sa všetky peniaze a aktíva, na ktoré sa vzťahuje zablokovanie, zmrazia odo dňa odoslania súdneho príkazu na zablokovanie tretej strane, ktorej sa zablokovanie týka. Tretia strana, ktorej sa zablokovanie týka, od zmrazenia do úplného splatenia záväzkov uvedených vo vykonateľnom titule vrátane obdobia pozastaveného výkonu zablokovania nevykoná nijakú platbu ani inú operáciu, ktorou by sa mohol znížiť objem zmrazeného majetku, pokiaľ sa v právnych predpisoch nestanovuje inak.

Tretia strana, ktorej sa zablokovanie týka, musí zaznamenať zablokovanú peňažnú sumu alebo zmraziť zablokovaný nehmotný hnuteľný majetok, a to do piatich dní od oznámenia o zablokovaní alebo od dátumu splatnosti peňažných súm dlžných v budúcnosti. Súdny exekútor uvoľní alebo rozdelí zaznamenanú peňažnú sumu.

Ak tretia strana, ktorej sa zablokovanie týka, nesplní svoje záväzky, veriteľ, ktorý podal návrh, dlžník alebo súdny exekútor môžu informovať vykonávajúci súd, aby potvrdil zablokovanie. Ak z poskytnutých dôkazov vyplýva, že tretia strana, ktorej sa zablokovanie týka, dlhuje peniaze dlžníkovi, súd vydá rozhodnutie s cieľom potvrdiť zablokovanie, čím zaviaže tretiu stranu, ktorej sa zablokovanie týka, aby sumu dlhovanú dlžníkovi vyplatila veriteľovi a v prípade, že to z dôkazov nevyplýva, zruší zablokovanie. Ak sa zablokovanie vykonalo na nehmotnom hnuteľnom majetku, ktorý bol ku dňu výkonu v držbe tretej strany, ktorej sa týka zablokovanie, súd rozhodne o predaji tohto majetku.

V prípade poskytnutia dôkazu **poskytnutý dôkaz preskúma súd v priebehu rozhodovania vo veci so zreteľom na prípustnosť a presvedčivosť. Poskytnuté dôkazy môže použiť aj strana, ktorá nepožiadala o ich predloženie. Výdavky spojené s poskytnutím dôkazov zaeviduje súd, ktorý vedie konanie vo veci samotnej**.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

V prípade predbežného zaistenia a zablokovania proti záveru sa možno odvolať na súde hierarchicky vyššieho stupňa, a to len do piatich dní od vynesenia alebo doručenia rozsudku podľa toho, či sa súdne konanie uskutočnilo za prítomnosti predvolaných účastníkov konania, alebo bez nich. Ak prvostupňová právomoc patrí odvolaciemu súdu, nápravným opatrením je odvolanie. Účinkom týchto nápravných opatrení je buď uvoľnenie majetku, alebo zachovanie ochranného opatrenia. Námietku proti výkonu súdneho príkazu na zaistenie alebo zablokovanie môže podať ktorákoľvek zainteresovaná strana.

V prípade vykonateľného zablokovania sa proti rozhodnutiu vydanému v súvislosti s potvrdením zablokovania možno odvolať len do piatich dní od doručenia rozhodnutia. Právoplatné rozhodnutie o potvrdení má účinky postúpenia pohľadávky a predstavuje vykonateľný titul proti tretej strane, ktorej sa týka zablokovanie, až do výšky súčtu súm, na ktoré bolo vydané potvrdenie. Tretia strana, ktorej sa týka zablokovanie, po potvrdení zablokovania pristúpi k zaznamenaniu alebo čiastočnému vyplateniu sumy výslovne uvedenej v rozhodnutí o potvrdení.

Ak v prípade predbežného vykonávania žiadosť zamietol súd prvej inštancie, možno sa proti tomuto rozhodnutiu odvolať. Pozastavenie predbežného vykonávania možno požadovať buď prostredníctvom podaného odvolania, alebo inak v priebehu celého odvolacieho konania. Do vyriešenia žiadosti o pozastavenie vykonávanie možno predbežne pripustiť na základe predbežného súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania, a to aj pred doručením súdneho spisu.

V prípade poskytnutia dôkazu **záver, ktorým sa potvrdzuje žiadosť o poskytnutie dôkazu, je vykonateľný a so zreteľom naň nemožno podať žiadny opravný prostriedok. Proti záveru, ktorým sa žiadosť zamieta, možno podať odvolanie len do piatich dní od vynesenia rozhodnutia, ak boli strany sporu predvolané na pojednávanie, a v prípade, že strany sporu predvolané neboli, do piatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia.**

Dôkaz, ktorý sa má poskytnúť, treba poskytnúť čo najskôr, prípadne v lehote, ktorá bola v tejto súvislosti stanovená. Podanie poskytovaného dôkazu sa uzná v závere, proti ktorému neexistuje nijaké nápravné opatrenie.

Posledná aktualizácia: 08/08/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré

tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Slovinsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Dočasné a ochranné opatrenia stanovené v zákone o vymáhaní a zabezpečení pohľadávok (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*, ZIZ) sú predbežné a dočasné opatrenia.

Ako (dlhodobé) ochranné opatrenia, v zmysle núteného zabezpečenia nároku, ZIZ umožňuje zabezpečenie prostredníctvom zriadenia záložného práva k nehnuteľnosti, zriadenia záložného práva k hnuteľnému majetku a zriadenia záložného práva k podielovej účasti. Veriteľ môže požadovať opatrenia na nútené zabezpečenie nárokov na tom istom základe ako výkon rozhodnutia, teda na základe exekučného titulu, na rozdiel od predbežných a dočasných opatrení, ktoré sú opatreniami dočasného charakteru a je možné ich požadovať za podmienok stanovených nižšie.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

Predbežné opatrenie: Súd vydá predbežné opatrenie na základe rozhodnutia vnútroštátneho súdu alebo iného orgánu v súvislosti s peňažným nárokom, ktorý ešte nie je vykonateľný, ak veriteľ môže preukázať, že existuje pravdepodobné riziko, že vymáhanie nároku bude inak nemožné alebo podstatne sťažené.

Dočasné opatrenia sú časovo obmedzené opatrenia na zabezpečenie nárokov určené buď na zachovanie súčasného stavu alebo vytvorenie nového dočasného stavu, aby bolo neskôr možné efektívne vymáhať nároky (opatrenia ochranného charakteru) alebo odvrátiť závažné a škodlivé dôsledky a hrozbu násilia (opatrenia regulačného charakteru).

Podľa ZIZ je možné **dočasné opatrenia** rozdeliť na ***opatrenia na zabezpečenie peňažných nárokov*** a ***opatrenia na zabezpečenie nepeňažných nárokov.***

Súd vydá *dočasné opatrenie na zabezpečenie peňažného nároku*, ak veriteľ môže preukázať pravdepodobnosť existencie nároku, alebo skutočnosti, že nárok voči dlžníkovi vznikne, kde veriteľ musí preukázať pravdepodobné riziko, že v dôsledku nakladania s majetkom, zatajenia alebo iného využitia majetku dlžníkom, bude vymáhanie nároku nemožné alebo podstatne sťažené.

Veriteľ nie je povinný preukázať existenciu rizika, ak preukáže, že dlžníkovi sa navrhovaným opatrením spôsobí pravdepodobne len nezávažná škoda.

Riziko sa považuje za preukázané, ak sa má nárok vymáhať v zahraničí, pokiaľ sa nemá vymáhať v inom členskom štáte Európskej únie.

Súd vydá *dočasné opatrenie na zabezpečenie nepeňažného nároku*, ak veriteľ môže preukázať, že pravdepodobne existuje alebo vznikne nárok voči dlžníkovi.

Veriteľ musí takisto preukázať existenciu jednej z nasledujúcich podmienok:

riziko, že vymáhanie nároku bude nemožné alebo podstatne sťažené,

opatrenie je nevyhnutné na to, aby sa zabránilo použitiu sily alebo odvrátil vznik nenapraviteľnej škody,

dlžníkovi sa nespôsobia škodlivejšie následky než veriteľovi, ak sa vydané dočasné opatrenie v priebehu konania ukáže ako nedôvodné.

2.1 Postup

Predbežné opatrenie: Súd, ktorý by bol príslušný na výkon vymáhania predmetu, pre ktorý sa podala žiadosť o zabezpečenie, je miestne príslušný rozhodovať o žiadosti o zabezpečenie nároku prostredníctvom predbežného opatrenia a o zabezpečení samotného nároku.

Po podaní žiadosti o predbežné opatrenie a preskúmaní podmienok pre vydanie predbežného opatrenia, súd vydá rozhodnutie, v ktorom okrem iného uvedie výšku zabezpečeného nároku s úrokmi a nákladmi, nariadené zabezpečenie a časové obdobie, na ktoré súd povolí zabezpečenie. Predbežné opatrenie nemôže trvať dlhšie ako 15 dní odo dňa vzniku podmienok pre výkon súdneho rozhodnutia.

Ak obdobie, na ktoré súd povolil predbežné opatrenie uplynie pred tým, ako sa rozhodnutie, na základe ktorého vydal predbežné opatrenie stane vykonateľným, súd na návrh veriteľa predĺži platnosť opatrenia za predpokladu, že okolnosti, za ktorých ho súd vydal, sa nezmenili.

Dočasné opatrenie: Ak sa začne občianskoprávne alebo iné súdne konanie, na prijatie rozhodnutia je príslušný súd, na ktorom má prebiehať konanie.

V prípade žiadostí o zabezpečenie nároku prostredníctvom dočasného opatrenia podaného pred začatím súdneho konania, v ktorom by súd rozhodol podľa osobitných procesných pravidiel pre manželské spory a spory týkajúce sa rodičovských práv a povinností k deťom a na zabezpečenie samotného nároku, je príslušný okresný súd, ktorý by bol príslušný v tomto konaní. V prípade žiadostí o zabezpečenie nároku prostredníctvom dočasného opatrenia podaného pred začatím súdneho konania na základe zákona o domácom násilí a na zabezpečenie samotného nároku je príslušný okresný súd, ktorý by bol príslušný v tomto konaní. Ak sa nezačne občianskoprávne alebo iné súdne konanie, súd príslušný na prijatie rozhodnutia o návrhu na zabezpečenie nároku prostredníctvom dočasného opatrenia a zabezpečenie samotného nároku je miestne príslušný súd, ktorý by bol príslušný rozhodnúť o návrhu na výkon rozhodnutia.

Z toho vyplýva, že miestna príslušnosť súdov vydávať dočasné opatrenie v týchto prípadoch sa určuje podľa predmetu zabezpečenia nároku. Pokiaľ ide o hnuteľný majetok, miestne príslušný je exekučný súd, na ktorého území sa nachádzajú predmety alebo na ktorého území má dlžník trvalý alebo prechodný pobyt. Ak je predmetom, ktorý sa má zabezpečiť, peňažný nárok, zaknihovaný cenný papier alebo iné majetkové právo dlžníka, miestne príslušný je vo všeobecnosti súd, na ktorého území má dlžník trvalý pobyt alebo sídlo. Ak je predmetom, ktorý sa má zabezpečiť podiel spoločníka spoločnosti, zaknihovaný cenný papier alebo iné majetkové právo dlžníka, miestne príslušný je súd, na ktorého území sa nachádza sídlo spoločnosti. Ak je predmetom, ktorý sa má zabezpečiť, nehnuteľnosť, miestne príslušný je súd, na ktorého území sa nachádza nehnuteľnosť.

2.2 Hlavné podmienky

Súd vydá **predbežné opatrenie** na základe rozhodnutia vnútroštátneho súdu alebo iného orgánu v súvislosti s peňažným nárokom, ktorý ešte nie je vykonateľný, ak veriteľ môže preukázať, že existuje pravdepodobné riziko, že vymáhanie nároku bude inak nemožné alebo podstatne sťažené. Tento typ rizika sa považuje za preukázaný, ak žiadosť na zabezpečenie nároku prostredníctvom predbežného opatrenia sa zakladá na niektorej z týchto skutočností:

na rozsudku vydanom v trestnom konaní, ktorým sa vyhovelo majetkovoprávnemu nároku poškodeného a proti ktorému bol podaný návrh na obnovu trestného konania,

na rozhodnutí, na základe ktorého by sa malo rozhodnutie vykonať v zahraničí, pokiaľ sa výkon rozhodnutia nemá vykonať v inom členskom štáte Európskej únie,

na rozsudku o uznaní, proti ktorému sa podalo odvolanie (v tomto prípade môže súd na žiadosť dlžníka stanoviť podmienku na zabezpečenie nároku prostredníctvom predbežného opatrenia v tom zmysle, že veriteľ zloží zábezpeku za škody, ktoré by mohli vzniknúť dlžníkovi v dôsledku predbežného opatrenia),

na zmiery uzavretom pred súdom alebo správnym orgánom, proti ktorému sa podal opravný prostriedok v súlade so zákonom (v tomto prípade môže súd na žiadosť dlžníka stanoviť podmienku na zabezpečenie nároku prostredníctvom predbežného opatrenia v tom zmysle, že veriteľ zloží zábezpeku za škody, ktoré by mohli vzniknúť dlžníkovi v dôsledku predbežného opatrenia),

na notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom na peňažný nárok, ktorý ešte nie je splatný.

Súd povolí zabezpečenie nároku prostredníctvom predbežného opatrenia na sumu zákonom predpísaného výživného, ktorá ešte nie je splatná, náhradu škody za stratu výživného v dôsledku smrti osoby, ktorá ho poskytovala a náhradu škody za škodu spôsobenú znížením alebo stratou pracovnej schopnosti len na sumy, ktoré budú splatné do jedného roka.
V týchto prípadoch sa predpokladá, že riziko sa preukázalo, ak sa proti dlžníkovi požiadalo o vymáhanie nároku splatnej sumy, ktorá sa má vymáhať, alebo ak sa takéto vymáhanie navrhlo.
Súd vydá **dočasné opatrenie na zabezpečenie peňažného nároku** za týchto podmienok: ak veriteľ môže preukázať pravdepodobnosť existencie nároku, alebo že nárok voči dlžníkovi vznikne a ak veriteľ preukáže pravdepodobné riziko, že v dôsledku nakladania s majetkom, zatajenia alebo iného využitia majetku dlžníkom bude vymáhanie nároku nemožné alebo podstatne sťažené (subjektívne riziko).
Súd vydá **dočasné opatrenie na zabezpečenie nepeňažného nároku** za týchto podmienok: ak veriteľ môže preukázať pravdepodobnosť existencie nároku, alebo že nárok voči dlžníkovi vznikne a ak veriteľ preukáže pravdepodobnosť splnenia jedného z týchto predpokladov: riziko, že vymáhanie nároku bude nemožné alebo podstatne sťažené (objektívne riziko), že opatrenie je nevyhnutné na zabránenie použitia sily alebo na zamedzenie výskytu nenapraviteľných škôd a že dlžníkovi sa nespôsobia škodlivejšie následky než veriteľovi, ak sa v priebehu konania preukáže, že vydané dočasné opatrenie je neopodstatnené.
Ani v jednom prípade (dočasného opatrenia na zabezpečenie peňažného nároku a dočasného opatrenia na zabezpečenie nepeňažného nároku) veriteľ nie je povinný preukázať existenciu rizika, ak preukáže, že dlžníkovi sa navrhovaným opatrením spôsobí pravdepodobne len nepatrná škoda. V oboch prípadoch sa riziko považuje za preukázané, ak sa má nárok vymáhať v zahraničí, pokiaľ sa nemá vymáhať v inom členskom štáte Európskej únie.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predmetom predbežných alebo dočasných opatrení môže byť akýkoľvek majetok dlžníka, napr. hotovostné vklady na bankových účtoch, hnuteľný majetok, zaregistrované vozidlá, nehnuteľný majetok a iné majetkové práva, pokiaľ tieto predmety nie sú podľa zákona vyňaté z exekučného konania alebo neexistuje zákonom obmedzené právo na vymáhanie týchto predmetov (napr. predmety, ktoré nie sú v obehu, nerastné bohatstvo, predmety, ktoré dlžník potrebuje na poskytovanie služby vo verejnom záujme, atď.).

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Predbežné opatrenia: Súd môže nariadiť tieto predbežné opatrenia: zaistenie hnuteľného majetku a zapísanie zaistenia do registra, ak sa takýto register vedie; zaistenie peňažných nárokov alebo nárokov na odovzdanie predmetov; zablokovanie iných majetkových práv alebo vlastníckych práv; zaistenie peňažných nárokov na účte dlžníka v platobnej inštitúcii; zápis záložného práva na podiel spoločníka v spoločnosti do obchodného registra alebo na zaknihovaný cenný papier do centrálneho registra zaknihovaných cenných papierov; dočasný zápis záložného práva na nehnuteľný majetok dlžníka alebo práva zapísaného na nehnuteľný majetok.
Súd môže povoliť predaj zaistených hnuteľných predmetov, ak sa skazia, alebo ak existuje riziko, že ich cena výrazne klesne, ak sa predaj zaistených predmetov vykonáva v zmysle ustanovení ZIZ týkajúcich sa vymáhania hnuteľného majetku.
Ak súd prizná nárok prostredníctvom predbežného opatrenia, môže na žiadosť veriteľa alebo dlžníka povoliť prevod zakázaného nároku na veriteľa na vymáhanie, ak existuje riziko, že nebude možné vymáhať nárok v dôsledku oneskoreného vymáhania, alebo že sa stratí právo na opravný prostriedok voči tretej osobe.
Sumu získanú z predaja predmetov alebo vymáhania nároku si súd uchová až do skončenia predbežného opatrenia alebo dovtedy, kým veriteľ požiada o vymáhanie, ale nie dlhšie ako 30 dní odo dňa, keď sa nárok stane vykonateľným.
Dočasné opatrenie: *Dočasné opatrenia na zabezpečenie peňažných nárokov* môžu byť všetky opatrenia, ktorými možno dosiahnuť účel zabezpečenia nároku a ktoré môžu mať len ochranný charakter z hľadiska účelu, ktorý sledujú. Zákon vymenúva ako príklady tieto druhy dočasných opatrení na zaistenie peňažných nárokov: zákaz pre dlžníka voľne nakladať s hnuteľným majetkom a úschova takéhoto majetku; zákaz pre dlžníka previesť alebo založiť svoju nehnuteľnosť alebo *vecné* práva k nehnuteľnosti zapísané vo svoj prospech, pričom sa tento zákaz zapíše do katastra nehnuteľností; zákaz poddlžníkovi dlžníka zaplatiť nároky alebo odovzdať majetok dlžníkovi a zákaz dlžníkovi získať majetok, vymáhať nároky alebo ich voľne využívať; pokyn organizácii pre platobné transakcie, aby odmietla platbu peňažnej sumy z účtu dlžníka dlžníkovi alebo inej osobe na základe pokynov dlžníka, na peňažnú sumu, na ktorú sa vzťahuje dočasné opatrenie.
Dočasné opatrenia na zabezpečenie nepeňažných nárokov môžu byť takisto všetky opatrenia na dosiahnutie účelu zabezpečenia nároku a ktoré môžu mať len ochranný alebo regulačný charakter z hľadiska účelu, ktorý sledujú. Zákon vymenúva ak o príklady tieto druhy dočasných opatrení na zabezpečenie nepeňažných nárokov: zákaz prevodu alebo založenia hnuteľného majetku, s ktorým súvisí nárok a nariadenie úschovy takéhoto majetku; zákaz pre dlžníka previesť alebo založiť nehnuteľnosť, s ktorou súvisí nárok, pričom sa tento zapíše do katastra nehnuteľností; zákaz pre dlžníka robiť čokoľvek, čo by mohlo spôsobiť škodu veriteľovi alebo zákaz zmeniť čokoľvek na majetku, s ktorým súvisí nárok a uloženie pokuty v prípade porušenia tohto zákazu; zákaz poddlžníkovi dlžníka odovzdať dlžníkovi majetok, s ktorým súvisí nárok; vyplatenie náhrady škody za ušlú mzdu zamestnancovi počas trvania sporu o nezákonnosti rozhodnutia o ukončení jeho zamestnania, ak je to nevyhnutné na výživné zamestnanca a osôb, ktoré je zo zákona povinný vyživovať.
Ak sa v občianskom alebo inom konaní vydá rozhodnutie o dočasnom opatrení, má účinok vykonateľného rozhodnutia; to umožňuje zásah iba do dlžníkovej oblasti záujmov, nie do oblasti akejkoľvek tretej strany. Vydanie dočasného opatrenia nemá za následok vznik záložného práva na predmete, ktorý sa má zabezpečiť.
Z tohto dôvodu, ak napríklad dočasné opatrenie zakazuje dlžníkovi voľne nakladať s predmetom, ktorý sa má zabezpečiť, nebráni to právnemu zásahu zo strany inej osoby v súvislosti s týmto predmetom (napr. v exekučnom konaní). Nedodržanie dočasného opatrenia tohto druhu zo strany dlžníka vedie k tomu, že veriteľ má právo napadnúť právne úkony, ktoré mu spôsobili škodu, v súlade so všeobecnými pravidlami záväzkového práva. Osoby, ktoré nadobudnú majetok, s ktorým dlžník nemôže voľne nakladať, sú v takýchto prípadoch chránené, ak ho nadobudli v dobrej viere (pretože nevedeli a nemohli vedieť, že takýto úkon spôsobil škodu veriteľovi). Ak nadobúdateľ nezískal majetok v dobrej viere, právny úkon prestane byť účinný iba vo vzťahu k veriteľovi (žalobcovi) a v rozsahu, ktorý je nevyhnutný na splatenie nároku veriteľa.
Ak dlžník poruší dočasné opatrenie, je takisto trestne zodpovedný za trestný čin porušovania práv iných. Exekučný súd môže uložiť pokutu dlžníkovi, ktorý poruší dočasné opatrenie, zatiaľ čo dlžník má právo uplatniť svoj nárok na náhradu škody od veriteľa za škodu, ktorá mu bola spôsobená dočasným opatrením, ktoré bolo neodôvodnené, alebo na ktoré nebol veriteľ oprávnený.
Dočasné opatrenie môže takisto uložiť zákaz vykonania platieb poddlžníkovi dlžníka (napr. banke); v tomto prípade zákaz nadobudne účinnosť od okamihu, keď sa doručí poddlžníkovi dlžníka. Od prijatia zákazu už nemôže poddlžník dlžníka účinne plniť svoje záväzky voči dlžníkovi a môže byť takisto povinný zaplatiť náhradu škody veriteľovi. V konaní o vydanie dočasného opatrenia môže banka poskytnúť informácie o existencii a počte transakčných účtov alebo iných nárokoch dlžníka iba na žiadosť súdu; informácie o číslach bežných účtov právnických osôb a o tom, či sú tieto účty zmrazené, sú napriek tomu prístupné verejnosti na webovom sídle Agentúry Slovinskej republiky pre verejnoprávne záznamy a súvisiace služby (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*).

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

V rozhodnutí o *predbežnom opatrení vydanom súdom musia byť okrem iného uvedená* suma zabezpečeného nároku vrátane úrokov a nákladov, nariadené zabezpečenie a **časové obdobie, na ktoré ho súd povolil**, pričom predbežné opatrenie nesmie trvať *dlhšie ako 15 dní od vzniku podmienok pre vymáhanie.* Lehota platnosti *dočasného opatrenia* nie je vymedzená zákonom; namiesto toho ju vymedzí súd v rozhodnutí, ktorým sa nariaďuje dočasné opatrenie. Ak sa opatrenie vydá pred podaním žaloby alebo pred začatím iného konania, alebo ak sa vydá opatrenie na zabezpečenie nároku, ktorý ešte nevznikol, súd poskytuje veriteľovi lehotu, v ktorej musí začať konanie alebo podať žalobu. Ak veriteľ nestihne v tejto lehote podať žalobu alebo začať konanie, súd konanie zastaví. Dočasné opatrenia sa môžu naďalej uplatňovať po dni zverejnenia rozhodnutia, v súvislosti s ktorým boli vydané.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Dlžník môže podať námietku proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení alebo rozhodnutiu o dočasnom opatrení do ôsmych dní od doručenia rozhodnutia. Námietka sa musí podať na súde, ktorý vydal rozhodnutie o predbežnom alebo dočasnom opatrení; ten istý súd následne rozhodne o samotnej námietke. Dlžník alebo veriteľ môže podať odvolanie proti súdnemu rozhodnutiu o námietke a proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o vydanie dočasného opatrenia na súde, ktorý vydal rozhodnutie, do ôsmych dní od doručenia rozhodnutia. O tomto odvolaní rozhoduje súd druhého stupňa. Námietky a odvolania spravidla neprerušia konanie.

Súvisiace odkazy

http://www.pisrs.si/Pis.web/
https://www.uradni-list.si/
http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov
http://www.sodisce.si/
http://www.ajpes.si/

Posledná aktualizácia: 09/01/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Slovensko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Slovenský právny poriadok rozoznáva inštitút neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia a inštitút zabezpečenia dôkazu. Úprava sa nachádza v § 324 a nasledujúcich zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") a pre osobitné konania v § 360 a nasledujúcich zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP").

Zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Neodkladné opatrenie súd nariadi, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude zmarená a ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Takéto rozhodnutie môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia.

Inštitút zabezpečenia dôkazu umožňuje pred začatím konania zabezpečiť dôkaz (a to akýkoľvek – svedkom, znalcom a podobne), a to len na návrh a nie z iniciatívy súdu. Pritom sa predpokladá, že oprávnenie podať takýto návrh má ten, kto by bol oprávnený podať návrh na začatie konania, v ktorom by sa mohli použiť výsledky zabezpečenia dôkazu.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Príslušný na nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia je okresný súd, ktorý je príslušný na konanie o veci.

Neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o neodkladné alebo zabezpešovacie opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Povinné zastúpenie advokátom nie je zákonom predpísané.

Z návrhu na nariadenie alebo zrušenie opatrenia je príslušným zákonom určený súdny poplatok v sume 33 EUR.

Zabezpečenie dôkazu nepodlieha spoplatneniu. Trovy dôkazov, ktoré nie sú kryté preddavkom platí štát. Súd však môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu bez toho, aby tým strácal nárok na ich neskoršiu úhradu.

Ani v tomto prípade zákon nepredpisuje povinné zastúpenie advokátom.

Zabezpečenie dôkazu sa môže vykonať takisto aj v sporovom, aj v nesporovom konaní.

2.2 Hlavné podmienky

Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Pri zabezpečovacích opatreniach sa záložné právo zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení.

Pred začatím konania, počas konania a po skončení konania vo veci samej možno na návrh zabezpečiť dôkaz, ak je obava, že neskoršie ho nebude možné vykonať vôbec alebo len s veľkými ťažkosťami. Na zabezpečenie dôkazu je príslušný súd, ktorý by bol príslušný na konanie o veci, alebo súd, v obvode ktorého je ohrozený dôkazný prostriedok. Okrem všeobecnej úpravy obsahuje CSP osobitné ustanovenia týkajúce sa zabezpečenia dôkazu vo veciach týkajúcich sa duševného vlastníctva.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Neodkladným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, aby najmä:

a. platil výživné v nevyhnutnej miere
b. odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd
c. poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje
d. zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde
e. nenakladal s určitými vecami alebo právami
f. niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal
g. nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba blízka alebo osoba, ktorá je v jeho starostlivosti alebo vo výchove, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia.
h. sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Druhy neodkladných opatrení sú vymedzené exemplifikatívne, to znamená, že súd by mohol nariadiť aj neodkladné opatrenie iného obsahu.

Pokiaľ sa neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenie vzťahuje na nenakladanie s vecami alebo právami, takéto opatrenie predstavuje zákaz disponovania s vecami alebo právami napríklad preto lebo je obava, že by ich žalovaný mohol zašantročiť (previesť na inú osobu, zničiť, poškodiť a podobne).
Súd môže vydať rozhodnutie o neodkladnom alebo zabezpečovacom opatrení aj bez výsluchu účastníkov. Účastníci nemusia byť teda pred rozhodnutím vyslúchnutí, toto pravidlo súvisí s tým, že výsluch by mohol zmariť účel neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia, a tiež s tým, že v tejto činnosti súdu sa zásadne nevykonáva dokazovanie. Výsluch účastníkov však súd môže nariadiť – v takom prípade musí rešpektovať všetky pravidlá procesného dokazovania. V prípade, že súd vykonáva dôkaz iba listinami, dokazovanie nevykonáva na verejnom ústnom pojednávaní, ale potrebné úsudky súd prijíma bez súčinnosti s účastníkmi.
Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenie zanikne, ak
a. uplynul čas, na ktorý bolo nariadené,
b. bolo nariadené po začací konania vo veci samej a súd respektíve odvolací súd odmietol žalobu alebo zastavil konanie,
c. ak súd v rozhodnutí určil lehotu na podanie návrhu vo veci samej a návrh v tejto lehote podaný nebol,
d. ak súd vyhovel žalobe vo veci samej,
e. ak vzhľadom na stav exekúcie už nie je potrebné.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Odvolanie proti uzneseniu o nariadení neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia je prípustné. Kompetentným súdom na konanie o podanom opravnom prostriedku je príslušný odvolací súd, t. j. druhostupňový súd, ktorý je nadriadený prvostupňovému súdu, ktorý neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenie nariadil.
Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Podanie odvolania nemá suspenzívny účinok.

Posledná aktualizácia: 22/04/2022
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Fínsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Vo Fínsku je možné prijať preventívne opatrenia v prospech veriteľov alebo iných žalobcov v občianskoprávnych alebo obchodných konaniach. Účelom preventívnych opatrení je zabezpečiť výkon prípadného rozsudku vydaného neskôr vo veci samej. Ustanovenia týkajúce sa nariadenia preventívnych opatrení sú uvedené v kapitole 7 súdneho poriadku (*oikeudenkäymiskaari*) a ustanovenia o výkone rozsudkov v kapitole 8 vykonávacieho poriadku (*ulosottokaari*). Existujú tri typy preventívnych opatrení tohto druhu:
zhabanie na účely zabezpečenia dlhu,
zhabanie na účely zabezpečenia vlastníctva alebo iného takzvaného prednostného práva a
iné preventívne opatrenia (všeobecné preventívne opatrenia).
Tieto preventívne opatrenia, ktoré sú k dispozícii v občianskoprávnych veciach akéhokoľvek druhu, sú opísané ďalej. Existujú aj preventívne opatrenia, ktoré sú k dispozícii len v určitých druhoch sporov podľa osobitných právnych predpisov. Patria medzi ne preventívne opatrenia na zabezpečenie dôkazov v občianskoprávnych veciach v súvislosti s priemyselnými právami a autorskými právami. V trestnoprávnych veciach možno uplatniť zákon o donucovacích opatreniach (*pakkokeinolaki*), medzi ktoré patria zhabanie, obmedzenie nakladania a obstavenie.
Rozlišuje sa medzi preventívnymi opatreniami a predbežným (dočasným) výkonom rozsudkov v občianskoprávnych veciach. Predbežný výkon znamená výkon rozsudku predtým, ako sa stane právoplatným a už sa proti nemu nemožno odvolať. Rozsudok v občianskoprávnej veci, ktorý ešte nie je právoplatný, je vo všeobecnosti priamo vykonateľný zo zákona, ale výkon zvyčajne nie je možné uskutočniť v plnom rozsahu. Napríklad v prípade neprávoplatného rozsudku vydaného prvostupňovým súdom vo veci dlhu možno skonfiškovať majetok dlžníka, ak dlžník nezloží za dlh záruku. Na druhej strane so skonfiškovaným majetkom možno nakladať a výťažok možno vyplatiť veriteľovi len v prípade, že veriteľ zloží za majetok záruku. Kontumačné rozsudky sú, naopak, vykonateľné ihneď a v plnom rozsahu.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Rozhodnutia o nariadení uvedených druhov preventívnych opatrení vydávajú všeobecné súdy, pričom ako prvostupňové súdy pôsobia krajské súdy (*käräjäoikeus*). Súdom nariadené preventívne opatrenia vykonávajú súdni úradníci. Návrhy na vydanie preventívnych opatrení sa podávajú na súd, ktorý vedie súdne konanie vo veci samej. Ak sa konanie ešte nezačalo, návrh na vydanie preventívnych opatrení sa musí podať na okresný súd, na ktorý sa musí podať aj návrh na začatie konania vo veci samej.
Súd nemôže s konečnou platnosťou schváliť návrh na vydanie predbežných opatrení bez toho, aby dal odporcovi možnosť byť vypočutý. Súd však môže vyhovieť návrhu navrhovateľa na vydanie predbežných preventívnych opatrení bez vypočutia druhého účastníka konania, ak by sa tým zmaril účel preventívneho opatrenia. V praxi možno preventívne opatrenia získať veľmi rýchlo. Predbežné rozhodnutia sú platné dovtedy, kým sa neprijme rozhodnutie o opaku.
Ak navrhovateľ už má titul na výkon rozhodnutia, ale vykonávacie konanie sa nemôže začať ihneď, súdny úradník môže za určitých podmienok priamo vydať dočasné preventívne opatrenia. Ďalej sa bude hovoriť iba o preventívnych opatreniach nariadených súdom.

2.2 Hlavné podmienky

Požiadavky na nariadenie zhabania na účely zabezpečenia dlhu alebo prednostného práva:
navrhovateľ musí dostatočne jasne preukázať, že odporca mu má splatiť dlh, v súvislosti s ktorým možno skonfiškovať majetok, alebo že má prednostné právo na danú nehnuteľnosť, a
musí existovať riziko, že odporca bude konať takým spôsobom, že to ohrozí dlh voči navrhovateľovi alebo práva navrhovateľa.
Podobne aj iné preventívne opatrenia vyžadujú dôkaz *prima facie* o inom práve a riziko, že odporca môže toto právo porušiť.
Pred výkonom preventívnych opatrení musí navrhovateľ zložiť záruku súdnemu úradníkovi.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predmetom preventívnych opatrení môže byť majetok akéhokoľvek druhu. Ak účelom zhabania je zabezpečiť dlh, súd nariadi zhabanie hnuteľného alebo nehnuteľného majetku odporcu v hodnote dlhu splatného navrhovateľovi. Súdny úradník potom rozhodne, ktoré položky majetku odporcu sa majú zhabať.

Ak je účelom zhabania zabezpečiť predbežné právo, súd nariadi zhabanie konkrétneho majetku, ktorý je predmetom tohto práva, a súdny úradník vykoná príkaz proti tomuto majetku.
Prostredníctvom iných preventívnych opatrení súd môže:
pod hrozbou trestu zakázať odporcovi vykonať určitý úkon alebo uzavrieť určitú dohodu,
pod hrozbou trestu nariadiť odporcovi vykonať určitý úkon,
povoliť navrhovateľovi vykonať určitý úkon alebo nechať vykonať určitý úkon,
nariadiť umiestnenie majetku odporcu do držby alebo úschovy správcu alebo
nariadiť nejaké iné preventívne opatrenie potrebné na zabezpečenie práv navrhovateľa.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Po vykonaní príkazu na zhabanie majetku dlžník stratí kontrolu nad majetkom. Nakladanie s majetkom, ktorý je predmetom zhabania, je trestným činom. Ak sú predmetom príkazu na zhabanie prostriedky na bankovom účte dlžníka, banka nesmie uvoľniť prostriedky nikomu okrem súdneho úradníka. Príkaz na zhabanie však nedáva osobe, ktorá podala návrh na jeho vydanie, žiadne prednostné právo na zhabané prostriedky vo vzťahu k ostatným veriteľom dlžníka.
Účinky iných preventívnych opatrení závisia od povahy opatrení.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Navrhovateľ musí do jedného mesiaca od vydania rozhodnutia, ktorým sa nariaďujú preventívne opatrenia, podať na súd žalobu vo veci samej alebo začať iné konanie, ktoré môže viesť k vykonateľnému rozhodnutiu, napríklad rozhodcovské konanie. Ak to neurobí, preventívne opatrenia sa vezmú späť.
Preventívne opatrenia sa môžu vziať späť aj vtedy, keď z nejakého iného dôvodu už neexistujú dôvody, pre ktoré boli nariadené. Keď súd vydá rozhodnutie vo veci samej, musí zároveň vydať aj príkaz na výkon preventívnych opatrení.
Zodpovednosť za trovy vzniknuté v dôsledku preventívnych opatrení má v prvom rade navrhovateľ. Ak sa ukáže, že preventívne opatrenia sú neopodstatnené, navrhovateľ je zodpovedný za škodu spôsobenú odporcovi v dôsledku opatrení bez ohľadu na to, či konal z nedbanlivosti. Ako zabezpečenie proti tejto možnosti musí navrhovateľ pred výkonom preventívnych opatrení zložiť záruku. Naopak, odporca môže vo všeobecnosti zabrániť výkonu preventívnych opatrení zložením záruky.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Proti rozhodnutiam súdov o nariadení preventívnych opatrení sa možno odvolať na vyššom súde, teda na odvolacom súde (*hovioikeus*) alebo Najvyššom súde (*korkein oikeus*). Podanie odvolania nebráni výkonu príkazu, pokiaľ odvolací súd výkon tohto rozsudku nepreruší. Nie je však možné odvolať sa proti rozhodnutiu o predbežných preventívnych opatreniach.
Odvolaniami proti opatreniam alebo rozhodnutiam súdneho úradníka o výkone preventívnych opatrení sa zaoberajú okresné súdy. Právo na odvolanie sa vzťahuje aj na tretie osoby, ktoré sa domnievajú, že ich majetok bol zhabaný v dôsledku dlhu dlžníka.

Posledná aktualizácia: 15/02/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Švédsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V kapitole 15 švédskeho súdneho poriadku (rättegångsbalken) sa nachádzajú základné ustanovenia o ochranných opatreniach v občianskoprávnych veciach. Vo všeobecnosti platí, že sa nemôže prijať žiadne opatrenie na výkon rozhodnutia týkajúceho sa pohľadávky v rámci občianskeho práva, kým vo veci nerozhodne súd. Ustanovenia týkajúce sa ochranných opatrení sú výnimkou z tohto pravidla. Ochranné opatrenia sú vo všeobecnosti zamerané na to, aby účastník, ktorý prehral, vykonal, čo sa od neho bude v budúcom rozhodnutí súdu vyžadovať.
Najbežnejším ochranným opatrením je *zabavenie majetku*, čo znamená, že navrhovateľ môže získať vlastníctvo majetku druhého účastníka alebo iným spôsobom dosiahnuť odobratie práva protistrany na nakladanie s majetkom.
Podľa kapitoly 15 časti 1 švédskeho súdneho poriadku sa môže zabavenie majetku využiť na zaručenie budúceho vykonania rozsudku vo veci *pohľadávky*. Vo všeobecnosti platí, že rozhodnutie o zabavení majetku podľa tohto ustanovenia musí byť naformulované tak, aby bol majetok patriaci dlžníkovi zabavený na pokrytie hodnoty danej nárokovanej čiastky. Vo výnimočných prípadoch sa však môže v rozhodnutí stanoviť, aký majetok má byť predmetom vykonania rozhodnutia.
Zabavenie majetku možno nariadiť aj s cieľom zabezpečiť budúce vykonanie rozsudku vo veci *nadradeného práva na určitý majetok* (kapitola 15 oddiel 2 švédskeho súdneho poriadku). K takýmto rozsudkom patria rozsudky obsahujúce rozhodnutia o tom, že navrhovateľovi sa priznáva nadradené právo na určité akcie, a rozsudky, na základe ktorých je obvinený povinný odovzdať akcie okamžite.
Kapitola 5 oddiel 3 švédskeho súdneho poriadku obsahuje všeobecné ustanovenie o práve súdu na *určenie vhodného opatrenia* na ochranu práv navrhovateľa. Toto opatrenie sa uplatňuje napríklad pri súdnych príkazoch. Do rozsahu tohto opatrenia patrí aj nárok na potvrdenie, že obvinený nie je oprávnený pracovať s niektorými tovarmi uvedenými v konkurenčnej doložke.
Súd môže okrem toho podľa ustanovení kapitoly 15 oddielu 4 švédskeho súdneho poriadku v prípade rozhodnutia o nadradenom práve na určitý majetok žiadať o *vrátenie premrhaného majetku atď*.
V kapitole 15 oddiele 5 pododdiele 3 švédskeho súdneho poriadku sa okrem toho stanovuje, že za určitých podmienok možno vydať **predbežné** ochranné opatrenie.
Okrem toho existujú aj samostatné ustanovenia týkajúce sa ochranných opatrení v niektorých osobitných oblastiach, napríklad patentovom práve.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Rozhodnutia o ochranných opatreniach vydáva súd ešte počas priebehu súdneho konania. Ak neprebieha žiadne súdne konanie, platné ustanovenia týkajúce sa súdu, ktorý má právomoc, sú do veľkej miery rovnaké ako v prípade občianskoprávnych vecí vo všeobecnosti.
Súd nemôže otázku ochranných opatrení predložiť z vlastnej vôle. Musí o ne požiadať účastník, ktorý takéto rozhodnutie požaduje. Ak neprebieha žiadne súdne konanie, podnet sa musí predložiť písomne.
Navrhovateľovi nemusí pomáhať, ani ho zastupovať, žiadny právny zástupca. Právne postupy na švédskych súdoch sú bezplatné, výnimkou je len poplatok za žalobu, ktorý je v súčasnosti 450 SEK (približne 50 EUR).

2.2 Hlavné podmienky

Predpokladom vydania opatrení podľa kapitoly 15 oddielov 1 až 3 švédskeho súdneho poriadku (rättegångsbalken) je to, že predmetom súdneho prípadu alebo preskúmania podobným postupom *môžu byť samotné hlavné otázky (napr. pohľadávka podľa oddielu 1)*. K takýmto podobným postupom patrí napríklad rozhodcovské konanie.
Najvyšší súd (Högsta domstolen) rozhodol, že sekvestrácia alebo iné ochranné opatrenia podľa kapitoly 15 švédskeho súdneho poriadku sa môže vydať aj vzhľadom na *pohľadávky, ktoré sa musia skúmať na zahraničných súdoch*, ak sa rozhodnutie súdu môže vykonať vo Švédsku.
Predpokladmi vydania sekvestrácie podľa kapitoly 15 oddielov 1 až 3 švédskeho súdneho poriadku sú:
Jednou z požiadaviek je, že navrhovateľ musí preukázať *pravdepodobné dôvody* na pohľadávku vznesenú voči inej osobe, pričom tieto dôvody sa môžu považovať za predmet súdneho prípadu alebo preskúmania iným podobným postupom.
Navrhovateľ tiež musí preukázať *odôvodnenú obavu*, že druhý účastník sa útekom, zbavením majetku alebo iným konaním vyhne zodpovednosti dlh zaplatiť (oddiel 1), že druhý účastník sa zbaví, významne znehodnotí alebo inak poškodí majetok v neprospech navrhovateľa (oddiel 2), že druhý účastník môže zapojením do určitých činností alebo podnikania alebo zanedbaním určitého konania či inak zabrániť navrhovateľovi vo výkone jeho práv alebo mu ho sťažiť alebo významne znížiť hodnotu majetku (oddiel 3).
Na vydanie **predbežného** opatrenia musí existovať aj riziko poškodenia v prípade oneskorenia. Tento výraz znamená, že vykonávanie rozhodnutia by bolo ohrozené, ak by sa opatrenie nevydalo okamžite a bez vypočutia druhého účastníka. Ak sa opatrenie takýmto spôsobom vydá, rozhodnutie sa odošle účastníkom a obvinený sa musí k rozhodnutiu vyjadriť. Po vyjadrení musí súd okamžite znovu preskúmať, či sa má opatrenie ponechať.
A nakoniec, opatrenie sa môže vydať len vtedy, ak navrhovateľ poskytne *záruku* za akúkoľvek škodu, ktorá by mohla vzniknúť druhému účastníkovi. Ak navrhovateľ nedokáže poskytnúť záruku, ale zároveň preukáže, že má pre svoju pohľadávku osobitné dôvody, súd ho môže oslobodiť od povinnosti poskytnúť záruku.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Vykonávanie rozhodnutí týkajúcich sa *sekvestrácie v rámci pohľadávok* pozostáva zo zhabania majetku do určitej hodnoty. Vcelku sa na vykonávanie vzťahujú rovnaké zásady ako na exekúciu. Predaj majetku však nepripadá do úvahy.
V zásade môže byť počas vykonávania rozhodnutia zhabaný akýkoľvek majetok. Môže ísť o hnuteľný aj nehnuteľný majetok.
Určitý druh majetku však nemôže byť zhabaný. Ide o beneficiálny majetok, čo *okrem iného* znamená:
odevy a iné predmety osobnej spotreby do primeranej výšky, ktoré používa dlžník,
nábytok, domáce spotrebiče a ďalšie prístroje potrebné na chod domácnosti,
nástroje a iné zariadenia potrebné na vykonávanie zárobkovej činnosti alebo odbornej prípravy dlžníka,
osobný hnuteľný majetok, napríklad medaily a iné športové ceny, ktoré majú pre dlžníka takú osobnú hodnotu, že by nebolo spravodlivé ich zhabať.
Majetok môže byť chránený aj osobitnými nariadeniami. Takáto ochrana sa môže napríklad týkať škôd.
Sekvestrácia v rámci pohľadávok sa nemôže vzťahovať na mzdu, ktorá ešte nebola vyplatená a nemôže byť zhabaná.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Ak bol majetok sekvestrovaný *z dôvodu dlhov*, obvinený nesmie majetok prepísať, ani sa ho žiadnym iným spôsobom zbaviť v neprospech navrhovateľa. Švédsky orgán presadzovania práva (Kronofogdemyndigheten) však môže na základe osobitných dôvodov povoliť výnimky zo zákazu nakladania s majetkom. Z nakladania s majetkom, ktoré je v rozpore so zákazom, môže byť vyvodená trestná zodpovednosť.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Po vydaní opatrenia podľa kapitoly 15 oddielov 1 až 3 švédskeho súdneho poriadku musí navrhovateľ predložiť príslušnú vec do jedného mesiaca od rozhodnutia, ak sa vec ešte nepredložila. Ak sa má pohľadávka preskúmať iným postupom, navrhovateľ musí namiesto toho prijať opatrenia predpísané pre daný postup.
Ak sa vydá **predbežné** opatrenie, rozhodnutie sa musí odoslať účastníkom a obvinený sa musí k rozhodnutiu vyjadriť. Po vyjadrení musí súd okamžite znovu preskúmať, či sa má opatrenie ponechať.
Opatrenie sa musí okamžite odvolať, ak sa po jeho vydaní poskytne záruka, ktorou sa splní účel opatrenia.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Záležitosť týkajúca sa ochranného opatrenia sa musí vyriešiť rozhodnutím vtedy, keď sa vyskytne ako procesná otázka v súvislosti s preskúmaním prípadu, ale aj vtedy, keď sa otázka ochranných opatrení vyskytne nezávisle.
V oboch situáciách sa môže osoba, voči ktorej je rozhodnutie vydané, osobitne odvolať. Osoba, ktorá sa chce odvolať voči rozhodnutiu okresného súdu (tingsrätt), tak musí urobiť do troch týždňov odo dňa vydania rozhodnutia. Ak nebolo rozhodnutie na zasadnutí vydané a ani nebolo na žiadnom zasadnutí oznámené, kedy sa rozhodnutie vydá, lehota na odvolanie sa vypočíta odo dňa prijatia rozhodnutia odvolateľom. Odvolanie sa musí podať na odvolací súd (hovrätt) a predložiť sa musí na okresný súd (tingsrätt).
Ak okresný súd zamietol žiadosť o ochranné opatrenia v občianskoprávnej veci podľa ustanovení kapitoly 15 švédskeho súdneho poriadku (rättegångsbalken) alebo odvolal rozhodnutie týkajúce sa takéhoto opatrenia, odvolací súd môže okamžite povoliť uplatňovanie opatrenia až do ďalšieho oznámenia. Ak okresný súd vydal takéto opatrenie alebo vyhlásil, že rozhodnutie sa môže vykonať, aj keď nie je zatiaľ konečné a absolútne, odvolací súd môže okamžite rozhodnúť o tom, že rozhodnutie okresného súdu sa nemusí až do ďalšieho oznámenia vykonávať.

Posledná aktualizácia: 06/09/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Anglicko a Wales

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V Anglicku a Walese sú súdy na základe oddielu 25.1 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a ich vlastných právomocí oprávnené vydávať predbežné a ochranné opatrenia určené na ochranu záujmov strany, pokiaľ ide o majetok alebo dôvod žaloby. Tieto prostriedky nápravy sú k dispozícii v každej fáze konania a dokonca aj pred začatím konania. Ide o rovnocenné prostriedky nápravy v tom zmysle, že súd môže rozhodnúť o tom, ktoré opatrenie vydá.
Zásady ich vydávania boli stanovené v prelomovej veci *American Cyanamid Co/Ethicon**[1]***. Podľa oddielu 25.1 ods. 1 súd môže vydať:
Predbežné opatrenia
Predbežné určenia
Príkazy týkajúce sa majetku s cieľom umožniť jeho predaj, zachovanie, kontrolu, prevod jeho správy alebo úhrady súvisiace s majetkom
Príkazy umožňujúce vstup na pozemky alebo do budov

Príkazy na vydanie tovaru
Príkazy na zmrazenie alebo príkazy, aby strana poskytla informácie o polohe majetku alebo aktív, ktoré sú predmetom príkazu na zmrazenie
Príkazy na domovú prehliadku
Príkazy na poskytnutie dokumentov alebo kontrolu majetku pred začatím žaloby – tieto môžu byť vydané voči ktorejkoľvek z protistrán ako aj voči zatiaľ nesúvisiacej strane
Príkazy na priebežné platby z dôvodu náhrady škody, ktorú súd ešte nepriznal
Príkazy týkajúce sa platieb do súdnej úschovy pred ukončením súdneho konania
Príkazy na zdokladovanie peňažných súm
Príkazy týkajúce sa konaní o duševnom vlastníctve.
V rámci judikatúry vo vlastnej právomoci týchto súdov existujú určité predbežné opatrenia, ku ktorým v neposlednom rade patria príkazy a súdne príkazy zamedzujúce žalobe vo veci *Norwich Pharmacal*. Príkazy vo veci *Norwich Pharmacal* boli vytvorené s cieľom donútiť tretiu stranu, aby poskytla informácie o páchateľovi tak, aby žalobca následne mohol podať žalobu voči konkrétnej osobe – tieto príkazy sa často využívajú v prípadoch firemného nezákonného konania. Súdne príkazy zamedzujúce žalobe sú určené na to, aby zabránili strane podať žalobu v inej krajine, ak by toto konanie bolo šikanózne alebo utláčajúce alebo by odporovalo riadnemu procesu. Súd okrem toho môže vydať vyhlásenie týkajúce sa výkladu právnych predpisov alebo podmienky zmluvy, ktorá je predmetom súdneho konania.
Pri opatrení typu *injunction* ide o súdny príkaz, ktorým sa buď vyžaduje určité konanie od strany, alebo sa naopak vyžaduje, aby sa určitého konania zdržala. Pri takomto predbežnom opatrení ide o príkaz vydaný pred rozhodnutím súdu vo veci. Žalobca sa môže usilovať o ochranu svojho postavenia v rámci súdneho konania alebo ešte pred jeho začiatkom, a to tým, že sa bude domáhať predbežného opatrenia na zabránenie tomu, aby žalovaný konal spôsobom poškodzujúcim žalobcu.
Okrem toho existujú dva osobitné typy tohto opatrenia, ktorých sa žalovaný môže domáhať, ak existuje riziko, že žalobca bude konať spôsobom vedúcim k zničeniu dôkazov alebo mareniu rozsudku, ktorý by žalobca získal. Prvým je príkaz na domovú prehliadku a druhým je rozhodnutie o zmrazení aktív, ktorým sa žalovanému zakazuje nakladať s aktívami alebo ich presunúť mimo jurisdikcie.
V prípade, že žalobca sa domáha úhrady peňažnej sumy (napr. dlhu alebo náhrady škody), súd môže žalovanému nariadiť, aby uhrádzal priebežné platby v akejkoľvek sume, ktorú žalovaný v konečnom dôsledku bude musieť zaplatiť, aby sa u žalobcu predišlo ťažkostiam, ktoré by vznikli z dôvodu omeškania pri vydávaní rozsudku.
Žalovanému môže hroziť riziko, že aj v prípade, že žaloba bude zamietnutá a žalobcovi bude nariadená úhrada trov, nebude možné tento príkaz na úhradu trov vymáhať. Na ochranu žalovaného môže súd za určitých okolností žalobcovi nariadiť, aby poskytol zábezpeku na trovy, zvyčajne vo forme úhrady určitej sumy do súdnej úschovy.
Vrchný súd (*High Court*) je oprávnený vydávať predbežné opatrenia na podporu konania v inej jurisdikcii, ak je to vhodné. Okrem toho môže vydať „celosvetové rozhodnutie o zmrazení aktív“, ktoré sa vzťahuje na aktíva v iných jurisdikciách.
[1] [1975] 1.504

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Súdne opatrenia (vrátane príkazov na domové prehliadky a rozhodnutí o zmrazení aktív)

Podľa časti 25 každý návrh na predbežné opatrenie musí byť podaný súdu, ktorý prerokúva alebo bude prerokúvať predmetnú vec. Niektoré druhy súdnych opatrení, najmä tie s medzinárodným prvkom, môže vydávať len vrchný súd (*High Court*), zatiaľ čo iné môže vydávať aj krajský súd (*County Court*). Vrchný súd (*High Court*) ich môže vydávať bežným spôsobom alebo prostredníctvom rôznych rozdelených predbežných návrhov, ktoré využívajú súdy alebo ich kancelárie mimo pracovných hodín – často sa to využíva pri súdnych opatreniach na zabránenie zverejnenia v tlači alebo zastavenie vyhostenia zo strany ministerstva vnútra (*Home Office*).
Na návrh sa vzťahujú všeobecné požiadavky, ku ktorým patrí jeho podanie vo forme oznámenia o návrhu (N244), pričom oznámenie musí byť sprevádzané formulárom žaloby, svedeckou výpoveďou podporujúcou návrh, dôkaznými vyhláseniami a návrhom príkazu. Návrh príkazu musí obsahovať protizáväzok[2] k náhrade škody, záväzok doručiť žalovaným návrh, dôkazy a akýkoľvek vydaný príkaz. Je to dôležité, najmä ak ide o záležitosti *ex parte*. V prípade núdzových súdnych opatrení bude potrebný záväzok čo najskôr uhradiť príslušné poplatky. Okrem toho sa môže vyžadovať záväzok čo najskôr začať formálne súdne konanie.
Po vydaní záležitosť prerokuje sudca, ktorý vydá potrebný príkaz, zabezpečí zapečatenie príkazu a jeho vrátenie žalobcovi. Za doručenie druhej strane zodpovedá žiadajúca strana.
Príkazy na domové prehliadky sú veľmi invazívne, a preto sa na ne vzťahujú osobitné podmienky. Zvyčajne ich doručuje dohliadajúci právny zástupca (*supervising solicitor*), ktorý sa vyzná v príkazoch na domové prehliadky a je nezávislý od právnych zástupcov žalobcu. Dohliadajúci právny zástupca musí žalovanému príkaz na domovú prehliadku vysvetliť a upozorniť ho na jeho právo využiť právne poradenstvo. Dohliadajúci právny zástupca vykonáva prehliadku alebo dohľad nad prehliadkou a podáva správu o prehliadke právnym zástupcom žalobcu. Príkazy na domové prehliadky sú platné od momentu ich doručenia a po uplynutí primeraného času na využitie právneho poradenstva.
Príkazy na zmrazenie aktív sú príkazy, ktorými sa zabraňuje strane odstrániť aktíva v rámci jurisdikcie alebo sa obmedzuje jej schopnosť nakladať s aktívami kdekoľvek na svete. Sú účinné od momentu ich vystavenia, a preto má doručenie takéhoto príkazu rozhodujúci význam.
V oboch prípadoch vedie nedodržanie príkazov ku konaniu vo veci pohŕdania súdom.

Priebežné platby a zábezpeka na trovy konania

Strany sa môžu dohodnúť na priebežných platbách a zábezpeke na trovy konania, ale v prípade, že sa nedohodnú, je potrebné sa obrátiť na súd. Návrh sa podáva vyplnením oznámenia o návrhu a priložením listinných dôkazov. Návrh sa musí doručiť žalovanému, ktorý môže reagovať predložením dôkazov. Ak súd vydá takýto príkaz, určí formu a sumu zábezpeky alebo úhrady, ktorú je potrebné vykonať.

Trovy získania príkazov

Neexistuje žiadna stanovená tarifa pre získanie uvedených príkazov. Pri podávaní návrhov na získanie príkazov však existujú konkrétne súdne poplatky, ktoré závisia od toho, či sa návrh podáva s oznámením žalovanému alebo bez oznámenia. Úplné informácie o týchto poplatkoch sú k dispozícii na webovom sídle ministerstva spravodlivosti.
Žalobca znáša honoráre svojich právnych zástupcov (a v prípade príkazu na domovú prehliadku honorár dohliadajúceho právneho zástupcu), hoci v konečnom dôsledku môže byť úhrada týchto trov nariadená žalovanému.
[2] Záväzky sú prísľuby, ktoré sa dávajú súdu. Sankcie za nesplnenie takéhoto záväzku môžu byť značné.

2.2 Hlavné podmienky

Ako sa uvádza vyššie, všetky prostriedky nápravy opísané v tomto oddiele závisia od úvahy súdu a súd ich nenariadi, ak sa domnieva, že by boli nevhodné alebo neprimerané okolnostiam. Súdy bývajú opatrnejšie pri príkazoch na domové prehliadky a rozhodnutiach o zmrazení aktív, pretože ide o mimoriadne závažné opatrenia.

Predbežné opatrenia

Súd pri rozhodovaní o tom, či vydá predbežné opatrenie[3], najskôr zváži, či existuje „závažná otázka, o ktorej je potrebné rozhodnúť“ (namiesto „neopodstatnenej alebo šikanóznej“ otázky). Ak nie, opatrenie bude odmietnuté.

V prípade existencie závažnej otázky, o ktorej je potrebné rozhodnúť, súd posúdi „rovnováhu vhodnosti“. Zahŕňa to zváženie otázky, či by bolo horšie požadovať od žalobcu, aby sa bez daného opatrenia do rozhodnutia zaobišiel, alebo uvaliť na žalovaného opatrenie. Pri rozhodovaní o tejto otázke súd posudzuje uvedené záležitosti v tomto poradí:

Predstavovalo by priznanie náhrady škody pre žalobcu primeraný prostriedok nápravy v prípade, ak by v súdnom konaní uspel? Ak by náhrada škody bola primeraná, opatrenie bude odmietnuté. Ak by náhrada nebola primeraná (napr. preto, že ujma spôsobená žalobcovi je nenapraviteľná alebo nepeňažnej povahy), je potrebné zohľadniť zvyšné otázky.

Poskytol by žalobcov protizáväzok k náhrade škody žalovanému primeranú ochranu, ak by žalovaný v súdnom konaní uspel? Ak by náhrada škody predstavovala primeranú ochranu žalovaného, zvyčajne to hovorí v prospech vydania opatrenia.

Ak sa javí, že ostatné faktory sú pomerne vyvážené, súd zachová existujúci stav. Je možné zohľadniť iné spoločenské alebo ekonomické faktory, ako je napríklad vplyv vydania alebo zamietnutia opatrenia na zamestnanosť alebo dostupnosť liekov.

Ako poslednú možnosť môže súd zvážiť relatívne výhody argumentov jednotlivých strán, ale len v prípade, ak je možné dospieť k jasnému názoru, že argumentácia jednej zo strán je oveľa silnejšia než argumentácia druhej strany.

Príkazy na domovú prehliadku

Príkaz na domovú prehliadku sa môže vydať na účel zabezpečenia ochrany dôkazov alebo majetku relevantného pre súdne konanie. Podmienky na získanie príkazu na domovú prehliadku sú prísnejšie ako pri iných druhoch opatrení a súd takýto príkaz nevydá, kým žalobca nepreukáže, že sú splnené všetky nasledujúce podmienky:

Voči žalovanému existujú evidentné a pádne dôkazy.

Činnosti žalovaného, ktoré sú dôvodom konania, spôsobujú žalobcovi závažnú skutočnú alebo možnú ujmu.

Existujú jednoznačné dôkazy, že žalovaný má usvedčujúce dokumenty alebo podklady.

Existuje „skutočná možnosť“ alebo „pravdepodobnosť“, že ak sa opatrenie nevydá, relevantné dokumenty alebo podklady zmiznú.

Rozhodnutia o zmrazení aktív

Súd môže vydať rozhodnutie o zmrazení aktív v prípade, že je to „spravodlivé a vhodné“. Rozhodnutie o zmrazení aktív sa nenariadi, pokiaľ žalobca nebude schopný preukázať splnenie všetkých týchto podmienok:

Žalobca má opodstatnený žalobný dôvod, ktorý patrí do jurisdikcie súdov Anglicka a Walesu.

Žalobca má voči žalovanému „dobre obhájiteľný prípad“.

Existujú dôvody domnievať sa, že žalovaný má aktíva v rámci jurisdikcie.

Existuje „skutočné riziko“, že žalovaný naloží s aktívami spôsobom, ktorý povedie k tomu, že nebude možné vykonať žiadny rozsudok (napr. zbaví sa aktív alebo ich odstráni z jurisdikcie).

Súd bude postupovať mimoriadne opatrne pri vydávaní rozhodnutí o zmrazení aktív na podporu zahraničných konaní, najmä ak by sa rozhodnutie o zmrazení prekrývalo s príkazom na zmrazenie, ktorý vydal zahraničný súd, na ktorom prebieha konanie vo veci samej, alebo ak by bolo v rozpore s takýmto príkazom, alebo ak zahraničný súd odmietol aktíva zmraziť.

Súd nevydá celosvetové rozhodnutie o zmrazení aktív, ak žalovaný má dostatočné aktíva v rámci jurisdikcie, a musí zvážiť, či by takéto celosvetové opatrenie mohlo byť presadené v krajinách, v ktorých žalovaný má aktíva.

Príkazy vo veci Norwich Pharmacal

Na základe judikatúry existujú tieto príkazy, ktoré si vyžadujú, aby žalovaný poskytol žalobcovi určité dokumenty alebo informácie. Hoci existuje podobnosť s poskytovaním informácií pred začatím konania a poskytovaním informácií tretím stranám, rozsah tohto opatrenia je širší, keďže sa na rozdiel od dokumentov vzťahuje na „informácie“. Tieto príkazy sú k dispozícii kedykoľvek v priebehu konania a je možné o ne požiadať aj po vydaní rozsudku. Okrem všeobecných zásad spravodlivosti k ďalším kritériám patrí skutočnosť, že muselo dôjsť k vykonaniu protiprávneho činu a že existuje jeho páchateľ, proti ktorému, ak je známy, žiadajúca strana podá žalobu. Príkaz je potrebný na pomoc pri výkone spravodlivosti a neexistuje iný spôsob, ako ho získať. Žalovaný je buď páchateľom, alebo je s ním prepojený, alebo je k nemu pridružený a má o páchateľovi informácie. O tieto príkazy sa žiada na vrchnom súde (*High Court*) a uplatňujú sa medzinárodne; poskytnutý obsah sa môže použiť v zahraničných súdnych konaniach bez povolenia súdu, čo predstavuje odchýlku od všeobecných zásad súdnych konaní.

Súdne príkazy zamedzujúce žalobe

Ide o opatrenia, ktorými sa žalobcovi zakazuje obrátiť sa na zahraničný súd. Okrem všeobecných zásad spravodlivej náhrady sa uplatňujú aj iné kritériá. V prvom rade musí byť v záujme spravodlivosti zakázať takéto podanie žaloby; v zásade preto, že ide o šikanózne konanie alebo porušenie zmluvného ustanovenia, akým je napríklad ustanovenie o výlučnej právomoci súdov Anglicka a Walesu. Okrem toho žaloba musí byť podaná na súde mimo pôsobnosti nariadenia Brusel 1. Ak by súd dokázal zastaviť konanie na týchto súdoch, došlo by k narušeniu zásady vzájomnej dôvery medzi súdnymi systémami. Výnimkou z tohto pravidla je prípad, ak sa záležitosť týka súkromného rozhodcovského konania – takéto obavy nevznikajú.

Priebežné platby

Súd môže nariadiť žalovanému priebežné platby len v prípade, že u žalovaného bola uznaná povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažné sumy, ak už bol vydaný rozsudok v prospech žalobcu na peňažnú sumu, ktorá sa stanoví neskôr, alebo ak sa súd domnieva, že v rámci konania žalobca získa „podstatnú sumu peňazí“ (alebo v rámci žaloby o držbu pôdy úhradu za to, že žalovaný využíva danú pôdu). V prípadoch ujmy na zdraví možno platbu nariadiť len v prípade, ak záväzky žalovaného splní poisťovateľ alebo ak žalovaný je orgánom verejnej moci.

Zábezpeka na trovy konania

Najbežnejšími prípadmi, pri ktorých súd môže nariadiť žalobcovi, aby poskytol zábezpeku, sú:

Žalobca má bydlisko mimo Európskej únie a európskej zóny voľného obchodu (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko) a bolo by náročné vymáhať príkaz na náhradu trov konania v krajine pobytu žalobcu.

Žalobca je spoločnosť alebo iný registrovaný subjekt a je oprávnené sa domnievať, že nebude schopný uhradiť náklady žalovaného, ak mu to bude prikázané. (Pri rozhodovaní o príkaze na zloženie zábezpeky súd zohľadní aj skutočnosť, či žalobcov nedostatok peňazí alebo finančných prostriedkov nebol spôsobený konaním žalovaného).

Žalobca zmenil adresu s cieľom vyhnúť sa dôsledkom súdneho konania alebo vo formulári žaloby neuviedol správnu adresu.

Žalobca vo vzťahu k svojmu majetku podnikol kroky, ktoré sťažujú vymáhanie príkazu na náhradu trov konania voči nemu.

Súd vydá takýto príkaz, len ak bude presvedčený o tom, že je to vzhľadom na všetky okolnosti odôvodnené. Zohľadní pri tom, či sa žiadosť o zábezpeku využíva na potlačenie skutočného nároku a či nárok má dostatočne dobré vyhliadky na úspech.
Súd môže takisto nariadiť, že zábezpeku musí poskytnúť:
tretia strana, ktorá financuje nárok výmenou za podiel na výsledku konania, alebo ktorá postúpila právo uplatniť nárok žalobcovi s cieľom vyhnúť sa riziku príkazu na náhradu trov konania,
ktorákoľvek strana konania, ktorá bez dobrého dôvodu nedodržala súdne pravidlá.
[3] Ide o výťah a vylepšenie zásad podľa *American Cyanamid*.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predbežné opatrenia

Súdnym príkazom sa buď od strany vyžaduje určité konanie, alebo sa naopak vyžaduje, aby sa určitého konania vo vzťahu k akémukoľvek druhu majetku zdržala.

Príkazy na domovú prehliadku

Príkazom na domovú prehliadku sa žalovanému ukladá povinnosť povoliť vstup do jeho priestorov, ale nepovoľuje sa žalobcovi, aby si vstup vynútil.
V príkaze musia byť uvedené priestory, ktoré sa môžu prehľadať, a zoznam položiek, ktoré osoby vykonávajúce prehliadku môžu preskúmať, skopírovať a odniesť. Príkaz sa môže týkať len dôkazov, ktoré môžu byť v rámci konania relevantné, alebo majetku, ktorý môže byť predmetom konania alebo ku ktorému sa môžu v priebehu konania vyskytnúť otázky.
V štandardnej forme príkazu sa žalovanému ukladá, aby vydal všetky položky uvedené v príkaze. V prípade, že by sa relevantné dôkazy mohli uchovávať v počítačoch, sa musí poskytnúť prístup k všetkým počítačom v priestoroch, aby mohli byť prehľadané, a musia sa poskytnúť kópie všetkých relevantných nájdených položiek.

Rozhodnutia o zmrazení aktív

Súd môže vydať rozhodnutie o zmrazení majetku žalovaného, ktorým sa žalovanému zakazuje znížiť objem jeho aktív v rámci jurisdikcie pod určitú hodnotu, alebo príkaz na zmrazenie konkrétnych aktív. Žalovaný bude stále môcť míňať stanovené sumy na náklady na živobytie, právne poradenstvo a zastúpenie a príkaz môže žalovanému umožňovať nakladať s aktívami v rámci bežného chodu podnikania.
V štandardnej forme je rozhodnutie o zmrazení aktív príkazom s „maximálnou sumou“, ktorá sa uplatňuje na všetky aktíva žalovaného až do uvedenej hodnoty. Týka sa všetkých aktív, pri ktorých je žalovaný oprávnený s nimi nakladať ako s vlastnými, vrátane aktív držaných alebo ovládaných treťou stranou podľa pokynov žalovaného.
Všeobecný príkaz, resp. príkaz s „maximálnou sumou“ sa týka všetkých aktív, vrátane hnuteľného majetku a nehnuteľností, vozidiel, peňažných prostriedkov a cenných papierov. Príkaz sa okrem toho vzťahuje na všetky aktíva nadobudnuté po jeho vydaní. Môžu sa v ňom stanovovať konkrétne časti majetku, obchodné aktíva a bankové účty, ktoré sú zmrazené. Spoločný bankový účet sa nezmrazuje, pokiaľ nie je konkrétne zahrnutý v príkaze.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Žalovaný sa upozorní, že nedodržanie predbežného opatrenia sa pokladá za pohŕdanie súdom, za ktoré môže žalovanému hroziť uväznenie, pokuta alebo zaistenie aktív.
Za pohŕdanie súdom sa nemusí považovať situácia, ak tretia strana žalovanému povolila nakladanie s aktívami v rozpore s rozhodnutím o zmrazení aktív. Ak však tretia strana, ktorá bola informovaná o rozhodnutí o zmrazení aktív, vedome pomáha žalovanému pri nakladaní s aktívami, ktoré sú zmrazené, táto strana sa dopúšťa pohŕdania súdom. Žalobca by preto mal poskytnúť kópie rozhodnutí o zmrazení aktív tretím stranám, ako sú banky, účtovníci a právni zástupcovia žalovaného. (V štandardnej forme príkazu sa s týmto počíta, pričom tretie strany sú upozornené na možné pokuty. Zahrnuté sú aj záväzky žalobcu k náhrade primeraných trov, ktoré tretím stranám vznikajú pri dodržiavaní príkazu, a ich odškodnenia za záväzky, ktoré im pri tom vznikli). Aj v prípade, že boli o príkaze informované, môžu banky a iné tretie strany stále uplatniť práva na zábezpeku a započítanie, ktoré vznikli pred vydaním rozhodnutia o zmrazení aktív.
Rozhodnutím o zmrazení aktív sa žalobcovi neposkytujú žiadne vlastnícke práva, pokiaľ ide o zmrazené aktíva. Vo všeobecnosti je jediným prostriedkom nápravy žalobcu právo podať žalobu za pohŕdanie. Zmluva uzavretá v rozpore so súdnym opatrením je nezákonná a bude stranou, ktorá má vedomosť o existencii príkazu, nevykonateľná. Okrem toho môže súd v niektorých prípadoch vydať samostatné opatrenie, ktorým žalovanému zabráni uzatvoriť zmluvu s treťou stranou. Vlastníctvo sa však môže naďalej previesť na základe nezákonnej zmluvy, a preto hneď, ako sa takáto zmluva vykoná, všeobecne nie je možné získať späť prevedený majetok.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ak sa prijme uznesenie o predbežnom opatrení v prítomnosti strán, môže sa jeho účinnosť uvádzať ako do začiatku konania, vydania rozsudku alebo iného príkazu súdu, alebo do konkrétneho dátumu. (Ak je opatrenie účinné „do ďalšieho príkazu“, jeho účinnosť neuplynie vydaním rozsudku súdu, ale až vydaním ďalšieho príkazu, ktorým sa opatrenie výslovne alebo implicitne zruší.)
Predbežné opatrenie vydané voči žalovanému bez oznámenia bežne platí len na určité obmedzené obdobie, zriedkavo viac ako 7 dní, a jeho pokračovanie si vyžaduje vydanie ďalšieho súdneho príkazu. Pri vydávaní predbežného opatrenia bez oznámenia súd zvyčajne určí „lehotu na odpoveď“ pre ďalšie pojednávanie, na ktorom sa môže žalovaný zúčastniť a napadnúť pokračovanie príkazu. V štandardnej forme rozhodnutia o zmrazení aktív sa uvádza, že platí do uplynutia lehoty na odpoveď alebo do ďalšieho príkazu.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Žalovaný alebo iná tretia strana, ktorá je priamo dotknutá predbežným opatrením, sa môže kedykoľvek obrátiť na súd so žiadosťou o jeho zmenu alebo zrušenie (hoci návrh týkajúci sa príkazu na domovú prehliadku, ktorý už bol vykonaný, by mal zvyčajne počkať do začiatku súdneho konania). Pri napadnutí príkazov vydaných bez oznámenia nie je potrebné čakať na uplynutie lehoty na odpoveď. Žalovaný musí o návrhu vopred informovať právnych zástupcov žalobcu. Návrh by sa mal zvyčajne predložiť súdu, ktorý príkaz vydal, a často o ňom bude rozhodovať ten istý sudca.
Žalovaný môže takýto návrh podať okrem iného na základe týchto dôvodov: nesplnenie jednej z podmienok príkazu, podstatná zmena okolností, ktorou zaniká odôvodnenie príkazu, utláčajúci vplyv uznesenia, neprimeraný zásah do práv nevinných tretích strán a omeškanie žalobcu pri uplatňovaní nároku. Ak sa opatrenie získalo bez oznámenia žalovanému, dôvody na zrušenie alebo zmenu príkazu zahŕňajú aj prípad, ak žalobca neuviedol súdu podstatné skutočnosti pri získavaní príkazu, a nedostatočnosť dôkazov na odôvodnenie vydania predbežného opatrenia bez oznámenia.
Ak súd príkaz zruší, žalovaný sa môže odvolať na protizáväzok žalobcu k náhrade škody a domáhať sa odškodnenia. Súd nariadi „zisťovanie týkajúce sa škôd“ s cieľom určiť škody žalovaného, pričom tento postup sa môže odložiť až do samotného konania alebo na neskôr.
Súd je oprávnený zrušiť alebo zmeniť príkazy týkajúce sa priebežných platieb a zábezpeky na náklady a nariadiť, aby sa všetky sumy alebo časť súm uhradených na základe príkazu vrátila.

Súvisiace odkazy

Ministerstvo spravodlivosti

Posledná aktualizácia: 30/09/2021
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Severné Írsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Zakazujúci alebo negatívny súdny príkaz – príkaz nevykonávať alebo prestať vykonávať určitú činnosť. Ide o najbežnejší typ príkazu.
Prikazujúci alebo pozitívny súdny príkaz – príkaz na určité konanie alebo nápravu škody vyplývajúcej z predchádzajúceho konania.
Súdny príkaz na účely odvrátenia (*Quia Timet Injunction*) – príkaz na konanie alebo nekonanie, aby sa predišlo škodám, ktoré sa ešte nestali.
Príkaz Mareva (*Mareva Injunction*) – príkaz, ktorý žalovanému bráni zbaviť sa svojho majetku alebo nakladať so svojím majetkom spôsobom, ktorý by viedol k nevymáhateľnosti rozsudku o náhrade škody. V rámci príkazu možno stanoviť príspevok na pokrytie výdavkov na živobytie, obchodných alebo právnych výdavkov žalovaného.
Záväzok namiesto súdneho príkazu (*undertaking in lieu of Injunction*) – toto opatrenie často ponúka žalovaný v súvislosti s návrhom na vydanie súdneho príkazu a ak ho žalobca prijme, musí sa zaznamenať písomne alebo na súde.
Príkaz na kontrolu a ochranu majetku – má dva účely:
ochrániť majetok, ktorý je predmetom žaloby tak, aby si úspešná strana mohla vymôcť neporušený majetok alebo jeho hodnotu a
sprístupniť majetok na kontrolu s cieľom zhromaždiť dôkazy v konaní. Súd môže na účely vykonania tohto príkazu vydať aj príkaz povoľujúci vstup na pozemky jednej zo strán.
Príkaz Anton Piller (*Anton Piller Order*) – tento príkaz oprávňuje žalobcu, jeho právneho zástupcu alebo iného zodpovedného zástupcu na zaistenie vecí bez predchádzajúceho upozornenia žalovaného na účely ochrany alebo dokazovania.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Predbežné opatrenie možno uplatniť kedykoľvek po začatí konania a pred jeho ukončením. V naliehavých prípadoch možno predbežné opatrenie vydať aj pred začatím konania pod podmienkou, že sa konanie začne bezprostredne po jeho vydaní.
Postup podávania návrhu na vydanie predbežného opatrenia je stanovený v súdnom poriadku. Všeobecný súdny poriadok, ktorým sa riadi vrchný súd (*High Court*), predstavuje Súdny poriadok súdnych orgánov Severného Írska [*Rules of the Court of Judicature (NI)*] z roku 1980 a krajský súd *(County Court*) sa riadi Súdnym poriadkom krajských súdov Severného Írska [*County Court Rules (NI)*] z roku 1981.
Návrh sa zvyčajne podáva prostredníctvom oznámenia o návrhu (*Notice of Motion*) alebo predvolania (*Summons*) na príslušnom oddelení vrchného súdu alebo na krajskom súde, kde prebieha konanie vo veci samej.
V oznámení alebo predvolaní sa musí uvádzať príslušné súdne opatrenie a súdny poriadok, na základe ktorého sa návrh podáva, musí byť doložené čestným vyhlásením (často zo strany právneho zástupcu žalobcu) a malo by obsahovať návrh súdneho príkazu.
Oznámenie alebo predvolanie sa musí s čestným vyhlásením a akýmikoľvek inými relevantnými dokumentmi žalovanému doručiť najmenej dva celé dni pred stanoveným dátum pojednávania vo veci návrhu, pričom v naliehavých prípadoch môže súd povoliť skrátenie lehoty na doručenie.
Na vrchnom súde zvyčajne vedie pojednávanie vo veci návrhu súdny úradník (*master*), hoci v niektorých druhoch konaní (špecifikovaných v Súdnom poriadku súdnych orgánov Severného Írska z roku 1980) musí vo veciach predbežných návrhov viesť pojednávanie sudca.
Krajský súd je predbežne plne príslušný konať vo veciach, ktoré patria do jeho právomoci. Návrhy na nariadenie predbežného opatrenia na krajskom súde musí prerokúvať sudca krajského súdu.
Návrh možno podať „*ex parte*“ bez doručenia oznámenia alebo predvolania osobe, proti ktorej sa podáva, za týchto okolností:
ak je vec mimoriadne naliehavá,
ak by predchádzajúce oznámenie viedlo k tomu, že by žalovaný zmaril účel príkazu,
na základe konvencie sa napríklad návrhy pred začatím konania zvyčajne podávajú *ex parte*,
ak to povoľuje alebo nariaďuje právny predpis alebo súdny poriadok.
Návrh *ex parte* sa podáva na osobitnom formulári nazývanom doložka *ex parte* (*ex parte docket*) a žalobca je povinný úplne a objektívne uviesť všetky relevantné skutočnosti. O návrhoch na vydanie nariadenia *ex parte* (s výnimkou návrhov na vydanie súdneho príkazu *ex parte*) zvyčajne rozhoduje sudca alebo súdny úradník bez pojednávania. Náklady na podanie návrhu *ex parte* bývajú zvyčajne vyhradené na pojednávanie.

2.2 Hlavné podmienky

Vydanie súdneho príkazu ukladajúceho povinnosť zdržať sa určitého konania je ponechané na voľné uváženie súdu. Súd môže vydať súdny príkaz v ktorejkoľvek fáze konania, ak sa to javí ako spravodlivé a vhodné. Súd uplatňuje svoju diskrečnú právomoc vydať príkaz v súlade s usmerneniami stanovenými vo veci American Cyanamid/Ethicon [1975] AC 396. Žalobca musí najprv preukázať, že v konaní sa bude riešiť závažná otázka. Sudca potom zváži, či práva žalobcu možno kompenzovať náhradou škody. Sudca môže ďalej zvážiť rovnováhu záujmu strán a ak je vyrovnaná, uprednostňuje sa zachovanie alebo obnovenie stavu pred spáchaním údajného protiprávneho činu. V prípade návrhu na vydanie prikazujúceho súdneho príkazu sa musí preukázať závažnejšia potreba a príkaz sa nevydá, pokiaľ sa žalobca nezaviaže nahradiť žalovanému škodu v prípade, že so svojou žalobou neuspeje alebo ak sa preukáže, že súdny príkaz nebol potrebný.
V návrhu na vydanie príkazu Mareva musí žalobca preukázať:
dobré argumenty k existujúcemu dôvodu žaloby, v rámci ktorej sa požaduje určitý peňažný prostriedok nápravy,
dôkaz, že žalovaný má majetok, ktorého sa môže zbaviť alebo ktorý môže zatajiť,
dôkaz o riziku, že žalovaný bude s majetkom nakladať, než bude možné vykonať rozsudok.
Návrh na kontrolu majetku možno podať vo vzťahu k majetku, ktorý je predmetom konania alebo v súvislosti s ktorým môžu vznikať otázky. Právo na kontrolu nezávisí od pádnosti argumentácie žalobcu.
V návrhu na vydanie príkazu Anton Piller musí žalobca preukázať, že existuje reálna možnosť, že žalovaný zničí dokumenty alebo predmety poškodzujúce jeho obhajobu alebo uverejní materiály, v prípade ktorých má žalobca právo na zachovanie dôvernosti.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Návrh na vydanie súdneho príkazu musí by sprevádzaný a podmienený vymáhateľným právom alebo dôvodom žaloby. Účelom súdneho príkazu však nie je presadzovať práva žiadateľa, ale zachovať alebo obnoviť súčasný stav až do rozhodnutia žaloby.

Príkaz Mareva sa môže vydať v súvislosti so súčasným alebo budúcim majetkom v rámci Severného Írska (bez ohľadu na to, či tento majetok je alebo nie je predmetom žaloby, alebo či so žalobou súvisí) bez ohľadu na to, či má žalovaný bydlisko alebo pobyt v Severnom Írsku.
Príkaz na kontrolu alebo ochranu majetku možno získať iba v súvislosti s fyzickým majetkom. Nepredstavuje vhodný postup na účely kontroly obsahu dokumentu, ktorú je možné vykonať podľa pravidiel týkajúcich sa sprístupňovania dokumentov.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Príkaz možno vykonať prostredníctvom predbežného konania. Príkaz možno vykonať v rámci predbežného konania až potom, ako sa žalovanému doručí. Záväzok je vykonateľný rovnako ako súdny príkaz.
Tretie strany, ako napríklad manželka, právny zástupca alebo banka žalovaného, ktoré dostali oznámenie o súdnom príkaze Mareva, sú povinné zachovať majetok žalovaného, ktorý majú v držbe. Súdny príkaz Mareva má však účinok iba voči žalovanému a nepriznáva žalobcovi prednosť pred veriteľmi.
Príkaz na kontrolu a ochranu majetku možno podať iba proti účastníkovi konania, takže jeho účinok bude podliehať súhlasu osoby, ktorá má majetok v držbe.
Príkaz Anton Piller nepredstavuje príkaz na domovú prehliadku, takže ho nemožno vykonať násilím, ale ak je formulovaný tak, že žalovanému nariaďuje, aby prehliadku povolil, odmietnutie povoliť kontrolu sa považuje za pohŕdanie a môže viesť súd k záveru, že žalovaný má čo skrývať.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Príkaz môže byť:
predbežný – platný do súdneho konania,
dočasný – platný na obmedzené obdobie.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Každá zo strán sa môže proti príkazu alebo rozhodnutiu súdneho úradníka odvolať u sudcu. Odvolanie sa musí podať do piatich dní a ostatným stranám sa musí doručiť aspoň dva celé dni pred stanoveným dátumom pojednávania vo veci odvolania. Päťdňovú lehotu môže súd podľa uváženia predĺžiť, musí však byť presvedčený, že na to existuje dobrý dôvod. Proti záväzku sa však strana odvolať nemôže. Žalobca sa proti zamietnutiu návrhu *ex parte* môže odvolať, žalovaný však namiesto odvolania voči príkazu podáva návrh na jeho zrušenie.
V rámci odvolania dochádza k úplne novému prerokovaniu, strana, ktorá podala odvolanie, však vec prezentuje ako prvá. Hoci možno predkladať nové dôkazy, sudca ich nebude ochotný pripustiť, pokiaľ na to neexistuje primeraný dôvod.
Proti predbežnému príkazu vydanému krajským súdom sa možno odvolať u sudcu vrchného súdu opätovným prerokovaním alebo predložením veci odvolaciemu súdu.

Súvisiace odkazy

súdna služba Severného Írska

Posledná aktualizácia: 29/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Škótsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Podmienečné vymáhanie

Podmienečné vymáhanie (*diligence on the dependence*) je ochranné opatrenie, ktoré sa používa v priebehu súdneho konania alebo krátko pred jeho začatím. Umožňuje žalobcovi (veriteľovi) zaistiť majetok žalovaného tak, aby bol k dispozícii na splnenie akéhokoľvek rozhodnutia (rozsudku), ktoré sa v súdnom konaní vydá v prospech žalobcu.
Existujú dva typy podmienečného vymáhania. Prvým je podmienečné zadržanie (*arrestment on the dependence*), ktorým žalobca v rámci žaloby o zaplatenie peňažnej sumy môže účinne „zmraziť“ všetky peniaze alebo majetok žalovaného v držbe tretej strany. Tejto tretej strane sa následne zakáže z týchto peňazí uskutočňovať platby alebo prevádzať majetok. Druhým typom je podmienečné obstavenie (*inhibition on the dependence*), ktoré žalovanému bráni prevádzať akýkoľvek dediteľný majetok v jeho vlastníctve alebo s takýmto majetkom nakladať. Využíva sa skôr v súvislosti s pozemkami alebo budovami než s peniazmi či hnuteľným majetkom a bráni žalovanému nakladať s jeho majetkom spôsobom, ktorý by mohol poškodiť nárok žalobcu, napríklad predaj majetku a následné nakladanie so ziskom.
Podmienečné zadržanie a obstavenie sa môže v rámci výkonu rozhodnutia zmeniť na bežné vymáhanie, ak sa v súdnom konaní vydá rozhodnutie v prospech žalobcu.

Predbežné obstavenie

Predbežné obstavenie (*interim attachment*) predstavuje formu predbežného vymáhania podobnú podmienečnému vymáhaniu, ktorá žalobcovi umožňuje obstaviť hnuteľný majetok žalovaného v priebehu súdneho konania. Účinne obmedzuje schopnosť žalovaného nakladať s obstaveným hnuteľným majetkom, ktorý má v držbe, až do výsledku konania. Predbežné obstavenie sa však nemôže uplatniť na domácnosť a nevzťahuje sa na určité položky. Po vydaní rozsudku navyše na základe obstavenia hneď nedochádza k exekúcii. Skôr než sa predmety môžu vydražiť, vyžaduje sa príkaz na úhradu a ďalšie obstavenie.

Predbežný súdny zákaz

Súdny zákaz predstavuje uznesenie súdu, ktoré osobe bráni niečo urobiť, napríklad zbaviť sa majetku, takže sa môže používať na zachovanie existujúcej situácie žalovaného. Predbežný súdny zákaz (*interim interdict*) má rovnakú právnu silu ako bežný súdny zákaz, ale vo všeobecnosti sa vydáva v počiatočnom štádiu súdneho konania po podaní návrhu na vydanie bežného súdneho zákazu a pred vyšetrením skutkového stavu. V dôsledku toho ho možno ľahšie napadnúť alebo odvolať.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Súd môže nariadiť predbežnú ochranu dokumentov a iného majetku (vrátane pozemku), čo strane umožní zaistiť skutočné dôkazy alebo získať dôkazy.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Podmienečné vymáhanie

Podmienečné vymáhanie môže prebiehať iba na základe súdneho príkazu. Najvyšší civilný súd (*Court of Session*) a súd grófstva (*Sheriff Court*) môže vydať príkaz na podmienečné zadržanie alebo obstavenie alebo na predbežné obstavenie. Podmienečné zadržanie a predbežné obstavenie je príslušné iba v prípade, ak je cieľom žaloby vymôcť úhradu určitej sumy peňazí s výnimkou nákladov. Príkaz na podmienečné obstavenie je príslušný, ak žaloba obsahuje podobný záver alebo sa usiluje o konkrétne vykonanie povinnosti sprostredkovať dediteľný majetok žalobcovi alebo udeliť vecné právo na zabezpečenie dediteľného majetku.

V rámci konania na súde grófstva je zvyčajne cieľom žalobcu získať príkaz na podmienečné vymáhanie tým, že oň požiada v návrhu na začatie konania (*initial writ*). V návrhu na začatie konania sa zhrnie, čoho sa žalobca domáha. Podmienečné vymáhanie sa môže uplatniť kedykoľvek až do vydania konečného rozsudku v prospech žalobcu. Oznámenie o zadržaní, obstavení alebo predbežnom obstavení zvyčajne doručuje správny úradník súdu grófstva poverený doručovaním písomností a vykonávaním príkazov (*sheriff officer*).
Na najvyššom civilnom súde v Škótsku (*Court of Session*) sa podmienečné vymáhanie zabezpečuje prostredníctvom návrhu. Ktorýkoľvek sudca z prvostupňového senátu najvyššieho civilného súdu (*Lord Ordinary*) potom môže vydať príkaz na vymáhanie. Plánovanie zadržania, obstavenia alebo predbežného obstavenia zvyčajne vykonáva úradník najvyššieho civilného súdu poverený doručovaním písomností a vykonávaním súdnych príkazov.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Ak sa konanie súvisiace s príslušnými dokumentmi alebo majetkom ešte nezačalo, súd môže vydať príkaz až po tom, ako žalobca preukáže, že sa pravdepodobne bude viesť občianskoprávne konanie a že sa v takomto konaní môžu riešiť otázky týkajúce sa príslušných dokumentov alebo iného majetku. V konaní, ktoré sa začalo, sa príkaz vydá, iba ak žalobca preukáže, že príkaz je potrebný na to, aby mu umožnil upresniť poskytnuté tvrdenia (teda podložiť tvrdenia, ktoré už vo veci uviedol). Ak sa návrhu vyhovie, v príkaze sa uvedie spôsob dosiahnutia požadovaného súladu. Následne sa musí stranám, proti ktorým je vydaný, doručiť overená kópia príkazu.

2.2 Hlavné podmienky

Podmienečné vymáhanie

Podmienečné vymáhanie je na uvážení súdov a tie naň nevydajú príkaz, pokiaľ to nie je v súlade s ustanoveniami škótskeho zákona o dlžníkoch 1987 [*Debtors (Scotland) Act 1987*] a pokiaľ nie je v každom prípade odôvodnené. Dôkazné bremeno nesie žalobca, ktorý musí preukázať, že by súd mal príkaz vydať.

Predbežný súdny zákaz

Pred vydaním predbežného súdneho zákazu sa súd grófstva musí ubezpečiť, že záležitosť je naliehavá a vec hodnoverná. Zákaz musí byť primeraný s prihliadnutím na všetky okolnosti a súd grófstva sa musí ubezpečiť, že nevydanie predbežného zákazu by žalobcovi spôsobilo viac nepríjemností, než by jeho vydanie spôsobilo žalovanému.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Predtým ako môže súd vydať príkaz, musí navrhovateľ preukázať, že sa pravdepodobne bude viesť občianskoprávne konanie a že v takomto konaní sa môžu riešiť otázky týkajúce sa príslušných dokumentov alebo iného majetku. Ak sa už začalo občianskoprávne konanie, príkaz sa vydá, iba ak žalobca preukáže, že je to potrebné (pozri bod 2.1).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Podmienečné vymáhanie

Výsledkom zadržania je „zmrazenie“ predmetov alebo peňazí, ktoré vlastní žalovaný, ale ktoré má v držbe tretia strana. Táto tretia strana sa označuje ako *arrestee*. Zadržané finančné prostriedky alebo predmety nemožno pred vydaním rozhodnutia previesť do vlastníctva veriteľa ani ich predať. Ak sa vydá rozhodnutie v prospech žalobcu, finančné prostriedky sa môžu uvoľniť automaticky, ale na účely uvoľnenia predmetov sa musí požiadať o opatrenie na sprístupnenie.
Obstavenie je nástroj na vymáhanie, ktorý bráni žalovanému nakladať s vlastným podielom na dediteľnom majetku alebo ho využiť ako zábezpeku na úkor veriteľov. Obstavenie sa využíva v súvislosti s dediteľným majetkom vo vlastníctve žalovaného a nie v súvislosti s majetkom, ktorý mu dlhuje tretia strana. Na základe predbežného obstavenia možno, s výhradou určitých výnimiek, obstaviť hmotný hnuteľný majetok. Výnimky zahŕňajú všetky predmety v domácnosti žalovaného, predmety, ktoré žalovaný potrebuje na obchodnú činnosť alebo podnikanie, položky podliehajúce skaze, a v závislosti od stanovenej hodnoty aj vozidlo žalovaného.

Predbežný súdny zákaz

Predbežným súdnym zákazom sa žalovanému zakazuje vykonať konkrétne kroky s okamžitým účinkom. Žalovanému alebo tretej strane sa pomocou neho môže zabrániť podnikať kroky v súvislosti s akýmkoľvek druhom majetku.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Najvyšší civilný súd a súd grófstva majú rozsiahle právomoci nariadiť ochranu, úschovu a zadržanie dokumentov a iného majetku (vrátane pozemku), ktorý môže byť relevantný v rámci prebiehajúceho alebo budúceho súdneho konania Súd môže nariadiť predloženie a vymáhanie takéhoto majetku, ako aj odber vzoriek, a môže tento majetok akokoľvek preskúmať.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Podmienečné vymáhanie

Na základe podmienečného zadržania sa „zmrazia“ predmety alebo finančné prostriedky vo vlastníctve žalovaného a v držbe tretej strany. Ak tretia strana so zadržaným majetkom nakladá, ručí žalobcovi za jeho hodnotu. Ak žalobca so žalobou uspeje, má na zadržaný majetok prednostné právo. Podmienečným zadržaním sa majetok zmrazuje, ale neprenáša sa jeho vlastníctvo na žalobcu.
Na základe podmienečného obstavenia sa žalobcovi nezaručuje vecné právo na majetok a nemôže podniknúť kroky na jeho prevzatie ani na jeho predaj. Cieľom tejto formy vymáhania je zachovať majetok ako súčasť vlastníctva žalovaného a zabrániť mu nakladať s vlastným podielom na majetku alebo na tento majetok poskytnúť zábezpeku. Každý dobrovoľný právny akt, ktorý sa na majetok vzťahuje po dátume nadobudnutia účinnosti obstavenia, môže žalobca zrušiť, pokiaľ sú ním dotknuté jeho záujmy.

Predbežný súdny zákaz

Ak žalovaný nedodrží súdny zákaz, žalobca proti nemu môže viesť konanie pre porušenie súdneho zákazu. Ak sa dôvod obžaloby uzná alebo preukáže, žalovaný môže byť sankcionovaný napríklad pokutou alebo hrozbou uväznenia.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Nedodržanie príkazu by mohlo mať za následok, že sa v konaní vo veci samej proti strane, ktorá príkaz nedodržala, vydá rozsudok pre zmeškanie. Okrem toho by sa proti každému, kto má v držbe dokument alebo majetok uvedený v zákaze, mohlo viesť konanie pre pohŕdanie súdom.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Podmienečné vymáhanie

Ak vo veci zadržania uspeje žalovaný, podmienečné zadržanie sa zruší, keď sa vydá konečný rozsudok. Ak v spore uspeje žalobca, zadržanie je vykonateľné počas troch rokov od dátumu vydania rozsudku.
Obstavenie bráni žalovanému nakladať s vlastným dediteľným majetkom alebo naň poskytnúť zábezpeku. Podmienečné obstavenie sa po vydaní rozsudku automaticky mení na bežné obstavenie. Obstavenie platí päť rokov, ale jeho platnosť možno predĺžiť.
Ak sa vykoná predbežné obstavenie, platí šesť mesiacov alebo do odvolania. Ak žaloba proti žalovanému nie je úspešná, ukončí sa aj predbežné obstavenie.

Predbežný súdny zákaz

Predbežný súdny zákaz zostáva v platnosti až do odvolania alebo definitívneho ukončenia konania. Ak bol súdny zákaz vydaný na určité obdobie, ostáva v platnosti až do uplynutia stanoveného obdobia.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Príkaz sa ruší v okamihu definitívneho ukončenia konania.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Podmienečné vymáhanie

Žalovaný môže získať súdny zákaz, ktorý zabráni uplatneniu podmienečného zadržania v dvoch situáciách. Po prvé, ak sa dá okamžite overiť nesprávnosť zadržania, a to v tom zmysle, že bolo vykonané bez príkazu, za porušenia pravidiel alebo so zlým úmyslom a bez pravdepodobného dôvodu. Druhá situácia nastáva, ak žalovaný na súde predloží istinu, v súvislosti s ktorou sa proti nemu vedie konanie.

V prípade vydania príkazu na podmienečné vymáhanie môže žalovaný alebo ktorákoľvek iná zainteresovaná osoba požiadať o jeho odvolanie alebo obmedzenie. Odvolaním sa ruší príkaz, ako aj vymáhanie, ktoré z neho vyplýva. Ak sa vyhodnotí, že podmienečné zadržanie či obstavenie alebo predbežné obstavenie vykonané po vydaní príkazu nebolo príslušné, zadržanie, obstavenie alebo predbežné obstavenie sa musí odvolať.

Ak bol príkaz v skutočnosti platný, ale zadržanie, obstavenie alebo predbežné obstavenie bolo neúčinné alebo neprebehlo v súlade s pravidlami, vymáhanie možno obmedziť.

Ak sa žalovaný domáha odvolania alebo obmedzenia podmienečného vymáhania, je na žalobcovi, aby ubezpečil súd, že vymáhanie by sa nemalo odvolať alebo obmedziť. Súd môže takisto žalovaného požiadať, aby poskytol záruku, že po vyhlásení rozhodnutia v jeho neprospech, sprístupní žalobcovi finančné prostriedky alebo ich hodnotu, alebo obvykle celý dlh, ktorý je predmetom žaloby.

Predbežný súdny zákaz

Proti príkazu, ktorým sa nariaďuje alebo zamieta predbežný súdny zákaz vydaný na súde grófstva, sa možno odvolať bez postúpenia veci hlavnému úradníkovi súdu grófstva (*Sheriff Principal*) (vedúci súdny úradník súdu grófstva v miestnej oblasti) alebo s postúpením veci najvyššiemu civilnému súdu.

Proti príkazu, ktorým sa nariaďuje alebo zamieta predbežný súdny zákaz vydaný na najvyššom civilnom súde, sa možno odvolať do štrnástich dní od jeho vydania.

Ochrana dokumentov a iného majetku

Proti príkazu, ktorým sa nariaďuje uplatnenie ochrany dokumentov alebo majetku, vydanému na súde grófstva, sa možno odvolať do štrnástich dní od vydania príkazu.

Každá osoba, ktorej bol doručený návrh na ochranu dokumentov alebo majetku, sa môže v prípade záujmu dostaviť na najvyšší civilný súd a podať proti návrhu odpor. Pri výkone príkazu súdom určený komisár informuje príjemcu o jeho práve využiť právne poradenstvo. Ak právne poradenstvo využije, aby mu pomohlo s rozhodovaním, či požiadať súd o zmenu príkazu, komisár nezačne vykonávať prehliadku, zabavenie ani zaistenie uvedených položiek.

Súvisiace odkazy

škótska súdna služba (*Scottish Courts and Tribunals Service)*

vládna agentúra Accountant in Bankruptcy

Posledná aktualizácia: 28/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ - Gibraltár

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

Pri opatrení typu *injunction* ide o súdny príkaz, ktorým sa buď vyžaduje určité konanie od strany, alebo sa naopak vyžaduje, aby sa určitého konania zdržala. Pri takomto predbežnom opatrení ide o príkaz vydaný pred rozhodnutím súdu vo veci. Žalobca sa môže usilovať o ochranu svojho postavenia v rámci súdneho konania alebo ešte pred jeho začiatkom, a to tým, že sa bude domáhať predbežného opatrenia na zabránenie tomu, aby žalovaný konal spôsobom poškodzujúcim žalobcu.

Okrem toho existujú dva osobitné typy tohto opatrenia, ktorých sa žalovaný môže domáhať, ak existuje riziko, že žalobca bude konať spôsobom vedúcim k zničeniu dôkazov alebo mareniu rozsudku, ktorý by žalobca získal. Prvým je príkaz na domovú prehliadku, ktorým sa vyžaduje, aby žalovaný umožnil prehliadku svojich priestorov na účely hľadania dokumentov alebo majetku, a druhým je rozhodnutie o zmrazení aktív, ktorým sa žalovanému zakazuje nakladať s aktívami alebo ich presunúť mimo jurisdikcie.

V prípade, že žalobca sa domáha úhrady peňažnej sumy (napr. dlhu alebo náhrady škody), súd môže žalovanému nariadiť, aby uhrádzal priebežné platby v akejkoľvek sume, ktorú žalovaný v konečnom dôsledku bude musieť zaplatiť, aby sa u žalobcu predišlo ťažkostiam, ktoré by vznikli z dôvodu omeškania pri vydávaní rozsudku.

Žalovanému môže hroziť riziko, že aj v prípade, že žaloba bude zamietnutá a žalobcovi bude nariadená úhrada trov, nebude možné tento príkaz na úhradu trov vymáhať. Na ochranu žalovaného môže súd za určitých okolností žalobcovi nariadiť, aby poskytol zábezpeku na trovy, zvyčajne vo forme úhrady určitej sumy do súdnej úschovy.

Najvyšší súd (*Supreme Court*) je oprávnený vydávať predbežné opatrenia na podporu konania v inej jurisdikcii, ak je to vhodné. Okrem toho môže vydať „celosvetové rozhodnutie o zmrazení aktív“, ktoré sa vzťahuje na aktíva v iných jurisdikciách.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Súdne opatrenia (vrátane príkazov na domové prehliadky a rozhodnutí o zmrazení aktív)

Opatrenia typu *injunction* sú príkazmi súdu. Ak nebol vydaný príkaz na domovú prehliadku alebo rozhodnutie o zmrazení aktív, žalovaný vo všeobecnosti nie je povinný umožniť prehliadku svojich priestorov alebo zdržať sa utrácania svojho majetku. Návrh na príkaz na domovú prehliadku alebo rozhodnutie o zmrazení aktív sa podáva na najvyššom súde.

Strana podávajúca návrh musí úplne a verne uviesť všetky podstatné skutočnosti, o ktorých by mal súd vedieť (najmä pokiaľ ide o návrh bez oznámenia). Mal by sa predložiť aj návrh príkazu, v ktorom sa presne uvádzajú požadované kroky.

V prípade predbežných opatrení sa od strany podávajúcej návrh zvyčajne vyžaduje protizáväzok k náhrade škody – sľub, že žalovanému nahradí straty spôsobené opatrením, ak sa následne zistí, že nemalo byť vydané (napr. ak žalobca v súdnom konaní neuspeje).

Návrhy možno podávať bez oznámenia žalovanému v prípade, ak existujú dobré dôvody na jeho neinformovanie. Okrem toho je možné ich podať predtým, než žalobca predloží formulár žaloby, ktorým sa začína konanie vo veci samej. Neexistuje formálna požiadavka, aby žalobcu pri prerokúvaní návrhu zastupoval právnik, žalobca však zvyčajne bude potrebovať právne poradenstvo a zastúpenie, aby takýto návrh mohol podať.
Po tom ako súd vydá príkaz, musí sa vyhotoviť a doručiť žalovanému. Súdni úradníci sa nepodieľajú na doručovaní ani na vymáhaní predbežných opatrení. Príkazy na domovú prehliadku sa však musia vykonať v súlade s osobitnými postupmi. Zvyčajne ich doručuje dohliadajúci právny zástupca (*supervising solicitor*), ktorý sa vyzná v príkazoch na domové prehliadky a je nezávislý od právnych zástupcov žalobcu. Dohliadajúci právny zástupca musí žalovanému príkaz na domovú prehliadku vysvetliť a upozorniť ho na jeho právo využiť právne poradenstvo. Dohliadajúci právny zástupca vykonáva prehliadku alebo dohľad nad prehliadkou a podáva správu o prehliadke právnym zástupcom žalobcu.

Priebežné platby a zábezpeka na trovy konania

Strany sa môžu dohodnúť na priebežných platbách a zábezpeke na trovy konania, ale v prípade, že sa nedohodnú, je potrebné sa obrátiť na súd. Návrh sa podáva vyplnením oznámenia o návrhu a priložením listinných dôkazov. Návrh sa musí doručiť žalovanému, ktorý môže reagovať predložením dôkazov. Ak súd vydá takýto príkaz, určí formu a sumu zábezpeky alebo úhrady, ktorú je potrebné vykonať.

Trovy získania príkazov

Neexistuje žiadna stanovená tarifa pre získanie uvedených príkazov. Pri podávaní návrhov na získanie príkazov však existujú konkrétne súdne poplatky, ktoré závisia od toho, či sa návrh podáva s oznámením žalovanému alebo bez oznámenia. Úplné informácie o týchto poplatkoch je možné získať na adrese Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar a telefónnom čísle (+350) 200 75608.
Žalobca znáša honoráre svojich právnych zástupcov (a v prípade príkazu na domovú prehliadku honorár dohliadajúceho právneho zástupcu), hoci v konečnom dôsledku môže byť úhrada týchto trov nariadená žalovanému.

2.2 Hlavné podmienky

Všetky prostriedky nápravy opísané v tomto oddiele závisia od úvahy súdu a súd ich nenariadi, ak sa domnieva, že by boli nevhodné alebo neprimerané okolnostiam. Súdy bývajú opatrnejšie pri príkazoch na domové prehliadky a rozhodnutiach o zmrazení aktív, pretože ide o mimoriadne závažné opatrenia.

Predbežné opatrenia

Súd pri rozhodovaní o tom, či vydá predbežné opatrenie, najskôr zváži, či existuje „závažná otázka, o ktorej je potrebné rozhodnúť“ (namiesto „neopodstatnenej alebo šikanóznej“ otázky). Ak nie, opatrenie bude odmietnuté.
V prípade existencie závažnej otázky, o ktorej je potrebné rozhodnúť, súd posúdi „rovnováhu vhodnosti“. Zahŕňa to zváženie otázky, či by bolo horšie požadovať od žalobcu, aby sa bez daného opatrenia do rozhodnutia zaobišiel, alebo uvaliť na žalovaného opatrenie. Pri rozhodovaní o tejto otázke súd posudzuje uvedené záležitosti v tomto poradí:
Predstavovalo by priznanie náhrady škody pre žalobcu primeraný prostriedok nápravy v prípade, ak by v súdnom konaní uspel? Ak by náhrada škody bola primeraná, opatrenie bude odmietnuté. Ak by náhrada nebola primeraná (napr. preto, že ujma spôsobená žalobcovi je nenapraviteľná alebo nepeňažnej povahy), je potrebné zohľadniť zvyšné otázky.
Poskytol by žalobcov protizáväzok k náhrade škody žalovanému primeranú ochranu, ak by žalovaný v súdnom konaní uspel? Ak by náhrada škody predstavovala primeranú ochranu žalovaného, zvyčajne to hovorí v prospech vydania opatrenia.
Ak sa javí, že ostatné faktory sú pomerne vyvážené, súd zachová existujúci stav. Tento faktor je zvyčajne v prospech opatrenia.
Je možné zohľadniť iné spoločenské alebo ekonomické faktory, ako je napríklad vplyv vydania alebo zamietnutia opatrenia na zamestnanosť alebo dostupnosť liekov.
Ako poslednú možnosť môže súd zvážiť relatívne výhody argumentov jednotlivých strán, ale len v prípade, ak je možné dospieť k jasnému názoru, že argumentácia jednej zo strán je oveľa silnejšia než argumentácia druhej strany.

Príkazy na domovú prehliadku

Príkaz na domovú prehliadku sa môže vydať na účel zabezpečenia ochrany dôkazov alebo majetku relevantného pre súdne konanie. Podmienky na získanie príkazu na domovú prehliadku sú prísnejšie ako pri iných druhoch opatrení a súd takýto príkaz nevydá, kým žalobca nepreukáže, že sú splnené všetky nasledujúce podmienky:
Voči žalovanému existujú evidentné a pádne dôkazy.
Činnosti žalovaného, ktoré sú dôvodom konania, spôsobujú žalobcovi závažnú skutočnú alebo možnú ujmu.
Existujú jednoznačné dôkazy, že žalovaný má usvedčujúce dokumenty alebo podklady.
Existuje „skutočná možnosť“ alebo „pravdepodobnosť“, že ak sa opatrenie nevydá, relevantné dokumenty alebo podklady zmiznú.

Rozhodnutia o zmrazení aktív

Súd môže vydať rozhodnutie o zmrazení aktív v prípade, že je to „spravodlivé a vhodné“. Rozhodnutie o zmrazení aktív sa nenariadi, pokiaľ žalobca nebude schopný preukázať splnenie všetkých týchto podmienok:
Žalobca má opodstatnený žalobný dôvod, ktorý patrí do jurisdikcie súdov v Gibraltári.
Žalobca má voči žalovanému „dobre obhájiteľný prípad“.
Existujú dôvody domnievať sa, že žalovaný má aktíva v rámci jurisdikcie.
Existuje „skutočné riziko“, že žalovaný naloží s aktívami spôsobom, ktorý povedie k tomu, že nebude možné vykonať žiadny rozsudok (napr. zbaví sa aktív alebo ich odstráni z jurisdikcie).
Súd bude postupovať mimoriadne opatrne pri vydávaní rozhodnutí o zmrazení aktív na podporu zahraničných konaní, najmä ak by sa rozhodnutie o zmrazení prekrývalo s príkazom na zmrazenie, ktorý vydal zahraničný súd, na ktorom prebieha konanie vo veci samej, alebo ak by bolo v rozpore s takýmto príkazom, alebo ak zahraničný súd odmietol aktíva zmraziť.
Súd nevydá celosvetové rozhodnutie o zmrazení aktív, ak žalovaný má dostatočné aktíva v rámci jurisdikcie, a musí zvážiť, či by takéto celosvetové opatrenie mohlo byť presadené v krajinách, v ktorých žalovaný má aktíva.

Priebežné platby

Súd môže nariadiť žalovanému priebežné platby len v prípade, že u žalovaného bola uznaná povinnosť zaplatiť žalobcovi peňažné sumy, ak už bol vydaný rozsudok v prospech žalobcu na peňažnú sumu, ktorá sa stanoví neskôr, alebo ak sa súd domnieva, že v rámci konania žalobca získa „podstatnú sumu peňazí“ (alebo v rámci žaloby o držbu pôdy úhradu za to, že žalovaný využíva danú pôdu). V prípadoch ujmy na zdraví možno platbu nariadiť len v prípade, ak záväzky žalovaného splní poisťovateľ alebo ak žalovaný je orgánom verejnej moci.

Zábezpeka na trovy konania

Najbežnejšími prípadmi, pri ktorých súd môže nariadiť žalobcovi, aby poskytol zábezpeku, sú:
Žalobca má bydlisko mimo Európskej únie a európskej zóny voľného obchodu (Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko) a bolo by náročné vymáhať príkaz na náhradu trov konania v krajine pobytu žalobcu.

Žalobca je spoločnosť alebo iný registrovaný subjekt a je oprávnené sa domnievať, že nebude schopný uhradiť náklady žalovaného, ak mu to bude prikázané. (Pri rozhodovaní o príkaze na zloženie zábezpeky súd zohľadní aj skutočnosť, či žalobcov nedostatok peňazí alebo finančných prostriedkov nebol spôsobený konaním žalovaného).
Žalobca zmenil adresu s cieľom vyhnúť sa dôsledkom súdneho konania alebo vo formulári žaloby neuviedol správnu adresu.
Žalobca vo vzťahu k svojmu majetku podnikol kroky, ktoré sťažujú vymáhanie príkazu na náhradu trov konania voči nemu.
Súd vydá takýto príkaz, len ak bude presvedčený o tom, že je to vzhľadom na všetky okolnosti odôvodnené. Zohľadní pri tom, či sa žiadosť o zábezpeku využíva na potlačenie skutočného nároku a či nárok má dostatočne dobré vyhliadky na úspech.
Súd môže takisto nariadiť, že zábezpeku musí poskytnúť:
tretia strana, ktorá financuje nárok výmenou za podiel na výsledku konania, alebo ktorá postúpila právo uplatniť nárok žalobcovi s cieľom vyhnúť sa riziku príkazu na náhradu trov konania,
ktorákoľvek strana konania, ktorá bez dobrého dôvodu nedodržala súdne pravidlá.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predbežné opatrenia

Súdnym príkazom sa buď od strany vyžaduje určité konanie, alebo sa naopak vyžaduje, aby sa určitého konania vo vzťahu k akémukoľvek druhu majetku zdržala.

Príkazy na domovú prehliadku

Príkazom na domovú prehliadku sa žalovanému ukladá povinnosť povoliť vstup do jeho priestorov, ale nepovoľuje sa žalobcovi, aby si vstup vynútil. V príkaze musia byť uvedené priestory, ktoré sa môžu prehľadať, a zoznam položiek, ktoré osoby vykonávajúce prehliadku môžu preskúmať, skopírovať a odniesť. Príkaz sa môže týkať len dôkazov, ktoré môžu byť v rámci konania relevantné, alebo majetku, ktorý môže byť predmetom konania alebo ku ktorému sa môžu v priebehu konania vyskytnúť otázky.
V štandardnej forme príkazu sa žalovanému ukladá, aby vydal všetky položky uvedené v príkaze. V prípade, že by sa relevantné dôkazy mohli uchovávať v počítačoch, sa musí poskytnúť prístup k všetkým počítačom v priestoroch, aby mohli byť prehľadané, a musia sa poskytnúť kópie všetkých relevantných nájdených položiek.

Rozhodnutia o zmrazení aktív

Súd môže vydať rozhodnutie o zmrazení majetku žalovaného, ktorým sa žalovanému zakazuje znížiť objem jeho aktív v rámci jurisdikcie pod určitú hodnotu, alebo príkaz na zmrazenie konkrétnych aktív. Žalovaný bude stále môcť míňať stanovené sumy na náklady na živobytie, právne poradenstvo a zastúpenie a príkaz môže žalovanému umožňovať nakladať s aktívami v rámci bežného chodu podnikania.
V štandardnej forme je rozhodnutie o zmrazení aktív príkazom s „maximálnou sumou“, ktorá sa uplatňuje na všetky aktíva žalovaného až do uvedenej hodnoty. Týka sa všetkých aktív, pri ktorých je žalovaný oprávnený s nimi nakladať ako s vlastnými, vrátane aktív držaných alebo ovládaných treťou stranou podľa pokynov žalovaného.
Všeobecný príkaz, resp. príkaz s „maximálnou sumou“ sa týka všetkých aktív, vrátane hnuteľného majetku a nehnuteľností, vozidiel, peňažných prostriedkov a cenných papierov. Príkaz sa okrem toho vzťahuje na všetky aktíva nadobudnuté po jeho vydaní. Môžu sa v ňom stanovovať konkrétne časti majetku, obchodné aktíva a bankové účty, ktoré sú zmrazené. Spoločný bankový účet sa nezmrazuje, pokiaľ nie je konkrétne zahrnutý v príkaze.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Žalovaný sa upozorní, že nedodržanie predbežného opatrenia sa pokladá za pohŕdanie súdom, za ktoré môže žalovanému hroziť uväznenie, pokuta alebo zaistenie aktív.
Za pohŕdanie súdom sa nemusí považovať situácia, ak tretia strana žalovanému povolila nakladanie s aktívami v rozpore s rozhodnutím o zmrazení aktív. Ak však tretia strana, ktorá bola informovaná o rozhodnutí o zmrazení aktív, vedome pomáha žalovanému pri nakladaní s aktívami, ktoré sú zmrazené, táto strana sa dopúšťa pohŕdania súdom. Žalobca by preto mal poskytnúť kópie rozhodnutí o zmrazení aktív tretím stranám, ako sú banky, účtovníci a právni zástupcovia žalovaného. (V štandardnej forme príkazu sa s týmto počíta, pričom tretie strany sú upozornené na možné pokuty. Zahrnuté sú aj záväzky žalobcu k náhrade primeraných trov, ktoré tretím stranám vznikajú pri dodržiavaní príkazu, a ich odškodnenia za záväzky, ktoré im pri tom vznikli). Aj v prípade, že boli o príkaze informované, môžu banky a iné tretie strany stále uplatniť práva na zábezpeku a započítanie, ktoré vznikli pred vydaním rozhodnutia o zmrazení aktív.
Rozhodnutím o zmrazení aktív sa žalobcovi neposkytujú žiadne vlastnícke práva, pokiaľ ide o zmrazené aktíva. Vo všeobecnosti je jediným prostriedkom nápravy žalobcu právo podať žalobu za pohŕdanie. Zmluva uzavretá v rozpore so súdnym opatrením je nezákonná a bude stranou, ktorá má vedomosť o existencii príkazu, nevykonateľná. Okrem toho môže súd v niektorých prípadoch vydať samostatné opatrenie, ktorým žalovanému zabráni uzatvoriť zmluvu s treťou stranou. Vlastníctvo sa však môže naďalej previesť na základe nezákonnej zmluvy, a preto hneď, ako sa takáto zmluva vykoná, všeobecne nie je možné získať späť prevedený majetok.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Ak sa prijme uznesenie o predbežnom opatrení v prítomnosti strán, môže sa jeho účinnosť uvádzať ako do začiatku konania, vydania rozsudku alebo iného príkazu súdu, alebo do konkrétneho dátumu. (Ak je opatrenie účinné „do ďalšieho príkazu“, jeho účinnosť neuplynie vydaním rozsudku súdu, ale až vydaním ďalšieho príkazu, ktorým sa opatrenie výslovne alebo implicitne zruší.)
Predbežné opatrenie vydané voči žalovanému bez oznámenia bežne platí len na určité obmedzené obdobie, zriedkavo viac ako 7 dní, a jeho pokračovanie si vyžaduje vydanie ďalšieho súdneho príkazu. Pri vydávaní predbežného opatrenia bez oznámenia súd zvyčajne určí „lehotu na odpoveď“ pre ďalšie pojednávanie, na ktorom sa môže žalovaný zúčastniť a napadnúť pokračovanie príkazu. V štandardnej forme rozhodnutia o zmrazení aktív sa uvádza, že platí do uplynutia lehoty na odpoveď alebo do ďalšieho príkazu.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Žalovaný alebo iná tretia strana, ktorá je priamo dotknutá predbežným opatrením, sa môže kedykoľvek obrátiť na súd so žiadosťou o jeho zmenu alebo zrušenie (hoci návrh týkajúci sa príkazu na domovú prehliadku, ktorý už bol vykonaný, by mal zvyčajne počkať do začiatku súdneho konania). Pri napadnutí príkazov vydaných bez oznámenia nie je potrebné čakať na uplynutie lehoty na odpoveď. Žalovaný musí o návrhu vopred informovať právnych zástupcov žalobcu. Návrh by sa mal zvyčajne predložiť súdu, ktorý príkaz vydal, a často o ňom bude rozhodovať ten istý sudca.
Žalovaný môže takýto návrh podať okrem iného na základe týchto dôvodov: nesplnenie jednej z podmienok príkazu, podstatná zmena okolností, ktorou zaniká odôvodnenie príkazu, utláčajúci vplyv uznesenia, neprimeraný zásah do práv nevinných tretích strán a omeškanie žalobcu pri uplatňovaní nároku. Ak sa opatrenie získalo bez oznámenia žalovanému, dôvody na zrušenie alebo zmenu príkazu zahŕňajú aj prípad, ak žalobca neuviedol súdu podstatné skutočnosti pri získavaní príkazu, a nedostatočnosť dôkazov na odôvodnenie vydania predbežného opatrenia bez oznámenia.
Ak súd príkaz zruší, žalovaný sa môže odvolať na protizáväzok žalobcu k náhrade škody a domáhať sa odškodnenia. Súd nariadi „zisťovanie týkajúce sa škôd“ s cieľom určiť škody žalovaného, pričom tento postup sa môže odložiť až do samotného konania alebo na neskôr.

Súd je oprávnený zrušiť alebo zmeniť príkazy týkajúce sa priebežných platieb a zábezpeky na náklady a nariadiť, aby sa všetky sumy alebo časť súm uhradených na základe príkazu vrátila.

Posledná aktualizácia: 27/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.